

Jaarverslag 2021

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
01 Bestuur & organisatie	8
Voorwoord van het College van Bestuur	9
De organisatie in 2021	11
Samenstelling College van Bestuur	14
Verslag van de Raad van Toezicht	15
Samenstelling Raad van Toezicht	17
Organogram Hanzehogeschool Groningen	19
Samenstelling bestuurlijke organisatie per 31 december 2021	20
02 Strategisch beleid	22
Strategisch beleidsplan	23
Speerpunten	25
EnTranCe Centre of Expertise Energy	26
Centre of Expertise Healthy Ageing	27
Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen	29
Kenniscentrum Biobased Economy	30
Kenniscentrum Kunst & Samenleving	31
Kenniscentrum NoorderRuimte	32
Centrum voor Talent en Leren	33
Bijzondere prestaties	34
Samenwerking	36
Duurzaamheid	38
Ontwikkelingssamenwerking	41
03 Resultaten en kwaliteitsafspraken	43

Resultaten	44
Kwaliteitsafspraken	45
Voortgang kwaliteitsafspraken	48
<hr/>	
04 Onderwijs	69
<hr/>	
Visie op onderwijs	70
Ontwikkeling onderwijsaanbod	72
Kwaliteit van onderwijs en onderzoek	75
Internationalisering van onderwijs	77
Onderwijs op het gebied van speerpunten	80
EnTranCe Centre of Expertise Energy	80
Centre of Expertise Healthy Ageing	82
Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen	84
Kenniscentrum Biobased Economy	86
Kenniscentrum NoorderRuimte	87
Kenniscentrum Kunst & Samenleving	88
Centrum voor Talent en Leren	90
Tevredenheid van studenten	92
Studiekeuze en een succesvolle start in de opleiding	95
Ondersteuning en faciliteiten voor studenten	98
<hr/>	
05 Praktijkgericht onderzoek	104
<hr/>	
Visie op onderzoek	105
Onderzoek op het gebied van speerpunten	106
EnTranCe Centre of Expertise Energy	106
Centre of Expertise Healthy Ageing	107
Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen	108
Kenniscentrum Biobased Economy	110

Kenniscentrum Kunst & Samenleving	112
Kenniscentrum NoorderRuimte	113
Centrum voor Talent en Leren	114
Internationalisering van onderzoek en innovatie	115
Innovatie en valorisatie	116
06 Bedrijfsvoering	117
Bestuur	118
Belangrijke externe ontwikkelingen	121
Financieel beleid	127
Huisvesting	130
Informatievoorziening en informatisering	133
Begroting 2021/2022	135
Continuïteit	136
Helderheid	144
Personeel	147
07 Jaarrekening	157
Balans	158
Staat van baten en lasten	159
Kasstroomoverzicht	160
Toelichting algemeen	162
Grondslagen voor waardering van activa en passiva	165
Grondslagen voor bepaling van het resultaat	172
Toelichting op de balans	175
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	190
Toelichting op de staat van baten en lasten	193
Gebeurtenissen na balansdatum	199

Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders	199
08 Overige gegevens	203
	204
09 Bijlagen - Bestuur & organisatie	208
Kerngegevens schools	209
Overzicht schools en opleidingen Hanzehogeschool Groningen	210
Kerngegevens kenniscentra	213
Bijlagen bij het Verslag van Raad van Toezicht	220
HMR leden	223
10 Bijlagen - Strategisch beleid	224
Overzicht van door studenten en medewerkers gewonnen prijzen en beurzen	225
11 Bijlagen - Onderwijs	231
Ontwikkeling inschrijvingen	232
Kerngegevens masteropleidingen	232
Instream Schools	234
Herkomst buitenlandse studenten	234
Overzicht van alle honourstrajecten	235
Overzicht accreditatiebesluiten opleidingen en visitatieresultaten kenniscentra in 2021	236
12 Bijlagen - Praktijkgericht onderzoek	239
Financieel overzicht valorisatie	240
Resultaten Centres of Expertise en kenniscentra	246
EnTranCe Centre of Expertise Energy	246
Centre of Expertise Healthy Ageing	249
Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen	252
Kenniscentrum Biobased Economy	255

Kenniscentrum Kunst & Samenleving	259
Kenniscentrum NoorderRuimte	260
Centrum voor Talent en Leren	262

13 Bijlagen - Horizontale verantwoording **263**

Academie Minerva	264
Institute of Future Environments	267
Academie voor Gezondheidsstudies	269
Academie voor Sociale Studies	276
Academie voor Verpleegkunde	286
Instituut voor Bedrijfskunde	288
Instituut voor Communicatie, Media & IT	293
Instituut voor Engineering	302
Instituut voor Business, Marketing and Finance	310
Instituut voor Life Science & Technology	313
Instituut voor Rechtenstudies	315
Instituut voor Sportstudies	318
International Business School	326
Pedagogische Academie	330
Prins Claus Conservatorium	333
Lucia Marthas Institute for Performing Arts	334

14 Bijlagen - Buitenlandse partnerinstellingen **336**

	337
Institute of Future Environments	337
School of Fine Art and Design	337
School of Health Care Studies	339
School of Social Studies	339

School of Nursing	339
School of Communication, Media & IT	340
School of Business Management	341
International Business School	343
Institute of Engineering	346
School of Business, Marketing & Finance	347
Institute of Life Science & Technology	348
School of Law	348
School of Sport Studies	348
Prince Claus Conservatoire	349
School of Education	350
Lucia Marthas School of Performing Arts	350
Totaal	350

Kerngegevens	351
---------------------	------------

01 Bestuur & organisatie

Voorwoord van het College van Bestuur

2021, het jaar dat de boeken in zal gaan als het 'tweede coronajaar'. Het is maar goed dat we aan het begin van de pandemie niet wisten wat ons te wachten stond. Dat het niet een kwestie was van weken of maanden, maar van jaren. Want ook dit jaar moesten we ons zien te verhouden tot het virus en de gevolgen ervan. We werkten hoopvol toe naar het nieuwe studiejaar. Wat was het fijn om elkaar te kunnen ontmoeten in september, om over een drukke campus te wandelen, weer even het 'normale' leven te kunnen voelen en ervaren. Tot we in het najaar helaas toch weer teruggeroepen werden door het toenemende aantal besmettingen en alles wat daarbij hoorde.

Opnieuw een jaar dat veel van iedereen heeft gevraagd. Van studenten, die het toch een deel van het jaar moesten doen met online onderwijs, met weinig sociaal contact. Van docenten die moesten omschakelen van online onderwijs naar fysiek en weer terug. Van andere medewerkers die hun werk vanuit huis gedaan moesten krijgen. Facilitair medewerkers die naast hun bestaande werk ook moesten toezien op het naleven van de coronaregels, wat geen makkelijke opgave was. De aandacht voor het welzijn van studenten en van medewerkers is en blijft ook de komende tijd een belangrijke prioriteit.

Gelukkig draaide 2021 niet alleen om corona. Er gebeurde meer. Zo werd het nieuwe strategisch beleidsplan 2021-2026, '[Betrokken en Wendbaar](#)' vastgesteld. Daarin gaan we verder op de eerder ingeslagen weg, maar wel met duidelijk nieuwe focus en ambitie. We richten ons hierbij inhoudelijk op vier maatschappelijke opdrachten, van waaruit we drie organiserende ambities hebben geformuleerd (zie [hoofdstuk 2 Strategie](#)). Als maatschappelijk betrokken kennisinstelling, als *engaged university*, zien we het als onze opdracht om daadwerkelijk van betekenis te zijn voor de wereld om ons heen. We willen het verschil maken.

Het College van Bestuur is net als voorgaande jaren in gesprek gegaan met verschillende organisatieonderdelen, met medewerkers en studenten individueel. Waarbij het gesprek in de eerste plaats ging over hoe het gaat met het herstel van de organisatie in dit tweede coronajaar, het welzijn van studenten en medewerkers. Daarnaast hebben we gesproken over de ambities uit het strategisch plan. Deze gesprekken zijn heel waardevol, om van elkaar te horen wat er speelt en wat er nodig is. We vervolgen deze gesprekken ook in 2022.

2021 is ook het jaar waarin, met op 1 januari de start van Dick Pouwels als nieuwe voorzitter van het College van Bestuur, we met een 'nieuw' college aan de slag gingen na de benoeming van Petra Smeets (september 2019) en Annemarie Hannink (september 2020). Een jaar dat we hebben gebruikt om te verkennen en te bepalen welke kant we met elkaar, met de organisatie als geheel op willen. In deze tijd van grote veranderingen, van transities, willen en moeten we ook verder vooruitkijken. Daarom hebben we, met het strategisch beleidsplan 2021-2026 als stevig fundament, een lange termijnvisie richting 2030 bepaald. We willen de kracht van de regio vergroten in samenhang met het ontwikkelen van het individu. Dit doen we door het in leergemeenschappen organiseren van onderzoekend leren en innoveren met de omgeving. Daarbij hebben we ook kritisch gekeken naar de organisatie en de besturing. De uitgangspunten voor de besturing die we hebben geformuleerd zijn: één doel, initiatiefrijk en samen (D-I-S). De komende tijd geven we hier verder vorm en inhoud aan.

We kijken terug op 2021 als het jaar waarop corona opnieuw een stempel drukte, maar ook een jaar waarin we met elkaar mooie stappen hebben gezet. Dank aan alle studenten, medewerkers en maatschappelijke partners die hieraan hebben bijgedragen. We kijken met enthousiasme en vertrouwen uit naar de toekomst.

Op dit moment, het moment van schrijven, kijken we met grote ongerustheid en afschuw naar de gebeurtenissen in Oekraïne. Op 24 februari is Rusland Oekraïne binnengevallen. We kunnen ons moeilijk een voorstelling maken van hoe het moet zijn om in de schoenen te staan van de mensen uit Oekraïne. Die daar nog zijn en de mensen op andere plekken die in grote angst leven over wat er met hun familie en andere dierbaren gebeurt of staat te gebeuren. De Oekraïense, Russische en Belarussische studenten hebben dan ook onze prioriteit. We ondersteunen hen zo goed mogelijk, zowel op financieel vlak als op mentaal vlak. Daarnaast zamelen we, op verzoek van de Oekraïense studenten, spullen en geld in voor de mensen in Oekraïne. We blijven de ontwikkelingen nauw volgen en kijken steeds wat we kunnen doen om te helpen.

Dick Pouwels, voorzitter

Petra Smeets, collegelid

Annemarie Hannink, collegelid

De organisatie in 2021

De Hanzehogeschool Groningen is onderverdeeld in 16 *schools* en biedt opleidingen in de domeinen Economie, Mens en maatschappij, Techniek en Kunsten.

Kerngegevens

		2021	2020*	2019*
Studenten (1-10-2021)				
inschrijvingen	Totaal	31.294	31.240	29.927
	BA	29.562	29.642	28.428
	AD	632	582	530
	MA	1.100	1.016	969
instroom		7.633	8.058	7.541
getuigschriften Propedeusefase	Totaal	5.776	4.910	4.951
	tijdig	2.846	2.224	2.528
afgestudeerden	Totaal	5.339	4.754	4.999
	BA	4.784	4.264	4.528
	AD	156	156	130
	MA	399	334	341
buitenlandse studenten		3.101	2.859	2.639
deeltijd en duale trajecten		3.083	3.127	3.132
uitval propedeuse		24,2%	25,6%	34,8%
uitgaande switch		7,2%	9,0%	13,0%
propedeuserendement		34,4%	27,9%	30,8%
opleidingsrendement		62,0%	62,7%	62,1%
Medewerkers (per 31-12-2021)				
in aantal		3.831	3.417	3.347
in fte		2.620	2.381	2.337
Ratio's				
Student/FTE		11,9	13,1	12,8
Financiële resultaten				
alle bedragen * 1.000 €				
batens		329.891	296.841	287.550
lasten		309.761	288.855	286.005
resultaat		20.130	7.986	1.545

* Voor alle cijfers is de eigen administratie als bron gebruikt. Om te kunnen vergelijken zijn daarom ook de cijfers uit 2020 en 2019 uit eigen administratie afkomstig. Voorheen werden de cijfers van de Vereniging Hogescholen gebruikt. Voor de jaren 2018 t/m 2020 betekent dit dat deze kunnen afwijken van de cijfers in voorgaande jaarverslagen.

De Hanzehogeschool is statutair gevestigd in Groningen, heeft als rechtsvorm een stichting en kent als statutaire naam Stichting Hanzehogeschool Groningen. In 2021 telde onze hogeschool 3.831 medewerkers (2.620 fte) en stonden er 31.294 studenten ingeschreven.

Ons onderzoek gebeurt vanuit EnTranCe | Centre of Expertise Energy, het Centre of Expertise Healthy Ageing, het Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen en de kenniscentra: Kenniscentrum Kunst en Samenleving, Kenniscentrum NoorderRuimte, Kenniscentrum Biobased Economy en het Centrum voor Talent en Leren.

Zie bijlagen Bestuur & organisatie:

- [overzicht van schools en opleidingen;](#)
- [kernegegevens van de schools;](#)
- [kernegegevens van de kenniscentra](#)

Samenstelling College van Bestuur

Naam: **Drs. D.J. Pouwels**

M/V: M

Functie: Voorzitter College van Bestuur

Nevenfuncties: Lid Raad van Commissarissen Koopman Logistics Group
Bestuurslid Stichting Groningen Confucius Institute

Naam: **Mr. P.H.J. Smeets**

M/V: V

Functie: Lid College van Bestuur

Nevenfuncties: Lid Raad van Toezicht Noord Nederlands Orkest
Lid bestuur Hanze University Foundation
Lid Ledenraad SURF

Naam: **A.H. Hannink MHA**

M/V: V

Functie: Lid College van Bestuur

Nevenfuncties: Lid Raad van Toezicht Noord Nederlandse Coöperatie van Zorgorganisaties

Verslag van de Raad van Toezicht

In 2021 werd het strategisch beleidsplan 2021-2026 van de Hanzehogeschool vastgesteld. Het was ook het jaar waarin de nieuwe voorzitter van de het College van Bestuur (CvB) is aangetreden. Deze heugelijke mijlpalen vonden plaats tegen de achtergrond van de coronapandemie en de vele overheidsmaatregelen om het risico op besmetting met het coronavirus te beheersen. Deze maatregelen hadden vergaande gevolgen voor de studenten, de medewerkers en voor de gehele Hanze-community.

In 2021 vergaderde de Raad van Toezicht zeven keer. Het jaar 2021 stond voor de Raad in het teken van een aantal bijzondere onderwerpen. De Raad keurde met veel waardering de nieuwe meerjarenstrategie van de Hanzehogeschool Groningen goed, zoals weergegeven in het [Strategisch Beleidsplan 2021-2026 'Betrokken en Wendbaar'](#). Voorafgaand aan deze goedkeuring is de Raad uitvoerig en periodiek geïnformeerd over de totstandkoming van het nieuwe strategische plan. Ook het Hanze Jaarplan 2021-2022, een nieuw onderdeel in de plancyclus, afgeleid van de meerjarenstrategie, en de meerjarenbegroting zijn goedgekeurd.

Ook liet de Raad zich met plezier informeren over de eerste reflecties van de voorzitter na zijn kennismaking met de hogeschool en is onderlinge samenwerking van het nieuwe CvB besproken. Aanvullend hierop informeerde het CvB de Raad in 2021 uitvoerig over de inhoudelijke verkenning die het College met elkaar en met het hoger management heeft gevoerd in het kader van de ambities en ontwikkelingen van de hogeschool op de lange termijn. In meerdere vergaderingen is van gedachten gewisseld over de lange termijn ambities van de hogeschool, met 2030 als perspectief.

Gedurende het hele jaar is met het College uitgebreid stilgestaan bij de impact van de coronapandemie op zowel onderwijs en onderzoek als op de organisatie (studentenwelzijn en medewerkerswelzijn). Daarnaast is stilgestaan bij de coronagerelateerde financiële ondersteuning vanuit de overheid via het Nationaal Programma Onderwijs.

De samenstelling van de Raad van Toezicht is in 2021 niet gewijzigd. De gegevens over de samenstelling en de bezoldiging van de Raad zijn opgenomen in [de jaarrekening](#) van dit jaarverslag.

De leden van de Raad hebben zitting op persoonlijke titel en oefenen hun functie uit zonder last, daarbij elke vorm van belangenverstrengeling vermijdend. Op geen van de leden van de Raad is de 'melding van strijdige belangen' van toepassing. Er zijn naar het oordeel van de Raad geen transacties verricht waarbij tegenstrijdige belangen van leden van het CvB hebben gespeeld.

De voorzitter van de Raad heeft maandelijks agendaoverleg gevoerd met de voorzitter van het CvB, en vanaf december 2021 in aanwezigheid van de secretaris. De rapportages over de werkzaamheden van de drie commissies (remuneratiecommissie, auditcommissie en commissie onderwijs en onderzoek) zijn als [bijlagen](#) toegevoegd. De voorzitter van de Raad heeft in maart 2021 overleg gevoerd met het dagelijks bestuur van de Hogeschoolmedezeggenschapsraad (HMR). Daarnaast heeft een van de leden in december 2021 een informeel overleg met het dagelijks bestuur van de HMR gevoerd.

Leden van de Raad waren (al dan niet online) aanwezig bij de opening van het hogeschooljaar en verschillende lectorinstallaties. In verband met de coronamaatregelen zijn er geen werkbezoeken afgelegd in 2021. Wel heeft de Raad in 2021 met diverse deans en inhoudsdeskundigen gesproken en liet de raad zich informeren over hun *school* of stafbureau. In mei 2021 gaf de heer Idema een interessante presentatie over de samenvoeging van de *schools* SIMM en SIFE tot het Instituut voor Business, Marketing & Finance. Ook heeft de Raad met veel genoegen kennisgemaakt met Docent van het Jaar 2021, Jessica Zweers.

Naast onderwerpen die tevens in de commissies zijn besproken, heeft de Raad zich in 2021 (periodiek) laten informeren over de volgende onderwerpen: strategisch risicomanagement, de Sustainable Development Goals en krimp-ontwikkelingen. Verdere onderwerpen van gesprek waren in 2021 onder meer: de portefeuillevordering van het CvB, het in 2021 ontstane datalek, het inspectieonderzoek naar een additionele fee bij de opleiding IPP en de coulancregeling van de hogeschool daarbij, de bezoldiging van de Raad van Toezicht, de rapportage van het programma Wendbaar Organiseren en Werken, het sportcentrum, de instelling van twee numerixi, de resultaten van de NSE, de Keuzegids en Elsevier, de voortgang van ontwikkelingssamenwerking en de ontwikkelingen op het gebied van de Universiteit van het Noorden.

Verder keurde de Raad de volgende onderwerpen goed: de uitbreiding van het onderwijsportfolio met de master Toegepast Recht, de Ad Participatie en Buurtontwikkeling en de master Building Change. Op het gebied van onderzoek heeft de Raad zich laten informeren over de beëindiging van het Lectoraat Personalised Digital Health.

Elk jaar evalueert de Raad zijn eigen functioneren. In 2021 is er een zelfevaluatie van de voltallige Raad geweest met het CvB en met externe begeleiding. De zelfevaluatie heeft geleid tot nuttige inzichten en een continu verbeterproces van het toezicht en het samenspel tussen de Raad van Toezicht en het CvB.

De Raad kijkt terug op een plezierige start met het nieuwe College en spreekt zijn waardering uit voor alle medewerkers van de Hanzehogeschool voor hun inzet. Ondanks de lastige omstandigheden hebben zij de professionaliteit en flexibiliteit getoond om het onderwijs voor studenten en het onderzoek met studenten ook dit jaar zo goed mogelijk vorm te geven.

Op 24 februari 2022 begon de oorlog in Oekraïne, iets wat ons zeer verontrust. We zien dat de hele Hanze-community zich inzet om in eerste plaats de Oekraïense, Russische en Belarussische studenten te helpen, op wat voor manier dan ook. Het organiseren van financiële regelingen, psychische hulp of alleen al het nauw in contact zijn met deze studenten. De hulp wordt steeds in hoog tempo gerealiseerd en we zien daarin een hoge mate van betrokkenheid. De Raad hoopt ten zeerste dat de situatie in Oekraïne snel gaat verbeteren.

Groningen, maart 2022

Namens de Raad van Toezicht, Drs. D. Boonstra, voorzitter

Samenstelling Raad van Toezicht

Naam:	Dr. D. Boonstra
M/V:	V
Leeftijd:	62 jaar
Hoofdfunctie:	Algemeen directeur N.V. NOM
Eerste benoeming RvT:	01/ 1/2017
Lidmaatschap kerncommissie:	remuneratiecommissie
Relevante nevenfuncties:	-

Naam:	Ir. J.J. Fennema
M/V:	M
Leeftijd:	57 jaar
Hoofdfunctie:	CEO en voorzitter Raad van Bestuur N.V. Nederlandse Gasunie
Eerste benoeming RvT:	01/ 1/2017
Lidmaatschap kerncommissie:	auditcommissie
Relevante nevenfuncties:	Lid Internationale Raad van Commissarissen Energy Delta Institute Lid Adviesraad Clingendael International Energy Programme Lid van bestuur Koninklijke Vereniging van Gasfabrikanten in Nederland (KVGN) Lid Aandeelhouderscommissie Nord Stream A.G. Lid van Strategie Adviesraad ECN-TNO Lid van bestuur Nederlands-Duitse Handelskamer Lid Executive Committee International Gas Union

Naam:	Prof. dr. S.G.L. Schruijer
M/V:	V
Leeftijd:	61 jaar
Functies:	Directeur Professional Development International BV Hoogleraar Organisationswetenschap, Universiteit Utrecht
Eerste benoeming RvT:	05/ 1/2016
Herbenoemd RvT:	05/ 1/2020
Lidmaatschap kerncommissie:	commissie O&O
Relevante nevenfuncties:	Voorzitter programmacommissie Actie-onderzoek en innovatieve zorg ZonMW

Naam:	Drs. J.M. Imhof
M/V:	V
Leeftijd:	51 jaar
Hoofdfunctie:	Lid Raad van Bestuur Pluryn
Eerste benoeming RvT:	01/ 1/2019
Lidmaatschap kerncommissie:	commissie O&O
Relevante nevenfuncties:	Lid RvT Meander-Prokino Bestuurslid Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland

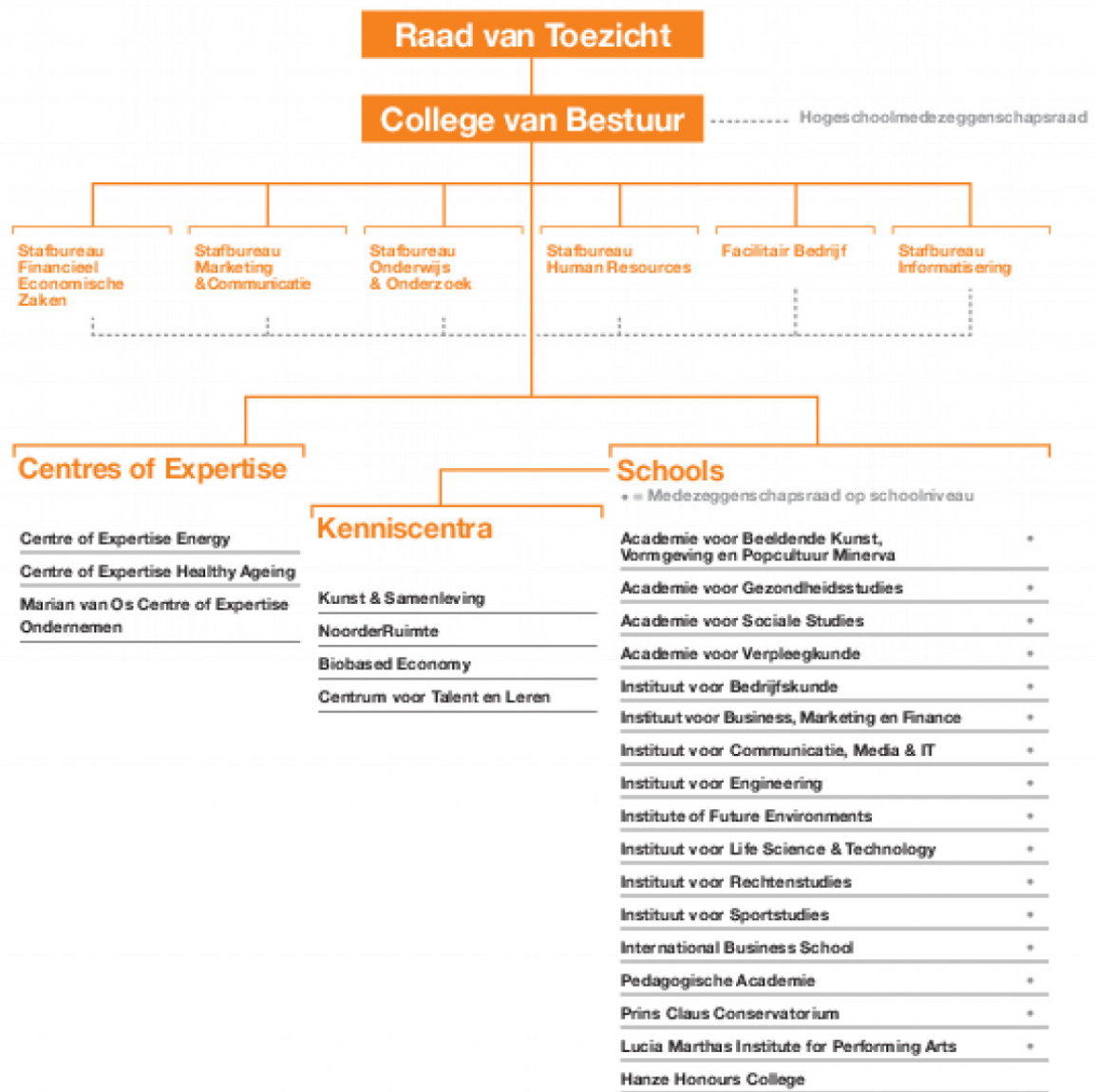
Naam:	M.L. Hamdaoui, MScBA
M/V:	M
Leeftijd:	47 jaar
Hoofdfunctie:	Bestuurder Bindkracht10
Eerste benoeming RvT:	01/ 1/2019
Lidmaatschap kerncommissie:	auditcommissie
Relevante nevenfuncties:	-

Naam:	Drs. R.B. Reekers
M/V:	M
Leeftijd:	50 jaar
Hoofdfunctie:	Eigenaar ConnectoRR BV
Eerste benoeming RvT:	01/ 1/2019
Lidmaatschap kerncommissie:	auditcommissie
Relevante nevenfuncties:	Lid RvT en voorzitter auditcommissie Cosis Lid investeringscommissie Investerings Fonds Groningen Gastdocent Bedrijfskunde Hanzehogeschool

Naam:	Y. Tewelde, MScBA
M/V:	M
Leeftijd:	49 jaar
Hoofdfunctie:	Voorzitter Raad van Bestuur Vanboeijen
Eerste benoeming RvT:	01/ 1/2019
Lidmaatschap kerncommissie:	remuneratiecommissie
Relevante nevenfuncties:	Lid RvT Vluchtelingenwerk NN - tot 31-12-2021 Voorzitter RvC Stichting Wold & Waard

Organogram Hanzehogeschool Groningen

Samenstelling bestuurlijke organisatie per 31 december 2021

Raad van Toezicht	College van Bestuur
drs. D. Boonstra (voorzitter)	drs. D.J. Pouwels, voorzitter
ir. J.J. Fennema	mr. P.H.J. Smeets, collegelid
prof. dr. S.G.L. Schruijer	A.H. Hannink MHA, collegelid
drs. J.M. Imhof	
M.L. Hamdaoui, MScBA	
drs. R.B. Reekers	drs. H.L. Hofstra, secretaris College van Bestuur en Raad van Toezicht
Y. Tewelde, MScBA	

Stafbureaus en Facilitair Bedrijf	Directeuren
Facilitair Bedrijf	H. Bakema MFM
Stafbureau Financieel Economische Zaken	W.A. Pekema MBA
Stafbureau Marketing & Communicatie	drs. J.H. Nuijt
Stafbureau Onderwijs & Onderzoek	dr. D.C.M. Schwartz
Stafbureau Personeel & Organisatie	drs. P.A. Petersen
Stafbureau Informatisering	H. Wesseling MBA

Schools

Academie voor Beeldende Kunst, Vormgeving en Popcultuur Minerva	D.F.L. van der Meulen
Academie voor Gezondheidsstudies	drs. D.T.T. Kamsma
Academie voor Sociale Studies	mr. drs. M.A.M. Garnier
Academie voor Verpleegkunde	drs. J. Beverwijk
Instituut voor Bedrijfskunde	drs. R.A. Coumou
Instituut voor Communicatie, Media & IT	drs. K.R. Schraagen
Instituut voor Engineering	drs. P. de Vries
Instituut voor Future Environments	dr. W.M.J.M. Bloemen-Bekx
Instituut voor Life Science & Technology	drs. C.P. Joosse
Instituut voor Business, Marketing en Finance	drs. P.W. Idema
Instituut voor Rechtenstudies	mr. J.W.M. Gomashie
Instituut voor Sportstudies	E.K. Tuinier MBA
International Business School	mr. F.G.H. Mulder
Pedagogische Academie	drs. M. Muhonen
Prins Claus Conservatorium	drs. I. Walinga
Lucia Marthas Institute of Performing Arts	L. Marthas
Centrum voor Talent en Leren	drs. C.P. Joosse
Centre of Expertise Healthy Ageing	drs. J.P. Pronk
Centre of Expertise Energy	dr. ir. J. Aué
Marian van Os Centrum voor Ondernemerschap	dr. H. Velthuisen

02 Strategisch beleid

Strategisch beleidsplan

In 2021 heeft de Hanzehogeschool Groningen een nieuw strategisch beleidsplan vastgesteld voor de periode 2021-2026, '[Betrokken en wendbaar](#)'. Dit nieuwe plan bouwt voort op ons vorige strategische plan 'Vernieuwen in Verbinding', en sluit aan op de uitkomsten van het programma 'verbinden en vernieuwen in onderwijs' en op de kwaliteitsafspraken die in 2019 zijn geformuleerd.

Als hogeschool voelen we ons *betrokken* bij ontwikkelingen in de regio en wereldwijd. Via onderwijs, praktijkgericht onderzoek en het stimuleren van innovatie geven we een impuls aan de veerkracht van de regio. Omdat de wereld om ons heen in beweging is, willen we als organisatie *wendbaar* zijn.

Engaged University

We willen van betekenis zijn voor de wereld. Samen met partners met dezelfde idealen, wereldwijd, werken we aan vernieuwing en aan een leefbare toekomst. We bouwen mee aan een krachtige regio door het aanbieden van actueel onderwijs en praktijkgericht onderzoek. Onze studenten, medewerkers en partners hebben dezelfde motivatie: een bijdrage leveren aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. In wisselende leergemeenschappen werken we samen en ontwikkelen we ons een leven lang. *Engaged learning* noemen we dit. We zijn betrokken en verbonden. We zijn dichtbij, weten wat er speelt en zijn toegankelijk.

Opdrachten vanuit de maatschappij

De komende strategische periode focussen we ons op vier maatschappelijke opdrachten die direct samenhangen met onze drie speerpunten. We richten ons onderwijs en onderzoek zo in dat we maximaal bijdragen aan deze vier opdrachten.

- Versterking van een leefbaar en duurzaam Noord-Nederland
- Transitie naar een gezonde en actieve samenleving
- Energietransitie en circulariteit, duurzaamheid met en voor iedereen
- Digitale transformatie

De bevolking in Noord-Nederland krimpt en vergrijsst, is de voorspelling. Daarom wordt aandacht voor het leefbaar houden van onze regio steeds belangrijker. Net als in de rest van Europa, zien we in Noord-Nederland de tweedeling in de samenleving tussen rijk en arm scherper en zichtbaarder worden. Noord-Nederland is ook een krachtige, ondernemende regio met Groningen als de gezondste stad van Nederland. De regio is voorloper in de energietransitie, heeft een Europese voorbeeldrol op het gebied van 'active and healthy ageing' en heeft als agrarische regio veel mogelijkheden voor het ontwikkelen van de circulaire economie.

Vanuit deze vier maatschappelijke opdrachten werken we aan drie strategische ambities:

1. We bieden voor iedereen die zich wil ontwikkelen passende leerroutes met erkende kwalificaties
2. We doen praktijkgericht onderzoek met zichtbare impact op onderwijs en samenleving
3. We zijn een lerende, wendbare en toegankelijke organisatie

Met de keuze voor de drie ambities en vier maatschappelijke opdrachten geven we vorm aan onze verdere transformatie tot een engaged university. Dat vraagt om een werkwijze en uitwerking waarin we samen stapsgewijs ontwikkelen, met betrokkenen uit de samenleving en uit alle hoeken van de hogeschool, en wendbaar en responsief inspelen op nieuwe ontwikkelingen om ons heen. We hebben dit strategisch plan daarom bewust op hoofdlijnen geschreven. De timing, uitwerking en concrete invulling zullen we verder met deze betrokkenen vormgeven in de uitvoeringsagenda van de komende jaren.

Een stevige kwalitatieve basis is het uitgangspunt voor onze ambities. Deze basis houden we op orde en monitoren we aan de hand van bestaande basisindicatoren. Terwijl we concretiseren hoe we de ambities en maatschappelijke opdrachten vorm willen geven, ontwikkelen we in 2022 een systematiek om deze te monitoren. We formuleren aanvullende, strategische kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren waarmee we onze impact inzichtelijk maken en het gesprek over de vervolgstappen faciliteren.

Speerpunten

Als hogeschool zijn we leidend in het toepasbaar maken van kennis en innovatie. Onze speerpunten zijn: Energie, Healthy Ageing en Ondernemerschap. Deze speerpunten zijn van meerwaarde voor de regio en worden nationaal en internationaal herkend. De Centres of Expertise en de kenniscentra vertalen hun specifieke expertise naar onderwijs, praktijkgericht onderzoek en multidisciplinair samenwerken. Dit doen wij met partners en innovatiewerkplaatsen.

Onze speerpunten zijn verbonden aan onze centra waar praktijkgericht onderzoek plaatsvindt:

- EnTranCe | Centre of Expertise Energy
- Centre of Expertise Healthy Ageing
- Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen
- Kenniscentrum Biobased Economy
- Kenniscentrum Kunst & Samenleving
- Kenniscentrum NoorderRuimte
- Centrum voor Talent en Leren

Binnen onze hogeschool, dus óók binnen onze Centres of Expertise en kenniscentra, hechten we grote waarde aan projecten met impact. Regionaal of wereldwijd, groots of specifiek. We zijn betrokken en verbonden.

EnTranCe | Centre of Expertise Energy

Het is een van de grootste maatschappelijke uitdagingen voor de nabije toekomst: de overgang naar een duurzame samenleving, gebaseerd op het gebruik van schone energiebronnen. De maatschappelijke transitie die daarvoor nodig is, is veelzijdig en elke oplossing lijkt een nieuw vraagstuk te creëren: het is een zogenaamd 'wicked problem'. Er zijn grootschalige nieuwe oplossingen en aanpakken nodig, innovaties die succesvol worden geïntroduceerd in de markt. Dit vraagt om talloze jonge, goed opgeleide professionals, maar ook professionals die gedurende hun loopbaan bijleren. EnTranCe | Centre of Expertise Energy heeft als doel om op basis van praktijkgericht onderzoek deze transitie te versnellen.

De missie van [EnTranCe](#) is om als lerende, praktijkgerichte kennissamenleving bij te dragen aan een robuuste en veerkrachtige energievoorziening. Door middel van hoogstaand toegepast onderzoek en onderwijs stimuleert EnTranCe duurzame innovaties, in samenwerking met burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties, overheden en andere kennisinstellingen. Met als uitgangspunt 'people in power' streeft EnTranCe naar engagement in de energietransitie om een duurzamere samenleving te realiseren.

Als Engaged University omarmt onze hogeschool de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties. EnTranCe draagt primair bij aan SDG 7: Betaalbare en Duurzame Energie.

In 2026 wil EnTranCe dé ontmoetings- en inspiratieplek zijn voor studenten, professionals en organisaties in Noord-Nederland als het gaat om energietransitie. Studenten, docent-onderzoekers, bedrijven, burgers en overheden willen graag bij EnTranCe betrokken zijn om inspiratie op te doen, te experimenteren en te leren. We werken netwerkgestuurd, ondernemend, verbonden met de regio, aangesloten op internationale ontwikkelingen en lerend met onze omgeving. Ons praktijkgericht onderzoek is thematisch ingericht en interdisciplinair op basis van specialisaties. De kern van onze impact is samen oplossingen ontwikkelen die repliceerbaar, realiseerbaar, herbruikbaar, opschaalbaar en integratief zijn.

Strategische partners

Onze strategische partners zijn de Universiteit van het Noorden, Gasunie, New Energy Coalition, GasTerra en TNO. Verder werken wij samen met de gemeente Groningen, provincie Groningen, Ameland, Hive.Mobility, LEVE en met honderden partners in het Noorden van het land, nationaal en internationaal.

[Onderwijs EnTrance | Centre of Expertise Energy](#)

[Onderzoek EnTrance | Centre of Expertise Energy](#)

Centre of Expertise Healthy Ageing

Het Centre of Expertise Healthy Ageing (CoE HA) richt zich op een actieve en gezonde samenleving in een duurzame infrastructuur in de regio Noord-Nederland. Onze hogeschool wil de transitie van zorg naar gezondheid versnellen, want dit is urgenter dan ooit.

Het CoE HA werkt vanuit de thema's [Kansengelijkheid & Participatie](#), [Gezonde Leefstijl & Leefomgeving](#) en [Kwetsbaarheid & Passende Zorg](#). We ontwikkelen het portfolio aan onderzoek, onderwijs en leernetwerken in nauwe samenwerking met ons netwerk van kennisinstellingen, overheden, burgers en bedrijfsleven. Ons belang is het toekomstbestendig ontwikkelen van (aankomende) professionals. Hierbij ligt de focus op de veranderde eisen die aan professionals worden gesteld: interdisciplinair, lerend vermogen en digitale vaardigheid. Daarnaast werken we aan het realiseren van duurzame, regionale leernetwerken met kennisinstellingen, zorg- en publieke instellingen, bedrijven, overheden en inwoners. Onze kracht is het werken vanuit de complexe praktijk en in een multidisciplinaire setting.

Onze hogeschool draagt in de transitie naar een gezonde en actieve samenleving ook bij aan andere grote maatschappelijke veranderingen op het gebied van bijvoorbeeld digitalisering en energie. Hier spelen vergelijkbare vraagstukken. Vandaar dat wij ook praktijkgericht onderzoek doen naar de manier waarop deze transities kunnen worden versneld. Via onderzoek naar zogenaamde transitieversnellers wil onze hogeschool de impact van het praktijkgerichte onderzoek vergroten. Deze transitieversnellers zijn Learning communities; CitizenScience en Technologie en Digitalisering.

Strategische partners

De (belangrijkste) strategische samenwerkingspartners van het Centre of Expertise Healthy Ageing zijn vertegenwoordigd in de Advisory Board. Deze is gevormd om samen met bestuurders van deze samenwerkingspartners strategisch te werken aan het vertalen van ontwikkelingen in de praktijk naar onderwijs en onderzoek. De Advisory Board heeft een strategische adviesfunctie voor de ontwikkeling van het Centre of Expertise Healthy Ageing. Tevens worden de leden gevraagd om te reflecteren over ons onderzoek en de uitkomsten daarvan. Partners hierin zijn: Cosis, SKSG, VNN, ZINN, UMCG, Martiniziekenhuis, Menzis (allen tevens convenantpartner), Gemeente Groningen, Accare, Lode B.V., GGD Groningen, Revalidatie Friesland, Tinten Welzijnsgroep, V&VN, WIJ Groningen, WenderStamm, Huis voor de Sport Groningen, Groninger Dorpen, Lentis en Wilhelmina Ziekenhuis Assen.

Daarnaast is er een partnerschap tussen de Rijksuniversiteit Groningen, het UMCG en de Hanzehogeschool gericht op meer gezonde jaren in Noord-Nederland: Aletta Jacobs School of Public Health. De samenwerking met Aletta Jacobs School of Public Health is in 2021 geïntensiveerd. Op het gebied van communicatie, profilering en het verwerven van vernieuwende projecten hebben we elkaar versterkt.

Ook maken we deel uit van het Preventie Overleg Groningen (POG). In het POG werken we nauw samen met bewonersinitiatieven, lokale overheden, zorg- en kennisinstellingen, maatschappelijke partners, zorgverzekeraar, provincie en Aletta Jacobs School of Public Health. Het doel is om meer gezonde jaren te realiseren met en voor inwoners van de noordelijke regio. Het POG doet dit met een agenda waarbij bestaande initiatieven en infrastructuren versterkt en gecombineerd worden.

Onze hogeschool draagt actief bij aan het versterken van de randvoorwaarden en programmering voor onderzoek en onderwijs door een voortrekkersrol te spelen bij de implementatie van missiegedreven kennis- en innovatiebeleid in het domein gezondheid en zorg. Lees [verder](#).

Gezonde Hanzehogeschool

In september 2021 is de multidisciplinaire Werkgroep Gezonde Hanzehogeschool gestart. Aan de hand van een activiteitenplan zijn verschillende acties uitgezet op drie terreinen:

- het delen en beter vindbaar maken van relevante informatie en voorzieningen in de leergemeenschappen van onze hogeschool;
- het vertalen of uitrollen van relevante onderzoeksuitkomsten/interventies gericht op preventie (onder meer het gebruik van het Student in Balans-spel door studenten Honours college, SSA en Kenniscentrum NoorderRuimte);
- het uitnodigen tot gezond gedrag herkenbaar opnemen in beleid, educatie, signalering en leerwerk omgeving (bijvoorbeeld gebruik cosy corners/huiskamers).

Centrale thema is het welbevinden van studenten en medewerkers.

[Onderwijs Centre of Expertise Healthy Ageing](#)

[Onderzoek Centre of Expertise Healthy Ageing](#)

Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen

Het [Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen](#) wil dé kennispartner zijn voor het midden- en kleinbedrijf en zorgen voor meer en betere ondernemers in de regio en daarbuiten. Dit doen we door middel van praktijkgericht onderzoek, ondernemerschap in het onderwijs en door het ondersteunen van studentondernemers.

Strategische partners

Onze strategische partners zijn onder andere Rijksuniversiteit Groningen, NHL Stenden, Rabobank Stad en Midden-Groningen, Ernst & Young, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en ruim 1.000 midden- en kleinbedrijven.

Erkenning

Onze aanpak heeft onze hogeschool inmiddels een landelijke en internationale toppositie opgeleverd op het vlak van ondernemerschapontwikkeling. Op de onderdelen 'Graduate companies' (bedrijven opgericht door alumni) en 'Regional joint publications' heeft de Hanzehogeschool bij U-Multirank een plek in de wereldwijde top 25 behaald. In de subcategorie 'Graduate companies' staat de Hanzehogeschool op de 25e plaats wereldwijd (vorig jaar: dertiende) en op de tweede plek in Nederland.

Aan U-Multirank namen deze editie 1.948 instellingen deel uit 97 landen. Sinds 2014 brengt U-Multirank jaarlijks ranglijsten uit met steun van de Europese Unie. Elk jaar stijgt het aantal deelnemende universiteiten. Dat betekent dat U-Multirank steeds serieuzer wordt genomen maar ook dat de competitie toeneemt. Een hoge score wordt daarmee ook betekenisvoller.

[Onderwijs Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen](#)

[Onderzoek Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen](#)

Kenniscentrum Biobased Economy

Het Kenniscentrum Biobased Economy (KCBBE) zet zich in voor een toekomstbestendig, gezond en duurzaam Noord-Nederland. Binnen het kenniscentrum werken studenten, onderzoekers, docenten en bedrijven samen aan de transitie van een lineaire naar een circulaire economie. De belangrijkste thema's daarbij zijn positive health, eiwittransitie, groene chemie, energietransitie en digitale transitie. Het kenniscentrum heeft als doel om groene grondstoffen (in plaats van fossiele grondstoffen) tot waarde te brengen in duurzame agrofoodketens en de chemische industrie. Het kenniscentrum ontwikkelt en gebruikt daarvoor verschillende sleuteltechnologieën en helpt het bedrijfsleven verder in innovatie en productontwikkeling.

Strategische partners

Onze belangrijkste strategische partners zijn Landelijk Biobased Kennisnetwerk, Lectorenplatform Applied Science/DAS, Lectorenplatform Gezondheid en Voedsel 20202022, Lectorenplatform Circulaire Economie, Lectorenplatform Biobased Economy, BERNN, Koninklijke Vereniging van Nederlandse Papier en Kartonfabrieken, UMCG, Avebe, Chemport Europe, Innovatiehub OostGroningen, Innovation Cluster Drachten, Life Cooperative, Bio Cooperative, Smart Industry Hub, Protein Competence Centre (PCC) en Carbohydrate Competence Center (CCC).

KCBBE is medeoprichter (2016) en partner in BERNN, Bio Economie Regio Noord-Nederland, een samenwerkingsverband tussen de vier noordelijke hogescholen en de Rijksuniversiteit Groningen. BERNN streeft ernaar dat Noord-Nederland haar positie binnen de biobased economy behoudt en verder uitbreidt. Centraal daarin staat het vermogen van de regio om kennis om te zetten in industriële toepassingen van biomassa (bijvoorbeeld uit landbouwzijstromen).

Erkenning

Op 30 november 2021 werd Egbert Dommerholt tijdens het event [THRIVE: De-growth Economics](#) geïntroduceerd als de 'eerste degrowth-lector van Nederland'.

[Onderwijs Kenniscentrum Biobased Economy](#)

[Onderzoek Kenniscentrum Biobased Economy](#)

Kenniscentrum Kunst & Samenleving

Het Kenniscentrum Kunst & Samenleving onderzoekt en ontwikkelt nieuwe artistieke praktijken in verbinding met uiteenlopende sectoren in de samenleving. Het doet praktijkgericht onderzoek naar hoe kunstenaars, ontwerpers, musici en docenten kunnen bijdragen aan een menswaardiger en meer duurzame wereld door intensief samen te werken met andere sectoren. Dit doen we in samenwerking met docenten, studenten en maatschappelijke organisaties.

Het Kenniscentrum Kunst & Samenleving levert een bijdrage aan onze speerpunten. Op het gebied van Healthy Ageing richten we ons op de societal challenge van vergrijzing en de rol die de kunsten kunnen hebben bij gezond ouder worden. We brengen de professionele kunstpraktijk binnen in de leefwereld van kwetsbare ouderen, specifiek mensen met dementie en hun naasten. Daarnaast richten we ons op gezond opgroeien. We werken zowel aan het verstevigen van de positie van kunsteducatie binnen het Nederlandse educatiesysteem, als aan de ontwikkeling van lerende omgevingen waarin kunst de katalysator is.

Strategische partners

Onze strategische partners zijn: UMCG Groningen, Kunst & Cultuur Drenthe, Compenta, Dignis, gemeente Groningen, Humanitas Groningen en ZINN.

Erkenning

Rineke Smilde ontving op 7 oktober 2021 de Hanzepenning voor haar uitzonderlijke verdiensten als lector van de Hanzehogeschool. Zij kreeg de Hanzepenning uit handen van Dick Pouwels tijdens haar afscheid als lector Lifelong Learning in Music bij het Kenniscentrum Kunst & Samenleving en het Prins Claus Conservatorium. Het is de dertiende keer dat de [Hanzepenning](#) werd uitgereikt. Het onderzoek van Rineke Smilde heeft indrukwekkende en internationaal bewonderde output opgeleverd. Het onderzoek heeft een grote impact op de kennisontwikkeling, op de curricula van met name conservatoria (met uiteraard het Prins Claus Conservatorium voorop), op de professionele praktijk van musici en op de samenleving.

[Onderwijs Kenniscentrum Kunst & Samenleving](#)

[Onderzoek Kenniscentrum Kunst & Samenleving](#)

Kenniscentrum NoorderRuimte

Het [Kenniscentrum NoorderRuimte](#) doet praktijkgericht onderzoek naar de gebouwde omgeving in Noord-Nederland. Hierbij richten wij ons op vier thema's: Aardbevingen, Duurzaamheid, Gezondheid & Welzijn en Leefbaarheid. Binnen NoorderRuimte werken lectoren, (docent-)onderzoekers, studenten en professionals uit het werkveld samen aan actuele onderzoeksvraagstukken uit de praktijk.

NoorderRuimte heeft een sterk netwerk op zowel regionaal, nationaal als internationaal niveau. Regionaal zijn we sterk verbonden met bedrijven, organisaties en (semi-)overheden. Op nationaal en internationaal niveau hebben we vooral nauwe contacten met hogescholen en universiteiten, bedrijven en internationaal opererende organisaties. Voor het thema Aardbevingen is BuildinG van belang, voor Duurzaamheid het Global Centrum on Adaptation, voor het thema Gezondheid & Welzijn werken we nauw samen met de Groninger ziekenhuizen en zorginstellingen en voor het thema Leefbaarheid is ons Kennisnetwerk Krimp Noord-Nederland van groot belang.

Alle onderzoeksorganisaties in het hbo worden iedere zes jaar beoordeeld door een externe commissie. NoorderRuimte is de laatste keer als excellent beoordeeld door deze commissie.

Erkenning

Lector Floris Boogaard was genomineerd voor Lector van het Jaar 2021 op het gebied van klimaatadaptatie.

[Onderwijs Kenniscentrum NoorderRuimte](#)

[Onderzoek Kenniscentrum NoorderRuimte](#)

Centrum voor Talent en Leren

Het Centrum voor Talent en Leren wil bevorderen dat studenten optimaal hun talenten ontwikkelen. We zetten ons daarom in voor doceren, leren en talentontwikkeling in de leergemeenschappen in het (honours) onderwijs. Samen met onze partners werken we aan waardevolle multidisciplinaire verbindingen tussen onderwijs, onderzoek en beroepspraktijk met de maatschappij. Hiermee staan we in het hart van onze hogeschool als Engaged University.

Het Centrum voor Talent en Leren is een netwerkorganisatie, bestaande uit het Hanze Honours College, de Hanze Ontwerpfabriek en drie lectoraten. We positioneren ons als centrum, omdat we nieuwe kennis en instrumenten ontwikkelen voor én samen met alle kenniscentra, Centres of Expertise, staven en *schools*.

Het Centrum voor Talent en Leren vindt haar samenwerkingspartners binnen consortia voor onderzoeksprojecten. Onder het Centrum voor Talent en Leren vallen de volgende onderdelen:

- [Hanze Honours College](#)
- [Lectoraat Talentontwikkeling in Hoger Onderwijs en Samenleving](#)
- [Lectoraat Leren in de Leergemeenschap](#)
- [Lectoraat Wederkerigheid in Leernetwerken](#)
- [Hanze Ontwerpfabriek](#)

[Onderwijs Centrum voor Talent en Leren](#)

[Onderzoek Centrum voor Talent en Leren](#)

Bijzondere prestaties

Jaarlijks eren we een aantal bijzondere medewerkers, studenten en ondernemers door hun naam bij te schrijven op de Walk of Fame. De volgende personen zijn in 2021 aan de Walk of Fame toegevoegd.

Mira Bloemen-Bekx, dean van het Instituut voor Future Environments, ontving in oktober 2020 de Best Dissertation Award voor haar proefschrift. Deze internationale prijs wordt jaarlijks door het Family Firm Institute uitgereikt aan wetenschappers die een buitengewone bijdrage hebben geleverd aan het vakgebied familiebedrijven. Haar proefschrift leverde concrete tools op voor de vroege fases in het opvolgingsproces, tools die ouders en kinderen kunnen helpen een

Ruoxan Huang is een alumna van de International Business School, afgestudeerd in 2015. Ze werd als Top-Ondernemer geplaatst op de Walk of Fame. Ruoxan is wat je noemt een 'geboren ondernemer': van kinds af aan wist ze al dat ze later haar eigen bedrijf wilde starten en dan het liefst haar eigen modemer. Alle kennis die ze opdeed tijdens haar studie International Business gebruikte ze om haar idee verder vorm te geven. Eén jaar na haar afstuderen had ze al 60 modewinkels geopend in China. Inmiddels zijn dat er 120. Ze probeert nu andere studenten te inspireren en enthousiasmeren voor het ondernemerschap.

Bert Jan Klaren, projectmanager bij stafbureau Informatisering, kreeg in december 2020 de award 'Projectmanager van het Jaar 2020' uitgereikt. Hij zorgde voor de vernieuwing van ons 'integratieplatform', het platform dat ervoor zorgt dat verschillende onderdelen van onze hogeschool gebruik kunnen maken van dezelfde data. Zijn kracht is volgens de jury dat hij de essentie van een probleem duidelijk kan maken, zonder dat het verstoord wordt door de complexiteit ervan.

Sasha Jurchak, alumna van de Master International Communication, won in 2020 de Euprera Master Thesis Impact Award. Sasha onderzocht de effectiviteit van het 21st Century Continua Model voor organisatieverandering in geglobaliseerde en gedigitaliseerde omgevingen. Ze slaagde er niet alleen in het model te evalueren; haar belangrijkste bijdrage komt voort uit haar reflecties en innovatief denken over de tekortkomingen van het model. Ook heeft ze toekomstgerichte aanbevelingen ontwikkeld om het model te verbeteren.

Julian Verkerk studeerde in de zomer van 2020 cum laude af aan de opleiding Time Based Design aan de Academie van Minerva. Vorig jaar won hij het Harry Wich Stipendium 2020 van het Prins Bernard Cultuurfonds, een prijs voor aanstormend talent in de theatervormgeving. Als film- en theatermaker én vormgever, werkt Julian op het snijvlak van film en theater. Eerder in 2020 werd hij onderscheiden met de OOG TV Talent Award voor zijn film Het Videopaleis.

Cenk Arpa, alumnus van de Master New Audiences and Innovative Practice, won in 2020 de Hannie Schaftprijs voor zijn onderzoek naar empowerment bij jongvolwassenen met verschillende etnische achtergronden. Cenk onderzocht theorieën over empowerment en sociale interventies voor jongeren die tot etnische minderheden behoren.

Extra plakkaat 'veerkracht'

Afgelopen jaar hebben we tevens het extra plakkaat 'veerkracht' toegevoegd om zo waardering uit te spreken voor de flexibiliteit en enorme inzet van medewerkers en studenten in coronatijd.

In de [bijlagen](#) is een compleet overzicht opgenomen van de prijzen en beurzen die onze studenten en medewerkers in 2021 hebben gewonnen.

Samenwerking

Onze hogeschool is van oudsher sterk geworteld in Noord-Nederland. Wij willen een actieve en substantiële bijdrage leveren aan de economische, sociale en culturele veerkracht van de regio en Nederland als geheel.

We onderschrijven de Noordelijke Innovatieagenda. We spelen gericht in op de behoefte aan goedgeschoolde mensen in alle sectoren van de Noord-Nederlandse economie. Daartoe gaan we in en buiten de regio duurzame relaties aan met het bedrijfsleven, overheden, de beroepspraktijk en collega-kennisinstellingen. Deze relaties krijgen vorm in talloze formele en informele samenwerkingsverbanden, via stages en afstudeeronderzoeken en in innovatiewerkplaatsen. In deze leergemeenschappen versterken onderwijs, onderzoek en beroepspraktijk elkaar. Studenten, docent-onderzoekers en partners uit de regio werken vanuit gedeelde waarden samen aan vraagstukken die in Noord-Nederland, nationaal of internationaal spelen. Onze speerpunten hierbij zijn Healthy Ageing, Energie en Ondernemerschap. In innovatiewerkplaatsen en Centres of Expertise werken bedrijven, instellingen, overheden, docent-onderzoekers en studenten in een publiek-private samenwerking aan innovatieve oplossingen voor praktijkgerichte vraagstukken.

Strategisch niveau

Bestuurlijke convenanten

Met verschillende grote organisaties in Noord-Nederland zijn we de afgelopen jaren een [samenwerkingsverband](#) aangegaan, vaak in de vorm van een bestuurlijk convenant. Hierin staat duurzame samenwerking op het gebied van onderwijs, onderzoek en organisatieontwikkeling centraal. De verbonden organisaties hebben de overtuiging elkaar te vinden en te versterken op hun strategische doelstellingen. De samenwerking heeft ook tot doel impact te creëren op maatschappelijke thema's die spelen in de noordelijke regio waarin we wonen en werken.

Een voorbeeld van de samenwerking is professionalisering. Onze hogeschool verzorgt onderwijs voor de medewerkers van een organisatie, terwijl onze studenten en docenten praktijkervaring op kunnen doen. Andersom kunnen deze organisaties gastdocenten en lectoren aan ons leveren. Een ander voorbeeld is interprofessioneel werken en leren in de praktijk (learning communities).

In nauwe samenwerking met deze partners ontwikkelen we de curricula van onze opleidingen. Daarnaast onderzoeken we gezamenlijk maatschappelijke vraagstukken en werken we aan innovatievragen, variërend van product- tot dienstenontwikkelingen. Hiervoor stellen we onze innovatiewerkplaatsen en de living labs bij de Centres of Expertise ter beschikking. Het strategisch thema Ondernemerschap wordt actief ondersteund via diverse financierings- en stimuleringsmaatregelen en activiteiten.

Begin 2021 hadden we al bestuurlijke convenanten gesloten met Samenwerking Noord, Martini Ziekenhuis, DUO, Menzis, Avebe, ZINN, Verslavingszorg Noord-Nederland (VNN), Cosis, Rabobank Stad en Midden Groningen, Rabo Learning Centre, Univé Noord Nederland, Energy Valley Topclub, Health I Port, Innovatie Cluster Drachten, EY en SKSG. Gedurende 2021 is daar het convenant met Revalidatie Friesland aan toegevoegd. Het convenant met het Martini Ziekenhuis is in 2021 verlengd en geactualiseerd. Een bestuurlijk convenant met VNO-NCW is in ontwikkeling.

Het Akkoord van Groningen

Onze hogeschool vormt samen met de gemeente Groningen, de provincie Groningen, de Rijksuniversiteit Groningen, het UMCG, het Martini Ziekenhuis en de roc's het strategisch samenwerkingsverband Het Akkoord van Groningen. Hierin werken we vanuit een gemeenschappelijke visie en agenda aan het versterken en profileren van metropoolregio Groningen. We doen dit vanuit de overtuiging dat deze samenwerking positief is voor de continuïteit en concurrentiekracht van de eigen partnerorganisaties, voor de groei van het innovatieve bedrijfsleven en voor het oplossen van maatschappelijke vraagstukken in de stad en regio.

In 2021 is de strategische agenda geactualiseerd, met als titel Groningen, Metropoolregio 2022-2026. Bij het Akkoord van Groningen hoort de campagne Hallo Horizon. De Akkoordpartners hebben ook de City Deal Kennis Maken ondertekend, van het landelijke programma City Deals. De Akkoordpartners bereiden gezamenlijk de inhoudelijke bijdragen voor het grote investeringsprogramma Nationaal Programma Groningen voor.

Universiteit van het Noorden

De noordelijke kennisinstellingen Rijksuniversiteit Groningen, Hanzehogeschool Groningen, Hogeschool Van Hall Larenstein, NHL Stenden Hogeschool en het Universitair Medisch Centrum Groningen vormen samen het kennis- en innovatienetwerk in Noord Nederland. De samenwerking staat voor human capital, onderzoek en innovatie om daarmee de brede welvaart in Noord-Nederland en Noordwest Duitsland te bevorderen. De regionale innovatiestrategie (RIS3) van Noord Nederland is het uitgangspunt voor het netwerk.

MBO-HBO Samenwerking

De MBO en HBO kennisinstellingen in het Noorden (Hanzehogeschool Groningen, NHL Stenden, Van Hall Larenstein, Alfa College, Noorderpoort, Terra, ROC Menso Alting, Friesland College, ROC Friese Poort, Drenthe College en Aeres) zijn gestart met de ontwikkeling van een gezamenlijke agenda voor leven lang ontwikkelen, flexibilisering, innovatie en internationalisering. Met deze agenda wordt een bijdrage geleverd aan de leefbaarheid, economische vitaliteit en brede welvaart in onze regio.

Samenwerkingsverband Noord-Nederland

Het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) wordt gevormd door de provincies Groningen, Fryslân en Drenthe en de vier noordelijke gemeenten Leeuwarden, Groningen, Assen en Emmen. Als stakeholder zijn we direct betrokken bij de voorbereiding van een nieuwe Noordelijke Innovatieagenda, via deelname in de klankbordgroep RIS3.

In 2021 is de RIS3 'Strategie voor het Noorden' vastgesteld. Dit vormt de basis voor de programmering via Europese subsidies EFRO / Interreg en de Noordelijke agenda.

Economic Board Noord-Nederland

Het noordelijk bedrijfsleven, de kennisinstellingen en de overheden zetten zich gezamenlijk in om de kansen die de noordelijke economie biedt te benutten. Dit is uitgewerkt in de Noordelijke Innovatie Agenda. De organisatie bestaat uit Stuurgroep Economic Board, Uitvoeringstafel en een secretariaat/secretaris. In 2021 is de opdracht gegeven aan een Denktank om met een nieuwe opdracht te komen en de governance voor de komende jaren te verkennen.

Duurzaamheid

Als *engaged university* willen we bijdragen aan de Sustainable Development Goals (SDG's) vanuit onze speerpunten en onze maatschappelijk betrokkenheid. We doen dit via vernieuwende combinaties vanuit ons onderzoek en onderwijs, met focus op vier voor het Noorden relevante maatschappelijke opdrachten, te weten energie & circulair, gezond & actief, duurzaam & leefbaar en digitaal & verbonden.

Sustainable Development Goals

In 2018 hebben we de Sustainable Development Goals (SDG's) omarmd. Onze hogeschool was een van de eerste hogescholen die het SDG-charter van SDG Nederland ondertekende. Inmiddels hebben alle hogescholen dat gedaan. De scholen zijn verenigd in een netwerk dat bestaat uit de Vereniging Hogescholen en SDG Nederland. Deze coalitie maakt gezamenlijk stappen om het hoger onderwijs te laten bijdragen aan de SDG's.

In 2019 hebben alle organisatieonderdelen van onze hogeschool de SDG's opgenomen in hun jaarplan en in 2021 zijn de SDG's ook verankerd in het strategisch beleidsplan.

Onze hogeschool zet zich langs drie sporen in voor duurzaamheid: organisatie, onderzoek en onderwijs. Wij zien het als onze opdracht om een voorbeeldrol te vervullen op het gebied van duurzaamheid. Een belangrijk ijkpunt hierin is de start van de GreenQuest en de start van het Green Team.

GreenQuest

In de afgelopen jaren hebben we invulling gegeven aan de voorbeeldrol die wij ambiëren op het gebied van duurzaamheid. Als eerste onderwijsinstelling in Nederland zijn we gestart met de GreenQuest. Dat is een zoektocht naar groene innovaties om Nederland te helpen verduurzamen.

Voor de periode tot 2025 hebben we vier doelstellingen geformuleerd.

1 - Hanzehogeschool draait de aardgaskraan dicht

Het plan van aanpak Hanze Aardgasloos loopt op schema. Dit betekent dat onze hogeschool in 2025 aardgasloos is. Ook in 2021 konden we bij verschillende van onze gebouwen de gaskraan dicht zetten. Dit geldt zowel voor bestaande bouw (MariekamphuisBorg), nieuwbouw (VanOlstborg, oplevering 2022) als alle keukens in onze gebouwen.

De overheid heeft met een groot aantal sectoren een meerjarenafpraak gemaakt over de verbetering van de energie-efficiëntie. In 2021 hebben we de meerjarenafspraken energie-efficiëntie (MJA3) afgerond met een positief resultaat. Daarnaast hebben we de erkende maatregelenlijsten energiebesparing inzichtelijk gemaakt en is de signaleringsrapportage energieverbruik (EML) afgerond, die we vanaf januari 2022 testen in twee van onze gebouwen. Deze rapportage zorgt ervoor dat er maandelijks kan worden ingegrepen bij sterk afwijkende energieverbruiken in een gebouw.

2 - Hanzehogeschool wordt een zero waste instelling

Onze hogeschool produceert nu ruim 400.000 kilo afval per jaar, waarvan 68 procent bestaat uit restafval. Van het restafval is 70 procent recyclebaar, mits dit gescheiden wordt ingezameld. Hierin kunnen we nog verder verbeteren. Via gescheiden afvalstromen en gedragsbeïnvloeding hebben we in 2021 verdere stappen gemaakt. In 2022 starten we de aanbesteding om onze ambitie van zero waste verder kracht bij te zetten.

3 - Hanzehogeschool creëert rolmodellen

We stimuleren onze medewerkers om zich te ontwikkelen tot duurzaam rolmodel. Dit leidt ertoe dat op steeds meer plaatsen beleid en intrinsiek gemotiveerde collega's elkaar versterken, met duurzame resultaten tot gevolg. Het idee van het rolmodel is dat zij studenten het goede voorbeeld geven en enthousiasmeren. Inmiddels hebben we 180 duurzame rolmodellen.

4 - Iedere student een duurzame ambassadeur

We moedigen studenten en medewerkers aan om zich te ontplooiën: als professional, maar ook als mens die zich verantwoordelijk voelt voor de wereld om zich heen. In het Green Ambassador Programma werken *schools*, samen met de ondersteunende diensten, Centres of Expertise en kenniscentra aan een hogeschool die studenten inspireert tot het inzetten van hun talenten voor een betere wereld. Als duurzame ambassadeurs zijn studenten van onze hogeschool in staat de doelen in hun (toekomstige) vakgebied toe te passen en uit te dragen in het werkveld.

We zien dit jaar een exponentiele groei van het aantal groene ambassadeurs naar meer dan 1.900. Dit is bijna een verdubbeling van het totaal van de eerste vier jaar. Daarnaast zijn we betrokken bij meerdere SDG-challenges om zo studenten te stimuleren in duurzaam denken. Voorbeelden zijn de kledingchallenge, de Green business challenge en de World Solar Challenge.

Integratie in onderwijs

De Opleiding Vastgoed & Makelaardij (V&M) heeft het landelijk erkende driesterrenkeurmerk Duurzaam Hoger Onderwijs ontvangen. Dat betekent dat duurzaamheid in al zijn facetten terugkomt in de opleiding, opdrachten, stages en afstudeerprojecten. V&M is de enige vastgoedopleiding in Nederland met dit keurmerk. Het auditpanel stelde vast dat de opleiding een geëxpliciteerde visie heeft uitgewerkt met een onderbouwde keuze voor de SDG's.

Met een impuls vanuit het Green Team is in 2021 de minor Sustainable Development Goals geïntroduceerd. Deze start in februari 2022. Studenten gaan hierin aan de slag met hun ideeën om bij te dragen aan duurzaamheid. Ze doen opdrachten met andere studenten en met professionals vanuit een innovatief onderwijsconcept.

Green HUB en Green Team

In de Green HUB worden rolmodellen en ambassadeurs zichtbaar en aan elkaar verbonden. De Green HUB brengt organisaties in contact met onze medewerkers en biedt stage- en afstudeerplekken voor studenten aan. Elk semester hebben nieuwe studenten zitting in de Green HUB. Zij helpen de hogeschool het netwerk uit te breiden en ondersteunen bij de organisatie van evenementen en de facilitering van het Green Ambassador Programma. De Green HUB weet iedereen wegwijs te maken binnen en buiten onze hogeschool.

Onze hogeschool heeft inmiddels zo'n 1.900 studentambassadeurs. Deze ambassadeurs zijn er niet zomaar. Zij zijn geïnspireerd door de rolmodellen van de onze hogeschool en vice versa. Ze hebben hun kansen gepakt om zich verder te verdiepen in de duurzame wereld.

De Green HUB heeft een groot netwerk binnen en buiten onze hogeschool en werkt hierbij intensief samen met het Green Team. Dit is een team enthousiaste collega's vanuit alle geledingen van de organisatie, die sinds de GreenQuest (2017) duurzaamheid aanjaagt binnen onze hogeschool. In het Green Team zijn medewerkers van bedrijfsvoering, onderwijs en onderzoek vertegenwoordigd. Vanuit hun intrinsieke motivatie inspireren, adviseren en verbinden zij collega's, projecten en beleidsontwikkeling. Wat hen bindt, is de relatie met de SDG's.

Inclusieve hogeschool

Binnen onze hogeschool is er op verschillende plaatsen en vanuit verschillende invalshoeken aandacht voor diversiteit en inclusie. In 2021 hebben we via betekenisvolle dialoogsessies met medewerkers en studenten de urgentie aangaande dit thema onderzocht. Dit heeft geleid tot een implementatieplan gericht op de verdere ontwikkeling naar een inclusieve hogeschool en het vaststellen van een Gender Equity Plan in 2021.

In het verlengde hiervan hebben we samen met andere noordelijke organisaties in 2021 het Charter Diversiteit ondertekend. Dit is een intentieverklaring waarmee wij aangeven dat we ons willen inzetten voor een gevarieerd personeelsbestand en een inclusieve werkcultuur. Met het Charter tekenen we de intentie om ons in te zetten voor één of meerdere dimensies van diversiteit: arbeidsvermogen, etnisch-culturele diversiteit, gender, leeftijd en LHBTI+. Het Charter wordt uitgevoerd door Diversiteit in Bedrijf en is onderdeel van de Sociaal Economische Raad.

Sociaal ondernemerschap

Ons sociaal ondernemerschap komt tot uiting in het creëren van afspraakbanen binnen de eigen organisatie en door het inzetten van sociale inkoop en benutting van Social Return on Investment (SROI) bij aanbestedingen en lopende opdrachten. In 2021 hebben we dit verder geborgd binnen het leveranciersmanagement. Bij elk inkooptraject wordt nu gezocht naar de best passende manier om social return te integreren in de gewenste dienstverlening.

Duurzame ketens

Duurzaamheid is een van de strategische thema's waaraan in elk inkoopproces aandacht wordt besteed. Bij elk inkoopproces wordt duurzaamheid op maat ingepast in de eisen of aanvullende wensen van een aanbesteding. In de meeste gevallen kan er al veel in de eisen worden vastgelegd. Daarnaast is duurzaamheid steeds vaker een gunningscriterium. Dat is in het afgelopen jaar bijvoorbeeld gebeurd bij de gezamenlijke inkoop van energie (gas en elektra) door zeven hogescholen (onze hogeschool was penvoerder), werkstations, kerstpakketten en plaagdierpreventie.

Als eerste hogeschool in Nederland hebben we ons in 2016 aangesloten bij Electronics Watch (EW). Deze organisatie maakt zich sterk voor arbeidsvoorwaarden en mensenrechten van werknemers in de toeleveringsketen van gecontracteerde leveranciers. In aanbestedingen vereisen we dat leveranciers inzicht geven in deze toeleveringsketen en dat de controleurs van EW toegang krijgen tot de betrokken fabrieken. Daarnaast wegen in de aanbesteding energieverbruik en het innemen en recyclen van afgeschreven apparatuur sterk mee.

Duurzame mobiliteit

Onderdeel van onze duurzame ambitie is de transitie naar zo veel mogelijk emissievrij vervoer. Daarbij sluiten we aan bij de ambitie van de Campusorganisatie: in 2030 een autoluwe Campus. Hierbij werken we samen met de Rijksuniversiteit, gemeente en provincie Groningen en Bedrijvenvereniging Groningen-West.

Onderzoek met duurzame impact

Onze onderzoekers zoeken actief de dialoog met de samenleving. Dit ondersteunen we met (communicatie)middelen. In 2021 zijn we bijvoorbeeld gestart met een nieuw digitaal magazine, het Hanze Impact Magazine, waarmee we meer mensen bereiken en inspireren met de resultaten van onze onderzoeken.

Ontwikkelingssamenwerking

Een bijzondere manier waarop we onze internationale maatschappelijke verantwoordelijkheid vormgeven, is de samenwerking met een groot aantal onderwijsinstellingen in ontwikkelingslanden.

Hanze Centre for Development Cooperation

Het Hanze Centre for Development Cooperation (HCDC) is het expertisecentrum van onze hogeschool op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. Het centrum draagt de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van ons strategisch plan ontwikkelingssamenwerking.

In 2021 coördineerde het expertisecentrum extern gefinancierde ontwikkelingsprojecten in Tanzania, Kenia, Uganda en Liberia. De projecten sluiten aan bij onze speerpunten Energie, Ondernemerschap en Healthy Ageing. Vanwege de coronapandemie was het een uitdaging om de projecten op de juiste wijze te implementeren. Naast online trainingen is er veel gebruik gemaakt van lokale trainingsaanbieders. Voor vijf projecten heeft de subsidieverstrekker een verlenging van ruim een jaar verleend, wat ons de mogelijkheid geeft alsnog de beoogde resultaten te behalen.

Samenwerking partners in Oost Afrika

In Oost-Afrika hebben we twee officiële strategische partners: de Ugandan Christian University en de University of Dar es Salaam in Tanzania. Voor 2021 was er voor de uitwisseling met beide universiteiten Erasmus+-subsidie aanwezig. Er zijn voorbereidingen getroffen voor het verwelkomen van negen studenten. Zij zullen in het tweede semester deelnemen aan minoren bij verschillende *schools*.

In 2021 zijn de voorbereidingen begonnen voor het opzetten van de Hanze East Africa Hub. Deze hub gaat Nederlandse bedrijven in Oost-Afrika ondersteunen bij het zoeken naar innovatieve oplossingen voor (interdisciplinaire) vraagstukken. De onderzoeksprojecten worden uitgevoerd door studenten en onderzoekers van onze hogeschool, in samenwerking met docenten en onderzoekers van partnerinstellingen in Oost-Afrika. Vier onderzoeksprojecten gaan plaatsvinden in het tweede semester van 2022.

Hanze University Foundation

De Hanze University Foundation richt zich op het bevorderen van beroepsonderwijs in ontwikkelingslanden, door het sponsoren van organisaties en individuen. Het afgelopen jaar wierven we opnieuw fondsen bij bestuurders, medewerkers en studenten van onze hogeschool en bij het Noord-Nederlandse bedrijfsleven. In totaal kwam er ruim 30.000 euro binnen.

In 2021 hebben we ruim 30.000 euro geïnvesteerd. Zo hebben we een mini proeftuin voor energie gebouwd bij het Dar es Salaam Institute of Technology in Tanzania. Studenten van het North Coast Medical Training College hebben een 'Back on Track' scholarship ontvangen, waardoor ze in staat waren om hun studie af te ronden. Het college heeft daarnaast een donatie gekregen om werkruimtes voor het groeiend aantal docenten af te bouwen.

Grotius Programma 2021

Het Grotius Programma biedt sinds 2014 een onderwijsprogramma aan voor vluchtelingen (statushouders) in het hoger onderwijs. Het programma kan gratis worden aangeboden dankzij financiering door het College van Bestuur, nauwe samenwerking met het UAF en de noordelijke onderwijsinstellingen en de vrijwillige inzet van medewerkers en studenten.

Het programma helpt deelnemers met het maken van de juiste studiekeuze en succesvol studeren in het hoger onderwijs. De aansluiting met het hoger onderwijs is soms best lastig, omdat specifieke (studie)vaardigheden veelal minder bekend zijn in het land van herkomst. Het programma besteedt hier aandacht aan in de vorm van lessen en projecten.

Het Grotius Programma heeft in 2021 ondanks de coronamaatregelen álle studenten weten te behouden. Het in razendsnel tempo ontwikkelde online onderwijs heeft studenten nieuwe kansen geboden. Zij hebben hun kansen benut en velen zijn erin geslaagd om succesvol de overstap te maken naar vervolgonderwijs; mbo, hbo of wo. De deelnemers van 2021 hebben binnen het programma een boek gemaakt met de titel 'Share our Talent, Move Your World'. De opbrengst uit de verkoop van dit boek hebben zij geschonken aan de stichting Lutje Geluk die uitjes organiseert voor gezinnen die dat zelf niet kunnen betalen.

03 Resultaten en kwaliteitsafspraken

Resultaten

Door de vier maatschappelijke opdrachten centraal te stellen, en drie ambities waarmee we daaraan invulling geven, geven we vorm aan onze verdere transformatie tot een engaged university. Dat vraagt om een werkwijze en een uitwerking waarin we stapsgewijs ontwikkelen, samen met betrokkenen uit de samenleving en uit alle hoeken van de hogeschool, en wendbaar en responsief inspelen op nieuwe ontwikkelingen om ons heen. We hebben ons nieuwe strategisch plan daarom bewust op hoofdlijnen geschreven. De timing, uitwerking en concrete invulling zullen we verder met deze betrokkenen vormgeven in de uitvoeringsagenda van de komende jaren.

Een stevige kwalitatieve basis is het uitgangspunt voor onze ambities. Deze basis houden we op orde en monitoren we aan de hand van bestaande basisindicatoren. Terwijl we concretiseren hoe we de ambities en maatschappelijke opdrachten vorm willen geven, ontwikkelen we in 2022 een systematiek om deze te monitoren. We formuleren aanvullende strategische kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren waarmee we onze impact inzichtelijk maken en het gesprek over de vervolgstappen faciliteren.

	2021	2020	2019
Studiesucces			
Uitval in het eerste jaar	24,2%	25,6%	34,8%
Switch na het eerste jaar	7,2%	9,0%	13,0%
Opleidingsrendement voltijdsbacheloropleidingen	62,0%	62,7%	62,1%
Internationale mobiliteit			
Aantal regulier ingeschreven studenten met een buitenlandse nationaliteit	3.101	2.859	2.639
Uitgereikte diploma's			
Totaal	5.339	4.754	4.999
BA	4.784	4.264	4.528
AD	156	156	130
MA	399	334	341
Onderzoek			
Verhouding tussen intern en extern verworven middelen (beschikbaar op studiejaar)	61/39	61/39	58/42
Onderzoekspiramide			
Aantal lectoren	65	66	63
Aantal promovendi	130	119	110
Aantal gepromoveerde medewerkers	228	255	244
Leven Lang Leren			
Aantal cursisten	1777	1220	1618
Aantal studenten in deeltijd en duaal onderwijs	3.083	3.127	3.132
Tevredenheid			
Tevredenheid studenten (NSE 2021)	7,4	niet beschikbaar	niet beschikbaar
Tevredenheid medewerkers (WBO 2021)	7,7	niet van toepassing	7,2

Kwaliteitsafspraken

De kwaliteitsafspraken binnen onze hogeschool zijn het resultaat van een breed gevoerde dialoog tussen medezeggenschap, medewerkers en studenten in 2019, waarbij de wensen, behoeften en ideeën van studenten en medewerkers centraal stonden.

Als onderdeel van het Sectorakkoord hbo 2019-2022 is afgesproken dat het hoger onderwijs kwaliteitsafspraken maakt voor de inzet van de studievoorschotmiddelen. Elke hbo-instelling kon kiezen uit zes thema's om tot een zichtbare onderwijsverbetering te komen. De zes thema's zijn:

- intensiever en kleinschalig onderwijs (onderwijsintensiteit);
- onderwijsdifferentiatie;
- verdere professionalisering van docenten (docentkwaliteit);
- passende en goede onderwijsfaciliteiten;
- meer en betere begeleiding van studenten;
- studiesucces inclusief doorstroom, toegankelijkheid en gelijke kansen.

De Hogeschoolmedezeggenschapsraad (HMR) heeft een belangrijke rol gespeeld bij de totstandkoming van de kwaliteitsafspraken van onze hogeschool. De HMR is samen met de deelraden ook actief betrokken bij het volgen van de voortgang hiervan en het eventueel bijstellen van het plan. Ook de Raad van Toezicht is vanuit diens toezichthoudende taak betrokken geweest bij de totstandkoming van de kwaliteitsafspraken. Via de managementrapportages worden zowel de HMR, de deelraden als de Raad van Toezicht op de hoogte gehouden van de voortgang van de kwaliteitsafspraken.

Financiën

Het bestedingsplan voor de periode 2020-2024 is op 7 mei 2020 goedgekeurd door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. In het studiejaar 2019/20 zijn we gestart met de afgesproken investeringen op drie thema's:

1. meer en betere begeleiding van studenten;
2. verdere professionalisering van docenten (docentkwaliteit);
3. passende en goede onderwijsfaciliteiten.

Deze thema's zijn in lijn met onze missie en visie. Binnen de thema's zijn in totaal 23 maatregelen bepaald. Vijf maatregelen komen voort uit de structurele voorinvesteringen die we op verzoek van de minister van OCW al hebben gedaan in de jaren 2015-2017 en die doorlopen naar de toekomst. De overige 18 maatregelen zijn nieuw.

De investering startte in 2019 met een bedrag van 7,2 miljoen euro. Dit bedrag loopt op tot het oorspronkelijke bedrag van 21,5 miljoen euro in 2024. Jaarlijks wordt het bedrag bijgesteld op grond van loon- en prijscompensatie en studentenontwikkeling. Voor 2024 kunnen we nu rekenen op een bedrag van 23,5 miljoen euro.

Het totale financiële overzicht ziet er als volgt uit:

Financieel overzicht kwaliteitsafspraken 2019-2024

Investeringslijnen en maatregelen	realisatie	realisatie	realisatie	realisatie	begroting	begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Beschikbare gelden	7.539	9.239	15.754	19.474	20.794	23.526
Studentbegeleiding en -welzijn	4.854	5.314	6.337	7.221	7.266	7.241
Ontwikkelen van medewerkers	2.561	3.491	5.836	7.729	7.985	7.907
Onderwijsfaciliteiten	126	439	706	2.965	3.276	3.472
Totaal	7.541	9.244	12.879	17.914	18.526	18.620
resultaat/verder in te vullen bij jaarplanproces 2022/23	-2	-5	2.875	1.560	2.268	4.906

In de jaren 2019 en 2020 hebben we het budget geheel besteed.

In 2021 blijft er veel geld over. In de eerste plaats heeft dit te maken met vertraging in de uitvoering van enkele maatregelen, als gevolg van de coronapandemie. Daarnaast is het budget voor de kwaliteitsafspraken vanuit het ministerie van OCW verhoogd, als gevolg van loon- en prijscompensatie en vanwege hogere studentenaantallen. We hebben dit verhoogde budget in de studiejaar 2019/20 en 2020/21 niet direct vertaald in hogere budgetten voor de verschillende maatregelen. Vanaf studiejaar 2021/22 doen we dit wel.

Bij investeringslijn 3 'passende en goede onderwijsfaciliteiten' hebben we geld vrijgemaakt voor maatregel 3.5 'leren in ontmoeting'. In het kalenderjaar 2021 gaat het om 730.000 euro. Bij deze maatregel waren we ervan uitgegaan dat we de uitgaven direct ten laste van de exploitatie zouden kunnen nemen. In de praktijk gaat het echter om wat grotere verbouwingen van ruimtes. Dit soort uitgaven moeten we investeren en kunnen we niet ten laste van de exploitatie brengen. Het gevolg hiervan is een exploitatieoverschot. Dit overschot hebben we in de toekomst nodig om de afschrijvingslasten van deze investeringen te kunnen dragen. Overigens is er ook bij andere maatregelen sprake van investeringen. Onderaan het financiële overzicht geven we aan wat we in totaal aan investeringen hebben gedaan.

In het jaarplanproces voor het studiejaar 2022/23 geven we nadere invulling aan de nog beschikbare financiële ruimte voor de kalenderjaren 2022-2024. We doen dit in overleg met de medezeggenschapsraad en andere stakeholders. We nemen daarin ook het positieve exploitatiesaldo over 2021 mee.

Aan het eind van deze paragraaf geven we een gedetailleerd financieel overzicht.

Monitoring

Ieder jaar stellen de organisatieonderdelen hun jaarplan op. In dat plan geven ze concrete invulling aan de kwaliteitsafspraken van dat jaar. *Schools* leggen hun jaarplan ter instemming voor aan hun eigen medezeggenschapsraad.

Op basis van de jaarplannen van de afzonderlijke organisatieonderdelen stellen we het Hanze-jaarplan en de begroting op. Daarin maken we ook zichtbaar hoe het beschikbare budget voor de kwaliteitsafspraken voor dat jaar worden ingezet. De HMR heeft instemmingsrecht op de begroting. De Raad van Toezicht keurt de begroting goed.

Om de implementatie van de kwaliteitsafspraken te borgen en de resultaten te monitoren, hebben we een trekkersgroep van medewerkers uit diensten en *schools* samengesteld. De resultaten leggen we eerst voor aan de strategiegroep, waarin ook de HMR vertegenwoordigd is. De strategiegroep wordt ook betrokken bij nieuwe voorstellen voor de invulling van de kwaliteitsgelden.

De uitvoering van de kwaliteitsafspraken volgen we via onze maandelijkse managementrapportages, die zowel voor de gehele hogeschool als voor elk onderdeel elke vier maanden wordt opgesteld. De *schools* bespreken hun managementrapportage met hun eigen deelraad. Het College bespreekt onze hogeschool-managementrapportage met de HMR en de Raad van Toezicht. In deze rapportage kijken we naast de inhoudelijke voortgang ook naar de financiële uitputting van de kwaliteitsgelden. Gelden die nog niet besteed zijn, reserveren we voor besteding in de komende jaren.

Zowel de HMR als de Raad van Toezicht hebben gereflecteerd over de Kwaliteitsafspraken. Deze staan in de paragraaf [Voortgang Kwaliteitsafspraken](#).

Communicatie

We zetten een brede mix aan communicatiemiddelen in om studenten en medewerkers van onze hogeschool te informeren over de voortgang.

Voortgang kwaliteitsafspraken

Om de kwaliteitsafspraken te behalen, hebben we verschillende maatregelen ingezet. Enkele hiervan zijn al in september 2019 van start gegaan, maar de meeste zijn vanaf september 2020 in gang gezet.

Bij een groot aantal maatregelen loopt de voortgang conform plan. Er zijn echter ook maatregelen die door de coronapandemie vertraging hebben opgelopen. We willen deze vertraging in de loop van tijd gaan inhalen. Het budget dat resteert, wordt meegenomen naar de komende jaren.

Hieronder geven we op hoofdlijnen weer wat de voortgang is op de drie thema's. Per maatregel gaan we in op de bereikte resultaten en hoe deze zich verhouden tot de doelen in het plan.

Investeringslijn 1: studentbegeleiding en studentwelzijn

De maatregelen bij het thema Studentbegeleiding en -welzijn liggen goed op schema. De scholing van studentbegeleiders loopt conform plan, er zijn twee trainingen ontwikkeld en inmiddels hebben 62 studentbegeleiders scholing gevolgd.

Daarnaast is het aantal uren voor studentbegeleiding met 24 procent toegenomen. De komende periode gaan we onderzoeken wat het kwalitatieve effect van de uitbreiding van de uren voor studentbegeleiding is geweest.

Er zijn vier studentpsychologen (3 fte) aangesteld, die in 2021 in totaal 315 studenten hebben begeleid. In 2021 hebben 400 studenten gebruik gemaakt van cursussen, begeleidde groepen en/of online zelfhulpmodules die door onze hogeschool actief werden aangeboden.

[Voorbeeld: zo heeft de Academie voor Verpleegkunde het thema 'meer en betere studentbegeleiding' vormgegeven.](#)

Maatregel 1.1:	Ontwikkeling van studentbegeleiders
Ingangsdatum	September 2020.
Doel	Opleiding en ontwikkeling van studentbegeleiders.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	In studiejaar 2020/21 is 15 procent van alle studentbegeleiders opgeleid.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	Eind 2024 zijn alle studentbegeleiders opgeleid.
Bereikte resultaten in 2021	In 2021 hebben 62 studentbegeleiders uren ontvangen om scholing te volgen. Dat is 19 procent van alle studentbegeleiders.
Inhoudelijke toelichting	<p>In 2020 zijn de eerste twee modules van het professionaliseringsprogramma voor studentbegeleiders ontwikkeld en aangeboden. Er is een module voor startende studentbegeleiders (Basisvaardigheden begeleiden) en een voor meer ervaren studentbegeleiders (de Communities of Practice (CoP)).</p> <p>In 2021 hebben 62 docent-onderzoekers 16 uur ontvangen voor professionalising, in het kader van studentbegeleiding. Aan de module Basisvaardigheden begeleiden hebben 37 docent-onderzoekers deelgenomen; aan de CoP 14. Het programma wordt periodiek geëvalueerd en bijgesteld. Een deel van de docent-onderzoekers (11) heeft binnen de eigen school een scholingsprogramma gevolgd.</p>
Bijstellingen	Niet van toepassing.

Maatregel 1.2:	Ruimte en tijd voor studentbegeleiders
Ingangsdatum	September 2020.
Doel	Faciliteren van tijd en ruimte voor studentbegeleiders.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	In studiejaar 2020/21 is aan onze hogeschool het aantal uren voor studentbegeleiders met 20 procent verruimd.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	In 2024 is aan onze hogeschool het aantal uren voor studentbegeleiders met 35 procent verruimd ten opzichte van 2019/20
Bereikte resultaten in 2021	Eind 2021 is het aantal uren voor studentbegeleiding met 24 procent toegenomen. De NSE-score voor studenttevredenheid over de begeleiding is gestegen van 3,53 in 2018 naar 3,65 in 2021. Het aantal studenten dat tevreden of zeer tevreden is over de studentbegeleiding is gestegen tot 68 procent.
Inhoudelijke toelichting	<p>Vanaf het studiejaar 2020/21 wordt jaarlijks geïnvesteerd in extra uren voor studentbegeleiders. In het eerste studiejaar hebben schools onderzoek gedaan naar hoe de studentbegeleiding binnen hun school verder verbeterd kan worden. De komende jaren zal het aantal uren begeleiding verder uitgebreid worden.</p> <p>Het grootste gedeelte van de gelden is besteed aan extra uren en extra inzet van studiebegeleiding. Voor eerstejaars was normaliter al veel studiebegeleiding beschikbaar, maar met inzet van de extra gelden konden de schools meer studiebegeleiding van ouderejaarsstudenten aanbieden. Deze inzet is breder dan alleen Ad- of bacheloronderwijs; de uren zijn ook beschikbaar voor masterstudenten. Verder werden extra uren besteed aan de zogenaamde studievertragers of staartstudenten.</p> <p>Verder is geld besteed aan onder meer het aanstellen van een aandachtsfunctionaris, intervisietraining voor coaches en het inrichten van een study- en careerdesk of een SLB-loket.</p>
Bijstellingen	Het overgebleven geld zal in de komende jaren beschikbaar zijn voor verdere uitbreiding. Er is geen beleidsbijstelling nodig.

Maatregel 1.3:	Studentpsychologen
Ingangsdatum	September 2019.
Doel	Toegang tot 3 fte studentpsychologen in 2020.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	Studenten hebben vanaf 2020 laagdrempelige toegang tot psychologische begeleiding.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	Studenten hebben vanaf 2020 een laagdrempelige toegang tot psychologische begeleiding.
Bereikte resultaten in 2021	Eind 2021 zijn er vier studentpsychologen in dienst, met een omvang van 3 fte.
Inhoudelijke toelichting	De werving van de drie studentpsychologen is afgerond. Ze hebben in kalenderjaar 2021 in totaal 315 studenten begeleid. Gemiddeld zijn er per student vier gesprekken geweest.
Bijstellingen	Niet van toepassing.

Maatregel 1.4:	Hanze Student Support
Ingangsdatum	September 2019.
Doel	Uitbreiding van het aanbod en de coachingsmogelijkheden van Hanze Student Support.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	In 2020 heeft de Student Academy het aanbod uitgebreid en gepositioneerd. Uit een kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie in 2021 blijkt dat het bereik en de vindbaarheid van Hanze Student Support zijn verbeterd.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	Een uitbreiding van het aanbod en het beter positioneren van Hanze Student Support.
Bereikte resultaten in 2021	400 studenten hebben deelgenomen aan de door Hanze Student Support gegeven cursussen.
Inhoudelijke toelichting	Hanze Student Support heeft in 2021 achttien verschillende cursussen, vier begeleide groepen en 30 verschillende online zelfhulpmodules aangeboden. De cursussen, sommige ook in het Engels aangeboden, worden vooral gegeven door docenten van onze hogeschool; enkele door externe trainers. Het vaakst gevolgd zijn de cursussen gericht op effectief studeren, omgang met faalangst en mindfulness. De vier begeleide groepen waren gericht op studievoortgang (het meest bezocht), studeren en mantelzorg, rouw- en verlies en studeren met een chronisch ziek familielid. Van de online zelfhulpmodules maken gemiddeld 60 studenten per maand gebruik. Nederlandse studenten kiezen vooral voor de modules 'Angst en paniek', 'Depri' en 'Stress'. Bij de Engelstalige modules wordt vooral gekozen voor 'Anxiety', 'Alcohol' en 'Relationship problems'. Doordat we meer en andere informatiekanalen gebruiken, weten steeds meer studenten de weg naar het aanbod te vinden.
Bijstellingen	Niet van toepassing.

[Meer over uitbreiding Hanze Student Support.](#)

Maatregel 1.5:	Stage- en afstudeerbegeleiding
Ingangsdatum	Ingangsdatum 2014/15 (voorinvestering).
Doel	Faciliteren van tijd en ruimte voor studentbegeleiders in de fase van stage en afstuderen.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	In studiejaar 2020/21 is de studenttevredenheid op het thema 'Studentbegeleiding' gelijk gebleven of verbeterd ten opzichte van de NSE-meting in 2018.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	In het studiejaar 2024 is de studenttevredenheid op het thema 'Studentbegeleiding' gelijk gebleven of verbeterd ten opzichte van de NSE-meting in 2020/21.
Bereikte resultaten in 2021	De studenttevredenheid op het thema 'studentbegeleiding' is in 2021 in de NSE-meting gestegen van 3,53 naar 3,65. Het percentage studenten dat tevreden of zeer tevreden is, is toegenomen tot 68 procent.
Inhoudelijke toelichting	In studiejaar 2014/15 is in het kader van de voorinvesteringen 1,5 miljoen euro aan extra middelen beschikbaar gesteld voor het intensiveren van de begeleiding van studenten die zich in de stage- en afstudeerfase bevinden.
Bijstellingen	Niet van toepassing.
Maatregel 1.6:	Verhogen onderwijsintensiteit
Ingangsdatum	2016 en 2017 (voorinvestering).
Doel	Het verhogen van de onderwijsintensiteit door extra middelen voor het onderwijs beschikbaar te stellen, in afwachting van de studievoorschotmiddelen.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	In studiejaar 2020/21 is het relatieve aandeel van de schools in het totale batenbudget (rijksbijdrage en collegegeld) minimaal gelijk gebleven of verbeterd ten opzichte van de begroting van 2019/20.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	In het studiejaar 2023/24 is het relatieve aandeel van de schools in het totale batenbudget (rijksbijdrage en collegegeld) minimaal gelijk gebleven of verbeterd ten opzichte van de begroting van 2019/20.
Bereikte resultaten in 2021	Het aandeel van de schools in het totaalbudget van 2019/20 was 55,3 procent. In studiejaar 2020/21 was dit aandeel 55,8 procent (bron: begroting 2020/21).
Inhoudelijke toelichting	-
Bijstellingen	Niet van toepassing

Investeringslijn 2: ontwikkeling van medewerkers

De maatregelen bij het thema 'ontwikkeling van medewerkers' lopen, op één na, uitstekend op schema. Docent-onderzoekers maken goed gebruik van de budgetten voor het volgen van BDB-cursussen en alle organisatieonderdelen hebben een professionaliseringsplan gemaakt. Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs zijn er nieuwe collega's aangenomen, waardoor het budget voor vermindering taakbelasting nieuwe docent-onderzoekers zelfs werd overvraagd. Het scholingsaanbod voor medewerkers is uitgebreid en in totaal hebben 943 medewerkers hiervan gebruik gemaakt. Verder gebruiken *schools* de formatie die ze hebben gekregen, voor het bevorderen van interdisciplinair samenwerken van studenten en voor onderzoek naar onderwijs. Overigens wordt het interdisciplinaire samenwerken bemoeilijkt doordat studenten door de coronapandemie veel minder fysiek aanwezig kunnen zijn.

De enige maatregel die achterloopt, is 'docenten in de praktijk'. Dit is te wijten aan het effect van de coronapandemie. Het is voor de docent-onderzoekers, ondanks creatieve oplossingen, niet altijd eenvoudig om een stageplaats te vinden in de beroepspraktijk of in leergemeenschappen. Met de *schools* is de afspraak gemaakt dat het overgebleven budget in studiejaar 2021/22 zal worden besteed.

[Voorbeeld: zo heeft een docent Elektrotechniek zijn docentstage ervaren.](#)

Maatregel 2.1.a:	Centraliseren van BDB-cursussen
Ingangsdatum	September 2020.
Doel	Het centraliseren van de financiering van de leergang Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB).
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	In 2021 worden 76 BDB-leergangen gefinancierd uit de kwaliteitsgelden.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	In 2024 zijn 362 BDB-cursussen uit de kwaliteitsgelden gefinancierd.
Bereikte resultaten in 2021	In 2021 hebben 83 docent-onderzoekers deelgenomen aan de BDB.
Inhoudelijke toelichting	<p>Met ingang van studiejaar 2020/21 wordt de financiering voor de BDB centraal bekostigd. De hiermee vrijgespeelde gelden worden door de <i>schools</i> besteed aan de ontwikkeling van hun medewerkers.</p> <p>In 2021 hebben 83 docent-onderzoekers deelgenomen aan de BDB. Daarnaast hebben elf docent-onderzoekers een maatwerktraject doorlopen. Tien docent-onderzoekers hebben gebruik gemaakt van de procedure bekwaamheidsverklaring. De BDB is geactualiseerd en sluit aan bij de onderwijsontwikkelingen binnen onze hogeschool en is passend bij de rol(len) van docent-onderzoeker.</p>
Bijstellingen	Niet van toepassing.

Maatregel 2.1.b:	Opstellen professionaliseringsplannen
Ingangsdatum	September 2020.
Doel	Het faciliteren van organisatieonderdelen om tot goede professionaliseringsplannen te komen.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	Ieder onderdeel heeft in het kader van de planning-en-controlcyclus een professionaliseringsplan opgesteld.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	Jaarlijks wordt het professionaliseringsplan via het jaarplan herijkt en via de managementrapportages gevolgd.
Bereikte resultaten in 2021	Ieder onderdeel heeft in het kader van het studiejaar 2021/22 een professionaliseringsplan opgesteld.
Inhoudelijke toelichting	Het opgestelde professionaliseringsplan vormt de basis voor de scholingsactiviteiten van ieder organisatieonderdeel. Het plan biedt handvatten om de scholingsactiviteiten structureler in te bedden en af te stemmen met de strategische agenda van onze hogeschool. De opgestelde professionaliseringsplannen zijn of worden in afstemming met de organisatieonderdelen vertaald in passende professionaliseringsproducten. De organisatieonderdelen rapporteren de voortgang in hun viermaandelijks managementrapportages.
Bijstellingen	Niet van toepassing.

Maatregel 2.2:	Docenten in de praktijk
Ingangsdatum	September 2020.
Doel	Het mogelijk maken van docentuitwisseling, -detachering of -stages in de praktijk of in leergemeenschappen.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	In studiejaar 2020/21 heeft 5 procent van de docent-onderzoekers met een aanstelling van 0,5 fte of hoger, ervaring opgedaan in de beroepspraktijk. Dit komt neer op 63 docent-onderzoekers.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	Eind 2024 heeft minimaal 80 procent van de docent-onderzoekers met een aanstelling van 0,5 fte of hoger ervaring opgedaan in de praktijk of leergemeenschappen.
Bereikte resultaten in 2021	In 2020/21 hebben 38 van de geselecteerde 63 docent-onderzoekers ervaring opgedaan. Bij de overige 25 docent-onderzoekers is dit door de coronapandemie niet gelukt.
Inhoudelijke toelichting	In 2020/21 hebben 63 docent-onderzoekers verdeeld over zes voorhoede-schools per docent-onderzoeker 104 uur ontvangen. We hebben hier vertraging zien optreden. Vanwege de coronapandemie was het voor de zes deelnemende schools lastiger om docenten stages te laten lopen. Bij die schools waar dat niet geheel is gelukt, zal de stage in studiejaar 2021/22 plaatsvinden. De werkwijze van de voorhoede-schools is geëvalueerd, met als opbrengst een adviesdocument voor alle schools. Na de zomer zijn 252 docent-onderzoekers gestart (ongeveer 20 procent van het totaal).
Bijstellingen	Geld dat door de vertraging als gevolg van de coronapandemie in 2020/21 overblijft, wordt doorgeschoven naar 2021/22. In dat studiejaar wordt het geld ingezet voor docenten in de praktijk.

Maatregel 2.3:	Vermindering taakbelasting nieuwe docenten
Ingangsdatum	September 2020.
Doel	Taakreductie (met 20 procent) voor startende docent-onderzoekers en financiering van de begeleiding van deze docent-onderzoekers door buddy's.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	Het realiseren van het doel ten aanzien van taakreductie en begeleiding.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	Het realiseren van het doel ten aanzien van taakreductie en begeleiding.
Bereikte resultaten in 2021	In 2021 is voor 13 fte gebruik gemaakt van taakreductie en zijn voor 1,3 fte buddy's ingezet.
Inhoudelijke toelichting	Vanaf studiejaar 2020/21 krijgen nieuwe docent-onderzoekers die voor eerst in het hbo werkzaam zijn, in het eerste jaar 20 procent taakreductie. Zij worden begeleid door ervaren collega's. In studiejaar 2021/22 zijn, vanwege de Open Up financiering, veel nieuwe docent-onderzoekers gestart en is het aantal aanvragen voor taakreductie gestegen. In april is onder de nieuwe docent-onderzoekers en hun begeleiders een evaluatieonderzoek gedaan. Hieruit blijkt dat het grootste deel van de docent-onderzoekers zeer tevreden is met de taakreductie, maar dat ze behoefte hebben aan meer duidelijkheid over waarvoor de taakreductie gebruikt kan worden en wat van de buddy verwacht mag worden. Op basis hiervan is een flyer gemaakt waarin onder andere staat beschreven waar de taakreductie voor bedoeld is, wat de invulmogelijkheden zijn en wat er van een buddy verwacht mag worden.
Bijstellingen	Een deel van het geld dat in de afgelopen studie jaren 2019/20 en 2020/21 is overgebleven, zal worden gebruikt om de extra kosten van taakreductie en begeleiding in 2021/22 te financieren.

Maatregel 2.4:	PL Academy
Ingangsdatum	September 2019.
Doel	Het ontwikkelen en aanbieden van stimulerende en inspirerende portfolioproducten en activiteiten die passen bij de strategische doelstellingen van onze hogeschool, en het helpen van medewerkers bij hun professionalisering. De PL Academy is hét professionaliseringsplatform waar het leren en ontwikkelen van medewerkers tot stand komt.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	De basisformatie is opgehoogd en het professionaliseringsaanbod is voor alle medewerkers uitgebreid.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	In 2024 zijn randvoorwaarden geschapen om extra portfolioproducten en activiteiten te kunnen aanbieden.
Bereikte resultaten in 2021	In 2020 is de basisformatie opgehoogd. In 2021 is het professionaliseringsaanbod geactualiseerd en uitgebreid, passend bij de strategische doelstellingen van onze hogeschool.
Inhoudelijke toelichting	<p>De randvoorwaarden om extra portfolioproducten en activiteiten te kunnen aanbieden, zijn verbeterd. Het personele bestand is op sterkte. De strategische ambities zijn leidend in de advisering en in het professionaliseringsportfolio. Het portfolio is geactualiseerd en sluit steeds beter aan bij deze strategische ambities. Recent is een 'toolbox flexibiliseren' toegevoegd aan het portfolio.</p> <p>Begin december was de eerste bijeenkomst van de Raad van Advies. Deze adviseert de PL Academy over haar portfolio, met als doel dat er een evenwichtig en actueel portfolio ontstaat voor alle medewerkers van onze hogeschool.</p> <p>In 2021 hebben 943 medewerkers gebruik gemaakt van een van de portfolioproducten van de PL Academy.</p>
Bijstellingen	Niet van toepassing.

Maatregel 2.5:	Interdisciplinair samenwerken studenten
Ingangsdatum	September 2020.
Doel	Het faciliteren van schools om interdisciplinair samenwerken van studenten in een leergemeenschap mogelijk te maken.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	Iedere school ontvangt 0,2 fte om interdisciplinair samenwerken verder vorm te geven.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	Studenten kunnen in een optimale omgeving samenwerken met studenten van andere disciplines en leren wat hun eigen rol is in een interdisciplinair team. Docenten ervaren dat zij gesteund en gefaciliteerd worden in het vormgeven van een leergemeenschap en het samen leren daarvan.
Bereikte resultaten in 2021	Iedere school heeft 0,2 fte ontvangen om, al dan niet in samenwerking met anderen, interdisciplinair samenwerken vorm te geven.
Inhoudelijke toelichting	<p>In studiejaar 2020/21 heeft een platform van schools gewerkt aan de volgende speerpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • visie ontwikkelen; • delen van best practices, helpende hand bieden; • toewerken naar generieke leeruitkomsten voor interprofessionele samenwerking; • versterken van organisatorische randvoorwaarden. <p>Het platform heeft hiervoor diverse hogeschoolbrede sessies georganiseerd, waarbij ook verbinding is gemaakt met de thema's 'flexibilisering' en 'van buiten naar binnen' (engaged samenwerking met de regio). Een concreet voorbeeld is dat studenten van verschillende opleidingen van de school voor Life Science en Technology (zoals de opleidingen Bio-informatica, Medische Diagnostiek, Biologische en Medische Research, Chemie) deelnemen aan de minor 'Voeding en bedrijf' die geheel in samenwerking met Voeding en Diëtetiek (School voor Gezondheidsstudies) wordt verzorgd. Studenten van beide schools werken in gezamenlijkheid aan projecten en hebben samen lessen. Er wordt een plan opgesteld om studenten in de Maakplaats Techniek te laten werken met point of care-technologie, een technologie die ook interessant zal zijn voor studenten van Engineering, Gezondheidsstudies en Verpleegkunde.</p> <p>Een ander concreet voorbeeld is dat binnen het kunstenunderwijs zes off courses (extracurriculair interdisciplinair onderwijs) zijn bekostigd, waarin studenten van verschillende opleidingen samenwerken aan projecten binnen en buiten het kunstendomein. De zes off courses zijn: Cross Art, Film Lab, Mask, Virtual Manifestations, Off the Wall en Playtime.</p>
Bijstellingen	Niet van toepassing.

Maatregel 2.6:	Onderwijsonderzoek
Ingangsdatum	September 2019.
Doel	Het faciliteren van docenten om te onderzoeken wat succesfactoren zijn van leergemeenschappen en hun onderwijspraktijk, inclusief het leren van docent-onderzoekers.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	Iedere school ontvangt 0,1 fte om onderzoek te doen naar de succesfactoren van een innovatiewerkplaats (IWP): een samenwerkingsverband van onderwijs, onderzoek en de praktijk.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	Het onderwijsonderzoek moet leiden tot een verbeterde onderwijspraktijk en een sterkere leergemeenschap. De uitkomsten van het onderzoek zullen we gebruiken voor het herijking van de kwaliteitsafspraken. Daartoe verbinden we de resultaten van dit onderzoek met het onderzoek van de lectoraten gericht op onze eigen leergemeenschap. Zo blijft onze hogeschool als lerende organisatie de eigen onderwijspraktijk steeds verbeteren.
Bereikte resultaten in 2021	Iedere school heeft 0,1 fte ontvangen om, al dan niet in samenwerking met anderen, onderwijsonderzoek vorm te geven.
Inhoudelijke toelichting	<p>Een voorbeeld is een onderzoek door twee docenten van de Academie voor Gezondheidsstudies. De vraag die hierin centraal stond, was: hoe kunnen opleidingen en lectoraten (nog) beter samenwerken ter verrijking van onderwijs alsook samen krachtiger worden richting werkveld? Hieruit kwamen praktische adviezen voort om de samenwerking van onderwijs en onderzoek te verbeteren.</p> <p>Een ander voorbeeld is een onderzoek gedaan door docenten van het Instituut voor Bedrijfskunde. Zij hebben onderzocht hoe zij hun IWP kunnen versterken. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een sterk verbeterde studiehandleiding voor het Bedrijfskundig Action Lab.</p>
Bijstellingen	Niet van toepassing.

Maatregel 2.7:	Verhogen docentkwaliteit
Ingangsdatum	Vanaf 2015: voorinvestering.
Doel	Het verhogen van de docentkwaliteit door het nemen van gerichte maatregelen.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	In 2020/21 is de studenttevredenheid op het thema 'docenten' gelijk gebleven of verbeterd ten opzichte van de NSE-meting in 2018.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	In 2024 is de studenttevredenheid op het thema 'docenten' gelijk gebleven of verbeterd ten opzichte van de NSE-meting in 2020/21.
Bereikte resultaten in 2021	Het cijfer voor studenttevredenheid over de docenten is van 3,69 in 2018 gestegen naar 3,70 in 2021. Het aantal studenten dat tevreden of zeer tevreden is over de kwaliteit van de docenten, is gestegen naar 66 procent.
Inhoudelijke toelichting	Vanaf studiejaar 2014/15 is 1 miljoen euro vrijgespeeld voor het versterken van de personele kwaliteit. In 2021 is ingezet op het herplaatsen of begeleiden van medewerkers die onvoldoende functioneren binnen de context van onze hogeschool. Doel daarvan is het verhogen van de kwaliteit van het (blijvend) docentencorps, met als resultaat dat de studenttevredenheid (gemeten via de NSE-score) omhoog gaat. Het herplaatsen of begeleiden is maatwerk en kan onder andere bestaan uit outplacement, scholing, ondersteuning bij het opstarten van een eigen bedrijf, trajecten van werk naar werk en vervroegde pensionering.
Bijstellingen	Niet van toepassing.
Maatregel 2.8:	Kenniscentrum Biobased Economy
Ingangsdatum	Vanaf 2017: voorinvestering.
Doel	Impact realiseren van onderzoek op onderwijs.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	In 2020/21 is het aantal studenten dat in aanraking komt met onderzoek ten minste 120. In studiejaar 2020/21 is de totale formatie in het kenniscentrum 16,5 fte, als volgt verdeeld: docentonderzoekers (8,5 fte), promovendi (2 fte) en gepromoveerden (6 fte).
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	In 2024 is het aantal studenten dat in aanraking komt met onderzoek ten minste 120. In 2024 is de totale formatie in het kenniscentrum 20 fte, als volgt verdeeld: docentonderzoekers (10 fte), promovendi (3 fte) en gepromoveerden (7 fte)
Bereikte resultaten in 2021	In 2021 zijn 200 studenten in aanraking gekomen met onderzoek. Er hebben 50 docenten (13,1 fte) gewerkt in het kenniscentrum, waaronder twee promovendi. Van deze docenten is minimaal de helft gepromoveerd.
Inhoudelijke toelichting	De jaarlijkse investering van 0,4 miljoen euro voor Kenniscentrum Bio Based Economy is in 2020/21 gecontinueerd om impact op onderwijs te realiseren. Met dit geld hebben we voor studenten de mogelijkheid gecreëerd om ervaring op te doen in onderzoek in innovatiewerkplaatsen, en voor docenten de mogelijkheid zich te ontwikkelen tot docent-onderzoeker of promovendus.
Bijstellingen	Niet van toepassing.

Maatregel 2.9.a:	Uitvoering roadmap Center of Expertise Healthy Ageing
Ingangsdatum	Vanaf 2015: voorinvestering.
Doel	Impact realiseren van onderzoek op onderwijs.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	In studiejaar 2020/21 is het aantal studenten dat in aanraking komt met het speerpunt Healthy Ageing toegenomen ten opzichte van 2018 (1746 studenten).
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	In 2024 is het aantal studenten dat in aanraking komt met het speerpunt Healthy Ageing toegenomen ten opzichte van 2020/21.
Bereikte resultaten in 2021	In 2020/21 zijn 1800 studenten bij het Centre of Expertise Healthy Ageing in aanraking gekomen met onderzoek. Binnen het CoE werken nu 132 docent-onderzoekers en 84 promovendi en gepromoveerden.
Inhoudelijke toelichting	De vrijgespeelde gelden vanaf 2014/15 voor het CoE Healthy Ageing met als doel om onderwijs en onderzoek meer met elkaar te verbinden, zijn in 2020 gecontinueerd. Hiermee zijn routes en opleidingen ontwikkeld voor studenten om in aanraking te komen met de speerpunten van onze hogeschool en met onderzoek in innovatiewerkplaatsen. Resultaten uit onderzoek zijn opgenomen in het onderwijs.
Bijstellingen	Niet van toepassing.

Maatregel 2.9.b:	Uitvoering roadmap Center of Expertise Energie
Ingangsdatum	Vanaf 2015: voorinvestering.
Doel	Impact realiseren van onderzoek op onderwijs.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	In studiejaar 2020/21 is het aantal studenten dat in aanraking komt met het speerpunt Energie toegenomen ten opzichte van 2018 (202 studenten).
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	In 2024 is het aantal studenten dat in aanraking komt met het speerpunt Energie toegenomen ten opzichte van 2020/21.
Bereikte resultaten in 2021	In 2020/21 zijn er in totaal 562 studenten in aanraking gekomen met onderzoek. Daarnaast zijn er 56 docent-onderzoekers (18,5 fte) actief in het CoE, waarvan een deel promovendi en gepromoveerde docenten.
Inhoudelijke toelichting	De vrijgespeelde gelden vanaf 2014/15 voor het Centre of Expertise Energie om onderwijs en onderzoek meer met elkaar te verbinden, zijn in 2020 gecontinueerd. Daarmee zijn routes en opleidingen ontwikkeld voor studenten om in aanraking te komen met de speerpunten van onze hogeschool en met onderzoek in innovatiewerkplaatsen. Resultaten uit onderzoek zijn opgenomen in het onderwijs.
Bijstellingen	Niet van toepassing.

Investeringslijn 3: goede en passende faciliteiten

De coronapandemie heeft ook zijn effect gehad op het thema Goede en passende onderwijsfaciliteiten. De investeringen met betrekking tot flexibele werkplekken lopen enige vertraging op. Inmiddels is het concept van onze hogeschool Vitale Werkomgeving geïmplementeerd bij het Instituut voor Rechtenstudies en het stafbureau Informatisering. In dit concept speelt flexibiliteit in werkplekken een grote rol. Andere onderdelen zullen volgen. Er zijn 2.900 extra stroompunten gerealiseerd en de functionaliteit van de webroombooking is aangepast waardoor studenten meer ruimtes kunnen boeken. Ook het aantal stiltewerkplekken is met 500 toegenomen.

Bij de maatregel 'leren in ontmoeting' zien we ook vertraging ontstaan. We zijn bezig met een plan voor het verbeteren van de onderwijsomgeving, dat in de zomer van 2022 wordt uitgevoerd. Het plan stellen we op op basis van een onderzoek en de uitkomsten van een quick scan over de kwaliteit van de gebouwen. Het onderzoek is uitgevoerd onder gebruikers en ging over hoe ze de verschillende gebouwen ervaren en beleven. Het plan dient als basis om leren in ontmoeting verder te implementeren.

In 2021 is de practicumruimte van de nieuwe bacheloropleiding Ergotherapie in gebruik genomen, tot grote tevredenheid van docenten en studenten. Ook bij enkele andere *schools* zijn practicumruimtes aangepast. Verder wordt gewerkt aan de hernieuwde inrichting van de ruimte waar de nieuw aan te schaffen MRI-scan in komt te staan. Deze gebruiken we samen met het werkveld.

Ten slotte zijn we eind 2021 begonnen met de verbouwing en inrichting van de maakplaats Techniek. Naar verwachting is deze maakplaats medio mei 2022 gereed om voor het onderwijs te gebruiken. De extra formatie voor beheer van de bestaande labs is geheel ingevuld.

[Voorbeeld: zo ervaart de opleiding Ergotherapie de nieuwe practicumruimte.](#)

Maatregel 3.1:	Flexibele werkplekken
Ingangsdatum	September 2020.
Doel	Het realiseren van flexibele werkplekken door het versneld invoeren van de vitale werkomgeving.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	200 flexibele werkplekken voor medewerkers ten opzichte van het studiejaar 2019/20.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	Het doel voor 2024 wordt in de herijking van het plan in het voorjaar van 2022 verder uitgewerkt.
Bereikte resultaten in 2021	In 2021 zijn er 140 nieuwe flexibele werkplekken gerealiseerd bij het stafbureau Informatisering en het instituut voor Rechtenstudies.
Inhoudelijke toelichting	<p>De flexibele werkplekken worden gerealiseerd op basis van het concept 'de Vitale Hanze Werkomgeving'. Hierin staat de medewerker centraal. Het geeft de medewerker, binnen bepaalde grenzen, de ruimte en vrijheid om te bepalen hoe, waar, wanneer, waarmee en met wie hij samenwerkt. Uitgangspunten hierin zijn de ontwikkeling van onze hogeschool als netwerkorganisatie die kennis delen en ontmoeten stimuleert, die bijdraagt aan het nieuwe Gezonde Werken 2.0 en leidt tot een goede bezetting van de gebouwen, zodat leegstand wordt voorkomen.</p> <p>Op basis van dit concept is voor het instituut voor Rechtenstudies en voor het stafbureau Informatisering een programma van wensen en eisen opgesteld met betrekking tot inrichting en faciliteiten van de werkplek en werkomgeving. Dit heeft geleid tot inrichtingsvoorstellen die vervolgens tot uitvoering zijn gekomen. Dit heeft geleid tot 140 flexibele werkplekken.</p>
Bijstellingen	Het concept 'de vitale Hanze Werkomgeving' zal ook leidend zijn voor de inrichting van de werkomgeving van andere organisatieonderdelen. Het plan wordt op dit moment nog verder uitgewerkt.

Maatregel 3.2:	Stroompunten
Ingangsdatum	September 2019.
Doel	Realiseren van meer stroompunten in elk gebouw.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	Eind 2021 hebben we 1.500 extra stroompunten in onze gebouwen gerealiseerd.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	Eind 2024 hebben we 3.000 extra stroompunten in onze gebouwen gerealiseerd.
Bereikte resultaten in 2021	In 2021 hebben we 2.900 nieuwe stroompunten gerealiseerd.
Inhoudelijke toelichting	In het studiejaar 2020/21 zijn binnen het Project Zernikeplein 7 de fases 3 en 4 uitgevoerd. In deze fases zijn in totaal ruim 3.500 wandcontactdozen geplaatst op 1.250 werkplekken. Het ging voor een deel om vervanging van oude wandcontactdozen. In totaal zijn er 1.250 nieuwe wandcontactdozen gerealiseerd die 2.900 nieuwe stroompunten hebben opgeleverd. In de komende jaren gaan we verder investeren in nieuwe stroompunten.
Bijstellingen	Niet van toepassing.

Maatregel 3.3:	Webroombooking
Ingangsdatum	September 2019.
Doel	Het uitbreiden van de functionaliteit webroombooking en meer ruimtes boekbaar maken.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	Studenten kunnen in webroombooking 60 extra ruimtes boeken voor studie.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	Het doel voor 2024 wordt nader uitgewerkt in het plan voor het Facilitair Bedrijf voor 2024.
Bereikte resultaten in 2021	Er zijn 30 ruimtes extra beschikbaar voor webroombooking. Het aantal uren waarin de ruimtes beschikbaar zijn, zijn uitgebreid.
Inhoudelijke toelichting	<p>In de afgelopen jaren is de functionaliteit van de webroombooking aangepast. Hierdoor is het voor studenten eenvoudiger geworden om ruimtes te reserveren. Met webroombooking kan ook apparatuur gereserveerd worden.</p> <p>Vanwege de coronapandemie zijn sommige ruimtes tijdelijk weer uit webroombooking gehaald, omdat deze beschikbaar moeten zijn voor online of hybride onderwijs. Per saldo is daarom de uitbreiding van het aantal ruimtes beperkt tot 30. Wel zijn er meer uren beschikbaar gekomen voor studenten. We verwachten het aantal ruimtes verder uit te kunnen breiden naar 60.</p>
Bijstellingen	Niet van toepassing.
Maatregel 3.4:	Stiltewerkplekken
Ingangsdatum	September 2019.
Doel	Het inzetten van bestaande ruimtes op onze hogeschool als stiltewerkplekken tijdens tentamenperiodes met toezichthouders.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	Er zijn 500 meer stiltewerkplekken beschikbaar tijdens tentamenperiodes en toezicht is geregeld.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	Continuering van het aantal stiltewerkplekken en uitvoering van de pilot met sensoren om tot een nog optimalere bezetting van de gebouwen te komen.
Bereikte resultaten in 2021	We zijn bezig het aantal stilteplekken op de Campus uit te breiden met 500 plekken.
Inhoudelijke toelichting	In de afgelopen periodes zijn er extern ruimtes gehuurd om stiltewerkplekken te realiseren. Daarnaast is er een pilot gedraaid met sensoren in de reguliere stilteruimte in de Mediatheek, die signaleren of een plek bezet is. Gekoppeld aan deze sensoren is een applicatie gebouwd die zichtbaar maakt wat normaal gesproken de rustige en drukke momenten zijn. De student kan via webroombooking deze gegevens inzien en zo het moment kiezen waarop hij of zij van deze stilteruimte gebruik wil maken. Deze pilot zal worden uitgebreid naar andere stilteruimtes.
Bijstellingen	De pilot met sensoren is onderdeel geworden van de maatregel om zo tot een nog optimalere benutting van de stiltewerkplekken te komen.

Maatregel 3.5:	Leren in ontmoeting
Ingangsdatum	September 2019.
Doel	Het aanpassen van algemene onderwijsruimtes om leren in ontmoeting en projectmatig werken beter te kunnen faciliteren.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	Er is 4.000 m2 aan onderwijsruimtes aangepast.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	Er is 12.000 m2 aan onderwijsruimtes aangepast.
Bereikte resultaten in 2021	Er wordt op dit moment gewerkt aan een plan voor het aanpassen van 1.500 m2 aan onderwijsruimtes per september 2022.
Inhoudelijke toelichting	Door verhuisbewegingen komen ruimtes in bepaalde gebouwen vrij die we willen gaan inrichten voor leren in ontmoeting en projectmatig werken. Aan gebruikers hebben we gevraagd hoe zij de verschillende gebouwen ervaren en beleven. De uitkomsten hiervan worden op dit moment geanalyseerd en gebruikt om een meer aantrekkelijke leer- en werkomgeving te creëren. Ook betrekken we hierbij de uitkomsten van quick scans die in alle gebouwen zijn gedaan met betrekking tot de kwaliteit van gebouwen, in relatie tot de eisen die gesteld zijn in het Integrale Handboek Kwaliteit Gebouwen.
Bijstellingen	Het uitvoeren van deze maatregelen loopt vertraging op. Met het plan voor de onderwijsomgeving willen we een inhaalslag maken om meer algemene onderwijsruimtes aan te passen.
Maatregel 3.6:	Practicumruimtes
Ingangsdatum	September 2020.
Doel	Het realiseren of aanpassen van practicumruimtes.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	Er is 2.000 m2 aan practicumruimtes gerealiseerd of aangepast.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	Er is 5.000 m2 aan practicumruimtes gerealiseerd of aangepast.
Bereikte resultaten in 2021	Er is een nieuwe practicumruimte voor de opleiding Ergotherapie gerealiseerd. Andere ruimtes zijn aangepast. In totaal is er 900 m2 aan practicumruimtes gerealiseerd en/of aangepast.
Inhoudelijke toelichting	Conform het kwaliteitsplan is de praktijkruimte voor de nieuwe opleiding Ergotherapie in 2020/21 gerealiseerd. Dit is tijdig gebeurd voordat de opleiding Ergotherapie van start gaat in september 2021. Daarnaast hebben we in de kelder van het gebouw aan de Praediniussingel meerdere studio's of ateliers voor Academie Minerva gerealiseerd. De school Life Science and Technology heeft een analyseapparaat in gebruik genomen (gedoneerd door het werkveld), waarvoor een labruimte wordt aangepast. Ten slotte hebben we in samenwerking met het werkveld een nieuwe MRI-scanner aangeschaft. Om deze samen met het werkveld te kunnen gebruiken, hebben een nieuwe practicumruimte ingericht.
Bijstellingen	De kosten van het aanpassen vallen duurder uit dan vooraf was ingeschat. Dat heeft te maken met de stijging van de bouwkosten, maar ook met innovatie rondom de inzet en (daardoor) de toegevoegde waarde voor het onderwijs van practicumruimtes. De norm aan te behalen vierkante meters voor 2024 zal naar beneden worden bijgesteld.

Maatregel 3.7.a:	Maakplaats Techniek
Ingangsdatum	September 2019.
Doel	Het verbouwen en inrichten van generieke labs/werkplaatsen ten behoeve van de technische opleidingen.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	Eind 2021 is de maakplaats ingericht en het beheer geregeld.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	In 2024 is de maakplaats ingericht en wordt het gebruikt voor het onderwijs.
Bereikte resultaten in 2021	De maakplaats zal in mei 2022 gereed zijn.
Inhoudelijke toelichting	Het heeft meer tijd gekost om het plan van eisen op te stellen. Hierdoor is er vertraging in het gehele proces ontstaan. In december 2021 is de verbouwing van start gegaan.
Bijstellingen	Door de latere realisatie is het budget voor het beheer van de maakplaats ingezet voor de uitbreiding van het beheer van de bestaande labs (zie maatregel 3.7.b).
Maatregel 3.7.b:	Beheer bestaande labs
Ingangsdatum	September 2019.
Doel	Het uitbreiden van het beheer voor de bestaande labs.
Wat wil onze hogeschool in 2021 bereiken?	Eind 2021 is er 9,7 fte extra ingezet voor beheer van de bestaande labs.
Wat wil onze hogeschool in 2024 bereiken?	Eind 2024 is er 9,7 fte extra ingezet voor het beheer van de bestaande labs.
Bereikte resultaten in 2021	In studiejaar 2020/21 is er 6,5 fte ingezet. Het budget voor het studiejaar 2021/22 is verhoogd, waardoor er in 2021/22 9,7 fte ingezet kan worden.
Inhoudelijke toelichting	Het beheer van bestaande labs is uitgebreid. Om de uitbreiding van het beheer sneller te realiseren, is tijdelijk gebruik gemaakt van de overgebleven middelen bij de maakplaats Techniek (maatregel 3.7.a).
Bijstellingen	Om de uitbreiding van het beheer sneller te realiseren, is tijdelijk gebruik gemaakt van de overgebleven middelen bij de maakplaats Techniek (maatregel 3.7.a).

Financieel overzicht voortgang kwaliteitsafspraken

Investeringslijnen en maatregelen	realisatie 2019	realisatie 2020	realisatie 2021	realisatie 2022	begroting 2023	begroting 2024
Beschikbare gelden	7.539	9.239	15.754	19.474	20.794	23.526

Studentbegeleiding en -welzijn	realisatie 2019	realisatie 2020	realisatie 2021	realisatie 2022	begroting 2023	begroting 2024
1.1 Ontwikkeling studentbegeleiders	0	15	55	97	111	86
1.2 Ruimte en tijd studentbegeleiders	0	266	1.085	1.830	1.855	1.855
1.3 Studentpsychologen	26	132	256	326	331	331
1.4 Student Academy	28	101	142	167	169	169
1.5 Ruimte en tijd voor stage- en afstudeerbegeleiding	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
1.6 Verhogen van onderwijsintensiteit	3.300	3.300	3.300	3.300	3.300	3.300
Totaal Studentbegeleiding en -welzijn	4.854	5.314	6.337	7.221	7.266	7.241

Ontwikkeling van medewerkers	realisatie 2019	realisatie 2020	realisatie 2021	realisatie 2022	begroting 2023	begroting 2024
2.1.a Centraliseren financiering BDB-cursussen	0	373	1.287	1.608	1.549	1.471
2.1.b Opstellen professionaliseringsplannen	0	0	181	668	677	677
2.2 Docenten in de praktijk	0	66	571	1.718	2.007	2.007
2.3 Taakreductie	0	309	1.218	639	648	648
2.4 PL Academy	25	85	112	147	149	149
2.5 Interdisciplinair samenwerken	0	91	298	365	370	370
2.6 Succesfactoren leergemeenschap	55	158	157	182	185	185
2.7 verhogen docentkwaliteit	1.081	1.010	613	1.000	1.000	1.000
2.8 kenniscentrum Biobased Economy	400	400	400	400	400	400
2.9 investeren in speerpunten Healthy Ageing en Energie	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal ontwikkeling van medewerkers	2.561	3.491	5.836	7.729	7.985	7.907

Passende en goede onderwijsfaciliteiten	realisatie 2019	realisatie 2020	realisatie 2021	realisatie 2022	begroting 2023	begroting 2024
3.1 Flexibele werkplekken (vitale werkomgeving)	0	0	7	28	50	72
3.2 Stroompunten	0	0	7	24	34	45
3.3 Webroombooking	4	27	37	0	0	0
3.4 Stiltewerkplekken	7	50	85	40	41	41
3.5 Leren in ontmoeting	50	101	38	1.655	1.677	1.677
3.6 Het aanpassen van practicaruumtes	0	2	20	56	124	194
3.7a Maakplaats techniek	0	41	153	460	498	498

Investeringslijnen en maatregelen	realisatie	realisatie	realisatie	realisatie	begroting	begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
3.7b Uitbreiding beheer bestaande werkplaatsen	64	217	359	655	664	664
3.8 State-of-the art andere domeinen	0	0	0	47	187	281
Totaal passende en goede onderwijsfaciliteiten	126	439	706	2.965	3.276	3.472
resultaat/verder in te vullen bij jaarplanproces 2022/23	-2	-5	2.875	1.560	2.268	4.906

Financieel overzicht kwaliteitsafspraken 2019-2024

Investeringslijnen en maatregelen	realisatie	realisatie	realisatie	realisatie	begroting	begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Beschikbare gelden	7.539	9.239	15.754	19.474	20.794	23.526
Studentbegeleiding en -welzijn	4.854	5.314	6.337	7.221	7.266	7.241
Ontwikkelen van medewerkers	2.561	3.491	5.836	7.729	7.985	7.907
Onderwijsfaciliteiten	126	439	706	2.965	3.276	3.472
Totaal	7.541	9.244	12.879	17.914	18.526	18.620
resultaat/verder in te vullen bij jaarplanproces 2022/23	-2	-5	2.875	1.560	2.268	4.906

Daarnaast is er in totaal voor een bedrag van 1,2 miljoen euro geïnvesteerd in facilitaire voorzieningen, zoals flexibele werkplekken, stroompunten, practicumruimtes en de maakplaats Techniek. Voor de komende jaren voorzien we nog investeringen van in totaal circa 5 miljoen euro.

Reflectie HMR

Uitvoering en monitoring

In 2019/20 is de Hanzehogeschool gestart met uitvoering van de nieuwe maatregelen van de kwaliteitsafspraken, naast de al lopende voorinvesteringen. De uitvoering van de kwaliteitsafspraken wordt gevolgd via de reguliere planning-en-controlcyclus. Per jaar stelt de Hanze drie integrale managementrapportages op, waarvan de rapportage over kwaliteitsafspraken deel uitmaakt. Deze managementrapportages worden besproken in de Hogeschoolmedezeggenschapsraad (HMR) en de Raad van Toezicht (RvT). De onderdelen stellen hun eigen managementrapportages op, die worden besproken in de deelraden van de onderdelen. Bij het opstellen van het jaarplan en de begroting wordt gekeken of het bestedingsplan nog steeds conform kan worden uitgevoerd, of dat er bijstellingen nodig zijn. Deze bijstellingen maken onderdeel uit van de begroting. De begroting ligt ter instemming bij de HMR en ter goedkeuring bij de RvT.

Betrokkenheid medezeggenschap

Deze integrale managementrapportages worden op centraal niveau met ons besproken. Dit gebeurt in de strategiegroep, waar twee leden van onze raad deel van uitmaken, en met de gehele raad.

De deans bespreken de voortgang van de kwaliteitsafspraken in hun eigen *school* met de deelraden. We constateren hierbij dat de betrokkenheid van een aantal deelraden bij de uitvoering van de kwaliteitsafspraken vergroot kan worden. Hierover zijn inmiddels afspraken gemaakt met de betrokken deans. Verder worden de nieuwe leden van onze raad en de voorzitters van de deelraden jaarlijks bijgepraat over het plan kwaliteitsafspraken en de voortgang.

Voortgang

We constateren dat een aantal maatregelen goede voortgang laten zien. Het is goed om te zien dat studenten de studentbegeleiding en de kwaliteit van docenten in 2021 hoger waarderen dan in 2018 voorafgaande aan de uitvoering van de kwaliteitsafspraken.

Maar we zien ook dat vanwege corona de uitvoering van enkele maatregelen achterblijft bij de planning. Hierdoor wordt een deel van het budget niet besteed. Binnen de strategiegroep is afgesproken dat het resterende geld wel beschikbaar blijft voor uitvoering van de kwaliteitsafspraken, zodat de achterstanden in de komende jaren gehaald kunnen worden.

Verder zien we dat de focus vooral ligt op het halen van de kwantitatieve doelen, zoals ze in het plan Kwaliteitsafspraken Hanzehogeschool van 2019 vermeld staan. We hebben erop aangedrongen dat bij bepaalde maatregelen ook de kwalitatieve effecten van de maatregelen onderzocht worden, zodat we van elkaar kunnen leren. Dit geldt in het bijzonder voor maatregel 1.2 'tijd en ruimte voor studentbegeleiders'. Het College van Bestuur heeft inmiddels toegezegd dat een dergelijk onderzoek gaat plaatsvinden.

Communicatie

We merken dat studenten en docenten graag willen weten welke resultaten behaald zijn met de kwaliteitsafspraken. De communicatie richting de organisatie kan op onderdelen worden verbeterd. We hebben hierover toezeggingen gekregen vanuit het College van Bestuur dat dit zal worden opgepakt.

Herijking

Het studiejaar 2022/23 is een belangrijk tussenjaar in de uitvoering van de kwaliteitsafspraken. We zijn dan ongeveer halverwege. Er vindt een herijking van het plan kwaliteitsafspraken plaats en er wordt nog invulling gegeven aan het extra budget dat voor dat studiejaar beschikbaar is. De raad zal betrokken worden bij de herijking van het plan en bij de keuzes voor inzet van dat extra budget.

Conclusie

Het totaal overziend zijn we als HMR tevreden over de betrokkenheid bij de uitvoering van de kwaliteitsafspraken. We zijn echter ook van mening dat er nog een aantal verbeterpunten doorgevoerd moet worden, zoals de betrokkenheid van deelraden en de communicatie over wat de kwaliteitsafspraken ons gebracht heeft. We hebben er vertrouwen in dat ook deze aspecten zullen worden opgepakt.

Reflectie Raad van Toezicht

Betrokkenheid bij het realiseren van de voornemens van de kwaliteitsafspraken

Na de totstandkoming van het plan kwaliteitsafspraken in 2019 en de positieve beoordeling in 2020, is de Raad periodiek geïnformeerd over de voortgang van de kwaliteitsafspraken via de reguliere planning-en-controlcyclus. De Raad ontvangt drie keer per hogeschooljaar een integrale managementrapportage, te weten de 4-maands rapportage (januari), de 8-maands rapportage (mei) en de 12-maands rapportage (september). In elke managementrapportage is de voortgang van de kwaliteitsafspraken in een separaat hoofdstuk beschreven. De Raad bespreekt deze managementrapportages integraal met het College van Bestuur.

Gedurende hogeschooljaar 2019-2020 is zowel de commissie O&O en de voltallige Raad tijdens de vergaderingen geïnformeerd over de voortgang van de planbeoordeling. Verder is op 18 november 2019 in de commissie O&O afgesproken dat de kwaliteitsafspraken zowel periodiek worden geagendeerd in de commissie als in de voltallige Raad van Toezicht. In 2020-2021 kwam de voortgang aan de orde in:

- oktober 2020 (12-maands rapportage 2019-2020);
- maart 2021 (in de commissie O&O en in de Raad als onderdeel van de 4-maands rapportage 2020-2021);
- juni 2021 (8-maands rapportage 2020-2021);
- oktober 2021 (12-maands rapportage 2020-2021).

Voortgang uitvoering

De Raad heeft op basis van de managementrapportages kennis genomen van de voortgang van de maatregelen en van de betrokkenheid van de medezeggenschap (HMR). Vanwege corona is het uitlegbaar dat maatregelen achterblijven en dat een deel van de middelen nog niet zijn besteed.

De Raad heeft in juni 2020 met het College van Bestuur afgesproken in toekomstige besprekingen meer context te ontvangen bij de kwaliteitsafspraken in het kader van de verantwoording. De Raad zal ook worden geïnformeerd over de herijking van de kwaliteitsafspraken in 2022-2023.

Tot slot is de commissie O&O in december 2021 geïnformeerd over de verbeterpunten die het College van Bestuur wil aanbrengen in de managementrapportage inzake de kwaliteitsafspraken om meer inzicht te geven in de kwalitatieve, kwantitatieve en financiële voortgang per maatregel. De commissie O&O is gevraagd hier bij de eerstvolgende rapportage op te reflecteren.

04 Onderwijs

Visie op onderwijs

De Hanzehogeschool Groningen is een leergemeenschap van onderzoekende professionals. Studenten, docent-onderzoekers en werkveldpartners ontwikkelen zich in een veilig en ambitieus leerklimaat en werken vanuit gedeelde waarden samen aan vragen die in de regio, nationaal en internationaal spelen.

Onderwijs, onderzoek en beroepspraktijk versterken elkaar in innovatiewerkplaatsen. Onderzoekende, ondernemende en innovatieve professionals zetten de wereld in beweging.

De Onderwijsvisie 2020 die in 2014 is vastgesteld, heeft in de afgelopen strategische periode verder vorm gekregen. Vanuit het strategisch beleidsplan Vernieuwen in Verbinding (2018) werd gewerkt aan de ontwikkeling van onze hogeschool als lerende organisatie en als leergemeenschap. Met het vaststellen van een [nieuw strategisch beleidsplan 2021-2026 Betrokken en wendbaar](#) zijn we afgelopen jaar ook begonnen met een herijking van de visie op onderwijs en onderzoek.

Met de Onderwijsvisie 2020 als basis heeft onze hogeschool zich ontwikkeld op acht thema's:

- Portfoliomanagement
- Flexibilisering
- Blended Learning
- Innovatiewerkplaatsen
- Internationalisering
- Persoonlijke en Maatschappelijke Vorming
- Onderwijsonderzoek
- Lerende Organisatie

We zien dat onze hogeschool steeds meer volgens de principes van de lerende organisatie werkt. Op veel plekken in de organisatie is ruimte voor medewerkers en teams om te experimenteren en pilots te draaien, deze te evalueren en hiervan te leren. Wanneer de uitkomsten breder toepasbaar zijn, worden ze verspreid en toegepast in de organisatie.

Share your talent. move the world is al meer dan tien jaar het motto van onze hogeschool. We maken dit motto waar in onderwijs en onderzoek, door het samenbrengen van studenten, docenten, onderzoekers en professionals uit het werkveld. Door samen te werken, elkaar te inspireren en van elkaar te leren, leveren we een belangrijke bijdrage aan de samenleving. Van waarde zijn, voor onze regio en voor de wereld, zien we als onze maatschappelijke opdracht.

Engaged learning sluit aan bij onze aanmoedigingen aan studenten en medewerkers om zich te ontplooiën: als professional, maar ook als mens die zich verantwoordelijk voelt voor de wereld om zich heen. Studenten merken al vanaf de eerste dag van hun studie dat leren en onderzoeken nauw zijn verweven met de maatschappij. Ze doen zelfstandig échte, relevante onderzoeksopdrachten: vraagstukken die in onze regio spelen en ook wereldwijd van belang zijn. Ze werken hierbij samen met betrokken docenten, ervaren onderzoekers, professionals uit de beroepspraktijk en studenten uit andere disciplines. Het inkleuren van een Engaged University is in het toekomstige strategische plan een belangrijke opgave.

Zie bijlagen onderwijs:

- [tabel ontwikkeling van de inschrijvingen](#)
- [tabel instroom schools](#)
- [tabel kerngegevens masteropleidingen](#)

Ontwikkeling onderwijsaanbod

De Hanzehogeschool Groningen is een brede hogeschool met een portfolio onderwijs dat past bij de ontwikkelingen in de regio en de beroepspraktijk en bij de diversiteit van onze instroom. Nieuwe plannen voor onderwijs en onderzoek worden beoordeeld in het licht van het totale portfolio.

Didactische ontwikkelingen

In 2021 hebben we ervaring opgedaan met hybride onderwijs; onderwijs dat op hetzelfde moment op locatie en online wordt aangeboden. We zijn blij dat er in 2021 weer meer onderwijs op locatie mogelijk was. Contactonderwijs en leren in een leergemeenschap zijn voor onze hogeschool, de docenten en de studenten erg belangrijk.

De extra middelen die we ontvangen vanuit de NPO-gelden worden ingezet voor extra studentbegeleiding door docenten en begeleiders, zoals decanen en studentpsychologen. We zetten in op het welzijn van de studenten en het bevorderen van de studievoortgang.

In het najaar van 2021 heeft het College van Bestuur de opdracht gegeven om het Hanze Onderwijsconcept te ontwikkelen. Dit concept zal een heldere omlijning zijn van hoe wij onderwijs doen bij onze hogeschool, passend bij de kennisvisie en het strategisch plan.

Passende leerroutes en erkende kwalificaties

In het nieuwe strategisch plan Betrokken en Wendbaar is de eerste ambitie dat we in 2026 iedereen die zich wil ontwikkelen, een passende leerroute bieden die resulteert in een erkende kwalificatie. Om deze belofte waar te maken, flexibiliseren we al ons onderwijs. Leerwegaafhankelijke leeruitkomsten en daarbij passende toetsen maken het voor studenten en cursisten mogelijk om eigen keuzes te maken op inhoud, tempo, plaats en tijd. Daardoor kunnen ze hun opleiding passend maken voor hun wensen en mogelijkheden. Passend betekent ook dat de leerroute past bij de kwalificatie die de student ambieert, bij het werkveld en niet te vergeten bij onze organisatie.

Portfoliomanagement

We werken toe naar een vraaggericht en samenhangend portfolio van ons onderwijs en onderzoek, waarbij de student en een Leven Lang Ontwikkelen centraal staan. De besluitvorming over wijzigingen in het portfolio worden voorbereid in één integraal adviesorgaan: het PO Onderwijs, Onderzoek en Studentzaken. De advisering over het portfolio van onderwijs en onderzoek gebeurt integraal door de stafbureaus en HanzePro en door deans en directeuren, bijvoorbeeld bij de keuze voor nieuwe graadverlenende en niet-graadverlenende opleidingen of lectoraten.

Voorgenomen wijzigingen in het onderwijs- en onderzoeksportfolio toetsen we aan onze portfoliocriteria, die in 2017 zijn vastgesteld. Deze criteria zijn:

- maatschappelijke relevantie;
- noodzaak van de opleiding of lectoraat;
- aansluiting op het profiel van onze hogeschool of invulling van een hiaat in onze onderzoeksthema's (kennisagenda);
- samenwerking;
- samenhang en doorstroom;
- kostenbewustzijn.

In februari 2021 is het portfolio en het portfoliomanagement besproken in een hogeschoolbreed overleg. Er is afgesproken dat de portfoliocriteria na de totstandkoming van het nieuwe strategisch beleidsplan (2021) herzien en aangescherpt worden.

Doorstroom studenten

We stimuleren de doorstroom van studenten door opleidingen te ontwikkelen in de keten Associate degree – bachelor – master.

In 2021 hebben we de samenwerking met de verschillende regionale opleidingscentra in de noordelijke regio gecontinueerd. Daarnaast is de samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen versterkt op de onderwerpen wisselstroom (uitwisseling tussen kennisinstellingen) en een Leven Lang Ontwikkelen. Inmiddels hebben we een ruim aanbod (bekostigde) masters, zodat alle studenten die aan onze hogeschool een bachelor halen, kunnen doorstromen naar een master.

Onderwijs voor professionals en bedrijven

Professionals komen naar onze hogeschool voor bij-, op- en omscholing. Zij zoeken opleidingen die aansluiten bij hun ontwikkelbehoefte in de dagelijkse praktijk. Ze willen deze zo veel mogelijk op een zelfgekozen tijd en plaats kunnen volgen.

Door de coronacrisis is de noodzaak van om- en bijscholen en een [Leven Lang Ontwikkelen](#) alleen maar toegenomen. De arbeidsmarkt vraagt om wendbaarheid en flexibiliteit. Mensen raken hun baan of bedrijf kwijt en moeten om- of bijscholen.

Onder het label [HanzePro](#) bieden we al het onderwijsaanbod voor professionals aan. Voor werkenden en werkzoekenden hebben we een breed aanbod aan cursussen, trainingen, Associate degrees, bachelors en masters. Voor bedrijven en organisaties ontwikkelen we [maatwerk- en incompany trajecten](#). HanzePro werkt intensief samen met bedrijven en organisaties. Samen ontwikkelen we toepasbare, praktijkgerichte kennis. We creëren oplossingen en innovaties voor de beroepspraktijk en de maatschappij. Naast onze focus op Energie, Ondernemerschap en Healthy Ageing richten we ons in het post-initieel onderwijs sterk op de domeinen Leiderschap/management en ICT.

Eindevaluatie deelname Experiment Leeruitkomsten

In december 2021 hebben we het laatste 'groeidocument' met daarin de laatste stand van zaken van onze deelname aan het landelijke Experiment Leeruitkomsten naar het Ministerie van OCW gestuurd. Studenten in het experiment zijn tevreden over de flexibiliteit die geboden wordt en over het contact met docenten en medestudenten. We constateren dat we veel geleerd en bereikt hebben in het experiment en dat geeft ons een goede basis voor het flexibiliseren van al ons onderwijs.

De actieve deelname aan de deeltijd- en duale opleidingen is tussen 2015 en 2021 met 28 procent gestegen.

Ontwikkelingen in opleidingen

Onze ambities hebben in 2021 geleid tot de volgende ontwikkelingen in ons opleidingenportfolio.

Associate degrees

Nieuw

- Ad Mechatronica in de Smart Industry, Instituut voor Engineering. De opleiding is gestart in september 2021.
- Ad Bedrijfskunde, Instituut voor Bedrijfskunde. De opleiding is gestart in september 2021.

In ontwikkeling

- Ad Finance, Instituut voor Financieel Economisch Management. De voorgenomen startdatum is september 2022.
- Ad Participatie en Buurtontwikkeling, Academie voor Sociale Studies. De voorgenomen startdatum is september 2022.

Bachelors

Nieuw

- Bachelor Creatieve Media & Game Technologie, Instituut voor Communicatie, Media & IT. De opleiding is gestart in september 2021.
- Bachelor Ergotherapie, Academie voor Gezondheidsstudies. De opleiding is gestart in september 2021.

Masters

Nieuw

- Master Operational Leadership in Performing Arts, Lucia Marthas Institute for Performing Arts. De opleiding is gestart in september 2021.
- Master International Business Management, International Business School. Voor de bestaande master is bekostiging toegekend. De bekostigde master is gestart in september 2021. De onbekostigde master is in afbouw.

In ontwikkeling

- Master Toegepast Recht, Instituut voor Rechtenstudies. De voorgenomen startdatum is september 2022.

Hanzehogeschool-minoren

In 2021 boden we 68 Hanzehogeschool-minoren aan. Deze minoren staan open voor studenten van andere opleidingen binnen onze hogeschool én voor studenten van andere instellingen.

Onze hogeschool is aangesloten bij Kies Op Maat, een landelijk platform van 22 hogescholen en twee universiteiten die zich inzetten om de onderlinge mobiliteit van studenten te bevorderen. Studenten van de deelnemende instellingen kunnen zonder extra kosten onderwijs volgen bij een andere Kies Op Maat-instelling.

Kwaliteit van onderwijs en onderzoek

Onze hogeschool werkt permanent aan het behouden en versterken van de kwaliteit van onderwijs en onderzoek en de kwaliteitscultuur. Ons kwaliteitsbeleid geeft een beeld van de visie op kwaliteit en kwaliteitszorg, en van de instrumenten en servicedocumenten die onderdeel uitmaken van ons kwaliteitszorgsysteem.

Externe kwaliteitsbeoordeling onderwijs en onderzoek

Instellingstoets Kwaliteitszorg

Onze hogeschool heeft in 2017 de Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK) van de NVAO positief doorlopen. De ITK is geldig tot mei 2024. De NVAO heeft ook een positief oordeel gegeven over de certificering van het honoursonderwijs. Met de ITK wordt beoordeeld in hoeverre onze kwaliteitszorg de realisatie van onze visie op goed onderwijs garandeert, en of een duurzame kwaliteitscultuur tot stand is gekomen.

In 2021 is een projectteam ingericht dat aan de slag is gegaan met het eigenaarschap van kwaliteit en het gesprek hierover, in het licht van ons nieuwe strategisch beleidsplan 2021-2026. Daarnaast houdt dit team zich bezig met de opmaat naar de volgende ITK, die in 2023 plaatsvindt. In 2021 hebben de volgende activiteiten plaatsgevonden: een hogeschoolbrede documentenanalyse, een analyse van de visitatieresultaten sinds 2017, een analyse van de aanbevelingen uit vorige ITK-rondes en een gespreksronde over kwaliteit binnen onze hogeschool. Op basis van de eerste verbindingen zijn een aantal leertrajecten ingericht.

Accreditaties onderwijs

Elke opleiding wordt eens in de zes jaar gevisiteerd in het kader van accreditatie. In 2021 zijn de volgende opleidingen gevisiteerd:

- Ba Ondernemerschap en Retailmanagement
- Ma Advanced Nursing Practice
- Ma Physician Assistant

In 2021 hebben we een besluit behoud accreditatie ontvangen van de NVAO voor de volgende opleidingen:

- Ba Opleiding tot Leraar van de eerste graad in Lichamelijke Opvoeding
- Ba Sportkunde
- Ad Sport
- Ba Management in de Zorg
- Ad Management in de Zorg
- Ma Architectuur

In 2021 hebben we een positieve beoordeling voor het Experiment Leeruitkomsten ontvangen van de NVAO voor de volgende deeltijdopleidingen:

- Ba Technische Bedrijfskunde
- Ba Werktuigbouwkunde
- Ba Elektrotechniek
- Ad Projectleider Techniek
- Ba Social work

In de [bijlage](#) staan alle toegekende accreditatiebesluiten en de resultaten van de opleidingen waarvoor al een accreditatieaanvraag is gedaan.

De masteropleiding Smart systems Engineering heeft een extra visitatie doorlopen vanwege de uitbreiding van het programma van 70 credits naar 90 credits. Dit heeft geresulteerd in een positief besluit.

Het Instituut voor Sportstudies heeft het bijzonder kenmerk Ondernemen toegekend gekregen voor de minor Sport Business Innovation.

Visitaties onderzoek

In 2020 is de visitatie bij Kenniscentrum Kunst & Samenleving geweest. Het visitatierapport is in 2021 opgeleverd en met een bestuurlijke reactie naar de Vereniging Hogescholen gestuurd.

In 2021 hebben geen visitaties plaatsgevonden.

Interne kwaliteitsborging onderwijs en onderzoek

Midterm reviews opleidingen en kenniscentra

Vanwege de coronamaatregelen zijn een aantal geplande midterm-audits uit 2020 doorgeschoven naar 2021. Ook zijn enkele midterm-audits in 2021 vertraagd. Bij de volgende opleidingen en kenniscentra zijn in 2021 midterm-audits onderwijs of onderzoek uitgevoerd:

- Ba HBO-ICT
- Ad Pedagogisch Educatief Professional
- Ba Communicatie
- Ma Energy for Society
- Ma Kunsteducatie
- Ma Interdisciplinary Business Professional
- Ma European Master Renewable Energy
- Ma Sustainable Energy System Management
- CoE Ondernemen
- KC Bio Based Economy

Sinds 2018 kunnen opleidingen voor verschillende vormen van midterm review kiezen. De opties zijn een reguliere audit, een (meer) thematische audit, midtermgesprekken met een andere opleiding aan de hand van relevante opleidingsaspecten, en spiegelgesprekken waarin diverse stakeholders van de opleiding tegelijk aan tafel zitten. Ook combinaties van deze vormen zijn mogelijk. Tevens kan een opleiding kiezen voor meer reviews in de accreditatieperiode van zes jaar.

De opleiding of *school* wordt geadviseerd om het College van Bestuur te informeren over de geplande midterm reviews en de resultaten ervan. Deze resultaten kunnen worden opgenomen in een auditrapport of een uitgebreide samenvatting, of na een mondelinge terugkoppeling opgenomen worden in een plan van aanpak door de opleiding.

Internationalisering van onderwijs

Ons motto share your talent. move the world geeft aan dat onze hogeschool de ambitie heeft om internationalisering een grote rol te geven in onderwijs en onderzoek.

Onze hogeschool biedt onderwijs aan dat studenten voorbereidt op het goed functioneren in een internationale omgeving. Wij moedigen onze docenten en onderzoekers aan om samen te werken met internationale collega's in grensoverschrijdende onderwijs- en onderzoeksprojecten.

Strategische agenda

Op 1 juni 2021 werd Paul Ganzeboom, tot dan toe Dean van de International Business School, benoemd tot Dean of Internationalisation. Hij kreeg van het College van Bestuur de opdracht om op basis van het geactualiseerde internationaliseringsbeleid (2020) een strategische agenda voor internationalisering op te stellen. Het College wil hiermee daadkrachtig uitvoering geven aan het vastgestelde beleid en tevens nieuwe stappen zetten. De strategische agenda zal begin 2022 gereed zijn.

European Engaged University

De samenwerking met vijf partneruniversiteiten in het project European Engaged University kreeg in 2021 verder vorm. De samenwerking richt zich op het intensiveren van praktijkgericht onderzoek voor de industriële transitie en de duurzaamheid binnen de regio. Hiervoor zijn zes Thematic Interest Groups opgericht, waarin meer dan 60 onderzoekers samenwerken. Daarnaast ontwikkelen we een gemeenschappelijk onderwijsaanbod, zodat studenten, docenten en regionale partners hun kennisoverlap in de EU optimaal kunnen benutten. Het project is een uitvloeisel van een niet-gehonoreerde aanvraag binnen het Erasmusprogramma. In 2022 zal een nieuwe aanvraag worden ingediend.

International Office

Binnen het Facilitair Bedrijf kreeg in 2021 het International Office steeds meer vorm. Het Team Internationale Mobiliteit, dat verantwoordelijk is voor het beheer van diverse beurzenprogramma's voor internationale mobiliteit, waaronder het Erasmusprogramma, ging in 2021 over van het Stafbureau O&O naar het International Office. Hierdoor wordt de ondersteuning van inkomende en uitgaande studenten verder versterkt.

Internationale mobiliteit

De internationale mobiliteit van studenten en personeel is een van de hoekstenen van ons internationaliseringsbeleid. We streven ernaar dat minstens 20 procent van onze afgestudeerden een periode van minimaal drie maanden in het buitenland heeft doorgebracht voor studie of stage. In de afgelopen jaren werd deze doelstelling ruim behaald.

Ook in 2021 was de coronacrisis van grote invloed op de internationale mobiliteit. Door de reisbeperkingen kon slechts een beperkt deel van alle geplande internationale mobiliteit doorgang vinden. Desondanks laten de cijfers al een voorzichtig herstel van de internationale mobiliteit van studenten zien ten opzichte van het eerste jaar van de pandemie.

De jaarlijkse Hanze Summer School en Erasmus Staff Week konden als gevolg van de coronacrisis dit jaar weer niet doorgaan. Ook van de kortdurende mobiliteit van studenten (excursies en internationale weken) was nauwelijks sprake. De mobiliteit van docenten en overige personeelsleden viel vrijwel geheel stil, of werd vervangen door virtuele mobiliteit.

Nieuwe subsidiemogelijkheden

In 2021 werd het nieuwe Erasmus+-programma (2021-2027) gelanceerd. Voor onze hogeschool betekende dit dat er een begin kon worden gemaakt met de uitwerking van de nieuwe prioriteiten binnen het programma, waaronder Inclusie & Diversiteit en Green Erasmus+.

De belangstelling voor het ontwikkelen van virtuele internationale samenwerking, eventueel in combinatie met (kortdurende) fysieke uitwisseling van studenten en docenten, is door de coronacrisis toegenomen. Er werd met enthousiasme gereageerd op de nieuwe subsidieregeling van O&W, Virtuele Internationale Samenwerking (VIS). Eind 2021 werd bekend dat vier aanvragen waren gehonoreerd.

Internationale studenten

De online innovaties in 2020 hebben een professionaliseringsslag doorgemaakt in 2021. Online werving is langzamerhand de norm geworden, waarbij sterk is ingezet op het persoonlijke contact met studiekezers, en een goede begeleiding in hun studiekeuzeprocess.

Opnieuw is, ondanks alle obstakels, de instroom van internationale studenten gegroeid ten opzichte van het jaar ervoor. In totaal stroomden er 930 internationale studenten in, ten opzichte van 827 in 2020 (een stijging van 12 procent). Daarbij moet aangetekend worden dat er relatief veel studenten uit Bangladesh zijn ingestroomd, die helaas niet succesvol zijn in hun studie. Die scheefgroei is vooral te zien bij de masteropleidingen, waar de instroom uit niet-EER-landen met meer dan 50 procent steeg, terwijl de instroom uit de EER slechts 5 procent omhoog ging. De bachelorinstroom vanuit EER-landen steeg met 6 procent, terwijl de niet-EER-landen een groei lieten zien van 19 procent. De stijging bij EER-landen zat vooral in landen als Roemenië, Bulgarije en Spanje. Duitsland noteerde juist een sterke afname.

In 2021 stonden er in totaal 3.102 buitenlandse studenten bij onze hogeschool ingeschreven, bij zowel Nederlandstalige, Engelstalige als Duitstalige opleidingen. Dit is 9,9 procent van het totaal aantal ingeschreven studenten, een groei van 0,5 procent ten opzichte van 2020.

Per semester hebben we voor de nieuwe studenten een instellingsbrede Welcome Day georganiseerd. In september 2021 ging dit via een live stream. De persoonlijke noot, zoals een kookinstructievideo, persoonlijke verhalen van Hanze-internationals en een uitgebreide Q&A-sessie, werd zeer gewaardeerd door de nieuwe studenten. Tijdens de daaropvolgende introductieweek waren er via studentorganisaties nog wel enkele kleinschalige fysieke activiteiten.

Voor onze internationale werving blijven we ons richten op een beperkt aantal wervingslanden. In 2021 waren dat Duitsland, Bulgarije, Roemenië, Moldavië, de Baltische staten, Groot-Brittannië, Ierland, Indonesië en China. Daarnaast hebben we ingezet op specifieke werving voor de masteropleidingen, die soms andere markten kennen, zoals Vietnam, India en Zuid-Korea.

Het *Hanze International Student Team* versterkt de werving door contact te houden met aspirant-studenten, onder meer via social media, chatsessies en belsessies. In de pandemietijd is het team daarnaast zeer intensief ingezet om de huidige internationale studenten te ondersteunen die door de lockdown en het gebrek aan sociaal contact dreigden te vereenzamen. Dit gebeurde via sociale activiteiten als Netflix parties, een Hanze buddy-systeem en een WhatsAppnummer waarbij studenten met vragen terecht kunnen. Daarnaast zijn er voor de studenten 'cosy corners' ingericht op alle locaties, waar ze toch even elkaar kunnen ontmoeten, een spelletje spelen en een drankje pakken.

Scholarshipprogramma's

De marketing wordt ondersteund door verschillende scholarshipprogramma's. De belangrijkste zijn:

- Het Hanze Scholarship programma. Hierbij maken instromende masterstudenten kans op een beurs van € 10.000 per jaar, gedurende hun studie.
- Het Holland Scholarship programma. Masterstudenten maken hierbij kans op een beurs van € 5.000.
- Het Orange Tulip Scholarship. Hierbij maken masterstudenten uit specifieke landen kans op een 'tuition waiver' van rond de € 3.000.

Meer informatie:

- [overzicht van buitenlandse partnerinstellingen](#)

Zie bijlagen onderwijs:

- [herkomst buitenlandse studenten](#)

Onderwijs op het gebied van speerpunten

Onze drie speerpunten – Energie, Healthy Ageing en Ondernemerschap – zijn duidelijk herkenbaar in ons onderwijsaanbod. Ook honours en de kunsten hebben in het onderwijs een belangrijke plek.

EnTranCe | Centre of Expertise Energy

In de Innovatiewerkplaats (IWP) van EnTranCe werken en leren studenten van verschillende disciplines, uit verschillende jaren van hun bachelor-, master- of mbo-opleiding, aan en over de energietransitie. Onderwerpen zijn onder andere technologie, economie, rechten, sociologie, milieukunde en bedrijfskunde.

In de IWP hebben de studenten nauw contact met organisaties in de voorhoede van de energietransitie. EnTranCe wil een (h)erkende lerende kennissamenleving zijn, samen met de betrokken *schools*, studenten, docent-onderzoekers, bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties. EnTranCe biedt een multidisciplinaire omgeving, met veel interactie met de praktijk.

We zijn faciliterend en initiërend richting opleidingen, studenten, docenten, onderzoekers en professionals en organisaties uit de praktijk. Samen met de betrokken *schools* geven we richting en invulling aan opleidingsprogramma's en bieden we formele en informele manieren aan in *learning communities* om (van elkaar) te leren, passend bij *de human capital*-agenda Energietransitie.

Door talloze nieuwe energie-professionals op te leiden en bestaande professionals bij te spijkeren, willen wij als EnTranCe een steentje bijdragen aan de (versnelling van de) noodzakelijke energietransitie.

Bacheloropleidingen

Bij 25 opleidingen kunnen studenten Energieroutes volgen. Dat zijn:

- Built Environment – major Civiele Techniek
- Built Environment – major Bouwkunde
- Built Environment – major Ruimtelijke ontwikkeling
- Communicatie
- Elektrotechniek -major Elektronica
- Elektrotechniek - major Mechatronica
- Elektrotechniek - major Sensor Technology
- European Master in Renewable Energy (EMRE)
- European Master in Sustainable Energy System Management (SESyM)
- Finance & Control
- HBO-ICT
- HBO Rechten
- International Communication
- Internationale Betriebswirtschaft - 4 year programme
- International Business – 3 year programme
- International Business – 4 year programme
- International Technology Management
- Master Energy for Society (E4S)
- Master International Communication
- Mechanical Engineering

- Sociaal Juridische Dienstverlening
- Technische Bedrijfskunde
- Toegepaste Psychologie
- Vastgoed & Makelaardij
- Werktuigbouwkunde

Bij deze opleidingen moeten studenten ten minste 30 ECT's op het gebied van energie halen en ten minste 10 Energy Academy Leeractiviteiten volgen om een Energy Academy certificaat te krijgen. De Energieroutes zijn ingericht op drie domeinen: Technology, Business en Society.

Masteropleidingen

Hanzehogeschool biedt drie interdisciplinaire masteropleidingen aan:

- European Master in Renewable Energy (EMRE)
- European Master in Sustainable Energy System Management (SESyM)
- Master Energy for Society (E4S)

Ons streven is dat 1.500 studenten aan deze opleidingen deelnemen, waarvan 125 het Energy Academy Certificaat behalen.

Centre of Expertise Healthy Ageing

Het Centre of Expertise Healthy Ageing (CoE HA) ontwikkelt een leerroute op basis van haar strategie om studenten betekenisvol ervaring op te laten doen met transitievraagstukken op de drie thema's Kansengelijkheid & Participatie, Gezonde Leefstijl & Leefomgeving en Kwetsbaarheid & Passende Zorg.

Drie minoren zijn met nadruk gericht op voorbereiding op deze beroepspraktijk: de minor 'GO! Werken met jeugd in jouw beroep', de minor 'Leefstijlcoaching' en de minor 'Healthy Ageing'. We bieden dit onderwijs multidisciplinair aan en werken samen met regionale partners.

Het aantal stages en afstudeeropdrachten op het thema Healthy Ageing neemt toe. Ook zijn er steeds meer studenten die in de leernetwerken en projecten samenwerken aan innovatieve vraagstukken. Hierbij wordt steeds vaker samengewerkt met studenten van het mbo en het wo.

In vrijwel alle bacheloropleidingen van onze hogeschool speelt het thema Healthy Ageing een rol, initieel en in bij- en nascholing. In het onderwijs bieden we drie transitimasters aan. Deze masters leiden getalenteerde professionals op tot 'change agents' voor de toekomstige maatschappij. Change agents spelen in op de vraag om de gezondheid in de veranderende maatschappij anders te positioneren en te organiseren. Met deze masters brengen we praktijk, onderzoek én bedrijven samen om te werken aan een betere gezondheid. We kiezen nadrukkelijk voor een interprofessionele aanpak.

Nieuw is de ontwikkeling van een op transitievraagstukken gericht professional doctorate traject, dat naar verwachting start in januari 2023. Hierbij werkt de hogeschool samen met negen andere hogescholen op het domein Gezondheid, Welzijn en Zorg.

Bacheloropleidingen

- ALO
- ALO-Pabo
- BA (AOLB) Academische Opleiding Leraar Basisonderwijs
- Elektrotechniek
- Fysiotherapie
- HBO-ICT
- HBO-V/anesthesie
- HBO-verpleegkunde
- Human Technology/IPO
- Leerkracht bredere professional in primair onderwijs, zorgtaken en jeugdhulpverlening
- Lerarenopleiding Basisonderwijs
- Logopedie
- Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek
- Management in de Zorg
- Medisch Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken
- Mondzorgkunde
- Social Work
- Sportkunde
- Toegepaste Psychologie
- Voeding en diëtetiek

Masteropleidingen

- Healthy Ageing Professional voltijd en deeltijd
- Social Work
- Talentontwikkeling en diversiteit

Betrokken *schools*

In onderstaande *schools* wordt Healthy Ageing-onderwijs aangeboden.

- Academie voor Gezondheidsstudies
- Academie voor Sociale Studies
- Academie voor Verpleegkunde
- Instituut voor Sportstudies
- Pedagogische Academie
- Instituut voor Life Science en Technology
- Instituut voor Engineering

Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen

Het Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen draagt als Engaged University sterk bij aan de responsiviteit van de economie. We bouwen mee aan een bestendig, regionaal innovatie-ecosysteem met impact in Noord-Nederland.

Start-up City

Start-up City op de Zernike Campus fungeert als motor voor starters, start-ups, scale-ups, hogeschoolbreed ondernemerschapsonderwijs en ondernemerschap in de regio. Wekelijks ontmoeten 250 tot 300 studenten elkaar bij Start-up City, vanuit verschillende programma's en het onderwijs. Ook BusinessMatch Groningen is gevestigd bij Start-up City. Dit is een onafhankelijke stichting die studenten van onze hogeschool motiveert en ondersteunt om te gaan ondernemen.

Bootcamp ondernemerschap

In 2021 hebben 77 studenten van onze hogeschool en de Rijksuniversiteit Groningen zich aangemeld voor de (online) bootcamp Ondernemerschap. Tijdens de bootcamp zijn de studentondernemers uitgedaagd hun ondernemerskwaliteiten te ontwikkelen aan de hand van verschillende coachingsessies, workshops, masterclasses en andere activiteiten op het gebied van ondernemerschap. Dit gebeurde in samenwerking met een groot aantal partners in de stad en daarbuiten, zoals Rabobank, Ernst & Young, Innofest, Founded in Groningen, Samenwerkingsverband Noord Nederland (SNN), EXCAP en Carduso Capital.

Grand Final: Rabo Ondernemersprijs

Afgelopen jaar hebben 24 studenten van onze hogeschool en de Rijksuniversiteit zich aangemeld voor de Rabo Ondernemersprijs, ter waarde van 10.000 euro. De hoofdprijs was voor Hanzestudent Technische Bedrijfskunde Dennie Jager, met zijn eigen bedrijf ExoDevo. Marlina Conen, student International Communication werd met haar bedrijf Klapstoel Academy tweede en kreeg een geldbedrag ter waarde van 4.000 euro.

Kwaliteitslabel Ondernemen

Onze hogeschool heeft in 2015 samen met VNO-NCW MKB Noord het kwaliteitslabel Ondernemen opgezet. Dit label mogen opleidingen voeren als de kwaliteit van het onderwijs aan ondernemers en de ondersteuning van ondernemers aan bepaalde eisen voldoet. Een opleiding krijgt het label na een positieve beoordeling door een commissie met daarin ondernemers, docenten en onderwijskundigen.

In totaal zijn er nu elf opleidingen met het kwaliteitslabel 'Ondernemende Professionals'. Daarnaast zitten de opleidingen Life Science & Technology, Communicatie en het Alfa-college in het (eind)proces om dit kwaliteitslabel te ontvangen.

De opleidingen Bedrijfskunde/MER en Small Business& Retail Management hebben het kwaliteitslabel 'Professionele Ondernemers' ontvangen. De opleiding sportkunde zit in het eindproces hiervan.

Afstuderen Eigen Bedrijf

Voor studenten die een eigen bedrijf hebben, is het interessant om af te studeren binnen of op hun eigen bedrijf. Het uitgangspunt is het onderzoeksplan dat de student indient en dat beoordeeld wordt door de eigen opleiding. Het Centre of Expertise Ondernemen begeleidt de student bij de 'zakelijke' kant van het ondernemen en de combinatie van ondernemen en afstuderen. Voor deze studenten biedt het Centre of Expertise Ondernemen onder andere intervisiebijeenkomsten met andere ondernemende studenten en individuele coaching. Het afgelopen jaar hebben 16 studenten deelgenomen aan dit programma.

Minoren

Op onze hogeschool zijn tien minoren op het gebied van ondernemerschap. Studenten kunnen een minor in hun vrije studieruimte volgen om een ondernemende houding te ontwikkelen, of om zich voor te bereiden op een zelfstandige onderneming of het starten van een eigen bedrijf. Het Centre of Expertise Ondernemen faciliteert de minoren gericht op de professionele ondernemers en ondernemingen.

Masteropleidingen

De Engelstalige MSc in Business Studies is een eenjarige master in het domein van business studies. De master is ontwikkeld voor ambitieuze studenten die een bijdrage willen leveren aan oplossingen en innovaties voor complexe problemen waar organisatie mee te maken hebben. Bij deze master zijn ook lectoren van het Centre of Expertise Ondernemen ook actief betrokken.

Volgsysteem Monitor050

Jaarlijks onderzoekt het Centre of Expertise Ondernemen de interesse voor ondernemerschap bij de studenten en hun voorbereidingen voor de start van een eigen bedrijf. Hiervoor wordt het volgsysteem Monitor050 gebruikt. Uit het jaarlijkse onderzoek blijkt dat 28 procent van alle studenten serieus geïnteresseerd is in het thema ondernemerschap. In het volgsysteem Monitor050 zijn inmiddels 2551 studenten opgenomen.

Overig

- In 2021 zijn, in heel Nederland, 636 studenten van onze hogeschool gestart met een nieuwe onderneming. Hiervan zijn 541 studenten gestart in Groningen, Friesland of Drenthe. Deze bedrijven scheppen samen honderden nieuwe arbeidsplaatsen. Van de 636 studenten zijn 76 gerelateerd aan Healthy Ageing, waarvan 69 in Groningen, Drenthe en Friesland.
- In 2021 zijn 375 alumni die in de afgelopen vijf jaar zijn afgestudeerd, gestart met een eigen bedrijf. Van deze 375 alumni zijn er 84 gerelateerd aan Healthy Ageing en één in energie.
- Afgelopen jaar hebben twee bedrijven, Envitron en de SEO Studio, gebruikgemaakt van de mogelijkheid om een bedrijfsruimte te huren bij Start-up City.
- In 2021 hebben drie studentondernemers gebruikgemaakt van de Hanzehogeschool Topondernemersregeling. Dankzij deze regeling kunnen talentvolle studentondernemers hun studie combineren met ondernemen.
- In 2021 zijn 15 deelnemers gestart met het trainingsprogramma 'Leren(d) Ondernemen'. Het trainingsprogramma is geïnitieerd vanuit het project O2LAB, met als doel het opzetten van een ecosysteem van onderwijsinstellingen (Hanzehogeschool, Noorderpoort, Alfa-college), hubs (Digital Society Hub, Health Hub Roden, Tech Hub Assen), EnTranCe en VNO-NCW MKB Noord. De deelnemers leren omgaan met werkvormen zoals Design Thinking en Effectuation, krijgen persoonlijke begeleiding en gaan vanuit eigen ervaringen aan de slag met ondernemend werken en ondernemend gedrag stimuleren.
- Er is een community van 35 ondernemerschapdocenten die elkaar eens in de zes weken (online) ontmoeten tijdens een FIKA, een Zweedse koffiepauze. Door de coronamaatregelen was de opkomst voor deze ontmoetingen vaak laag of is de bijeenkomst afgelast.

Kenniscentrum Biobased Economy

Binnen het Kenniscentrum Biobased Economy (KCBBE) bestaat een professionele leer-werkomgeving waarin studenten, (docent-)onderzoekers en lectoren samen met werkveldpartners werken aan maatschappelijke en praktijkgerichte vraagstukken.

Het KCBBE biedt studenten uit onder andere het technische domein de gelegenheid om samen te werken met het werkveld en andere betrokkenen door interessante, actuele en multidisciplinaire onderzoeksopdrachten uit te voeren. Studenten krijgen de kans om binnen deze leer-werkomgeving onder persoonlijke begeleiding verder te werken aan hun professionele ontwikkeling. Docenten krijgen mogelijkheden om zich te ontwikkelen als docent-onderzoeker of kunnen een promotietraject aangaan in het kenniscentrum.

Het KCBBE heeft een uitgebreid projectenportfolio dat wordt opgebouwd in sterke samenhang met de opleidingen die bij het kenniscentrum betrokken zijn, om aansluiting daarbij te garanderen. Onderdelen van deze projecten worden uitgevoerd door docent-onderzoekers en door studenten onder begeleiding van een docent-onderzoeker. Het aantal studenten dat betrokken is bij KCBBE-onderzoek is groter dan verwacht en groeiende: meer dan 100 studenten doen momenteel jaarlijks onderzoek in het kader van hun minor, stage en afstuderen. Via gastcolleges, lezingen, presentaties en andere activiteiten wordt een nog grotere groep bereikt.

Bacheloropleidingen

- Bio-informatica
- Biologisch en Medisch Laboratoriumonderzoek
- Chemie
- Chemische Technologie
- Elektrotechniek - major Sensor Technology
- HBO-Rechten
- International Business
- Voeding en Diëtetiek

Masteropleidingen

- Data Science for Life Sciences
- Master of Business Administration - Purpose Economy
- Smart Systems Engineering

Minor

- [Circulaire chemie](#)

Betrokken schools

Bij het kenniscentrum zijn veel verschillende *schools* betrokken. Zo zijn er nauwe banden met het Instituut voor Life Science & Technology, het Instituut voor Rechtenstudies, het Instituut voor Engineering en International Business School. Andere betrokken *schools* zijn: de Academie voor Gezondheidsstudies, Academie voor Architectuur & Built Environment en Academie Minerva.

Kenniscentrum NoorderRuimte

We willen onze studenten tot professionals maken door hen te leren integraal te denken en te werken. Dit sluit aan bij de praktijk, wat hun kans op een baan vergroot. Integraliteit is daarbij een sleutelwoord, net als verandering en vernieuwing. Dat doen we met een mix van nieuwsgierigheid, passie en enthousiasme.

Bacheloropleidingen

NoorderRuimte is betrokken bij de volgende bacheloropleidingen:

- Built Environment
- Facility Management
- Industrieel Product Ontwerpen
- Vastgoed & Makelaardij

Masteropleidingen

- Architectuur
- Energy for Society

Betrokken *schools*

Formeel zijn drie *schools* bij NoorderRuimte betrokken:

- Instituut voor Bedrijfskunde
- Instituut voor Engineering
- Instituut voor Future Environments

Daarnaast zijn onderzoekers en studenten van heel veel andere *schools* betrokken bij ons onderzoek, aangezien de gebouwde omgeving raakvlakken heeft met veel domeinen.

NoorderRuimte is honours geaccrediteerd.

Kenniscentrum Kunst & Samenleving

Het Kenniscentrum Kunst & Samenleving draagt bij aan het onderwijs door nieuwe ontwikkelingen in te brengen binnen bestaande en nieuwe praktijken voor kunstenaars en musici. Dit kan via kennis en vaardigheden die zijn voortgekomen uit het onderzoek van het kenniscentrum, maar ook doordat studenten kunnen deelnemen aan onderzoeksprojecten van het kenniscentrum.

Er is een natuurlijke verbinding met de Academie Minerva en het Prins Claus Conservatorium. Docentonderzoekers begeleiden de studenten bij hun afstudeerprojecten, maar onderzoekers participeren ook in de onderzoeklijnen van de *schools* via onderzoekscolleges en de inbreng van onderzoeksprojecten. Binnen Academie Minerva werkten in 2021 zo'n 70 studenten aan projecten van het lectoraat Image in Context en het lectoraat Art & Sustainability via offcourses (keuzevakken) gekoppeld aan de onderzoeklijnen van de lectoraten.

Bacheloropleidingen

- Autonome Beeldende Kunst
- Bedrijfskunde
- Chemie
- Docent Muziek
- Docent Beeldende Kunst & Vorming
- Building environment
- Industrieel Product Ontwerp
- Lerarenopleiding
- Muziek
- Popular Culture
- Vormgeving

Masteropleidingen

- Data Science for Life Sciences
- FMI Master MADAM
- FMI Master Interrelaional Practice
- Master of Music
- Kunsteducatie

Betrokken *schools*

Bij het kenniscentrum Kunst & Samenleving zijn de volgende zes *schools* betrokken: Prins Claus Conservatorium, Academie Minerva, Pedagogische Academie, Instituut voor Engineering, Institute of Future Environments en Instituut voor Life Science & Technology.

Innovatiewerkplaats Klimaatadaptatie

Twee jaar geleden is het Kenniscentrum Kunst & Samenleving samen met Kenniscentrum NoorderRuimte gestart met de IWP Klimaatadaptatie. Deze IWP werkt aan een duurzaam Groningen vanuit twee overkoepelende thema's: Sustainable Design en Climateproof Building. Verschillende disciplines binnen en buiten de Hanzehogeschool worden hierbij betrokken, zoals kunst, vormgeving, techniek, bouwkunde en architectuur. Het multidisciplinaire karakter is een van de successen van de IWP. De betrokken opleidingen zijn zowel van onze hogeschool als van de Rijksuniversiteit Groningen:

- Vastgoed en Makelaardij
- Industrieel Product Ontwerp
- Civiele Techniek
- Ruimtelijke Ordening
- Ruimtelijke Wetenschappen (RUG)
- MAD Tech/Minerva
- Fine Arts
- Graphic & Interior Design
- Rechten
- Omgevingspsychologie (RUG)
- Kustmanagement (VHL)
- Natural Sciences (Venetië)
- Sociale Dienstverlening
- Sensor

In 2021 namen in totaal 52 studenten deel aan (afstudeer)opdrachten en stages van de IWP. Resultaten van de studenten van de module Klimaatadaptatie waren te zien in het Tschumipaviljoen in Groningen tijdens de klimaatweek van 19 tot 25 januari 2021. De resultaten zijn verwerkt in een kunstinstallatie die werd getoond in november tijdens stadsfestival Let's Gro in Forum Groningen.

Innovatiewerkplaats Kunsteducatie

Deze innovatiewerkplaats is een samenwerkingsverband van de kunsteducatieve bacheloropleidingen (Academie Minerva, Prins Claus Conservatorium), de Pedagogische Academie, de Onderzoeksgroep Kunsteducatie en de master Kunsteducatie. Dit is een joint degree van onze hogeschool met NHL Stenden met onderwijs en (kunst)educatie-instellingen in het noorden. Het afgelopen jaar hebben meerdere studenten gewerkt aan opdrachten uit de praktijk en hebben er verschillende netwerkbijeenkomsten plaatsgevonden.

Promoveren in de kunsten

Samen met de Rijksuniversiteit Groningen werken we binnen het onderzoeksplatform GRASP (Groningen Research Arts and Society Platform). Met het platform versterken beide instituten elkaar in onderwijs- en onderzoekspraktijken op het gebied van kunst en samenleving. Belangrijk onderdeel daarvan is het artistic PhD-traject, een promotieonderzoek waar het artistieke werk integraal onderdeel van is. Daarnaast zijn we een speciaal pre-P(h)D programma voor junior onderzoekers in de kunsten gestart. Het pilotprogramma is gericht op het ontwikkelen van een onderzoeksattitude in het eigen werk en het omvormen van een onderzoeks idee tot een levensvatbaar onderzoeksplan en -voorstel, hetzij in het kader van een artistiek doctoraat (doctor of philosophy), hetzij in het kader van een PD (professional doctorate). Artistiek onderzoek levert unieke kennis en methodieken in het werkgebied van kunst en samenleving. Deze kennis kan daarnaast van waarde zijn voor onderzoekspraktijken in andere velden.

Betrokken vanuit onze hogeschool zijn Kenniscentrum Kunst en Samenleving, Academie Minerva en het Prins Claus Conservatorium.

Centrum voor Talent en Leren

In het Centrum voor Talent en Leren zijn alleen Hanze Honours College en Hanze Ontwerpfabriek bij onderwijs betrokken.

Hanze Honours College

Ons honoursbeleid focust zich op talentontwikkeling voor ambitieuze studenten die meer willen en meer kunnen. Er zijn drie pijlers:

- honoursonderwijs voor studenten;
- honoursleergang voor docenten;
- praktijkgericht onderzoek.

Het Hanze Honours College regisseert en stimuleert de interne en externe samenwerking op het gebied van honoursonderwijs en talentontwikkeling. Intern stimuleert het Hanze Honours College de samenwerking tussen *schools* op het gebied van multidisciplinair honoursonderwijs en communityvorming. In september 2021 is er binnen alle *schools* een start gemaakt met de nieuwe opzet van het honourstalentprogramma (honours 2.0). Dit extracurriculaire programma van 30 studiepunten is opgebouwd uit verschillende honourslabs. Bij het afronden van een lab ontvangen studenten een edubadge.

Honoursleergang voor docenten

Docenten spelen een cruciale rol in het honoursonderwijs. Het Lectoraat Talentontwikkeling in Hoger Onderwijs en Samenleving biedt honoursdocenten de leergang Talentontwikkeling aan.

In juli 2021 hebben tien docenten van het Noorderpoortcollege en één docent van onze hogeschool de leergang succesvol afgerond. Bij het Alfa College was een gecombineerde leergang waarbij zes docenten een certificaat kregen voor studiejaar 2019/20 en twee voor 2020/21. In september 2021 is een geselecteerde groep docenten van onze hogeschool, het Noorderpoortcollege en Alfa College met de leergang gestart.

Hanze Ontwerpfabriek

De Hanze Ontwerpfabriek is betrokken bij het project Ontwikkelrecht: het begeleiden van leerlingen die buiten het onderwijs terecht zijn gekomen, met het doel ze weer aan het onderwijs te laten deelnemen. Het project heeft de aandacht van het ministerie van OCW getrokken.

Een KIEM-aanvraag, ingediend gezamenlijk met het lectoraat Wederkerigheid in Leernetwerken, is in het najaar van 2021 toegekend. De Hanze Ontwerpfabriek is betrokken bij het verder inrichten en vormgeven van IWP Groeningen. Het draait hierbij om een gebied ten zuiden van de stad Groningen waarin allerlei vraagstukken spelen op het terrein van natuur, duurzaamheid en ondernemen. De Hanze Ontwerpfabriek brengt studenten met betrokkenen in het gebied in contact om ze aan de slag te laten gaan met de vraagstukken die hier spelen.

Betrokken opleidingen

Voor het honoursonderwijs is het Centrum voor Talent en Leren betrokken bij alle opleidingen. Het honoursonderwijs is namelijk toegankelijk voor alle studenten van onze hogeschool. Zie het overzicht van [alle honoursprogramma's](#).

Betrokken schools

Het Centrum voor Talent en Leren is er voor de gehele hogeschool. Alle 16 *schools* zijn erbij betrokken.

Tevredenheid van studenten

De tevredenheid van onze studenten is een belangrijke graadmeter voor de kwaliteit en aantrekkelijkheid van ons onderwijsaanbod.

Als het gaat om onderwijs is de student in de eerste plaats 'afnemer'. En dus is het oordeel van studenten over wat we aanbieden, van grote waarde. In de moderne onderwijspraktijk vraagt de docent informeel al regelmatig om commentaar. De feedback van studenten helpt om al tijdens de cursus zo nodig accenten te verleggen of extra informatie te geven.

Schools brengen het hele jaar door in kaart hoe tevreden studenten zijn over ons onderwijs, onderzoek en faciliteiten in het 'kwaliteitsgesprek'. De aanpak voor dit gesprek verschilt per *school* (bijvoorbeeld panelgesprekken en blokenquêtes).

Meningen van studenten kunnen verder worden verkregen via medezeggenschapsraden, opleidingscommissies en vragenlijsten zoals de Nationale Studenten Enquête.

Nationale Studenten Enquête

In 2021 is onder onze studenten de vernieuwde vragenlijst van de Nationale Studenten Enquête (NSE) afgenomen. Studenten van onze hogeschool zijn, net als voorgaande jaren, tevreden over hun opleiding. Hoewel het een bijzonder jaar was waarin veel onderwijs op afstand werd gegeven, is bijna driekwart van de studenten tevreden of zeer tevreden over hun opleiding in het algemeen. Meer dan 13.300 studenten vulden de enquête in, dat is een respons van 44 procent.

De studenten van de Hanzehogeschool geven hun opleiding als eindoordeel het cijfer 7,4. Bij de laatste afname van de NSE in 2018 was dat een 7,3. De studenten zijn vooral tevreden over de sfeer op de opleiding, de studiebegeleiding en de betrokkenheid en het contact met de opleiding. Daarnaast waarderen de studenten de docenten, in het bijzonder hun inhoudelijke deskundigheid en hun kennis van de beroepspraktijk.

Elsevier Beste Studies 2021

In oktober 2021 publiceerde Elsevier haar jaarlijkse erelijst Beste Studies. Het oordeel over de opleidingen is gebaseerd op de NSE van 2021. Zeven van onze opleidingen, waarvan één masteropleiding, staan op nummer 1 op de ranglijst van tevredenheid bij studenten. 14 bacheloropleidingen scoren significant boven het landelijke gemiddelde van dezelfde opleiding. Daarnaast hebben de bacheloropleidingen Docent Dans Amsterdam en Docent Dans Groningen een eervolle vermelding gekregen in de ranglijst Beste Docenten van kleine hbo-opleidingen.

De beste opleidingen werden bekroond met een gouden, zilveren of bronzen medaille. Onze hogeschool heeft dit jaar acht medailles gekregen, waarvan drie goud en vijf brons. Een gouden medaille wordt toegekend aan opleidingen waarbij de studenten op ten minste acht van de elf beoordeelde onderdelen buitengewoon tevreden zijn.

Hieronder de acht opleidingen die een medaille behaalden.

Goud

- Bachelor Dans Amsterdam
- Bachelor Docent Dans Amsterdam
- Bachelor Docent Dans Groningen

Brons

- Bachelor Chemische Technologie
- Bachelor Dans Groningen
- Bachelor Elektrotechniek
- Bachelor Management in de Zorg
- Bachelor Toegepaste Psychologie

Keuzegids HBO 2022

In oktober 2021 kwam de Keuzegids HBO 2022 uit, een 'onafhankelijke vergelijking van bacheloropleidingen'. De Keuzegids HBO beoordeelt de bachelors en de Associate degrees. Voor de beoordeling van de masters heeft de Keuzegids een aparte versie (verschijnt in maart). De Keuzegids baseert de opleidingsoordelen voor 71 procent op de NSE 2021 en voor 29 procent op studiesucces (doorstroom naar het tweede jaar en diploma in vijf jaar).

Bij de bachelorsopleidingen behaalde onze hogeschool de negende plek (van de dertien grote hogescholen). Bij de Associate degrees werden we gedeeld vijfde (van de tien hogescholen). De Ad-ranglijst is nieuw. De Hanzehogeschool is gedaald van 61,5 naar 57,5 punten.

Opleidingen die een score van 75 of hoger behalen, krijgen het predicaat 'topopleiding'. Tien van onze opleidingen wisten deze score te behalen. Negen van de tien hadden dit predicaat vorig jaar ook al. De bachelor Management in de zorg is nieuw in deze lijst.

- Bachelor Dans – Amsterdam
- Bachelor Dans – Groningen
- Bachelor Docent Dans – Groningen
- Bachelor Docent Dans – Amsterdam
- Bachelor Docent BKV
- Bachelor Mondzorgkunde
- Bachelor Management in de zorg
- Bachelor Fysiotherapie
- Associate Degree Human Resource Management
- Bachelor Muziek

Keuzegids Masters 2022

De Keuzegids Masters 2022 verscheen in april 2021. Deze baseerde zich voor de hbo-masters van bekostigde hogescholen op de gegevens van de NSE-resultaten van 2018. Door het wegvallen van de expertoordelen van de accreditaties waren er dit jaar geen oordelen per opleiding en geen ranglijsten voor opleidingen of instellingen. De arbeidsmarktgegevens zijn in januari geactualiseerd, maar aangezien deze het gemiddelde van de opleidingen in de sector betreffen, zegt dit niets over de specifieke masters van onze hogeschool.

Studiekeuze en een succesvolle start in de opleiding

Talent komt het beste tot ontwikkeling in een passende omgeving. Daarom vinden we het belangrijk dat onze studenten de opleiding volgen die het beste aansluit op hun kwaliteiten. Op allerlei manieren geven we voorlichting en advies aan huidige en toekomstige studenten, hun ouders en intermediairs. Ook werken we samen met de scholen voor voortgezet onderwijs (vo) en middelbaar beroepsonderwijs (mbo) in de regio aan een goede doorstroom naar en aansluiting op onze opleidingen.

Aansluiting mbo-hbo

Voor het bevorderen van een succesvolle overstap van het mbo naar onze bachelors en Ad's werkt onze hogeschool nauw samen met de noordelijke mbo-instellingen. Vijf mbo-instellingen nemen deel aan het platform mbo-hbo. In frequente overleggen brengen we elkaar op de hoogte van beleids- en onderwijsontwikkelingen.

Daarnaast is er een netwerk van Hanze-studiekeuzeadviseurs en mbo-decanen. In dit netwerk delen we informatie die relevant is voor de begeleiding van studiekeizers en aankomende studenten. In 2021 is het netwerk uitgebreid met een flink aantal nieuwe mbo-collega's.

Uit een Hanzehogeschoolbrede analyse van activiteiten voor instromende mbo'ers komt naar voren dat studenten en docenten de mbo-doorstroomkeuzedelen waardevol vinden. Deze dragen bij aan een goede studiekeuze en betere voorbereiding op de overstap naar het hbo. Onze hogeschool verzorgt in samenwerking met de omringende roc's acht doorstroomkeuzedelen voor mbo4-studenten.

Alle mbo-instellingen in het Noorden hebben in 2021 een schooldossier ontvangen. Hierin kunnen zij zien wat de resultaten van hun oud-studenten zijn in hun eerste jaar op onze hogeschool.

Noordelijke samenwerking mbo-hbo

De hogescholen en mbo-instellingen in het Noorden werken al jaren samen om de doorstroom van het mbo naar het hbo te verbeteren. In 2021 is de samenwerking vormgegeven via een contactpersonenoverleg met vertegenwoordigers van alle instellingen. Verder zijn de noordelijke doorstroomgegevens gepresenteerd in een rapportage en via een database. Deze database maakt het voor alle instellingen mogelijk zelf doorstroomanalyses te maken.

Het noordelijke netwerk heeft in 2021 opnieuw afspraken gemaakt over de voorwaardelijke toelating van mbo4-studenten die vanwege de coronapandemie hun mbo4-diploma niet voor 1 september hebben behaald. Deze studenten hebben extra begeleiding gekregen in hun eerste maanden.

Aansluiting vo-hbo en noordelijke samenwerking

Voor het bevorderen van een succesvolle overstap van vo-leerlingen naar onze opleidingen werkt onze hogeschool samen met de vo-scholen in de noordelijke regio. 22 vo-scholen nemen deel aan het platform Aansluiting vo-hbo. In frequente overleggen brengen we elkaar op de hoogte van relevante beleids- en onderwijsontwikkelingen.

Daarnaast nemen we deel aan de overleggen van de decanenkringen in de regio. Tijdens deze kringvergaderingen delen we informatie die relevant is voor de begeleiding van studiekeizers en aankomende studenten.

Ook informatie over de resultaten van oud-leerlingen delen we met het voorgezet onderwijs. Zo hebben alle scholen die deelnemen aan het Platform Aansluiting vo-hbo het schooldossier ontvangen. De resultaten in deze schooldossiers zijn niet alleen besproken met de platformleden, maar ook met de bestuurders vo. Tijdens het overleg met de bestuurders vo is afgesproken dat het programma Aansluiting vo-hbo wordt voortgezet.

De jaarlijkse [inspiratiebijeenkomst Aansluiting](#) die onderdeel is van het programma Aansluiting vo-hbo en waaraan vertegenwoordigers van het vo-onderwijs in Noord-Nederland kunnen deelnemen, vond dit jaar online plaats. Evelyne Meens, schrijver van het boek 'Een leven lang kiezen. Het coachen van loopbaan- en levenskeuzes' was gastspreker.

Onze hogeschool faciliteert de werkgroep havo-hbo. Hier nemen we aan deel samen met NHL Stenden Hogeschool, Hogeschool van Hall Larenstein en meer dan 10 vo-scholen. De werkgroep heeft in 2021 nieuwe materialen ontwikkeld rondom de generieke studievvaardigheden. Alle producten zijn te bekijken op www.havohbo.nl. Ook is materiaal ontwikkeld waarmee de studiekeuzer zich kan voorbereiden op een studiekeuzeactiviteit en waarmee hij achteraf op zijn deelname aan de activiteit kan reflecteren. Op een aantal scholen is het ontwikkelde materiaal getest. De resultaten waren positief.

Regionaal ambitieplan

In samenwerking met het vo en het mbo werken we vanaf 2018 met middelen uit het Regionaal Ambitieplan (RAP) aan een betere aansluiting op en doorstroom naar het hbo. Om informatie over de RAP-activiteiten te delen met de buitenwereld, hebben we de website www.hanze.nl/rap ingericht.

In 2021 zijn onder andere de meeloopdagen van start gegaan voor docenten van de twintig opleidingen die meedoen aan het 'Eerste 100 dagen'-project. Docenten lopen een dag mee op het mbo of op een vo-school. Hierdoor zien zij met welke onderwijservaringen studenten binnenkomen in onze opleidingen en kunnen zij hier rekening mee houden. Daarnaast is de prijs voor het beste profielwerkstuk (online) uitgereikt en zijn er vanuit het project Online proefstuderen meer dan 30 modules ontwikkeld. Studiekeuzers kunnen flitscolleges volgen, theorie bestuderen en toetsen maken, waardoor zij op een laagdrempelige manier kennis maken met de inhoud van een opleiding.

Hanze Studiekeuzeadvies

Hanze Studiekeuzeadvies adviseert aanstaande en zittende (internationale) studenten en intermediairs over onder meer toelating, studieprogramma's en studeren in het hbo. De studiekeuzeadviseurs geven ook persoonlijke studiekeuzebegeleiding aan aanstaande en zittende studenten. In 2021 was Hanze Studiekeuzeadvies actief bij zo'n 40 regionale voorlichtingen en workshops in het kader van profiel- of studiekeuze. Vanwege de coronamaatregelen is dit aanzienlijk minder dan in voorgaande jaren.

Met 300 studenten is een persoonlijk adviesgesprek gevoerd. Gezien de omstandigheden vonden de gesprekken veelal telefonisch of via een digitaal overleg plaats. Uit de evaluatie blijkt dat deze gesprekken zeer goed worden beoordeeld. Naast de individuele adviesgesprekken hielp Hanze Studiekeuzeadvies via 1.700 e-mails, 1.000 telefoontjes, 110 WhatsApp conversaties, 100 bachelor- en masterspreekuren en 120 HanzePro-spreekuren studenten en studiekeuzers in hun studiekeuzeprocessen.

Studentenvoorlichtingsteam

Het studentenvoorlichtingsteam is een met zorg samengesteld en intern opgeleid team van studenten, dat zelfstandig voorlichting en workshops geeft op mbo- en vo-scholen. Daarnaast helpt het studentenvoorlichtingsteam bij evenementen, zoals de Open Dagen, de HanzeXperience en de HanzeTours. In 2021 is er vanwege de coronamaatregelen geen fysieke HanzeXperience geweest.

Instream in technische hbo-opleidingen

Voor het vergroten en verbeteren van de instroom in technische hbo-opleidingen bieden we activiteiten aan voor specifieke doelgroepen.

In 2021 hebben we Girlsday en de Keuzecolleges georganiseerd. Girlsday is dit jaar online aangeboden. 60 meisjes van drie scholen waren hierbij aanwezig. Er zijn vier Keuzecolleges aangeboden, waaraan 81 leerlingen van vijftien scholen hebben deelgenomen. Drie van de vier keuzecolleges konden fysiek op onze hogeschool plaatsvinden, het vierde keuzecollege moest online worden aangeboden. Vanwege de coronamaatregelen kon het Techniekfestival op het allerlaatste moment geen doorgang vinden.

Wisselstroom hbo-wo en wo-hbo

Onze hogeschool en de Rijksuniversiteit Groningen spannen zich er gezamenlijk voor in dat instromende vwo-leerlingen en overstappende studenten gemakkelijker en sneller op de voor hen juiste plek terecht komen. Dat wil zeggen een plek die het best tegemoet komt aan zijn of haar behoeften en talenten. Dit doen we onder andere door hier in het studiekeuzeproces aandacht aan te besteden en meer doorstroommogelijkheden over en weer te faciliteren.

In 2021 hebben we voor decanen uit het voortgezet onderwijs een middag georganiseerd over de diverse routes die een leerling of student tussen beide instellingen kan bewandelen. Ook zijn de verschillen en overeenkomsten tussen soortgelijke opleidingen bij beide onderwijsinstellingen toegelicht. Wisselstroom stond in 2021 herhaaldelijk op de agenda bij bestuurlijke overleggen tussen beide instellingen. Doel is de voorlichting en de overstapmogelijkheden voor studenten verder uit te bouwen.

Ondersteuning en faciliteiten voor studenten

Onze studenten staan er niet alleen voor. We bieden ze verschillende vormen van ondersteuning aan en een breed aanbod aan faciliteiten om het studeren te vergemakkelijken en eventuele drempels weg te nemen.

Hanze Student Support

Hanze Student Support is er voor studenten die net even wat hulp nodig hebben om hun studie met succes te kunnen vervolgen. Hanze Student Support levert vijf diensten voor studenten: individuele begeleiding, groepsbegeleiding, cursussen life en study skills, hulp bij voorzieningen en regelingen. Daarnaast biedt Hanze Student Support collegiale consultatie aan voor collega's binnen de *schools* die te maken krijgen met complexe vraagstukken rondom studentenwelzijn.

Communicatie

Om de studenten te informeren over het aanbod van Hanze Student Support, gebruiken we diverse kanalen. Onder andere de website van Hanze Student Support, Hanze.nl, Blackboard, social media, posters, banners, nieuwsbrieven en stoepborden.

Op de site van Hanze Student Support werden in 2021 gemiddeld 7800 items per maand bekeken. De wekelijkse posts op onze socialmediakanalen worden vaak gedeeld, opgeslagen en geliked. Nieuw in 2021 was een kaart die alle studenten van onze hogeschool in oktober thuis hebben ontvangen. We zagen hierna een duidelijke toename in het aantal telefoontjes en de bezoekersaantallen op de site.

Individuele begeleiding

In 2021 zijn er 2.655 decaangesprekken gevoerd met 2178 studenten. Dit is een daling van het aantal afspraken vergeleken met vorig jaar. Dit is te verklaren door het wegvallen van het BSA. Ook kwamen de studenten door thuisonderwijs verder van de opleiding af te staan. De hoeveelheid mailverkeer en de complexiteit van problematiek is daarentegen wel toegenomen gedurende het jaar. Het percentage vervolggesprekken is in 2021 gegroeid van 10 naar 18 procent.

315 studenten zijn in traject geweest bij de studentenpsycholoog. Het gemiddelde aantal gesprekken per student met een psycholoog is 4. Het aantal hulpvragen is toenemend. De hulpvragen waarmee studenten zich melden, betreffen: stress, somberheid, faalangst en motivatieproblemen. We zagen ook specifieke coronagerelateerde hulpvragen, zoals eenzaamheid, motivatie- en concentratieproblemen, door onder andere weinig contact met school- of studiegenoten en minder afleiding in de vorm van uitgaan en met vrienden erop uittrekken. Gedurende een groot deel van het jaar bleef de wachttijd rond de twee weken. Tegen het eind van het jaar, toen corona toch weer een opleving had in de maatschappij met maatregelen als gevolg, ontstond er een toeloop van studenten bij Hanze Student Support, met als gevolg dat de wachttijd opliep tot vier weken.

De meeste studenten hadden een voorkeur voor fysieke afspraken zodra dit kon. Aan het einde van het jaar koos een enkeling voor een online afspraak. De redenen die hierbij werden aangegeven: geen reistijd, combinatie met andere online lessen die dag, quarantaine.

Nieuw in 2021 was het e-consult, een korte, online afspraak met een decaan. Studenten die in bepaalde omstandigheden verkeren, kunnen hierin voorzieningen bespreken waarvoor ze in aanmerking komen. Studenten kunnen deze afspraak zelf inplannen. Circa 150 studenten maakten gebruik van het e-consult.

Cursussen en groepsbegeleiding

Hanze Student Support heeft in 2021 diverse cursussen, begeleide groepen en online zelfhulp modules aangeboden.

De achttien verschillende cursussen, waarvan enkele tevens in het Engels zijn aangeboden, worden vooral gegeven door docenten van onze hogeschool; enkele door externe trainers. Zo'n 400 studenten hebben deelgenomen aan een door Hanze Student Support georganiseerde cursus. Het vaakst gevolgd zijn de cursussen gericht op effectief studeren, omgang met faalangst en mindfulness. De vier verschillende begeleide groepen waren gericht op studievoortgang, studeren en mantelzorg, rouw- en verlies en studeren met een chronisch ziek familielid. Aan de studievoortgangsgroep is hiervan het vaakst deelgenomen.

Van de 30 verschillende online zelfhulpmodules maken gemiddeld 60 studenten per maand gebruik. In 2021 zijn in totaal 1.007 online modules gevolgd door 666 verschillende studenten. Nederlandse studenten kiezen vooral voor de modules 'Angst en paniek', 'Depri' en 'Stress'. Bij de Engelstalige modules wordt vooral gekozen voor 'Anxiety', 'Alcohol' en 'Relationship problems'. Door meer en andere informatiekanalen te gebruiken weten steeds meer studenten de weg naar het aanbod te vinden.

Studeren zonder belemmeringen

Vanuit Hanze Student Support willen we eraan bijdragen dat ons onderwijs toegankelijk is voor iedereen. In 2021 zijn we gestart met de stafoverstijgende Werkgroep Toegankelijkheid. Hierin pakken we vraagstukken rondom fysieke toegankelijkheid, de toegankelijkheid van het onderwijs, digitale toegankelijkheid, studentbegeleiding en voorzieningen samen met de andere stafdiensten op, wat veel meer slagkracht geeft. We werkten aan het beleidsbesluit om de oude Permanente Advies Commissie om te zetten naar een adviesraad Toegankelijkheid, die ervaringsdeskundigheid direct aan de werkgroep koppelt.

2021 stond in het teken van het 'in de steigers zetten' van verbeteringen. Zo is er op het gebied van digitale toegankelijkheid hard gewerkt om in de toekomst te voldoen aan de WCAG-norm. Tegelijk is de toegankelijkheid van de bestaande website al sterk verbeterd. Tevens zijn voorbereidingen getroffen voor het inrichten van een voorziening voor dove studenten.

In het Integraal Handboek Kwaliteit Gebouwen (IHKG) moeten de normen voor fysieke toegankelijkheid worden beschreven. We hebben een toegankelijkheidsscan in de nieuwbouw uitgevoerd, waaruit bleek dat er nog heel wat te winnen valt. Een eerste stap is dat de branddeuren in het vervolg automatisch opengaan, zodat mindervalide personen er zelfstandig doorheen kunnen.

We zijn in gesprek met de gemeente Groningen, het UWV en de Rijksuniversiteit om de overgang van studie naar stage of werk te versoepelen. Ook op andere vlakken vonden we samenwerking: we participeren in landelijke netwerken (fysieke toegankelijkheid, digitale toegankelijkheid, VN-verdrag), we werken samen met collega's van andere onderwijsinstellingen en we hebben een goede samenwerking met het landelijk experticeentrum ECIO. Ten slotte onderhouden we ook een intern netwerk: we hebben de aandachtsfunctionarissen aan elkaar gekoppeld en zorgen voor een actieve onderlinge betrokkenheid. In samenwerking met HR zetten we hiervoor een intervisielijn op.

International Office

Het centrale [International Office](#) (IO) van onze hogeschool is de plek waar studenten, medewerkers, partners, bedrijven en bezoekers terecht kunnen met hun vragen over internationalisering.

Het IO biedt een verscheidenheid aan diensten aan vanuit verschillende teams. Team Exchange helpt uitgaande en inkomende exchange studenten met hun aanmeldingen en geeft advies over praktische zaken omtrent studeren in het buitenland. Team Immigratie verzorgt de immigratieprocedure voor inkomende studenten met een niet-EU-nationaliteit, sluit verzekeringen af en geeft advies aan internationale studenten over praktische zaken, zoals belastingen, het vinden van een baan en rechtsbijstand. Team Housing help studenten bij vragen en problemen omtrent huisvesting.

Dit jaar is het International Office uitgebreid met Team Internationale Mobiliteit (TIM) en Team Summer School. TIM beheert subsidie- en beurzenprogramma's en overeenkomsten met partneruniversiteiten. Ook organiseert het team de jaarlijkse international staff week voor Erasmuspartners. Team Summer School biedt een centrale service aan *schools* voor het organiseren van hun Summer Schools, zoals het regelen van huisvesting, activiteiten en de aanmelding. Het doel is om het International Office in de toekomst verder uit te breiden met aanvullende dienstpakketten.

HanzeMediatheek

Tijdens de pandemie zijn de mediatheken open gebleven. Studenten hebben vooral gebruik gemaakt van de studie- en stiltewerkplekken. Ook voor het lenen van boeken en het inzien van tijdschriften konden ze nog bij ons terecht. Voor alle vier de locaties hebben we digitale rondleidingen gemaakt, zodat studenten ook online met de dienstverlening van de mediatheken kennis kunnen maken.

De online dienstverlening van de mediatheek heeft een flinke boost gekregen. De informatiespecialisten bieden nog steeds digitale spreekuren aan. Studenten, vooral afstudeerders met literatuurvragen voor hun scriptie, maken volop gebruik van deze digitale mogelijkheid. Het onderwijs in informatievaardigheden is omgezet in online workshops en online afspraken. Studenten, docenten en onderzoekers krijgen nu digitaal advies en training bij het zoeken in veelal digitale bronnen en het beoordelen en verwerken van de gevonden informatie. Docenten krijgen meer dan eerst advies over hoe zij hun onderwijs- en leer materiaal open en vooral online kunnen aanbieden. Er waren vooral vragen over het correct online gebruiken van literatuur, afbeeldingen en video. Voor docenten hebben we hierover een specifiek aanbod ontwikkeld.

De aantallen mini-lectures en *school*- en onderwerpgerelateerde library guides stijgen nog steeds. We doen mee aan een landelijke samenwerking om onderwijsmateriaal op het gebied van informatievaardigheden open en online te delen en te hergebruiken.

Bij onderzoeksondersteuning ligt de focus op literatuuronderzoek, datamanagementplanning, open access publiceren en het aanbieden van stafoverstijgende support. Bij datamanagement(planning) is er meer aandacht voor privacy, security en intellectueel eigendom en worden de FAIR-principes expliciet gehanteerd. Onze onderzoeksresultaten worden hiermee vindbaar, toegankelijk, op alle niveaus uitwisselbaar en herbruikbaar. In het geheel gezien stijgt de vraag naar onderzoeksondersteuning, die nu vooral online en digitaal plaatsvindt.

Sportcentrum Rijksuniversiteit en Hanzehogeschool

Onze hogeschool en de Rijksuniversiteit Groningen beschikken over een gezamenlijke sportvoorziening voor studenten en personeel. Het overkoepelende orgaan voor deze studentensportvoorziening is de ACLO, die wordt gerund door studenten. De ACLO heeft een belangrijke beleidsbepalende rol binnen de organisatie van activiteiten en voorzieningen binnen het Sportcentrum.

Voor studenten en medewerkers wordt een gevarieerd sportaanbod aangeboden (100 verschillende disciplines) op twee locaties: op de Zernike Campus en bij het Hoofdstation. Wekelijks kunnen de studenten en medewerkers kiezen uit 65 verschillende cursussen en 150 algemene sporturen. Daarnaast zijn bij de ACLO 51 studentensportverenigingen aangesloten.

Ook in 2021 heeft de coronapandemie een enorme impact gehad op het sportconcept. Binnen de geldende richtlijnen zijn de mogelijkheden zo goed mogelijk benut om een aangepast sportaanbod te kunnen blijven aanbieden aan studenten en medewerkers. Na de zomer heeft het Sportcentrum tot half november haar normale sportprogramma kunnen draaien, inclusief het waardevolle community-aspect rondom het sporten. Ook of juist in dergelijke tijden wordt duidelijk dat sport een belangrijke bijdrage levert aan het fysieke en mentale welzijn van studenten en medewerkers.

Doordat het collegejaar een normale start kende op sportgebied, is het aantal verkochte ACLO-kaarten weer toegenomen. Het aantal kaarthouders onder studenten zal naar verwachting stijgen naar circa 19.000 voor studiejaar 2021/22 (een stijging van ongeveer 1.000). Dit aantal ligt hoger dan voor de start van de coronapandemie.

Ook het aantal sportende medewerkers is na de zomer weer gegroeid. Na een duidelijke daling tijdens het eerste jaar van de coronapandemie, zien we nu weer een voorzichtige stijging. De SPR (gezamenlijke personeelssportvereniging Hanzehogeschool en de Rijksuniversiteit) heeft nu 1.200 leden.

In september bleek de belangstelling voor de georganiseerde sport sterk te zijn toegenomen, waardoor de meeste studentensportverenigingen ook dit jaar weer een forse groei doormaakten. Als gevolg hiervan kampen verenigingen in steeds grotere mate met wachtlijsten.

In 2021 gingen onze hogeschool en de Rijksuniversiteit verder met het voorbereiden van de besluitvorming over de toekomstige huisvesting van de binnensportvoorzieningen op de Zernike Campus. De definitieve besluitvorming en de ondertekening van de samenwerking is in december 2021 afgerond. In 2022 zal het bouwproject worden opgestart.

Studentenparticipatie

Bij onze hogeschool kunnen de studenten zich naast hun studie volop verbreden en verdiepen tot maatschappelijk betrokken professionals. Wij hechten aan een actieve studentengemeenschap met de daarbij horende studieverenigingen. Deze willen we optimaal faciliteren en professionaliseren, zodat zij betrokkenheid kunnen stimuleren bij hun (aspirant)leden en een bijdrage kunnen leveren aan studentenwelzijn.

Bestuurlijk betrekken wij onze studenten in de hogeschool-medezeggenschapsraad, in de deelraden (in de *schools*) en in de opleidingscommissies. Studenten zijn ook in een aantal fracties actief, zoals de Hanze Studentenbelangen Vereniging (HSV) en de Vereniging Lijst Student Erkend (Lijst STERK). Zij krijgen, net als de besturen van de andere

studentenorganisaties, een financiële tegemoetkoming voor hun bestuurlijke inzet (volgens de Faciliteringsregeling Medezeggenschap) en hun bijdrage aan studentbetrokkenheid.

De Stichting Studenten Activiteiten (SSA) behartigt de belangen van alle studentenorganisaties. Zij biedt deze organisaties ondersteuning bij het realiseren van hun doelstellingen: het organiseren van interessante activiteiten, zoals relevante lezingen, workshops en sociale (sport)activiteiten die in de volle breedte bijdragen aan studentenwelzijn.

Vorbereidend jaar

Samen met de Rijksuniversiteit en het Alfa-college organiseren we het Vorbereidend jaar. Dit is een schakeljaar aan het Alfa-college waarin cursisten met een vluchtelingenachtergrond worden voorbereid op een studie aan onze hogeschool of aan de Rijksuniversiteit. In september 2020 zijn 15 deelnemers aan het Vorbereidend jaar begonnen. Een jaar later zijn 9 van deze cursisten doorgestroomd naar onze hogeschool.

In het Vorbereidend jaar hebben we de module Doorschakelen met succes aangeboden. Deze module wil niet alleen bijdragen aan een bewustere studiekeuze, maar ook aan betere studievaardigheden. Daarnaast hebben we in studiejaar 2020/21 ingezet op een intensievere begeleiding van studenten met een vluchtelingenachtergrond. Deze groep studenten kan onder andere gebruikmaken van een (online) spreekuur en van taalhulp.

Profileringsfonds

We kennen drie regelingen voor de financiële ondersteuning van studenten die studievertraging hebben opgelopen. Daarmee geven we invulling aan het wettelijk verplichte Profileringsfonds.

- Profileringsfonds I: Regeling voor studenten die als gevolg van overmacht studievertraging oplopen.
- Profileringsfonds II: Regeling voor studenten die studievertraging oplopen als gevolg van bestuurlijke activiteiten.
- Profileringsfonds III: Regeling voor studenten die een door het NOC/NSF erkende tak van topsport uitoefenen en hierdoor studievertraging oplopen.

In 2021 zijn in totaal 456 aanvragen voor financiële ondersteuning binnengekomen (zie tabel).

2021	Aanvragen	Toekenningen	Bedrag (in duizenden)
Profileringsfonds I	43	37	€ 101
Profileringsfonds II	379	371	€ 395
Profileringsfonds III	34	21	€ 42
Totaal	456	429	€ 538

2020	Aanvragen	Toekenningen	Bedrag (in duizenden)
Profileringsfonds I	50	44	€ 134
Profileringsfonds II	492	482	€ 479
Profileringsfonds III	50	42	€ 84
Totaal	592	568	€ 697

2019	Aanvragen	Toekenningen	Bedrag (in duizenden)
Profileringfonds I	40	38	€ 103
Profileringfonds II	461	448	€ 517
Profileringfonds III	54	40	€ 102
Totaal	555	526	€ 722

In 2021 deden 8 EU/EER-studenten, anders dan Nederlands, en 3 NON-EU/EER-studenten een beroep op een regeling uit het Profileringsfonds.

Noodfonds

Voor studenten in financiële nood is er een Noodfonds. In 2021 ontvingen we hiervoor 1 aanvraag voor een lening. Deze student kwam uit een EU land anders dan Nederland.

05 Praktijkgericht onderzoek

Visie op onderzoek

We streven ernaar de belangrijkste partner te zijn van bedrijven en instellingen in Noord-Nederland op het gebied van praktijkgerichte kennis. Daarmee willen we bijdragen aan de innovatie van de regionale kenniseconomie.

Ons praktijkgerichte onderzoek is intensief verbonden met het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties in de regio. We staan hand in hand met andere kennisinstellingen in Nederland en Europa. Onze onderzoeksprojecten zijn gebaseerd op concrete vragen uit de beroepspraktijk. Het belangrijkste doel van het praktijkgerichte onderzoek is kennisvalorisatie, oftewel: het creëren van maatschappelijke waarde uit kennis. Dit krijgt vorm in innovatieve oplossingen voor maatschappelijke problemen. Deze oplossingen leiden tot vernieuwing in de beroepspraktijk en tot nieuwe producten, diensten en nieuwe bedrijvigheid, zoals start-ups en scale-ups van bestaande bedrijven.

Betrokkenheid van studenten

Onderzoek en innovatie maakt integraal deel uit van al onze opleidingen, onder meer door de leerlijn onderzoek binnen alle opleidingen. Studenten zijn via een onderzoeksproject, stage of afstudeerproject veelvuldig betrokken bij projecten waarin onderwijs, onderzoek, innovatie en werkveld gezamenlijk een praktijkprobleem aanpakken. Deze onderzoeken vinden plaats binnen de kenniscentra en Centres of Expertise van onze hogeschool.

Regionaal Innovatie Framework (RIF)

De integrale projecten komen onder verschillende noemers voor, zoals innovatiewerkplaatsen, kenniswerkplaatsen, ontwerpateliers en professionele leeromgevingen. Het RIF werkt met vele partners, zoals overheden en bedrijfsleven, aan een structurele infrastructuur voor de innovatiekracht van het mkb. Er is een continue dialoog gaande met burgers en ondernemers over vele maatschappelijke vraagstukken.

Om te zorgen voor bestuurlijke continuïteit, borging van kwaliteit en de verbinding met de vele stakeholders, is een RegioCoöperatie opgericht.

Zie bijlagen praktijkgericht onderzoek

- [Financieel overzicht valorisatie](#)

Onderzoek op het gebied van speerpunten

We voeren in verschillende constructies praktijkgericht onderzoek uit. Ons praktijkgerichte onderzoek vindt plaats in Centres of Expertise en kenniscentra, waarin de krachten van de lectoraten en de schools zijn gebundeld.

EnTranCe | Centre of Expertise Energy

EnTranCe, Centre of Expertise Energy (CoEE) wil als lerende, praktijkgerichte kennisgemeenschap bijdragen aan een robuuste en veerkrachtige energievoorziening. Door middel van hoogstaand toegepast onderzoek en onderwijs stimuleert EnTranCe, CoEE duurzame innovaties in samenwerking met burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties, overheden en anderen kennisinstellingen. Met als uitgangspunt 'people in power' streeft EnTranCe naar engagement in de energietransitie om een duurzamere samenleving te realiseren.

Kerngegevens

- Aantal betrokken lectoren: 11.
- Aantal betrokken promovendi: 11.
- Aantal betrokken studenten: 644.
- Aantal publicaties tot 31 december 2021: 24.
- Aantal IWP's: 1 (EnTranCe is in zijn geheel een innovatiewerkplaats).
- Aantal activiteiten: 35.

Zie bijlagen praktijkgericht onderzoek

- [resultaten van EnTranCe | Centre of Expertise Energy](#).

Centre of Expertise Healthy Ageing

Het Centre of Expertise Healthy Ageing richt zich op meer gezonde jaren in een duurzame infrastructuur in de regio Noord-Nederland. Onderzoek werkt als een motor in de transitie op de thema's Kansengelijkheid & Participatie, Gezonde Leefstijl & Leefomgeving en Kwetsbaarheid & Passende Zorg. Het Centre stelt het portfolio aan onderzoek, onderwijs en leernetwerken samen in nauwe samenwerking met zijn netwerk van kennisinstellingen, overheden, burgers en bedrijfsleven. Ons belang is het toekomstbestendig ontwikkelen van (aankomende) professionals. Onze kracht is het werken vanuit de complexe praktijk en in multidisciplinaire setting.

Impact van onderzoek

Voor het verder uitdiepen van de strategische thema's van Hanze Healthy Ageing worden er voortdurend 'verhalen met impact' samengesteld. Verhalen vanuit onze hogeschool die als bewijslast dienen, en die helder en toegankelijk laten zien wat de impact van ons onderzoek is, is geweest en wordt op de samenleving, de gebruikers, de burgers etc.

Een greep uit deze verhalen:

- [Veilig opgroeien: hoe VONK een vuurtje werd \(hanze.nl\)](#);
- [Sensorenproject helpt mensen met dementie en hun verplegers \(hanze.nl\)](#).
- [Lector van het jaar 2019 blikt terug op twee bewogen jaren \(hanze.nl\)](#).
- [Praktische handreikingen tegen kinderarmoede \(hanze.nl\)](#).
- [De krachten gebundeld: alle neuzen dezelfde kant op voor een gezonde leefstijl \(hanze.nl\)](#).
- [Hanze onderzoekt: Hoe kunnen ouders kinderen aan het lezen krijgen?](#)

Ook in het [impact magazine](#) komen mooie verhalen vanuit het Healthy Ageing-domein aan de orde.

FAITH research

[FAITH research](#) werkt aan het vergroten van kennis en vaardigheden van zorgprofessionals, met als doel kwetsbare mensen te ondersteunen. De komende vier jaar gaat FAITH research hiermee. In 2021 ontving FAITH research een zeer positieve evaluatie van Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA. Op basis hiervan heeft SIA SPRONG continuering van de subsidie toegekend. Deze valt binnen SPRONG Vitaliteit en Gezondheid.

Kerngegevens

- Aantal betrokken lectoren: 21.
- Aantal betrokken promovendi: 34.
- Aantal betrokken studenten bij onderzoek (projecten en innovatiewerkplaatsen): 1.800.
- Subsidies (regionaal, nationaal, internationaal): Er zijn 79 projecten waarvoor we externe subsidie ontvangen. Het totale subsidiebedrag voor de HG is 7,0 miljoen euro.
- Aantal publicaties en presentaties 2021: 123 publicaties en 169 presentaties.
- Aantal innovatiewerkplaatsen: 25.

Zie bijlagen praktijkgericht onderzoek

- [resultaten van Centre of Expertise Healthy Ageing](#)

Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen

Bij het Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen komen onderwijs, onderzoek en het bedrijfsleven samen. Gezamenlijk wordt gewerkt aan het vertalen van kennis uit fundamenteel onderzoek naar innovatie in de beroepspraktijk. Deze samenwerking vindt plaats in innovatiewerkplaatsen. De belangrijkste innovatiewerkplaatsen zijn Krachtig MKB en de Digital Society Hub.

In 2021 heeft er een online kennisbijeenkomst plaatsgevonden voor alle betrokken docent-onderzoekers, lectoren en projectleiders. Daarnaast hebben we een fysieke bijeenkomst georganiseerd met een selectie van de meer ervaren onderzoekers om ze met elkaar op zoek te laten gaan naar kruisbestuiving.

Binnen het Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen werken we aan de volgende thema's, afgeleid van de Noordelijke Innovatie Agenda. Deze thema's komen terug in het onderzoeksprogramma:

- Digitalisering
- Internationalisering
- Human Capital
- Krachtig mkb
- Ondernemerschap

Betrokkenheid van studenten

Het Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen betreft jaarlijks honderden studenten bij onderzoek. In totaal waren dat er in 2021 ruim 2.000. Studenten doen onder andere literatuuronderzoek, nemen enquêtes af, organiseren workshops, ontwikkelen nieuwe interventies, prototypes en software en doen effectmetingen. Zij werken mee aan onderzoeksprojecten van de lectoraten tijdens het reguliere onderwijs, in minoren, tijdens stages en bijvoorbeeld als afstudeeropdracht. Daarnaast werken studenten, docenten, onderzoekers en lectoren samen aan praktijkgerichte vraagstukken in innovatiewerkplaatsen.

Publicaties

In 2021 zijn door het Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen 78 publicaties gepubliceerd.

Subsidies

Subsidies worden geworven op regionaal, nationaal en internationaal niveau, zoals respectievelijk EFRO, RAAK en Interreg. In 2021 heeft het Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen subsidies verworven bij RAAK (onder andere Sprong), Interreg, Europese Commissie Horizon 2020, ERASMUS, ZonMw en de Provincie Groningen. Ongeveer de helft van het budget van het Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen komt uit externe bronnen in de vorm van tweede én derde geldstroom.

Kerngegevens

- Aantal betrokken lectoren: 13.
- Aantal betrokken promovendi: 23. (1 promovenda heeft haar proefschrift dit jaar succesvol verdedigd.)
- Aantal betrokken studenten: meer dan 2.000.
- Aantal publicaties tot december 2021: 24.
- Aantal masteropleidingen: 2.
- Aantal betrokken schools: 8.
- Aantal projectpartners: meer dan 200.
- Aantal internationale projecten: meer dan 10.
- Aantal midden- en kleinbedrijf betrokken: meer dan 1.000.

Zie bijlagen praktijkgericht onderzoek

- [resultaten van het Marian van Os Centrum voor Ondernemerschap](#)

Kenniscentrum Biobased Economy

In het Kenniscentrum Biobased Economy (KCBBE) werken lectoren, promovendi, docenten en studenten samen met het bedrijfsleven, de overheid en andere kennisinstellingen. Het doel is om nieuwe biobased producten, processen en bedrijvigheid te ontwikkelen die aansluiten op de vraag van de markt. Enkele voorbeelden hiervan zijn toepassingen van biopolymeren, ontwikkeling van plantaardige eiwitten, nieuwe processen voor groene chemie, groene extractie van actieve plantaardige inhoudsstoffen en CO₂-reductie. Toepassingen worden ontwikkeld voor farmacie, cosmetica, de chemische industrie en de voedingsindustrie.

Ook wordt binnen het KCBBE onderzoek gedaan naar het ontwikkelen en toepassen van slimme sensortechnologie voor de digitalisering van industriële processen. Hierbij ligt de focus op de verandering van productiemogelijkheden binnen de biobased economie. Zo wordt onderzocht hoe biobased processen geoptimaliseerd kunnen worden met behulp van slimme sensoren. Daarnaast worden nieuwe toepassingen van digital twins getest om veiligere en energiezuinigere procestechnologiemethodes te ontwikkelen. Met het onderzoek draagt het kenniscentrum bij aan de transitie naar een duurzame economie die gebaseerd is op groene grondstoffen (uit gewassen en zijstromen uit de landbouw en de voedingsmiddelenindustrie) in plaats van op fossiele grondstoffen.

Een deel van het onderzoek van het kenniscentrum vindt plaats binnen Zernike Advanced Processing (ZAP) Groningen, een semi-industriële leer-werkomgeving waar kennisinstellingen en (mkb-)bedrijven samenwerken aan innovatieve oplossingen voor de biobased economie. Bedrijven kunnen bij ZAP terecht met uiteenlopende onderzoeksvragen op het gebied van groene chemie, bioprocestechnologie, digital twins en plantenwetenschappen. In ZAP kunnen ideeën en processen opgeschaald worden om de marktpotentie ervan te testen. Ook zijn er unieke faciliteiten beschikbaar zoals een superkritische CO₂-extractie-faciliteit en een plantenkas met instelbare LED-verlichting. Daarnaast komen bedrijven bij ZAP in aanraking met studenten van de drie betrokken onderwijsinstellingen en kunnen ze met hen samenwerken aan oplossingen voor echte praktijkproblemen. ZAP Groningen is een samenwerkingsverband van de Hanzehogeschool, Noorderpoort en de Rijksuniversiteit Groningen.

Het KCBBE wil met alle onderzoeksactiviteiten een andere manier van kijken naar productontwikkeling stimuleren. Al in de ontwerpfase van een product zou rekening moeten worden gehouden met de grondstoffen en onderdelen die gebruikt worden, zodat ze later opnieuw kunnen worden ingezet als grondstof of als component in een ander productieproces. Zo wordt minder afval geproduceerd, wat leidt tot minder vervuiling en energiebesparingen.

Samenwerkingspartners

Bij de onderzoeksprojecten werken we nauw samen met belangrijke partners uit het hoger onderwijs in binnen- en buitenland, te beginnen bij alle andere noordelijke hogescholen, de Rijksuniversiteit Groningen, Universiteit van Twente en Wageningen University & Research. Voorbeelden van buitenlandse samenwerkingspartners uit het hoger onderwijs zijn Polytechnic Institute of Bragança (Portugal), Belgorod National State University (Rusland), Hochschule Osnabrück (Instituut voor Duale Studies) en Universität Oldenburg in Duitsland.

Voorbeelden van belangrijke samenwerkingspartners uit het bedrijfsleven zijn biotechbedrijven Symeres B.V., BioBTX en Recell.

De onderzoeksprojecten van het KCBBE worden gesubsidieerd vanuit verschillende regionale, interregionale, nationale en internationale subsidieprogramma's. Zo levert het KCBBE een bijdrage aan grote Europese projecten die worden gesubsidieerd vanuit de programma's Horizon2020 en Interreg Europe. Ook het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) en Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) zijn belangrijke

subsidieverstrekters voor het onderzoek van het Kenniscentrum Biobased Economy. Verder wordt het onderzoek van het kenniscentrum medegefinancierd door regelingen van regieorgaan SIA, zoals SPRONG, RAAK-mkb en KIEM-hbo.

Nieuwe lectoren

Dr. Janneke Krooneman is benoemd tot lector Bioconversie en fermentatietechnologie. Zij wordt aangesteld als lector binnen het lectoraat Biorefinery van het Kenniscentrum Biobased Economy. Het onderzoeksgebied van dit lectoraat is de toepassing van biologische omzettingen ten behoeve van groene chemie op laboratoriumschaal en op de opschaling daarvan voor het maken van halffabricaten. Dit lectoraat sluit aan bij de ambities van onze hogeschool om bij te dragen aan een duurzamere samenleving.

Kerngegevens

- Aantal betrokken lectoren: 9.
- Aantal betrokken promovendi: 3.
- Aantal betrokken studenten: 200.
- Aantal publicaties tot december 2021: 12.
- Aantal innovatiewerkplaatsen: 5./

Zie bijlagen praktijkgericht onderzoek

- [resultaten van het kenniscentrum Biobased Economy](#)

Kenniscentrum Kunst & Samenleving

Doelstelling onderzoek

Het Kenniscentrum Kunst & Samenleving onderzoekt en ontwikkelt nieuwe artistieke praktijken in verbinding met uiteenlopende sectoren in de samenleving. Het doet praktijkgericht onderzoek naar hoe kunstenaars, ontwerpers, musici en docenten kunnen bijdragen aan een menswaardiger en duurzamere wereld. Dat bereiken we door vanuit de kunsten intensief samen te werken met andere sectoren.

Kercijfers

- Aantal betrokken lectoren: 3.
- Aantal betrokken promovendi: 5.
- Aantal betrokken studenten: 421.
- Samenwerkingspartners: 74, waaronder 22 regionale partners.
- Subsidies (regionaal, nationaal, internationaal): 2 lokale fondsen, 12 nationale subsidies en 1 Europese subsidie.
- Aantal publicaties tot december 2021: 35.
- Aantal IWP's: 3.

Zie bijlagen praktijkgericht onderzoek

- [resultaten van het kenniscentrum Kunst & Samenleving](#)

Kenniscentrum NoorderRuimte

We erkennen de uitdagingen in onze regio. Die hebben grote impact op de gebouwde omgeving en haar gebruikers. Maar met de regio zijn we veerkrachtig. We gebruiken onze kennis en ervaring om samen met bewoners, organisaties en overheden een integraal antwoord te formuleren op de gevolgen van aardbevingen en krimp; en om duurzaamheid en gezondheid en welzijn te stimuleren.

We herkennen ook de mooie kanten van onze regio: het culturele erfgoed en de prachtige natuur. De studenten zijn onze bron voor creativiteit en vernieuwing. We gaan samen met hen naar buiten, bij voorkeur dicht bij de problemen van gebruikers van de gebouwde omgeving. Samen werken we aan bruikbare oplossingen voor praktijkproblemen, met de voeten in de klei. Vragen uit het werkveld staan daarbij altijd centraal en gaan over de interacties tussen gebied, gebouw en gebruiker.

Kerngegevens

- Aantal betrokken lectoren: 7.
- Aantal betrokken promovendi: 20 (hiervan zijn in 2021 twee gepromoveerd).
- Aantal betrokken studenten: 420 (van in totaal 26 opleidingen, waarvan vier van buiten onze hogeschool).
- Samenwerkingspartners: NoorderRuimte heeft een sterk netwerk op zowel regionaal, nationaal als internationaal niveau. Regionaal zijn we sterk verbonden met bedrijven, organisaties en (semi)overheden. Op nationaal en internationaal niveau hebben we vooral nauwe contacten met hogescholen en universiteiten, bedrijven en internationaal opererende organisaties.
- Subsidies: regionaal 4, nationaal 21, internationaal 10.
- Aantal publicaties tot december 2020: 71 publicaties en 123 presentaties.
- Aantal innovatiewerkplaatsen: 8.

Zie bijlagen praktijkgericht onderzoek

- [resultaten van het kenniscentrum NoorderRuimte](#)

Centrum voor Talent en Leren

Het Centrum voor Talent en Leren richt zich op praktijkgericht onderzoek en innovatief (honours)onderwijs. Het onderzoek leidt tot innovatieve en concrete kennisproducten en valorisatie en disseminatie (verspreiding), onder andere door wetenschappelijke publicaties. Deze producten leiden tot een betere kwaliteit van de onderwijspraktijk, gefundeerd op nieuwe 'state of the art' kennis. Het centrum begeleidt daarnaast onderzoek van onderwijsprofessionals en andere experts binnen onze hogeschool.

Kerngegevens

- Aantal betrokken lectoren: 3.
- Aantal betrokken promovendi: 4.
- Aantal betrokken studenten: 900 honoursstudenten.
- Samenwerkingspartners: onderdeel van zes consortia, met diverse samenwerkingspartners.
- Subsidies (regionaal, nationaal, internationaal): zes subsidies, met een totaalbedrag van ruim 810.000 euro.
- Aantal publicaties tot december 2021: 11.

Zie bijlagen praktijkgericht onderzoek

- [resultaten van het Centrum voor Talent en Leren](#)

Internationalisering van onderzoek en innovatie

Het onderzoek op onze hogeschool krijgt steeds meer een internationale dimensie.

De kenniscentra en Centres of Expertise werkten in 2021 verder aan het verstevigen van de internationale contacten. Er zijn internationale netwerken gevormd, die onder meer gericht zijn op het aangaan van strategische partnerschappen en het aanboren van Europese subsidiebronnen. Belangrijke inhoudelijke speerpunten hierbij zijn Energie, Healthy Ageing, Innovatie, Ondernemerschap, Digitalisering en Excellentie.

Voorbeelden van internationale samenwerking

- EURADA, de Europese Agency of Development Agencies in Brussel, heeft Gebiedscoöperatie Westerkwartier als een van de beste regionale innovaties beoordeeld. Dit is een model van coöperatief ondernemen.
- De Europese Commissie reikte 'Michelinsterren' uit voor de beste Healthy Ageing-regio's. Noord-Nederland behaalde – onder aanvoering van Healthy Ageing Network Northern Netherlands (HANNN) – voor de derde keer de maximale score. Wij zijn een belangrijke partner van het HANNN en hebben mede met het Centre of Expertise Healthy Ageing bijgedragen aan het behalen van deze vier sterren.
- Diverse van onze onderzoekers hebben hun onderzoek in het buitenland gepresenteerd. Zo waren we vertegenwoordigd tijdens conferenties of symposia van:
 - de Swedish Nutrition Foundation
 - the Finnish Sport Association for Persons with Disabilities
 - the European Real Estate Society
 - the European Facility Management Conference
 - the High Technology Small Firms (HTSF) Conference
 - the International Association of People-Environment Studies
 - DEMAND (Dynamics of Energy, Mobility and Demand)
 - the European Society for Clinical Nutrition and Metabolism
 - the International Association of Logopedics and Phoniatrics
- Het Energy Transition Centre (EnTranCe) ontving een groot aantal internationale delegaties, onder meer uit Finland, Litouwen, Rusland, Duitsland en Zuid-Korea.
- We acteren actief in diverse Europese netwerken, zoals het Energie Expertise Netwerk van de Benelux, Enterprise Europe Network, Knowledge4Innovation, ERRIN, Nether, EUREC en Dutch Network Brussels.
- UAS NL, een netwerk van 17 hogescholen opgericht om te werken aan een duidelijker, herkenbaar profiel van 'applied sciences' in de Europese Unie.

Innovatie en valorisatie

We ondersteunen bedrijven en instellingen in Noord-Nederland met praktijkgerichte kennis. Zo leveren we een fundamenteel bijdrage aan de innovatie van de regionale kenniseconomie.

Hanze Ontwerpfabriek

De Hanze Ontwerpfabriek helpt teams van studenten, docenten, medewerkers en externe professionals bij het uitwerken van innovatiegerichte vraagstukken. Met creatieve onderzoeksmethoden en door te werken in multidisciplinaire teams, stimuleert de Hanze Ontwerpfabriek een ondernemende houding en kennisuitwisseling.

De Hanze Ontwerpfabriek helpt innovaties verder te ontwikkelen en naar de markt te brengen. Op de locatie op de Zernike Campus komen creativiteit en techniek samen, kan geëxperimenteerd worden met digitale mogelijkheden en kunnen in een unieke omgeving prototypes worden ontwikkeld.

De Hanze Ontwerpfabriek werkt verder samen met externe partijen zoals Triade, O2G2, Hogeschool Rotterdam, Rijksuniversiteit Groningen, gemeente Groningen, IBM, Noorden Duurzaam, ZIENN en het Festival of Entrepreneurial Lead.

A group of students is sitting on a reddish-brown metal bench outdoors. In the background, there is a building with large glass windows and a blue sky. The foreground shows a body of water with ripples. The text '06 Bedrijfsvoering' is overlaid in the center of the image.

06 Bedrijfsvoering

Bestuur

Good governance

De branchecode Goed Bestuur omvat algemeen aanvaardbare uitgangspunten over de wijze waarop bestuur en toezicht daarop zou moeten plaatsvinden. Onze hogeschool streeft deze code na en heeft deze vertaald naar een Governancecode, waarin de verschillende elementen zijn uitgewerkt in een intern normenkader.

Declaraties College van Bestuur

	CvB gezamenlijk	D.J. Pouwels	P.H.J. Smeets	A.H. Hannink	Totaal
Overige kosten	0	0	710	0	710
Reis- en verblijfkosten binnenland	0	20.164	695	241	21.099
Reis- en verblijfkosten buitenland	0	0	0	0	0
Representatiekosten	156	2.002	2.081	1.920	6.160
Totaal	156	22.166	3.486	2.161	27.969

Toelichting: Bij de heer D.J. Pouwels is onder de reis- en verblijfkosten een vergoeding opgenomen voor tijdelijke huisvesting in Groningen. Deze periode betreft medio januari 2021 t/m ultimo december 2021. In 2022 is de vergoeding beëindigd als gevolg van definitieve vestiging in Groningen.

Medezeggenschap

De Hogeschoolmedezeggenschapsraad (HMR) is het hoogste vertegenwoordigende orgaan voor studenten en medewerkers van onze hogeschool. De HMR bestaat uit negen student-leden en negen personeelsleden, die respectievelijk jaarlijks en iedere twee jaar worden gekozen.

In 2021 zijn er verkiezingen gehouden voor de personeelsgeleding en de studentgeleding. Vanwege de coronacrisis zijn deze grotendeels online gehouden. Voor het personeel was dat voor de eerste keer; voor de studenten voor de tweede keer. Het opkomstpercentage bij deze verkiezingen was voor de studenten helaas voor de tweede keer op rij erg laag. Ondanks de coronamaatregelen zijn deze verkiezingen voorspoedig verlopen, mede dankzij de inspanningen van de verkiezingscommissie.

Vanaf het begin van 2021 is de HMR betrokken geweest bij de nieuwe thuiswerkregeling. Het is de intentie dat dit dossier begin 2022 wordt afgerond. Voor het beleidsstuk 'Studentenorganisaties binnen de Hanzehogeschool' zijn meerdere co-creatiesessies gehouden. De verwachting is dat dit dossier begin 2022 tot een goed einde wordt gebracht. Daarnaast zijn in 2021 vanuit de overheid NPO-gelden beschikbaar gekomen. De besluitvorming over de inzet van NPO-gelden heeft op het niveau van de *schools* plaatsgevonden. De HMR is in 2021 ook meerdere malen bijgepraat over de inzet van kwaliteitsgelden. Waar de HMR ziet dat het geld aan de bestemde posten is uitgegeven, mist de HMR een effectmeting.

Elke drie of vier weken heeft de HMR in een overlegvergadering gesproken met het College van Bestuur. In 2021 heeft de HMR ingestemd met de begroting en veel andere voorstellen, waaronder het nieuwe strategisch beleidsplan. Vanaf de start van de coronacrisis is er vrijwel wekelijks contact geweest tussen de voorzitter van het

College en de voorzitter van de HMR om voorstellen gerelateerd aan de coronamaatregelen snel uit te wisselen. Deze overleggen zijn in 2021 doorgezet. Hierin heeft de HMR aangedrongen op onder meer een passende thuiswerkregeling, het verlichten van de werkdruk voor alle medewerkers, meer aandacht voor goede ventilatie binnen de gebouwen, snellere toegang tot studentpsychologen, meer aandacht voor studentenwelzijn door de gehele organisatie en betere voorlichting aan internationale studenten over de coronamaatregelen en over huisvesting in Groningen. Ook is er regelmatig afstemming geweest over zaken rondom het BSA, online toetsen, veilige fysieke lessen en het heropenen van ons fysieke onderwijsprogramma.

Het dagelijks bestuur van de HMR heeft structureel overleg met de voorzitters van de decentrale medezeggenschapsraden. In deze overleggen worden kennis en ervaringen uitgewisseld. In 2021 heeft dit overleg met de voorzitters viermaal plaatsgevonden. Daarnaast heeft een afvaardiging van de HMR op regelmatige basis contact met de Raad van Toezicht en met de centrale medezeggenschapsraden van de andere noordelijke hogescholen. Verder participeert de HMR in de landelijke vereniging van medezeggenschapsraden van hogescholen, de VMH. Een vertegenwoordiger van de HMR woont als toehoorder het overleg bij dat de vakorganisaties hebben met het College. Ook heeft de HMR jaarlijks overleg met de bedrijfsarts en de vertrouwenspersoon.

In 2021 hebben afgevaardigden van de HMR plaatsgenomen in de benoemingsadviescommissies voor een nieuwe bestuurssecretaris, een lector en een manager Studentenzaken. Bijna maandelijks heeft een afvaardiging van de HMR gesproken met de programmamanager flexibilisering over het verder concretiseren van flexibel onderwijs. Daarnaast is de HMR in gesprek met het College over het bestaansrecht van de Hanzehogeschool en de visie op de toekomst: waar willen wij over 30 jaar staan en hoe komen we daar?

Zie bijlagen Bestuur & organisatie

- [Overzicht van HMR-leden](#)

Klachten en beroepszaken

In studiejaar 2020/21 kwamen er 218 beroepszaken c.q. bezwaarschriften binnen bij het College van Beroep voor Studenten (2019/20: 221).

De Commissie van Advies voor Beroep- en Bezwaarschriften voor het personeel kreeg in 2020/21 geen verzoek voorgelegd (2019/20: één).

Bij de Klachtencommissie Ongewenste Omgangsvormen is in 2020/21 net als in 2019/20 geen klacht binnengekomen.

Datzelfde geldt voor de Commissie Klokkeluidersregeling.

In 2020/21 zijn er 52 overige klachten binnengekomen bij het Bureau Klachten en Geschillen (2019/20: 30).

Bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs is er 2020/21, naar aanleiding van uitspraken van het College van Beroep voor Studenten, één persoon in beroep gegaan (2019/20: één).

Bureau Klachten en Geschillen*	2020/21	2019/20
College van Beroep voor Studenten	218	221
Commissie van Advies voor Beroep- en Bezwaarschriften	-	1
Klachtencommissie Ongewenste Omgangsvormen	-	-
Commissie Klokkenuidersregeling	-	-
Overige Klachten	52	30
College van Beroep voor het Hoger Onderwijs	1	1
Klachtenmeldpunt Aanbestedingen	1	-
<i>Interne Bezwaren Commissie Functiegebouw</i>	-	2
<i>Commissie Wetenschappelijke Integriteit</i>	-	-

** Met ingang van het hogeschooljaar 2019/2020 rapporteren we klachten en beroepszaken op basis van studiejaar in plaats van kalenderjaar.*

Belangrijke externe ontwikkelingen

Coronapandemie

De coronapandemie en de daaraan gekoppelde maatregelen hebben vanaf maart 2020 heel veel impact gehad op studenten, medewerkers en de organisatie van onze hogeschool.

Bij de start van de pandemie is een centraal crisisteam ingericht. Het belangrijkste uitgangspunt van dit team was het waarborgen van de veiligheid van medewerkers en studenten en het zorgdragen voor het behoud van de betrokkenheid, binding en duurzame inzetbaarheid. Het crisisteam heeft ook in 2021 frequent overleg gevoerd. In de zomervakantie werd het crisisteam volledig afgeschaald omdat de prognose was dat we vanaf september 2021 in het minder-waakzame basisscenario terecht zouden komen. Dit bleek helaas niet het geval te zijn. Medio november zijn we, in een iets andere samenstelling, het 'corona-overleg' gestart om belangrijke coronaontwikkelingen multidisciplinair te bespreken.

In september 2021 is het onderwijs gelukkig (vrijwel) normaal weer van start gegaan. Maar helaas bleken medio november toch weer nieuwe maatregelen noodzakelijk. Het hoger onderwijs bleef gelukkig open, maar de maximale groepsgrootte werd bijgesteld naar 75 personen. In december volgde weer een gedeeltelijke sluiting voor het hoger onderwijs. Enkel het praktijkonderwijs, toetsing en tentamens en de begeleiding van kwetsbare studenten mocht nog doorgang vinden op locatie. In verband met deze coronaontwikkelingen hebben we in december 2021 een inventarisatie gedaan bij alle *schools* om de behoefte omtrent hybride lesgeven inzichtelijk te maken. Met de uitkomsten hiervan zijn er meer dan 300 camera's en microfoons besteld en zijn zo veel mogelijk leslokalen en hoorcollegezalen ingericht om hybride onderwijs te geven.

De steeds wijzigende coronaregimes hebben een zware wissel op het hoger onderwijs getrokken, zo ook op onze hogeschool. De tijd om ons voor te bereiden op een nieuw regime is soms erg kort, wat een groot beroep doet op onze medewerkers en onze studenten. Tot slot speelt nog de invoering van een eventueel coronatoegangsbewijs. In voorbereiding hierop hebben we al verscheidene scenario's uitgewerkt en draaiboeken opgesteld, maar het blijft organisatorisch gezien een enorm complexe opgave.

Studenten en medewerkers zijn middels e-zines zo veel mogelijk op de hoogte gehouden van alle coronaontwikkelingen. Met het voortduren van de pandemie is het welzijn van medewerkers en studenten een steeds prominenter thema geworden. Om het studentenwelzijn te bevorderen, zijn diverse maatregelen getroffen, variërend van extra inzet van decanen tot het creëren van 'cosy corners' in de gebouwen. De 'cosy corners' zijn ontmoetingsplekken waar studenten elkaar kunnen opzoeken en met elkaar in gesprek kunnen gaan. Ook zijn de cosy corners voorzien van wat lekkers en is er de mogelijkheid om een gezellige activiteit te ondernemen, zoals tafelvoetbal of een bordspel.

Voor de medewerkers is thuiswerken vanaf het begin van de eerste lockdown de norm geworden. In 2021 is het thuiswerkbeleid inclusief vergoedingsregeling (voor reisdagen en thuiswerkdagen) vastgesteld. In overleg met de leidinggevende bepaalt een medewerker voor welk deel van de aanstelling hij of zij thuis werkt en voor welk deel op locatie. Onze hogeschool faciliteert een goede thuiswerkplek met middelen en materialen. De vitaliteitsprogramma's om de duurzame inzetbaarheid van de medewerkers te versterken, hebben een vervolg gekregen.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

De coronapandemie heeft onmiskenbaar een grote impact op het welzijn van onze studenten en medewerkers. In maart 2021 is daarom het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) gepresenteerd. Dit programma en het geld dat voor de uitvoering beschikbaar is gekomen, heeft ons de gelegenheid gegeven om te werken aan herstel en het bieden van perspectief aan zowel studenten als medewerkers. Hiermee kunnen we de negatieve gevolgen van de coronacrisis naar de toekomst toe zo veel mogelijk beperken. Onderdeel van het NPO zijn de maatregelen die specifiek gericht zijn op het bevorderen van de studievoortgang en aandacht geven aan het welzijn van studenten.

Onder meer om invulling te geven aan deze specifieke maatregelen, hebben we in maart 2021 de werkgroep Open-Up in het leven geroepen. Doel van deze werkgroep was om inzicht te krijgen in de keuzes en dilemma's waarmee we binnen de instelling te maken krijgen in het (post)corona-tijdperk. De vele gesprekken die de werkgroep met medewerkers uit *schools*, staven en met studenten hebben gevoerd, geven een goed beeld van wat er nodig is in deze tijd van de coronacrisis. De topprioriteit ligt in de woorden 'herstel en recovery', waarbij het onze uitdaging is om ons als organisatie zo te ontwikkelen, dat we de fitheid in de organisatie hebben teruggebracht. Hierbij zijn achterstanden weggewerkt, zijn we weer geland en hebben we ons 'blended onderwijs, onderzoek, werken' eigen gemaakt.

We hebben de organisatieonderdelen gevraagd met plannen te komen om invulling te geven aan de topprioriteit 'herstel en recovery' en dit mee te nemen in hun jaarplan voor het studiejaar 2021/22. Daarbij maken we onderscheid in maatregelen gericht op studenten en maatregelen gericht op medewerkers. Deze laatste maatregelen financieren we uit het eenmalige extra budget dat we voor groei hebben gekregen. De maatregelen gericht op studenten financieren we uit het budget voor specifieke maatregelen. Op basis van de deelplannen hebben we het Hanze-plan voor specifieke maatregelen opgesteld.

Vanuit het NPO hebben we budget ontvangen voor extra groei, voor specifieke maatregelen en onderzoek. We lichten de inzet van de NPO-middelen voor extra groei en voor onderzoek kort toe. Daarna gaan we uitgebreider in op de besteding van de inzet van de NPO-middelen voor specifieke maatregelen.

NPO-budget voor extra groei

Uit het eenmalige budget voor extra groei van 16 miljoen euro hebben we voor het studiejaar 2021/22 10,5 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het bevorderen van het welzijn van de medewerkers. Alle onderdelen hebben in hun jaarplan aangegeven hoe ze dat gaan doen.

In de praktijk blijkt het uitvoeren van de maatregelen gericht op medewerkers niet zo eenvoudig. Door de aanhoudende coronamaatregelen, waaronder het thuiswerken, zijn bijvoorbeeld fysieke (team)activiteiten en scholing uitgesteld. Daarnaast is het door de krapte op de arbeidsmarkt lastig om voldoende gekwalificeerd personeel te vinden, waardoor de benodigde formatie lastig ingevuld kan worden.

De organisatieonderdelen hebben de activiteiten ingezet binnen de mogelijkheden die er zijn. Er is aandacht voor het verlagen van de werkdruk en voor het ontzorgen en ondersteunen van medewerkers. Ook besteden veel onderdelen aandacht aan de professionalisering van hun medewerkers in het kader van digitale fitheid. En zodra het weer mogelijk is, zal er in het kader van welzijn van de medewerkers weer meer geïnvesteerd worden in ontmoeten en inspireren.

Van het beschikbare NPO-budget voor extra groei van 10,5 miljoen euro is tot en met december 2021 1,6 miljoen euro besteed. De verwachting is dat we in studiejaar 2021/22 uiteindelijk 8,0 miljoen euro gaan inzetten.

NPO-budget voor onderzoek

De coronapandemie heeft op verschillende wijzen impact gehad op onderzoek. Enkele onderzoekers zijn zelf besmet geweest of hebben, vanwege besmettingen van huisgenoten, in quarantaine gezeten. Ook waren bepaalde organisaties die betrokken zijn bij onderzoek deels gesloten of minder toegankelijk. Verder hebben onderzoekers hinder ondervonden in hun werk omdat apparatuur of materialen die voor het onderzoek nodig waren, tijdelijk niet beschikbaar.

Het NPO-budget voor onderzoek van onze hogeschool is vastgesteld op 873.000 euro, waarvan 406.000 euro voor 2021. Hiervan is 320.000 euro besteed. Het restantbedrag, 86.000 euro, wordt meegenomen naar 2022 en in dat jaar besteed.

In 2021 hebben we met het beschikbare budget 20 docent-onderzoekers kunnen helpen om hun achterstand in onderzoek weg te werken.

NPO-budget voor specifieke maatregelen

Het budget voor onze hogeschool voor specifieke maatregelen bedraagt 16,0 miljoen euro. Hiervan wordt 10,9 miljoen euro in het studiejaar 2021/22 ingezet en het restant in 2022/23. Gelden die in 2021/22 overblijven, schuiven we door naar 2022/23. We hebben een notitie op instellingsniveau opgesteld waarin het budget voor 2021/22 voor specifieke maatregelen is verdeeld. De HMR heeft op 31 mei 2021 ingestemd met het NPO-plan en de verdeling van dit budget.

Van het totaalbedrag van 10,9 miljoen euro is in de jaarplannen uiteindelijk 9,2 miljoen euro ingezet voor soepele in- en doorstroom (4,1 miljoen), welzijn van studenten (2,5 miljoen), ondersteuning en begeleiding van stages (0,4 miljoen), lerarenopleidingen (0,4 miljoen) en voor overige maatregelen, zoals het wegwerken van achterstanden in het praktijkonderwijs en algemene ondersteuning (1,8 miljoen). Overigens hebben we in het studiejaar 2020/21 ook vanuit onze eigen middelen geld ingezet voor het wegwerken van achterstanden in het praktijkonderwijs.

De rapportage over de inzet van de NPO-middelen voor specifieke maatregelen volgen we inhoudelijk en financieel via onze viermaandelijks managementrapportages. Ieder organisatieonderdeel stelt een dergelijke rapportage op. De eerste rapportage ging over de periode september-december 2021.

Hoofdcategorie	Totaal plan NPO 2021/22	Totaal real. t/m dec.2021	Totaal prognose 2021/22	Totaal verschil in €	Totaal verschil in %
Toegekend budget	10.898		10.898		
1. Soepele in- en doorstroom	4.059	598	2.573	1.486	37%
2. Welzijn studenten/ sociale binding met opleidingen	2.511	309	1.720	791	32%
3. Ondersteuning en begeleiding stages	379	36	220	159	42%
4. Lerarenopleidingen	422	21	189	233	55%
5. Overig	1.814	364	2.003	-189	-10%
Totaal	9.185	1.328	6.705	2.480	27%
Restantbudget in te zetten in 2022/23	1.713		4.193		

In 2021/22 hebben we een budget beschikbaar van 10,9 miljoen euro. De organisatieonderdelen hebben in hun jaarplan en begroting aangegeven dat ze van plan zijn om in 2021/22 in totaal 9,2 miljoen euro in te zetten. Het overige budget zal worden doorgeschoven naar 2022/23 en met het bedrag van 5,1 miljoen euro dat voor dat jaar nog beschikbaar is, ingezet worden.

In de praktijk blijkt dat het wegzetten van 9,2 miljoen euro niet zo eenvoudig is. Door de omvang van dit budget en het budget voor extra groei kunnen we in totaal circa 250 fte aannemen. We hebben in het voorjaar en gedurende de zomer volop ingezet op werving van docenten en andere medewerkers. Deze werving loopt nog door in het najaar, maar het is niet eenvoudig om voldoende gekwalificeerd personeel te vinden.

De financiële effecten van deze zoektocht zijn zichtbaar in de eerste vier maanden van het studiejaar 2021/22, de periode september tot en met december 2021. Van het totaal begrote bedrag van 9,2 miljoen euro is tot op heden 1,3 miljoen euro ingezet. De verwachting is dat we uiteindelijk 6,7 miljoen euro zullen inzetten in het studiejaar 2021/22. Het restantbedrag nemen de organisatieonderdelen mee naar het volgende studiejaar.

We gaan ervan uit dat het totaal beschikbare budget van 16 miljoen euro aan het eind van 2023 geheel besteed zal zijn.

We hebben het budget ingezet in de vijf thema's. Bij ieder thema is een scala aan activiteiten georganiseerd. We geven hieronder een korte opsomming van het soort activiteiten dat door schools is georganiseerd.

Soepele in- en doorstroom

Voor een soepele in- en doorstroom hebben de *schools* een verscheidenheid aan activiteiten ontwikkeld. De studiebegeleiding is geïntensiveerd door meer studentbegeleiders, meer werkplekcoördinatoren en werkplekbegeleiders en extra aandacht voor examenkandidaten. Daarnaast krijgen de studenten meer aandacht door het organiseren van deficiëntiecurssussen, extra huiswerkklassen, meer toetsmogelijkheden, het creëren van kleinere groepen en het bieden van extra mogelijkheden om studievertraging te voorkomen. Ook is er veel aandacht voor extra begeleiding in het studiekeuzeproces en hebben we de online keuzeactiviteiten versterkt.

Welzijn studenten/sociale binding met opleiding

Om studenten weer te laten landen en zich weer thuis te laten voelen op de hogeschool, zijn de volgende activiteiten ontwikkeld. Een belangrijk begin zijn de introducties geweest, vaak georganiseerd in samenwerking met de studieverenigingen. In introducties is ook aandacht geweest voor het hervatten van de studie. Daarnaast hebben we contactmomenten tussen studenten gecreëerd door het organiseren van informele bindingsactiviteiten.

Voor het welzijn van (kwetsbare) studenten zijn er aandachtsfunctionarissen aangesteld en zijn helpdesks bij opleidingen uitgebreid. Bovendien hebben veel studentbegeleiders de taak gekregen niet alleen te letten op de studievoortgang, maar ook op het studentenwelzijn. Daarnaast begeleiden we studentcoaches die op hun beurt weer studenten begeleiden. Dat maakt de drempel voor studenten lager om eventuele problemen die zij ervaren bespreekbaar te maken. Bij een van de *schools* is een studentendenktank opgericht om met ideeën te komen voor het bevorderen van studentenwelzijn.

Ondersteuning en begeleiding van stages

Om de vertraging bij stages op te vangen, is het zoeken en matchen van stageplaatsen geïntensiveerd. Daarnaast zijn er extra uren gekomen voor stagedocenten en is de formatie bij stagebureaus uitgebreid.

Lerarenopleidingen

Een deel van de activiteiten voor lerarenopleidingen wordt bij de andere thema's verantwoord. Het gaat onder meer om extra aandacht voor langstudeerders, uitbreiding van het bureau voor studentbegeleiders, extra begeleiding van studenten en het splitsen van groepen.

Overig

Onder de categorie overig valt onder meer het wegwerken van achterstanden bij praktijkonderwijs. Dit wordt overigens bemoeilijkt door het feit dat de coronasituatie voortduurt. Daarnaast zijn bij een aantal *schools* tijdelijk coördinatoren aangesteld om alle NPO-activiteiten te begeleiden. Ook zien we dat de backoffice bij enkele *schools* is uitgebreid om teamleiders en coördinatoren te ondersteunen die verantwoordelijk zijn voor het goed laten verlopen van alle activiteiten.

Overige ontwikkelingen

Beschikbaarheid resources en stijgende prijzen

Door de coronapandemie hebben diverse fabrikanten hun productiecapaciteit teruggebracht. Daarnaast zien we wereldwijd een toenemende vraag. Dit leidt op meerdere fronten tot oplopende prijzen en levertijden. Het is dan ook een uitdaging om onze (ver)bouwprojecten op tijd en binnen het budget uit te voeren. Helaas bleek dit niet altijd haalbaar. De omstandigheden vragen om flexibiliteit van ons als hogeschool en om innovatieve oplossingen van onze contractanten.

Ook zien we het personeelstekort toenemen bij onze leveranciers. Vanwege het sluiten van organisaties hebben veel medewerkers hun oorspronkelijke bedrijfstak verlaten.

Schademeldingen aardbevingen

Helaas worden we in Groningen nog steeds geconfronteerd met aardbevingen als gevolg van de gaswinning. Wanneer een aardbeving leidt tot schade aan onze gebouwen, hebben we contact met het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG). Het IMG neemt – onafhankelijk van de NAM en de overheid – beslissingen over de oorzaak van de schade en de schadevergoeding.

In 2021 zijn diverse schades geconstateerd in de gebouwen van onze hogeschool. Met het IMG hebben we afspraken gemaakt over hoe deze schades op te nemen en af te handelen.

Huisvesting internationale studenten

Doordat in september de situatie ten aanzien van de coronapandemie weer enigszins genormaliseerd leek, kozen veel internationale studenten alsnog voor een bachelor, master of Exchangeprogramma in Groningen. Hierdoor was de instroom van internationale studenten veel groter dan verwacht. Dit gold met name voor de Rijksuniversiteit. Deze grote(re) instroom heeft ertoe geleid dat veel internationale studenten geen huisvesting konden vinden. De vraag naar huisvesting werd bovendien versterkt doordat ook veel tweedejaars die hun eerste jaar grotendeels online hadden gevolgd, naar Groningen kwamen. Zij kwamen dus tegelijkertijd met de eerstejaars op de kamermarkt, terwijl de woningmarkt al 'op slot' zat door hoge prijzen en het beperkte aanbod.

In 2021 is zodoende veel piekopvang noodzakelijk gebleken. Meerdere keren is het aantal plekken in de piekopvang uitgebreid en ook is de looptijd meerdere malen verlengd. Waar normaliter de piekopvang eindigt in oktober, is in 2021 de piekopvang pas eind december beëindigd.

Om in de toekomst meer grip te hebben op de piekopvang, zoeken we samen met de gemeente en de Rijksuniversiteit Groningen naar een structurele oplossing per september 2022.

Uiteraard evalueren we ook intern en extern de huisvesting van internationale studenten. De verbeteringen die vanuit deze evaluatie gesuggereerd worden, nemen we mee naar 2022.

Financieel beleid

Voor een gezonde financiële positie werkt onze hogeschool met een planning-en-controlcyclus per studiejaar. Deze cyclus is beleidsmatig opgezet. Alle ondersteunende processen zijn hierop ingericht en worden vanuit deze gedachte bestuurd.

Dankzij deze cyclus kunnen de onderwijsprocessen en de ondersteunende processen elkaar goed ondersteunen. De cyclus geeft voldoende bouwstenen voor de interne beheersing. Dit, aangevuld met goede financiële managementinformatie, zorgt ervoor dat onze financiële positie gezond blijft.

Financiële positie

Bij de invoering van het leenstelsel heeft de minister een beroep gedaan op de onderwijsinstellingen om, vooruitlopend op de later vrijkomende middelen, alvast te starten met aanvullende investeringen in onderwijs en onderzoek. Onze hogeschool heeft hieraan gehoor gegeven door een aantal jaren met een tekortbegroting te werken. De studie jaren 2018/2019, 2019/2020 en 2020/2021 is gewerkt met een sluitende begroting. Als gevolg van positiever uitvallende realisatiecijfers over de afgelopen jaren is besloten voor studiejaar 2021/2022 een tekortbegroting van 7,5 miljoen euro aan te gaan. Desondanks blijft ons eigen vermogen voldoende om alle ratio's boven de norm te houden. In de paragraaf continuïteit is in meer detail weergegeven hoe de resultaten invloed hebben op onze financiële positie.

Ons resultaat over 2021 was 20,1 miljoen euro positief. Het resultaat is daarmee 22,6 miljoen euro positiever dan de begroting, die een negatief resultaat van 2,5 miljoen euro voorzag. Een belangrijke afwijking ten opzichte van de begroting is dat er voor 22 miljoen euro aan extra baten is gerealiseerd. Hierbij waren de Rijksbijdragen 16 miljoen euro hoger dan begroot. Hiertoe behoren met name de in 2021 toegekende NPO-middelen en compensaties voor de halvering van collegegelden. De personele lasten zijn ten opzichte van de begroting vrijwel gelijk gebleven. De afschrijvingslasten over 2021 zijn 1,5 miljoen euro lager uitgevallen, met name door de bouwactiviteiten en de eerder opgelopen vertragingen.

Als gevolg van bovenstaand resultaat over 2021 en de gewijzigde balansposities zijn ook de financiële kengetallen over 2021 gewijzigd. De solvabiliteit (inclusief voorzieningen) is gestegen van 42 procent (op 31 december 2020) naar 45 procent (op 31 december 2021). De solvabiliteit blijft hiermee boven de signaleringssgrens van OCW van 30 procent. De liquiditeit is toegenomen van 97 procent (op 31 december 2020) naar 120 procent (op 31 december 2021). Dit is het gevolg van een positieve cashflow. In de jaarrekening gaan we verder in op de cijfers ten opzichte van de begroting 2021.

Om een indicatie te hebben van bovenmatig eigen vermogen voor een onderwijsinstelling heeft de Inspectie voor het Onderwijs de "signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen" ontwikkeld. Deze signaleringswaarde is voor de Hanzehogeschool per 31-12-2021 berekend op 222 miljoen euro aan normatief publiek eigen vermogen. Het daadwerkelijk publiek eigen vermogen per 31-12-2021 bedraagt 93 miljoen euro.

Financiële risico's

Onze hogeschool maakt gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten, die onze organisatie blootstellen aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten te beperken, en daarmee ook de risico's voor onze financiële prestaties, heeft de organisatie een beleid opgesteld, inclusief een stelsel van limieten en procedures.

De organisatie zet geen afgeleide financiële instrumenten in om de risico's te beheersen en maakt geen gebruik van derivaten.

De vorderingen uit hoofde van debiteuren zijn getoetst op inbaarheid en, voor zover nodig geacht, voorzien. Voor de kredietrisico's inzake de overige vorderingen is geen voorziening opgenomen.

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van de opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd.

De organisatie loopt geen significante liquiditeits- en kasstroomrisico's.

Treasury

Ons treasurybeleid is vastgelegd in het Treasurystatuut. De doelstelling van het treasurybeleid is het borgen van de financiële continuïteit van de hogeschool en het minimaliseren van de financieringskosten, met behoud van onze financiële autonomie.

Ons treasurybeleid heeft de volgende uitgangspunten.

- We hanteren een zodanige solvabiliteitsratio dat de toegang tot de kapitaalmarkt gewaarborgd is.
- We houden een zodanige omvang van de liquide middelen en de kredietruimte aan dat we steeds aan onze kortetermijnverplichtingen kunnen voldoen.
- Om de financiële continuïteit te waarborgen, moeten de financiële risico's beheerst worden. Op het gebied van treasury gaat het om rente-, krediet- en valutarisico's.

De treasury is als volgt georganiseerd.

- Het College van Bestuur stelt het treasurybeleid vast en voert het uit.
- Het Treasurycomité adviseert over de hoofdlijnen van het treasurybeleid en het vaststellen van de kaders.
- De Raad van Toezicht houdt toezicht op het treasurybeleid en autoriseert uitzonderingen.

De verdere treasuryfunctie is binnen het stafbureau Financieel Economische Zaken ondergebracht.

Vanaf 2005 hebben we leningen afgesloten bij het ministerie van Financiën, het zogenaamde schatkistbankieren. Het doel is uiteindelijk zo efficiënt mogelijk te lenen, zodat er weinig overtollige liquiditeiten aanwezig zijn. Hierdoor blijven de rentekosten zo laag mogelijk.

In november 2017 is onze hogeschool bij het ministerie van Financiën een aanvullende financiering overeengekomen van 43,5 miljoen euro, in de vorm van een langlopende lineaire lening met een looptijd tot 2034. De lening is bestemd voor het financieren van bouwwerkzaamheden. De eerste tranche van 25 miljoen euro is in

december 2017 verstrekt, de tweede tranche, 7 miljoen euro, in december 2018. Het resterende deel, 11,5 miljoen euro, hebben we in december 2019 ontvangen.

Een langlopende lening bij het ministerie van Financiën ter waarde van 10 miljoen euro, is ultimo 2020 afgelost. Deze lening is begin 2021 geherfinancierd tegen een lagere rente. Door de herfinanciering zijn de financieringslasten over 2021 gedaald ten opzichte van eerdere jaren.

Gedurende 2021 hadden we geen beleggingen uitstaan. Het beleid voor beleggen en belenen is vastgelegd in het Treasurystatuut en wordt door het Treasurycomité gevolgd.

In 2021 is het Treasurycomité vier maal bij elkaar geweest om de liquiditeit van de hogeschool te bespreken.

Huisvesting

We willen blijven investeren in een optimaal studeer- en werkklimaat in een inspirerende omgeving. Veranderende behoeftes vragen voortdurend om aanpassingen.

Bouw ZP7

In juli 2018 ging de eerste schep de grond in voor het meerjarige bouwproject voor Zernikeplein 7. Inmiddels is het project 'Bouw ZP7' voor ruim driekwart gerealiseerd. De planning is dat het project in de zomer van 2022 gereed is.

In de zomer van 2021 is de nieuwe B-vleugel opgeleverd. Zernikeplein 7 kent nu twee nieuwe vleugels: de A- en B-vleugel. Een 150-meter lange boulevard verbindt beide delen. Met de oplevering van deze nieuwe vleugel is de nieuwbouw van Zernikeplein 7 officieel klaar.

Tijdens de opening van het hogeschooljaar in september 2021 werd de nieuwe conferentiezaal Gerardus de San op Zernikeplein 7 door het College van Bestuur officieel in gebruik genomen. De conferentiezaal bevindt zich in de nieuwe B-vleugel. In de zomer van 2021 heeft het Facilitair Bedrijf diverse afdelingen naar ZP7 verhuisd. Zo is het Instituut voor Rechtenstudies naar de definitieve plek verhuisd en heeft ook Lucia Marthas Institute for Performing Arts hier haar intrek genomen. Ook de Canonshop, het Logistiek Centrum en een gedeelte van HanzePro zijn verhuisd naar de nieuwbouw.

Na de zomer is de begane grond van Zernikeplein 7 aangepakt, met onder meer een nieuwe receptie. Ook Kenniscentrum NoorderRuimte, het Centre of Expertise Ondernemen en Centrum voor Talent en Leren zijn in het najaar verhuisd naar de B-vleugel.

Met de verbouw en renovatie van de huidige F-vleugel is de laatste fase van het bouwproject van start gegaan. Het uiteindelijke nieuwe gebouw op Zernikeplein 7 krijgt een nieuwe naam: De Van OlstBorg.

Bouw ZP7 in beeld

- De laatste ruwbouw: <https://vimeo.com/491073771>
- Renovatie F-vleugel: <https://vimeo.com/524369222>
- Veiligheid: <https://vimeo.com/563221399>
- Wat vinden de gebruikers van de nieuwbouw? <https://vimeo.com/645934255>

Verbouw laboratorium Van DoorenVeste

In de zomervakantie is het specialistisch laboratorium (D.020) in de Van DoorenVeste verbouwd. De opleiding Lofe Sciences & Technology wenste hier een andere indeling van de ruimte. Daarnaast is de zuurkast vervangen en zijn er afzuigarmen geplaatst. Voor de nieuwe indeling is bestaand meubilair hergebruikt. Ook het bijplaatsen van zuurkasten in het Synthese laboratorium maakte deel uit van dit project. Deze werkzaamheden zijn in een later stadium uitgevoerd.

Herinrichting Zernikelaan

Project herinrichting Zernikelaan maakt deel uit van het overkoepelend Campusplan, ontworpen door bureau West 8. Een belangrijk onderdeel van de herinrichting Zernikelaan is de 'make-over' van het Zernikeplein: het gebied tussen de Van DoorenVeste en het Willem-Alexander Sportcentrum. Het plein is een gebied waar veel verschillende verkeersdeelnemers samenkomen: studenten die bij de bushalte wachten, voetgangers die van het ene naar het andere gebouw lopen en veel fietsers. Door dit plein in te richten als 'shared space' wordt ontmoeten mogelijk.

Autoverkeer wordt zo veel mogelijk geweerd. Bussen hebben een maximumsnelheid van 30 km/uur. Rondom en aan het plein is zo veel mogelijk groen toegevoegd, zoals plantvakken en hagen. Ook worden er nieuwe bomen geplant.

De nieuwe situatie bleek in de eerste weken na de zomervakantie voor studenten, medewerkers, bezoekers en buschauffeurs wennen. Dit heeft echter niet tot ongevallen geleid. Wanneer aan het begin van 2022 het Beweegpark en de tribune gereed zijn, is het Zernikeplein klaar voor de toekomst.

Ergotherapie in het Wiebenga

Bij de start van de nieuwe opleiding Ergotherapie is een plan gemaakt voor het huisvesten van de opleiding in het Wiebenga. Dit heeft geresulteerd in een ontwerp van een praktijkhuis: een echt appartement waar de zorg bij cliënten thuis in een zo realistisch mogelijke omgeving gesimuleerd kan worden. Het ontwerp bevatte ook een skillslab Ergotherapie en een skillslab Fysiotherapie.

Na de voorbereidingsfase is de verbouw in mei 2021 begonnen. Daarbij moest rekening worden gehouden met het dagelijkse onderwijsproces in het Wiebenga. Er is vanaf de begane grond richting het dak gewerkt, zodat er een nieuw luchtbehandelingsstelsel op het dak geplaatst kon worden.

Begin september 2021 is het Praktijkhuis opgeleverd. Inmiddels zijn de nieuwe ruimtes in gebruik genomen. Met het praktijkhuis is er een woning gerealiseerd met een woonkamer, keuken, badkamer, slaapkamers, werkkamer, wasruimte en toilet.

Ateliers Minerva

In de zomervakantie van 2021 zijn in Academie Minerva aan de Praediniussingel studio's/ateliers gebouwd. Deze zijn tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de gebruikers. Vanuit de opleiding is er een ontwerp opgesteld waarbij elf extra ruimtes gecreëerd zijn. De opbouw van de studio's is houtskeletbouw, met aan de buitenkant een afwerking met gipsplaten. Elke studio beschikt over een eigen afsluitbare toegangsdeur. De verlichting werkt door middel van een bewegingssensor. De ruimtes zijn 24/7 toegankelijk.

Duurzame mobiliteit

Onze hogeschool is op weg naar een fossielvrije toekomst. Onderdeel van deze duurzame ambitie is de transitie naar zo veel mogelijk emissievrij vervoer. Daarmee sluiten we tevens aan bij de ambitie van de Campusorganisatie: in 2030 een autoluwe Campus. Hierbij werken we samen met de Rijksuniversiteit, gemeente en provincie Groningen en Bedrijvenvereniging Groningen-West.

In juni 2021 is onder alle medewerkers van onze hogeschool een onderzoek gedaan naar reisgedrag en werken. De resultaten uit deze enquête zijn meegenomen in het strategisch beleidsplan. Daarnaast is er in praktische zin invulling gegeven aan de wensen die de medewerkers hebben geuit. Zo zijn er nieuwe en meer fietsstallingen geplaatst en bestaande uitgebreid. Daarbij bieden 'slimme paslezers' de mogelijkheid de fiets in alle stallingen te plaatsen. Bij de Van DoorenVeste en de Marie KamphuisBorg is de stallingsruimte verdubbeld. In alle stallingen is het mogelijk de accu van een e-bike op te laden. Het streven is in de eerste helft van 2022 extra laadpalen voor elektrische auto's te plaatsen.

Maakplaatsen

In 2018 is het akkoord voor de inzet van de studievoorschotmiddelen vastgelegd. De middelen worden geïnvesteerd in onderwijskwaliteit via de gemaakte kwaliteitsafspraken. Vanuit het thema 'passende en goede onderwijsfaciliteiten' wordt er in de Van DoorenVeste een multifunctionele Maakplaats gerealiseerd. Het ontwerp

en de benodigde functionaliteit is afgestemd met de betrokken opleidingen. In november is de aanbesteding afgerond en er is een aannemer geselecteerd. Vanwege de krapte in de bouw moest de planning worden bijgesteld. De verwachting is dat de Maakplaats na de meivakantie 2022 in gebruik kan worden genomen.

Optimalisering werkomgeving Instituut voor Sportstudies

Het Instituut voor Sportstudies (SISP) heeft in 2019 de wens geuit om te onderzoeken op welke wijze de werkomgeving geoptimaliseerd kan worden. De medewerkers waren versnipperd over het gebouw gehuisvest. Samen met het Instituut voor Sportstudies is nagedacht over een aangepaste werkomgeving. Er is voor gekozen 'het werken' vrijwel volledig te concentreren in het Werklandschap in bouwdeel A/B. De werkomgeving is hierop aangepast. Het activiteitgeoriënteerde karakter is door bouwkundige aanpassingen en aanvullende inrichting(elementen) versterkt. De ruimtes die hierdoor elders in het gebouw zijn vrijgekomen, worden nu ingezet voor onderwijs.

Pilot De Vitale Hanze Werkomgeving

Het Stafbureau Informatisering heeft in mei 2019 de wens geuit voor een werkomgeving die beter bij de werkzaamheden past. Daarom is de pilot De Vitale Hanze Werkomgeving (DVHW) gestart. Samen met de gebruikers is een Programma van Eisen opgesteld voor de begane grond van de A-vleugel in de Van DoorenVeste. Zo moest er meer aandacht zijn voor samenwerken en ontmoeten. Het PvE is vertaald in een ontwerp, dat in de zomer van 2021 is gerealiseerd. Inmiddels heeft INF de nieuwe werkomgeving in gebruik genomen.

Informatievoorziening en informatisering

Om het onderwijs te kunnen flexibiliseren, is het noodzakelijk om de ICT te standaardiseren. Dat maakt onze organisatie efficiënter, veiliger en reduceert de complexiteit. In het standaardiseren speelt het Stafbureau Informatisering een grote rol.

Maatschappelijke en technologische ontwikkelingen leiden tot nieuwe mogelijkheden om het onderwijsproces en de bedrijfsvoering slimmer en efficiënter in te richten. Ook drukken de ontwikkelingen in de ICT een belangrijke stempel op het onderwijs zelf. Hierbij gaat het niet alleen om het voorbereiden van studenten op de digitale samenleving, maar ook om de wijze waarop wij onderwijs geven en onderzoek doen. Met de missie 'We make IT possible' staat ons Stafbureau Informatisering ten dienste van de medewerkers en studenten.

Standaardisatie

Op meerdere fronten werken we aan de standaardisatie van de ICT. Zo is de totale producten- en dienstencatalogus onder handen genomen. Hierdoor is het voor afnemers duidelijker welke producten en diensten Informatisering levert. Binnen het onderwijs is gewerkt aan de standaardisatie van onder andere Blackboard, als voorbereiding op de aanbesteding voor een nieuw Learning Management Systeem. Tegelijk is in projecten gewerkt aan de flexibilisering van het onderwijs.

Digitaal onderwijs

Door de coronamaatregelen werden we ook in 2021 gedwongen om veel lessen en toetsen digitaal en online te verzorgen. Meer lokalen en ruimtes werden geschikt gemaakt voor online onderwijs, docenten werden voorzien van (extra) middelen om online onderwijs te kunnen geven en medewerkers werden voorzien van faciliteiten voor een thuiswerkplek. Door het online onderwijs nam ook de vraag naar laptops en monitoren toe. Hierin is zo veel mogelijk voorzien, hoewel ook onze hogeschool de gevolgen van wereldwijde leveringsproblemen ervaart.

Mede vanwege het toenemend gebruik van clouddiensten en het gebruik van twee datacenters is het computernetwerk robuust uitgevoerd. Hierdoor is het aantal technische storingen de afgelopen jaren fors afgenomen.

LIOM-model

Onze hogeschool heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van het LIOM-model. Dit Landelijk Integraal Onderzoeksondersteuningsmodel voor hogescholen kent als uitgangspunt de stappen en fasen die een onderzoeker doorloopt tijdens een onderzoeksproject. Het model biedt per fase inzicht in welke expertises van onderzoeksondersteuning nodig zijn en ook welke tools daarbij nodig zijn. In 2022 willen we de informatieseringsdienstverlening aan de hand van dit model overzichtelijk structureren en aanbieden. Daarnaast blijven we werken aan onderwerpen als Open Science, Open Access, onderzoeksamenwerking en valorisatie.

Informatiebeveiliging en privacy

Onze hogeschool participeert steeds meer in externe netwerken en werkt nauw samen met externe partners. Dit betekent echter ook dat onze systemen steeds meer voor externen opengesteld moeten worden. Tegelijkertijd beschikken cybercriminelen steeds meer over geavanceerde middelen om misbruik te maken van kwetsbaarheden, vrijwel onmiddellijk nadat ze bekend zijn geworden. Hierdoor ligt er op het terrein van informatiebeveiliging een enorme uitdaging, die continue aandacht behoeft.

Awareness

Het gedrag van medewerkers is hierin nog altijd de zwakke schakel. Eén keer op een verkeerde link klikken, kan al vérstreckende gevolgen hebben. Daarom is veel aandacht besteed aan de awareness van de digitale gevaren. Onder andere door middel een quiz, genaamd CyberSolid, maar ook door het geven van diverse presentaties en webinars.

Maatregelen

Op basis van diverse analyses, uitgevoerd door externe partijen, hebben we een groot aantal noodzakelijke cyberbeveiligingsmaatregelen doorgevoerd en kwetsbaarheden verholpen. Diverse Privacy Impact Assessments (PIA) en Data Protection Impact Assessments (DPIA) zijn uitgevoerd.

Bescherming persoonsgegevens

Bij veel onderzoeken worden persoonsgegevens gebruikt. Aan ieder onderzoek hoort een Data Management Plan gekoppeld te worden, waarin ook aandacht is voor de verwerking van privacygegevens. In 2021 zijn informatiespecialisten van de HanzeMediatheek opgeleid om dit te kunnen ondersteunen.

Bedrijfsvoeringssyteem

Op 1 januari 2021 is onze hogeschool overgestapt op AFAS voor financiën, HR en inkoop. Het dagelijkse werk wordt hierdoor eenvoudiger, gebruiksvriendelijker en overzichtelijker. Applicaties, waaronder Youforce, Timetell en ProActis, worden opgeheven. We werken aan de doorontwikkeling van het systeem om hierin ook het bestelproces, de werving, de selectie en de beoordelingscyclus te implementeren. Hiermee neemt het gebruiksgemak toe en krijgen medewerkers en teamleiders meer controle over hun eigen gegevens en processen.

Begroting 2021/2022

We werken met een planning-en-controlcyclus op studiejaar en daarmee ook met een begroting op studiejaar. Sinds 2012 is er geen verplichting meer om met een kalenderjaarbegroting te werken. In dit jaarverslag geven we daarom inzicht in de begroting over het studiejaar 2021/2022 met de belangrijkste bijzonderheden.

In 2021/2022 werken we met een begroot negatief resultaat van 7,5 miljoen euro. Dit komt doordat we de middelen van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) voor een groot deel in kalenderjaar 2021 ontvangen, terwijl we deze middelen pas vanaf studiejaar 2021/2022 uitgeven. Het negatieve resultaat in de begroting 2021/2022 wordt dus volledig veroorzaakt door een verschillend patroon in de ontvangst en de uitgaven van de NPO-gelden.

NPO-middelen

Voor uitvoering van het NPO ontvangen wij extra financiering. Het gaat hierbij om compensatie van het collegegeld (dat gehalveerd is), extra geld voor groei en geld voor specifieke maatregelen.

Het budget voor de compensatie van het collegegeld is budgettair neutraal in de begroting verwerkt. Dat wil zeggen dat we ervan uitgaan dat het verlies aan collegegelden volledig wordt gecompenseerd door de extra rijksbijdrage.

De gelden voor groei zetten we met name in voor het herstel en de digitale fitheid van onze medewerkers, die vaak al meer dan een jaar vooral thuis werkzaam zijn.

De gelden voor specifieke maatregelen zijn bedoeld om studenten die door de coronapandemie achterstand hebben opgelopen, te begeleiden in hun streven de achterstanden weg te werken. Daarnaast besteden we dit budget aan het verruimen van de stagemogelijkheden van studenten. Ten slotte zetten we het geld in om studenten zich weer thuis te laten voelen op de hogeschool. In de afgelopen jaren hebben ze vooral thuis gestudeerd, waardoor de binding met de opleiding en de medestudenten goeddeels verdwenen is.

Studievoorschotmiddelen

In 2018 hebben we van het ministerie van OCW voor het eerst studievoorschotmiddelen ontvangen. Deze middelen komen voort uit de besparingen die door het afschaffen van de basisbeurs zijn bereikt. Het gaat om een bedrag van 7 miljoen euro. Vanaf 2021 loopt het bedrag aanzienlijk op, tot ruim 22 miljoen euro in 2024. In studiejaar 2021/2022 gaat het om een bedrag van 18,1 miljoen euro.

Kwaliteitsafspraken

We hebben een plan opgesteld waarin we invulling hebben gegeven aan de kwaliteitsafspraken. Deze afspraken zijn het vervolg op de prestatieafspraken. In het plan zijn ook opgenomen de voorinvesteringen die we in de periode 2015-2017 hebben gedaan vanuit onze eigen reserves. Deze voorinvesteringen zullen in de komende jaren worden gecontinueerd.

In studiejaar 2019/2020 zijn we met de kwaliteitsafspraken begonnen met investeringen in studentbegeleiding en -welzijn, in de ontwikkeling van medewerkers en in passende en goede onderwijsfaciliteiten. Deze investeringen hebben we in 2020/2021 voortgezet. Voor 2021/2022 is het budget aan kwaliteitsgelden verder uitgebreid. Hierdoor zijn we in staat de studentbegeleiding verder te intensiveren. Daarnaast is er extra budget beschikbaar gesteld om docenten ervaring te laten opdoen in de praktijk. Verder investeren we in faciliteiten om leren in ontmoeting mogelijk te maken.

Continuïteit

In deze paragraaf geven we weer hoe onze hogeschool omgaat met de financiële gevolgen van het gevoerde en te voeren beleid.

In december 2021 is het nieuwe regeerakkoord van het kabinet gepresenteerd. Daaruit staat onder andere dat de basisbeurs opnieuw ingevoerd gaat worden. Er blijkt niet uit dat hiervoor bezuinigd gaat worden op de bekostiging van onderwijsinstellingen.

Op grond van demografische gegevens van het CBS verwachten we dat de studentenaantallen de komende jaren geleidelijk zullen dalen. Door de komende jaren de juiste keuzes te maken, zal onze kostenstructuur hierop aangepast worden. Uitgaande van de realisatie in 2021 is de financiële positie van onze hogeschool voldoende solide om de uitdagingen in de toekomst aan te kunnen. Wij zijn van mening dat de door de Hanzehogeschool bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerde continuïteitsveronderstelling niet geraakt wordt.

Studentenaantallen

De instroom van studenten in 2021 is gedaald ten opzichte van 2020. Een belangrijke oorzaak hiervan is dat er in 2020 sprake was van een eenmalig verhoogde instroom, veroorzaakt door corona-effecten, zoals havisten en VWO-scholieren die in 2020 geen tussenjaar namen.

Eind 2021 hebben we de jaarlijkse studentprognose, op basis van herziene inzichten, herijkt voor 2022 en verder. In de tabel hieronder de verwachte ontwikkeling van het aantal studenten en de formatie voor de periode 2021-2026.

Kengetallen

Kengetallen	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Studentenaantallen (HO)*						
Eerste instroom	7.258	6.908	6.880	6.799	6.703	6.599
Ingeschreven studenten	31.012	31.008	30.712	30.127	29.704	29.267
Personele bezetting (fte)						
Management/ directie	26	26	26	26	26	26
Onderwijzend personeel	1.580	1.845	1.799	1.756	1.754	1.727
Overige medewerkers	1.014	1.184	1.155	1.127	1.126	1.108

Op basis van de CBS-prognose dat de bevolkingsomvang (met name in de categorie 15- tot 25-jarigen) in Noord-Nederland terugloopt, verwachten we dat de bekostigde instroom een dalende trend zal laten zien. We gaan hierbij uit van een gelijkblijvend marktaandeel. Voor de verwachte doorstroom maken we gebruik van de doorstroomcoëfficiënten uit het verleden. Daarbij houden we geen rekening met effecten als gevolg van landelijke ontwikkelingen op het gebied van studiefinanciering, begrotingsbeleid en dergelijke. In 2026 verwachten we uit te komen op 29.267 ingeschreven studenten.

Personele bezetting

De kengetallen van de personele bezetting van 2021 in de tabel hierboven zijn gerealiseerde waarden. Op basis van de meerjarenontwikkeling van de personele lasten hebben we een inschatting gemaakt van de personele bezetting in de jaren daarna. Tot 2022 verwachten we nog een stijging van de benodigde formatie, als gevolg van de besteding van de tijdelijke NPO-middelen en de extra studievoorschotmiddelen. Door de verwachte daling in studentenaantallen, gaat de formatie na 2022 teruglopen.

Meerjarenbegroting

Het voorgaande resulteert in onderstaande meerjarenbegroting.

BALANS (in m€)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Activa						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	1,09	0,96	0,93	0,92	0,92	0,93
Materiële vaste activa	152,60	153,00	152,65	150,34	148,64	146,91
Financiële vaste activa	0,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	153,76	153,96	153,58	151,26	149,55	147,84
Vlottende activa						
Voorraden	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45
Vorderingen	6,94	6,94	6,94	6,94	6,94	6,94
Liquide middelen	89,16	83,96	74,85	75,27	75,18	74,57
	96,56	91,35	82,25	82,66	82,57	81,97
Totaal Activa	250,30	245,30	235,80	233,90	232,10	229,80
Passiva						
Eigen vermogen						
Eigen vermogen (publiek)	92,57	83,23	81,13	82,57	84,02	85,46
Eigen vermogen (privaat)	4,69	4,69	4,60	4,66	4,72	4,78
	97,26	87,91	85,73	87,23	88,73	90,23
Vreemd vermogen						
Voorzieningen	15,40	14,50	13,90	13,80	13,80	13,80
Langlopende schulden	57,44	54,14	50,83	34,53	43,71	39,89
Kortlopende schulden	80,22	88,75	85,36	98,36	85,88	85,88
	153,06	157,39	150,09	146,69	143,39	139,56
Totaal Passiva	250,30	245,30	235,80	233,90	232,10	229,80

We investeren in materiële vaste activa. In de periode 2022-2026 geven we circa 42 miljoen euro uit aan huisvesting. Vastgoed en huisvesting vormen een sterk strategisch bedrijfsmiddel, met als doel het op duurzame wijze inzetten van vastgoed en huisvesting ten behoeve van het uitvoeren van onderwijs en onderzoek, plus het realiseren van de strategische doelstellingen voor onze ontwikkeling. Het strategisch huisvestingsplan wordt momenteel herijkt. We willen huisvesting creëren waar studenten, docent-onderzoekers en mensen uit het werkveld van elkaar leren en samen werken aan het oplossen van vraagstukken uit de samenleving.

Door de toenemende digitalisering van onderwijs en onderzoek zullen we in de periode 2022-2026 ook circa 23 miljoen euro investeren in apparatuur en software. Het gaat daarbij zowel om vervanging als om uitbreiding.

In de periode 2023-2026 neemt het eigen vermogen licht toe. Het uitgangspunt is dat we werken met een jaarlijks exploitatieresultaat van 1,5 miljoen euro. Volgens het meerjarenperspectief blijft onze liquiditeit, de verhouding tussen de vlottende activa en de kortlopende schulden, daardoor de komende jaren boven de 'hbo-

signaleringswaarde' van 0,75. Onze solvabiliteit, de verhouding tussen het eigen en totaal vermogen, blijft de komende jaren rond de 0,38 liggen. Hiermee blijven we boven de 'hbo-signaleringswaarde' die de onderwijsinspectie hanteert van 0,30.

We veronderstellen dat de voorzieningen de komende jaren op een stabiel niveau blijven, met uitzondering van de voorziening duurzame inzetbaarheid (inclusief de regeling werktijdvermindering senioren) die in 2022 en 2023 licht afneemt.

Onder de langlopende schulden zijn de langlopende leningen bij het ministerie van Financiën opgenomen. Dit betreft een lopende lening van 13 miljoen euro, die in december 2025 moet worden afgelost, en de in 2017 nieuw verstrekte lening van (afgerond) 44 miljoen euro voor investeringen in huisvesting. De laatste tranche van deze lening is in 2019 opgenomen en wordt met ingang van 2020 lineair in 15 jaar afgelost. Een derde lening van 10 miljoen euro is in 2020 afgelost en per 2021 opnieuw aangegaan. Onze hogeschool hanteert voor wat betreft de financiering van haar activiteiten het principe van totaalfinanciering. In de meerjarenbegroting wordt ervan uitgegaan dat in 2025, het jaar waarin de bulletlening van 13 miljoen euro wordt afgelost, een lening met een gelijke omvang wordt aangetrokken.

Staat van baten en lasten

STAAT VAN BATEN EN LASTEN (in m€)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Baten						
Rijksbijdrage OCW	256,79	275,52	253,81	251,07	249,08	245,19
Collegegelden	49,27	42,45	60,51	59,73	58,67	57,84
Werk voor derden	2,97	3,12	3,27	3,43	3,60	3,77
Baten subsidies	13,24	13,50	13,77	14,05	14,33	14,61
Overige baten	7,62	7,62	7,62	7,61	7,59	7,58
	329,89	342,21	338,97	335,88	333,27	329,00
Personele lasten						
Lonen en salarissen	215,83	254,69	245,78	239,92	239,61	235,93
Overige personele lasten	26,18	29,53	30,00	30,24	30,60	30,57
	242,00	284,22	275,78	270,16	270,22	266,51
Materiële lasten						
Afschrijvingen	17,27	17,92	18,25	18,89	17,56	17,41
Huisvestingslasten	17,94	17,93	15,93	14,51	14,09	14,07
Administratie- en beheerslasten	12,52	12,52	12,48	12,32	12,11	11,94
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	11,41	10,34	10,11	9,96	9,79	9,64
Overige lasten	7,78	7,82	7,84	7,79	7,71	7,66
	66,91	66,54	64,60	63,47	61,26	60,73
Financiële lasten	0,84	0,79	0,77	0,75	0,29	0,27
Exploitatieresultaat	20,13	-9,34	-2,18	1,50	1,50	1,50

Het uitgangspunt is dat we werken met een exploitatieresultaat van 1,5 miljoen euro. In de jaren 2022 en 2023 laten we echter een negatief exploitatieresultaat zien, wat veroorzaakt wordt door het over de jaargrenzen heen besteden van het extra (groei)budget dat we in 2021 hebben ontvangen. Als gevolg van de coronasituatie zijn de referentieramingen in 2021 naar boven bijgesteld. Er is eenmalig uitgegaan van bekostiging op basis van studentenaantallen t-1 in plaats van t-2, wat geleid heeft tot een extra (groei)budget van ruim 16 miljoen euro.

Bij de baten is de verwachte ontwikkeling van de rijksbijdrage OCW gebaseerd op de nu bekende ontwikkelingen van studentenaantallen en macro-ontwikkelingen van het beschikbare budget voor het hoger onderwijs. De hoogte van de collegegelden is gebaseerd op de verwachte ontwikkeling van de studentenaantallen. In zowel 2021 als in 2022 is een significant lagere omvang aan collegegelden zichtbaar, wat het gevolg is van de halvering van het collegegeld in studiejaar 2021/2022. De daling in baten met betrekking tot de collegegelden zijn door het ministerie via de Rijksbijdrage OCW gecompenseerd.

Bij de lasten hebben we in 2022 en 2023 rekening gehouden met de besteding van de NPO-gelden en het extra (groei)budget dat we in 2021 hebben ontvangen. Daarnaast hebben we rekening gehouden met investeringen in kwaliteit en deskundigheid van het personeel, extra investeringen in het kader van de kwaliteitsafspraken en lagere

huurkosten vanaf 2023 als gevolg van het afstoten van huurpanden.

Risicobeheersing

Onze hogeschool is, als maatschappelijke organisatie die bijdraagt aan de toekomstige carrière van 31.294 studenten, afkerig van risico's (risicoavers). Dat wil zeggen dat (grote) risico's niet willens en wetens actief worden opgezocht. Dit betekent niet dat onze hogeschool geen enkel risico loopt of dat risico's nooit bewust worden gelopen, maar wel dat we verstandig met de ter beschikking gestelde middelen omgaan en dat we inzichtelijk maken welke risico's we lopen, vaak door besluitvorming en periodieke informatievoorziening. De ruim 3.800 medewerkers hebben een grote verantwoordelijkheid om dagelijks de juiste afwegingen te maken. Dit kunnen ze alleen succesvol doen als risicomangement niet een doel op zich is, maar een gedachtegoed.

Aanpak risicomangement

In 2021 hebben we een vervolg gegeven aan het uitvoeren van Integraal Risicomangement, wat het risicobewustzijn binnen de gehele organisatie moet versterken. De strategische risico's zijn in kaart gebracht aan de hand van de HBO-risicokaart. Deze kaart is samengesteld op initiatief van de Vereniging Hogescholen en bevat een verzameling van generieke risicocategorieën voor hogescholen.

In 2021 zijn de strategische risico's zoals elk jaar herijkt. Hierbij is ook een inventarisatie gemaakt van de hierbij behorende beheersmaatregelen. De in 2021 genomen initiatieven om het risicomangement op te nemen in de reguliere besturingscyclus en uit te rollen op tactisch en operationeel niveau, gaan we voortzetten in 2022.

Geïnteriseerde risico's

Uit de herijking van de strategische risico's komen vier risicocategorieën naar voren:

- Kwaliteit van onderwijs en onderzoek
- Omgeving
- Continuïteit in kritische bedrijfsprocessen
- Personeel

Kwaliteit van onderwijs en onderzoek

Het strategisch risico dat bij onderwijskwaliteit gelopen wordt, kan zich uiten in een opgelegd hersteltraject bij een accreditatie of uiteindelijk in het intrekken van een accreditatie. Voor een belangrijk deel worden de risico's beheerst binnen de interne kwaliteitszorg, onder regie en begeleiding van O&O. Daarnaast zijn er beheersmaatregelen vanuit de examencommissies en vanuit studentevaluaties.

De effecten van de coronapandemie op de kwaliteit van het onderwijs vragen niet alleen op korte termijn, maar ook op langere termijn onze aandacht. De NPO-middelen geven ons de financiële ruimte om extra aandacht te besteden aan de studenten en medewerkers (welzijn en voortgang) om daarmee onderwijskwaliteit op langere termijn te borgen. Hiervoor hebben we een programma ingericht dat voortdurend gemonitord wordt.

Veranderende behoeften vanuit het werkveld en de student dienen meegenomen te worden in de ontwikkeling van het onderwijs. Als we dit niet voldoende doen, lopen we het risico om relevantie te verliezen. Het programma flexibilisering, opgenomen in onze strategisch plan, speelt hierop in.

Omgeving

Demografische ontwikkelingen leiden tot afnemende studentaantallen. Dit heeft impact op de financiën, het personeel en de huisvesting. We erkennen dit risico al meerdere jaren en nemen hier de nodige maatregelen voor. Voorbeelden zijn het ontwikkelen van een alternatief studieaanbod (Hanze Pro, Associate degrees en masters) en

de inzet op internationale studenten. De impact van de demografische ontwikkelingen op personeel en huisvesting is opgenomen in het HR-beleid, marketingbeleid en huisvestingsbeleid. Financieel wordt de impact inzichtelijk gemaakt middels een meerjarenbegroting.

Complexe maatschappelijke vraagstukken (bijvoorbeeld rondom klimaat, inclusie, healthy ageing) vragen in ons onderwijs en onderzoek om een multidisciplinaire oplossingsrichting. In onze strategische ambities spelen we hierop in door onderzoek, onderwijs en beroepspraktijk meer samen te laten werken. Dit geven we vorm door onderwijs, onderzoek en beroepspraktijk samen te laten komen in de leergemeenschap.

Continuïteit in kritische bedrijfsprocessen

Als hogeronderwijsinstelling zijn we kwetsbaar in de hoeveelheid en diversiteit van de werkzaamheden, medewerkers, studenten en systemen. We spelen op deze risico's in via securitybeleid, informatiebeveiligingsbeleid, ICT-regelingen en persoonsgegevensregistraties, crisismanagement, uitwijklocaties en back-up-voorzieningen.

Personeel

Op het personele vlak loopt onze hogeschool een aantal strategische risico's. Om in te spelen op een ander type onderwijs, meer vervlochten met onderzoek en de beroepspraktijk, is het van belang om hieraan aandacht te geven in de ontwikkeling van medewerkers. Daarnaast stroomt in de komende jaren een relatief groot aantal medewerkers uit door pensionering. In 2021 is er daarom een kwantitatieve uitstroomanalyse uitgevoerd. Het is daarbij van belang om deze te koppelen aan de gewenste kwalitatieve (en kwantitatieve) instroom in de komende jaren. Wij spelen hierop in door middel van strategisch personeelsbeleid, opleidingsplannen, personeelsscans en de reguliere HR-cyclus. In 2021 hebben alle onderdelen de meerjarenpersoneelsplannen herzien. Daarnaast spelen we budgetten vrij om het strategisch personeelsbeleid vorm te kunnen geven.

Helderheid

In 2021 is een notitie over helderheid verschenen, en een aanvulling daarop. We onderschrijven onze verantwoordelijkheden zoals beschreven in deze notitie.

In de notitie Helderheid komen negen thema's voor. Een deel hiervan is elders in dit jaarverslag al besproken. Voor de volledigheid gaan we hier op alle negen thema's in.

- Thema 1: Uitbesteding
- Thema 2: Investeren van publieke middelen in private activiteiten
- Thema 3: Het verlenen van vrijstellingen
- Thema 4: Bekostiging van buitenlandse studenten
- Thema 5: Collegegeld niet betaald door student zelf
- Thema 6: Studenten volgen modules van opleidingen
- Thema 7: De student volgt een andere opleiding dan waarvoor hij is ingeschreven
- Thema 8: Bekostiging van maatwerktrajecten
- Thema 9: Bekostiging van het kunstonderwijs

Uitbesteding

Binnen het initieel onderwijs worden alle opleidingen door ons zelf of onder onze verantwoordelijkheid verzorgd. Op diverse fronten werken we samen met andere hogescholen, universiteiten en organisaties, maar daarbij is geen sprake van uitbesteding.

Investeren van publieke middelen in private activiteiten

De rijksbijdrage van het ministerie van OCW en het collegegeld van de studenten wordt besteed aan het onderwijs en de ondersteunende activiteiten. Daarnaast is er sprake van een 'derde geldstroom'. Deze bestaat uit de financiële bijdragen van bedrijven, instellingen en cursisten voor contractonderzoek en -onderwijs. We vinden het belangrijk om deze contractactiviteiten aan te bieden, zodat we als kennisinstituut nauwe relaties kunnen onderhouden met het werk- en beroepenveld. Het bevordert de kennisuitwisseling en innovatie en daarmee de kwaliteit van het onderwijs.

Sinds 2012 voeren we contractactiviteiten uit onder de naam Hanzehogeschool Groningen Professionals en Bedrijven, met ingang van 2019 is deze naam gewijzigd in HanzePro. Binnen de financiële vastlegging hebben we de scheiding tussen publiek en privaat voldoende gewaarborgd. De derde geldstroom is de financieringsbron van de contractactiviteiten, die kostenneutraal moeten worden uitgevoerd. Het totaalresultaat van de private activiteiten over 2021 is 1,3 miljoen euro negatief, grotendeels als gevolg van incidentele lasten. Per saldo is het private deel van het eigen vermogen per eind 2021 4,7 miljoen euro positief. Binnen de contractactiviteiten hebben gedurende 2021 geen investeringen plaatsgevonden.

We hebben een budget voor sponsoring en aanverwante activiteiten, zoals bijdragen aan jubilea en giften aan instanties en goede doelen. Daarmee ondersteunen we regionale en maatschappelijke activiteiten, evenals activiteiten waaraan we zelf deelnemen. In 2020 hebben we circa 380.000 euro besteed, onder andere aan de Stichting Keiweek (31.000 euro), het Confucius Instituut (30.000 euro), het Peter de Grote Festival (25.000 euro), bijdragen aan studentenverenigingen (65.000 euro), Stichting Groninger sportgala (12.000 euro) en Stichting Hanze Racing division (10.000 euro).

Per 15 april 2021 geldt de Beleidsregel investeren met publieke middelen in private activiteiten voor bekostigde hoger onderwijs instellingen. Binnen het stafbureau FEZ is een expertgroep 'publiek-privaat' in het leven geroepen die zich met dit onderwerp bezig houdt door:

- individuele casuïstiek uit te werken wat heeft geleid tot een 'format standaard aanpak' dat toegepast kan worden;
- te inventariseren welke private activiteiten worden uitgevoerd door de Hanzehogeschool;
- na te gaan in hoeverre deze activiteiten conform de beleidsregel worden uitgevoerd;
- te rapporteren over de naleving van de beleidsregel;
- verantwoording over de beleidsregel in het bestuursverslag 2022 in te richten.

Het verlenen van vrijstellingen

In de Onderwijs- en examenregeling hebben we beschreven hoe een student de examencommissie kan verzoeken vrijstelling te verlenen voor het afleggen van een toets. Dat kan op grond van een toets die de student buiten onze opleiding met goed gevolg heeft afgelegd of op grond van kennis, inzicht en vaardigheden die de student buiten de opleiding heeft opgedaan. De examencommissie doet hiernaar een objectief onderzoek en stelt hiervan een verslag op. De examencommissie registreert de vrijstellingen die zij verleent.

Bekostiging van buitenlandse studenten

Dit onderwerp is bij ons niet van toepassing.

Collegegeld niet betaald door student zelf

In 2021 volgden 40 (2020: 27) van onze medewerkers met een vast dienstverband een bekostigde opleiding binnen de eigen organisatie.

Studenten die als gevolg van persoonlijke problemen studievertraging hebben opgelopen, kunnen bij het bestuur van het Profileringsfonds (WHW art 7.51) een aanvraag indienen voor een financiële vergoeding.

Studenten volgen modules van opleidingen

Onze hogeschool neemt deel aan Kies op Maat. Dit is een samenwerkingsplatform van hbo- en wo-instellingen dat studenten de mogelijkheid biedt om delen van hun opleiding bij een andere instelling te volgen. Voor de studenten zijn hieraan geen extra kosten verbonden. Zij nemen hieraan deel op basis van een Bewijs Betaald Collegegeld. De instellingen verrekenen onderling de kosten van deelname op basis van een vastgestelde prijs per EC. Het gaat hier als het ware om uitbesteed onderwijs; de student rondt de opleiding bij de eigen instelling af.

De student volgt een andere opleiding dan waarvoor hij is ingeschreven

Dit onderwerp is bij ons niet van toepassing.

Bekostiging van maatwerktrajecten

Als kennisinstelling worden wij door organisaties ingeschakeld om hun medewerkers verder op te leiden of bij te scholen. In de afgelopen jaren hebben we met een aantal organisaties overeenkomsten afgesloten. Hun medewerkers worden als student ingeschreven, al dan niet met extra faciliteiten. De werkgever voldoet het

collegegeld. Met het UMCG en het Martini Ziekenhuis hebben we een overeenkomst gesloten over het aanbieden van de opleidingen hbo-V1 t/m V4. Hieraan namen in studiejaar 2020/2021 in totaal 141 studenten deel, over 2021/2022 zijn dit 128 studenten.

Bekostiging van het kunstonderwijs

Voor het sectorplan Kunsten is op landelijk niveau onderzoek gedaan naar de bekostiging van kunstvakopleidingen. Binnen onze hogeschool worden de landelijke afspraken zo veel mogelijk gevolgd en vertaald in de budgetten van de kunstvakopleidingen.

Personeel

Op peildatum 31 december 2021 waren er 3.831 medewerkers bij onze hogeschool in dienst, die gezamenlijk 2.620 arbeidsplaatsen (fte) bezetten.

Kengetallen

Het aantal medewerkers is in het verslagjaar met 414 personen gegroeid. Het aantal fte is in 2021 met 239 toegenomen. De beschikbaar gestelde financiële middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) dragen aan deze sterke groei bij.

	2021	%	2020	2019	2018	2017
Totaal aantal medewerkers	3831		3417	3.347	3.348	3.323
Mannen	1595	41,63%	1423	1.423	1.410	1.429
Vrouwen	2234	58,31%	1994	1.924	1.938	1.894
Overig	2	0,05%				
Totaal aantal arbeidsplaatsen (fte)	2620		2381	2.337	2.332	2.299
Leeftijdsopbouw						
24 jaar en jonger	173	4,52%	164	126	145	160
25 t/m 34 jaar	580	15,14%	457	449	472	439
35 t/m 44 jaar	849	22,16%	782	768	778	780
45 t/m 54 jaar	1031	26,91%	990	984	999	1.032
55 t/m 64 jaar	1018	26,57%	901	909	884	846
65 jaar en ouder	180	4,70%	123	111	70	66

De man-vrouwverdeling is ten opzichte van 2020 hetzelfde gebleven (42:58). Per saldo werken er nog steeds meer vrouwen dan mannen bij de hogeschool. Bijna 60 procent van onze medewerkers is 45 jaar of ouder. Het aandeel jonge medewerkers is licht gestegen. De gemiddelde leeftijd van onze medewerkers was op de peildatum 47,7 jaar. Onlangs is een analyse gemaakt van de AOW-uitstroom tot 2030. De resultaten van deze analyse en de daarbij horende adviezen worden opgenomen in het nieuwe strategisch personeelsplan.

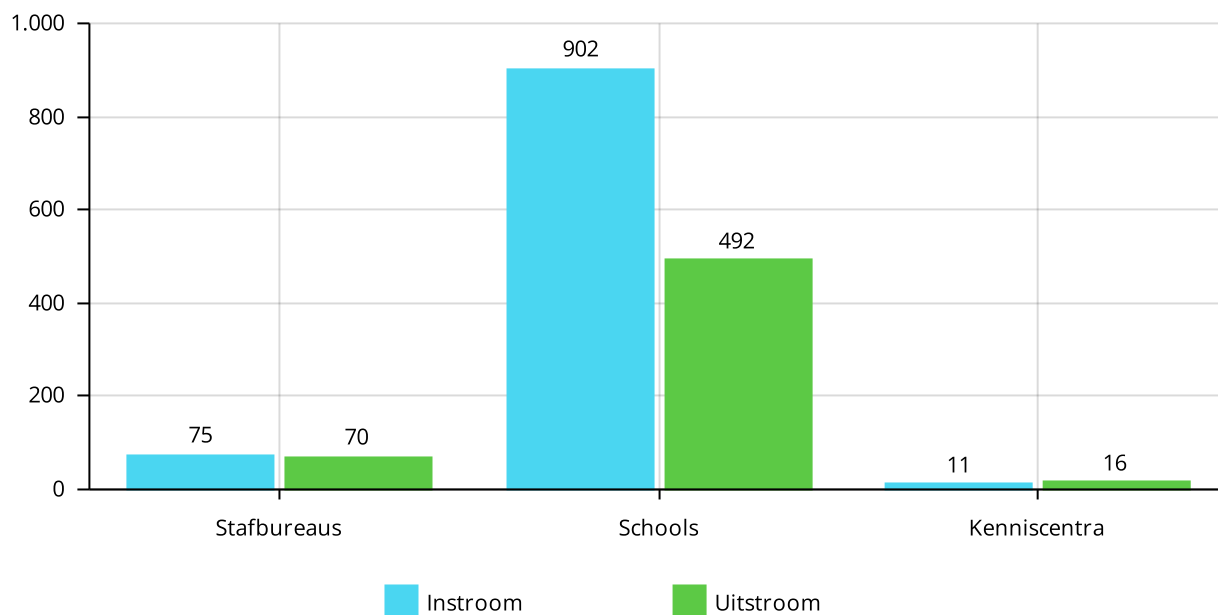
Vaste en tijdelijke formatie

Eind 2021 was 71 procent van de arbeidsplaatsen (fte) vast (op basis van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd) en 29 procent tijdelijk (op basis van een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd). De financiële middelen vanuit het NPO zijn benut voor de inzet van veel tijdelijke extra medewerkers. De tijdelijke formatie is mede hierdoor met 16,5 procentpunt gestegen (van 12,5 procent naar 29 procent). In de berekening van de tijdelijke formatie is alleen uitgegaan van medewerkers in loondienst. Medewerkers die niet in loondienst zijn en tijdelijke contractuitbreidingen zijn hierin niet meegenomen. Op de peildatum waren er 444 medewerkers niet in loondienst.

In- en uitstroom

Het diagram hieronder toont de in- en uitstroom, verdeeld naar stafbureaus, *schools* en kenniscentra.

Instroom & uitstroom naar type OE

In 2021 hebben we in totaal 988 medewerkers in dienst genomen (peildatum: 31 december 2021). Dit is inclusief 174 student-assistenten. De instroom komt daarmee op 26 procent, een stijging van 7 procentpunt ten opzichte van 2020. In 2021 zijn 578 medewerkers (15 procent) uit dienst getreden, een daling van 1 procentpunt ten opzichte van 2020.

Werving & Selectie

	Aantal
Vacatures totaal	349
<i>Intern</i>	75
<i>Eerst intern, daarna extern</i>	21
<i>Extern</i>	295
Sollicitanten totaal benoemd	429
<i>Intern</i>	102
<i>semi-intern</i>	51
<i>extern</i>	276
Gemiddelde doorlooptijd vacature	5 weken

De totale omvang van alle vacatures bedroeg 275,5 fte.

Wervingskanalen

In totaal 4.345 sollicitanten hebben in 2021 online gereageerd op een vacature van onze Hanzehogeschool. Daarvan zagen 1619 sollicitanten (37 procent) de vacature als eerste op Hanze.nl (ingelogd en publiek). 870 sollicitanten (20 procent) zagen de vacature als eerste op de website van Noorderlink en 776 sollicitanten (18 procent) zagen de vacature als eerste op Indeed. De overige sollicitanten hebben de vacature voor het eerst gezien via een ander wervingskanaal, waarvan 421 (10 procent) op LinkedIn.

Wervingscampagne Nu aan de slag

Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs zijn er financiële middelen beschikbaar gesteld voor het herstel en de ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. Voor onze hogeschool betekent dit extra mensen voor:

- persoonlijke en praktische ontwikkeling van leerlingen en studenten;
- inhalen en herstellen van vertraging;
- het ondersteunen van docenten en andere medewerkers.

In aanvulling op de reguliere werving is half mei een brede wervingscampagne gelanceerd: 'Nu aan de slag'. Het doel van deze campagne was een breed publiek te bereiken en latent belangstellenden te enthousiasmeren om als docent-onderzoeker bij onze hogeschool aan de slag te gaan. Hiervoor is een website ingericht, zijn advertenties geplaatst in verschillende media en heeft er een webinar plaatsgevonden. De wervingscampagne beantwoordde aan het doel en leidde tot veel belangstelling. In de periode van augustus tot oktober zijn 280 nieuwe medewerkers gestart als resultaat van de wervingscampagne. De campagne heeft een natuurlijk vervolg gekregen in de professionalisering van de arbeidsmarktcommunicatie en employer branding.

Introductie nieuwe medewerkers

In 2021 heeft de onboarding van nieuwe medewerkers vorm gekregen via het Welkom & Wegwijsprogramma. Dit programma bestond uit de volgende onderdelen:

- een welkomstmail op de eerste dag met verwijzing naar hanze.nl/welkomenwegwijs, een website met belangrijke informatie om in de eerste weken een goede start te maken;
- introductiebijeenkomsten (in zowel het Nederlands als het Engels) voor nieuwe medewerkers, inclusief een rondleiding over de Zernike Campus;
- voor docent-onderzoekers de leerlijn Klaar voor de Start (organisatiebreed en op maat georganiseerd);
- het programma Welkom en Wegwijs voor nieuwe leidinggevenden en trainee opleidingsmanagers;
- 100-dagenbijeenkomst binnen onze hogeschool.

HRM-gesprek

De jaarlijkse HRM-gesprekscyclus bestaat uit een functioneringsgesprek, optioneel één of meerdere voortgangsgesprekken en een beoordelingsgesprek. In 2021 is van 33,9 procent van de medewerkers een beoordelingsformulier geregistreerd. Dit is substantieel lager dan in 2020 (57,7 procent). In 2022 zal een revitalisering van de HR-cyclus plaatsvinden. Een aantal pilots loopt reeds.

Professionalisering

Hanze PL Academy

De Hanze PL Academy biedt een breed aanbod van opleidingen en trainingen aan medewerkers passend bij de strategische ambities van onze hogeschool. In 2021 heeft de Hanze PL Academy een start gemaakt met de doorontwikkeling naar een hogeschoolbreed platform voor persoonlijke ontwikkeling en professionalisering.

Daartoe is de propositie aangescherpt en is een Raad van Advies Hanze PL Academy geïnstalleerd. Deze raad kent een brede vertegenwoordiging vanuit de organisatie en heeft tot taak te adviseren over het aanbod aan leeractiviteiten dat via de Hanze PL Academy wordt ontsloten voor medewerkers. De leeractiviteiten richten zich zowel op het individu als op teams en worden in aanbod en op vraag uitgevoerd.

In 2021 telden de cursussen 943 deelnemers, verdeeld over 22 cursussen. In vergelijking met 2020 (326 deelnemers in 19 cursussen) is het aantal deelnemers sterk toegenomen.

Nieuw in 2021 waren de trainingen:

- Klaar voor de Start 1: Docentschap in het HBO
- Klaar voor de Start 2: Jouw rol als docent
- Klaar voor de Start 3: Jouw rol als begeleider en coach
- Klaar voor de start 4: Jouw rol als beoordelaar

Deze vier nieuwe trainingen waren in totaal goed voor 215 deelnemers.

De cursus 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling basis' kende in 2021 een toename van bijna 400 deelnemers ten opzichte van 2020. Dit heeft te maken met het verplicht stellen van deze cursus voor de contactpersonen. Ook de cursussen op het gebied van studentbegeleiding en de BDB trainingen kenden een toename van deelnemers in 2021.

In verband met coronamaatregelen zijn alle leantrajecten geannuleerd en/of verplaatst naar 2022.

Digitalisering

De coronacrisis heeft het belang van professionalisering op het gebied van digitalisering onderstreept. De training 'Het ontwerpen van online en hybride onderwijs' biedt docenten de mogelijkheid om kennis en vaardigheden op het gebied van online didactische en pedagogische leeractiviteiten te ontwikkelen. In 2021 zijn er twee groepen (Nederlandstalig en Engelstalig) getraind vanuit de PL Academy met in totaal 19 deelnemers.

Implementatie Afas

Op 1 januari 2021 is het nieuwe Afas-systeem voor financiën, HR en inkoop live gegaan. Aan het scholingsaanbod van het voorgaande jaar is een vervolg gegeven. Het scholingsaanbod bestaat uit online themabijeenkomsten, demosesies, vragenuurtjes, instructiefilmpjes en handleidingen. Deze zijn voor medewerkers en leidinggevendend beschikbaar gesteld via een online portal. Daarnaast is er een start gemaakt met de inrichting van het Afas-systeem voor de cursusadministratie van de Hanze PL Academy.

Onderzoekers

Promoties

Onze hogeschool stimuleert docenten-onderzoekers om praktijkgericht onderzoek te doen en faciliteert medewerkers die een promotietraject willen volgen. Op 31 december 2021 deden in totaal 130 medewerkers promotieonderzoek (2020: 119). De promotietrajecten passen in de onderzoeksprogramma's van de lectoraten en kenniscentra, en sluiten aan op de speerpunten van de hogeschool. In 2021 hebben zeven promovendi hun promotieonderzoek afgerond (2020: zes).

De HG Promotieregeling is geactualiseerd. Daarnaast is het professionaliseringsaanbod aangescherpt voor de hele onderzoekslijn ad – bachelor – PD – PhD – docent-onderzoekers – lectoren, en voor supervisors.

Professionaliseringsuitgaven – out of pocketkosten

In 2021 is een bedrag van 3.283.479 euro aan out-of-pocketkosten voor professionalisering benut. Dit is minder dan het minimale budget voor deze post voor 2021, te weten 4.845.511 euro. Ten opzichte van 2020 zijn de out of pocketkosten ten behoeve van professionalisering met bijna 500.000 euro gestegen.

Leiderschapsontwikkeling en Management Development

In 2021 heeft ook de doorontwikkeling van het Hanzehogeschool Groningen Overleg (HGO) tot strategisch managementteam van de Hanzehogeschool nadruk gekregen. Deze ontwikkeling komt voort uit de discussie die in 2021 is gevoerd in het kader van besturing, inrichting en organisatieontwikkeling. Dit alles moet gezien worden in het licht van de ambities zoals verwoord in het strategisch beleidsplan 'Betrokken en Wendbaar 2021-2026' en de ambities richting 2030.

Het collectief van deans, directeuren en bestuur van onze hogeschool ontwikkelt zich tot Hanze MT. Hierin staat collectieve verantwoordelijkheid voor koers en richting van de organisatie centraal. De strategische ambities en maatschappelijke opgaven uit het strategisch beleidsplan worden in dialoog gebracht en samenwerking over de grenzen van de organisatieonderdelen heen wordt gefaciliteerd.

In 2021 vonden zowel het groot HGO (College van Bestuur en het voltallige management) als het klein HGO (College van Bestuur, deans en directeuren) voornamelijk online plaats. Thema's die met elkaar besproken zijn, stonden in het licht van de heroriëntatie op het bestaansrecht, primair proces, kerncompetenties en besturing en inrichting. Andere inhoudelijke thema's waren onder meer het Regionaal Innovatie Framework, honoursonderwijs, Relation Rich Education, Talent in de Regio en Open Up. Na 1 januari 2022 gaat het klein HGO verder als Hanze MT.

Het leiderschapsprogramma van de Hanzehogeschool is in ontwikkeling en wordt in lijn met de te ontwikkelen visie op leiderschap in 2022 herijkt. Voor leidinggevendens lag de focus in 2021 op het realiseren en begeleiden van thuiswerken en online onderwijs. Er was minder tijd over voor formele scholing. Tien managers hebben deelgenomen aan de driedaagse training Leidinggeven met Lef. In deze leergang staan het begeleiden van veranderingen en de coachrol van de manager centraal.

Traineeprogramma voor opleidingsmanagers

Op 1 september 2021 is een trainee-onderwijsprogramma gestart. Vijftien medewerkers doorlopen een tweearig leer-werktraject als trainee-onderwijsmanager. Alle trainees zijn gestart met een ontwikkelassessment en het maken van een persoonlijk ontwikkelplan. Periodiek zijn er persoonlijke gesprekken. Daarnaast is er een collectief ontwikkelprogramma gebaseerd op het Strategisch Beleidsplan, de rollen omschreven in het functiegebouw en de ontwikkelassessments.

Verzuim

Het twaalfmaandse gemiddelde verzuimpercentage van onze hogeschool over 2021 was in december 2021 4,5 procent. Ten opzichte van januari 2021 is er een stijging van 0,5 procent. Landelijk ligt het gemiddelde verzuim bij organisaties met meer dan 100 medewerkers op 5,1 procent in het derde kwartaal van 2021 (bron: CBS). Het verzuimpercentage in de gehele onderwijssector ligt landelijk op 5,5 procent.

Ook in 2021 is de Covidpandemie van invloed geweest op de samenleving en op het hbo. De lange duur van de pandemie en het herhaaldelijk schakelen tussen fysiek en digitaal onderwijs en werken heeft geleid tot een verhoging van de psychosociale arbeidsbelasting, met impact op werkvermogen en vitaliteit. Het gemis aan sociale interactie speelt daarbij ook een rol.

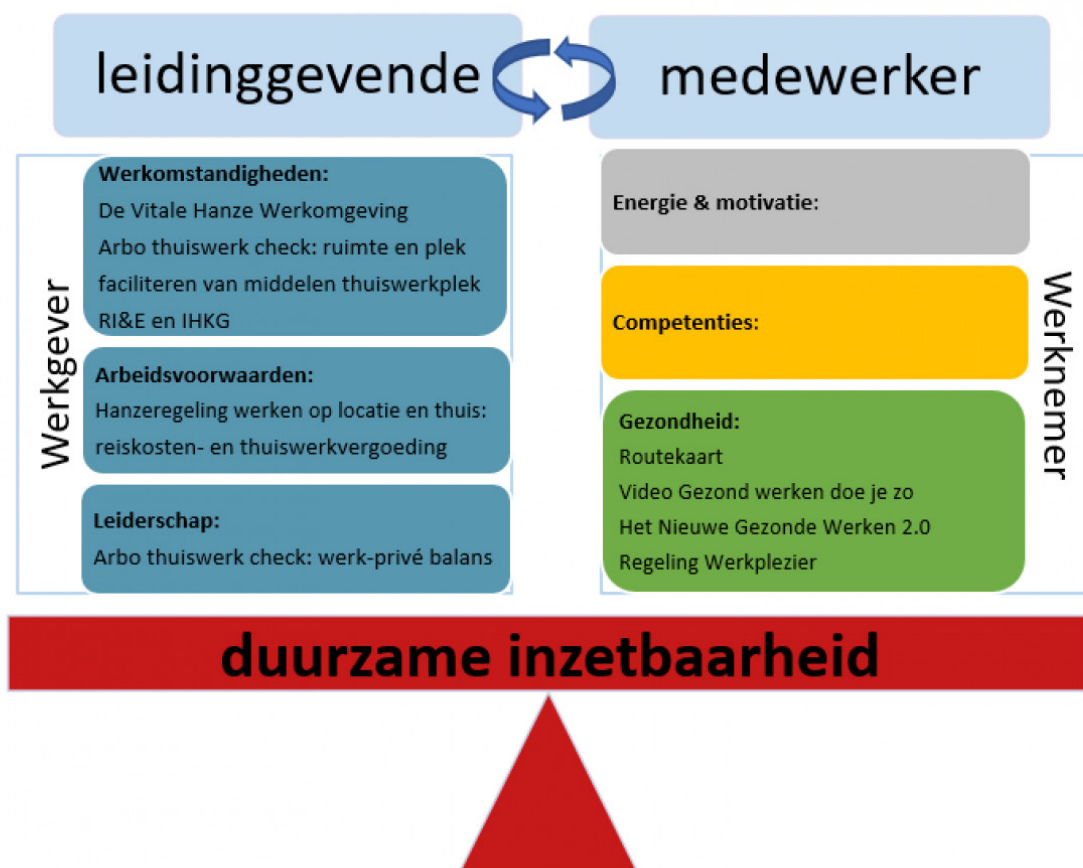
Sinds januari 2021 wordt verzuim vastgelegd in het nieuwe bedrijfsvoeringssysteem Afas. Op basis van signalen uit de organisatie werken we doorlopend het doorontwikkelen en het verder optimaliseren van dit systeem.

In 2020 is onze hogeschool een samenwerking aangegaan met De Arbodienst. Op basis van de ervaringen in het eerste jaar is ervoor gekozen om naast de bedrijfsarts en de arboverpleegkundige een tweede arboverpleegkundige aan te stellen, om de beschikbaarheid voor leidinggevend en medewerkers te kunnen borgen.

Arbobeleid en Duurzame inzetbaarheid

Hybride werken: focus op thuiswerkcomponent

In 2021 hebben we vastgesteld wat de benodigde faciliteiten, processen en procedures zijn om hybride werken te faciliteren en te ondersteunen. De afbeelding hieronder laat zien wat hiervan is gerealiseerd, vanuit het gezamenlijke belang van werkgever en werknemer om zo vitaal en gezond mogelijk het werk te kunnen blijven uitvoeren. Vanwege de coronapandemie is de focus bij hybride werken gelegd op thuiswerken.

Hanzeregeling werken op locatie en thuis

Door de coronapandemie was de richtlijn op onze hogeschool, in lijn met het landelijke advies: 'werk thuis, tenzij het echt niet anders kan'. Hiervoor was een tijdelijke thuiswerkregeling in de vorm van een vergoeding ingesteld. In oktober 2021 is deze overgegaan in de *Hanzeregeling werken op locatie en thuis*. Hierin is vastgelegd hoe het werken op de thuisplek vanuit de werkgever wordt gefaciliteerd. Daarbij staat het belang dat we als werkgever hechten aan

veilig en gezond werken voorop. Deels structureel thuiswerken is mogelijk als in dialoog tussen leidinggevende en medewerker aan de hand van de Arbo-thuiswerk-check is bepaald dat aan de gestelde eisen in de Arbowet voor werkplek, werkomgeving en werk-privébalans is voldaan. Als werkgever zorgen we voor een verantwoorde werkplek, zo nodig door te voorzien in ICT-middelen en meubilair. Voor het werken op locatie en thuis ontvangt de medewerker een reiskosten- en een thuiswerkvergoeding.

RI&E

Door de maatregelen van de coronapandemie zijn er, met uitzondering van één locatie, geen verdiepende of nieuwe RI&E's gestart. Aan diverse *schools* is advies gegeven over het uitvoeren van maatregelen in een op te stellen plan van aanpak van uitgevoerde RI&E's. Met de locatiemanagers en -coördinatoren is het RI&E-proces en het gebruik van het AMS (het digitale RI&E-instrument voor de branche) geëvalueerd. Hieruit is naar voren gekomen dat er meer duidelijkheid nodig is over de verschillende rollen, verantwoordelijkheden en budgetvoering voor de uitvoering in de praktijk.

De RI&E en de arborichtlijnen voor de flexibele werkomgeving zijn meegenomen bij de revisie van het Integraal Handboek Kwaliteit Gebouwen (IHKG), dat zich richt op een veilige en gezonde leer- en werkomgeving.

Arbo-advisering

Voorlichting over veilig en gezond werken is ontwikkeld in de vorm van een beeldscherm-werk-check. De medewerkers worden hiermee geïnformeerd over de gezondheidsrisico's en ontvangen persoonlijk advies over het beter uitvoeren van beeldschermwerk. Met de video 'Gezond werken doe je zo' wordt uitleg en instructie gegeven over hoe de medewerker een werkplek op locatie of thuis goed kan inrichten en op een verantwoorde manier gebruikt. De regelingen voor ergonomische hulpmiddelen, beeldschermbril en aangepast meubilair op grond van medische gronden zijn geactualiseerd. Hierbij is zo nodig online of telefonisch advies op maat gegeven.

Vitaliteit in coronatijd en 'Het nieuwe gezonde werken'

Vanaf de eerste lockdown met de beperkende maatregelen en het thuiswerken in 2020 is er ingezet op actieve communicatie en het ontwikkelen van instrumenten en interventies rondom het thema vitaliteit en gezond thuiswerken. Dat is in 2021 gecontinueerd.

Het interventieprogramma Het Nieuwe Gezonde Werken is vanwege de beperkende maatregelen aangepast. Er zijn diverse webinars georganiseerd over Gezond Thuiswerken, er is zo veel mogelijk individueel coaching ingezet op het moment dat het mogelijk was en de teamaanpak kreeg vooral online vorm. 22 organisatieonderdelen zijn gefaseerd gestart met onderdelen van het programma. In totaal kent het programma 964 deelnemers en daarbovenop nog een kleine 400 ongeregistreerde deelnemers, die aan de webinars of floortalks hebben deelgenomen. Van die grote groep zijn er 250 individuele deelnemers, waarvan 126 een coachingstraject volgen. Verder zijn er 88 medewerkers die hebben deelgenomen aan 24H Papendal (gemiddelde waardering 8,7). Er zijn 44 ambassadeurs opgeleid en voor die groep is een kennis- en communityplatform ontwikkeld in Blackboard.

De Vitale Hanze Werkomgeving

Ook in het afgelopen jaar zijn organisatieonderdelen verhuisd naar een nieuwe werkomgeving. De werkgroep De Vitale Hanze Werkomgeving is hierbij in meer of mindere mate betrokken geweest en heeft adviezen gegeven over activiteitgericht werken. De werkgroep is betrokken geweest bij de verhuizingen van de onderdelen HanzePro, Kenniscentrum Noorderruimte, Centrum voor Talent en Leren, Instituut voor rechtenstudies en het Lucia Marthas Institute of Performing Arts. Verder is er voor de verhuizing van de stafdiensten naar de Van Olsttoren een Programma van wensen en eisen opgeleverd en is geadviseerd bij het definitieve ontwerp voor stafbureau Informatisering in de Van Doorenveste.

Regeling werkplezier

In 2021 is de regeling werkplezier minder vaak aangevraagd. Van de 24 medewerkers die een aanvraag deden, zijn er 3 trajecten niet toegekend. Het merendeel van de aanvragen betrof een (deel)vergoeding voor coaching en/of veerkracht. De overige aanvragen betroffen sport, personal training of het optimaliseren van vaardigheden (anders dan wat binnen het scholingsbudget valt).

Werkbelevingsonderzoek

Eind 2021 is het werkbelevingsonderzoek uitgezet. Dit onderzoek wordt één keer per twee jaar uitgezet onder onze medewerkers. De resultaten van het onderzoek worden in januari 2022 bekendgemaakt en vervolgens besproken met medewerkers en in de teams. Voor de uitvoering van het werkbelevingsonderzoek heeft onze hogeschool aansluiting gezocht bij het brancheinstrument van de Vereniging Hogescholen (ICTU) dat uitgevoerd wordt door Effectory.

Diversiteit en inclusiviteit

Participatie en inclusief ondernemen

Onze hogeschool heeft zich gecommitteerd aan het beschikbaar stellen van minimaal 55 participatiebanen (ook wel: afspraakbanen) met een omvang van 0,7 fte per aanstelling, te toetsen aan het einde van het jaar 2025. Dit is conform de afspraak met de Vereniging Hogescholen.

Op 31 december 2021 waren er 23 participatiemedewerkers direct werkzaam voor de Hanzehogeschool. Hiervan hadden 11 medewerkers een vaste aanstelling, 1 een tijdelijk dienstverband, 10 een tijdelijk dienstverband via een detachingsbedrijf en 2 een proefplaatsing.

Ons sociaal ondernemerschap komt verder tot uiting in de inzet van sociale inkoop en het benutten van Social Return on Investment (SROI) bij aanbestedingen en lopende opdrachten. Social return is in 2021 verder geborgd binnen het leveranciersmanagement. Bij elk inkooptraject wordt gezocht naar de best passende manier om social return te integreren in de gewenste dienstverlening.

- De opdrachtverstrekking aan Cycloon post heeft in 2021 voor zes medewerkers uit de doelgroep afspraakbanen opgeleverd.
- Schoonmaakbedrijf GOM is in 2021 binnen onze drie locaties gestart met het programma Gildeleren. In dit programma is ruimte voor leer-werkplekken voor vijf stagiaires met een migratieachtergrond of een vluchtelingenstatus van de mbo-1-opleiding Zorg & Dienstverlening van het Alfa college. Hierin staat het creëren en behouden van ontwikkelkansen én werkgelegenheid binnen de muren van onze hogeschool voorop.
- Bij het invullen van de SROI-verplichting van de Hanze Inhuurdesk (externe inhuur) richten we ons op studenten met een (functie)beperking. We bieden ze via training en coaching gerichte ondersteuning alvorens zij stagelopen, afstuderen of de arbeidsmarkt betreden.

Binnen de reguliere (onderwijs)activiteiten wordt er steeds vaker ruimte gemaakt voor duurzame instroom van participatiemedewerkers.

Op de Zernike Campus creëren we samen met de Rijksuniversiteit extra banen met een ontwikkelperspectief, in het Steward Campus team.

Strategisch personeelsplan

In 2022 wordt het Strategisch personeelsplan (SPP) herijkt. Input hiervoor zijn de meerjarenpersoneelsplannen die alle organisatieonderdelen in 2021 hebben opgesteld. Het SPP maakt inzichtelijk wat de komende jaren de belangrijkste ontwikkelingen en uitdagingen zijn op basis van het Strategisch beleidsplan *'Betrokken en Wendbaar'*, de meerjarenbegroting en externe ontwikkelingen.

Arbeidsvoorwaarden

Eigenrisicodragerschap WW/BWW

In 2021 hebben 27 (ex-)medewerkers een WW-uitkering aangevraagd en toegekend gekregen en 11 een BW-uitkering. Op peildatum 31 december 2021 ontvingen 30 (ex-)medewerkers een WW-uitkering en 18 een BW-uitkering. In totaal gaat het om 40 (ex-)medewerkers (een deel ontvangt beide uitkeringen).

Seniorenregelingen

De kosten voor de twee seniorenregelingen (Seniorenregeling Onderwijspersoneel en Werktijdvermindering Senioren) bedroegen 1.975.000 euro. Ten opzichte van 2020 betekent dit een stijging van 399.000 euro.

Besteding decentrale arbeidsvoorwaardenmiddelen

De cao-hbo kent de bepaling dat elke hogeschool jaarlijks 1,41 procent van het getotaliseerd jaarinkomen beschikbaar stelt voor afspraken op het gebied van (decentrale) arbeidsvoorwaarden. Afspraken hierover worden in het lokale cao-overleg gemaakt. In 2021 was hiervoor binnen onze begroting ruim 2,2 miljoen euro beschikbaar. Onderstaande tabel toont hoe deze middelen zijn besteed.

		2019	2020	2021
		€ 149.935.768	€ 149.888.285	€ 161.517.038
Grondslag:		getotaliseerd jaarinkomen	getotaliseerd jaarinkomen	getotaliseerd jaarinkomen
		REALISATIE	REALISATIE	REALISATIE
Uit te geven door HG	percentage	1,41%	1,41%	1,41%
		€ 2.114.094	€ 2.113.425	€ 2.277.390
Uitgaven Decentrale arbeidsvoorwaardenmiddelen				
Kinderopvang (afdracht aan Belastingdienst)	doorlopend	€ 632.987	€ 648.254	€ 701.197
Ouderschapsverlof (betaald)	doorlopend	€ 651.629	€ 574.728	€ 730.616
OV-regeling	v.a. 1-1-2008	€ 488.835	€ 349.142	€ 106.475
Stimuleringsbijdrage sport	per jaar	€ 5.000	€ 0	€ 0
Woon-werkverkeer (12e maand)	doorlopend	€ 62.008	€ 47.136	€ 29.065
Fit for the Future: Het Nieuwe Gezonde Werken		€ 222.785	€ 139.160	€ 125.209
Fit for the Future: Werkplek+	2018-2019-2020	€ 45.612	€ 1.256	€ 0
Fit for the Future: Werkplezier in elke levensfase	2018-2019	€ 101.882	€ 69.064	€ 54.650
HanzeFit (exploitatiekosten)		€ 0	€ 0	€ 0
Eénmalige thuiswerkvergoeding 2020	2020	€ 0	€ 448.540	€ 0
Totale uitgaven		€ 2.210.738	€ 2.277.280	€ 1.747.212
Verschil met uit te geven door HG		€ -96.643	€ -163.855	€ 530.178

GET STARTED

MULTIPE IC WEDDE

07 Jaarrekening

van Os

Balans

Balans per 31 december 2021

(na resultaatbestemming, bedragen x € 1.000,-)

1	Activa	31/12/21	31/12/20
Ref.			
	Vaste activa		
1.1	Immateriële vaste activa	1.088	865
1.2	Materiële vaste activa	152.600	141.099
1.3	Financiële vaste activa	76	242
	Totaal vaste activa	153.763	142.206
	Vlottende activa		
1.4	Voorraden	452	424
1.5	Vorderingen	6.939	8.333
1.6	Liquide middelen	89.162	63.854
	Totaal vlottende activa	96.554	72.611
	Totaal activa	250.317	214.817
2	Passiva	31/12/21	31/12/20
Ref.			
2.1	Eigen vermogen	97.256	77.012
2.2	Voorzieningen	15.404	12.553
2.3	Langlopende schulden	57.440	50.743
2.4	Kortlopende schulden	80.216	74.510
	Totaal passiva	250.317	214.817

Staat van baten en lasten

Baten en lasten 1 januari 2021 - 31 december 2021

(bedragen x €1000,-)

	2021	Begroting 2021	2020
Ref.			
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	256.785	239.591	217.062
3.2 Collegegelden	49.272	45.612	56.638
3.3 Baten werk i.o.v. derden	2.972	4.429	3.808
3.4 Baten subsidies	13.237	10.611	10.142
3.5 Overige baten	7.621	7.488	9.187
Totaal baten	329.887	307.730	296.836
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	-242.002	-242.140	-219.957
4.2 Afschrijvingen	-17.268	-18.714	-18.488
4.3 Huisvestingslasten	-17.936	-17.318	-21.547
4.4 Overige lasten	-31.709	-31.132	-27.596
Totaal lasten	-308.916	-309.304	-287.588
Saldo baten en lasten	20.971	-1.574	9.248
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	4	2	5
5.2 Financiële lasten	-845	-920	-1.268
Totaal financiële baten en lasten	-841	-918	-1.263
Netto resultaat	20.130	-2.492	7.986

Kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht

(bedragen x €1000,-)

	2021	2020
ref.		
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	20.130	7.986
Aanpassingen voor:		
4.2 - Afschrijvingen	17.268	18.488
4.2 - Boekresultaat desinvestering MVA	0	-339
2.1 - Mutatie EV	114	0
2.2 - Mutaties voorzieningen	2.852	1.868
	20.234	20.017
Veranderingen in werkkapitaal:		
1.4 - Voorraden	-28	19
1.5 - Vorderingen	-1.353	3.419
2.4 - Kortlopende schulden (excl.intrest)	7.902	4.307
	6.521	7.745
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	46.885	35.747
5.1 Betaalde interest	-845	-1.143
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	46.040	34.604
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
1.1 Investerings in immateriële vaste activa	-822	0
1.1 Desinvesteringen in immateriële vaste activa	0	0
1.2 Investerings in materiële vaste activa	-26.773	-15.481
1.2 Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	387
1.3 Aflossing op leningen u/g	167	57

	2021	2020
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-27.428	-15.037
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
2.3 Aangegane langlopende leningen	10.000	0
2.4.5 Aflossing langlopende schulden	-3.303	-12.903
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	6.697	-12.903
Mutatie geldmiddelen	25.309	6.664

Toelichting algemeen

De instelling, gevestigd te Groningen, Zernikeplein 1, is een stichting en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41012703. Deze jaarrekening heeft betrekking op het kalenderjaar 2021, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2021.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Activiteiten

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs. De instelling verricht geen activiteiten in het buitenland.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de op dat moment geldende wisselkoersen. Onder de investeringen in immateriële- en materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor geldmiddelen zijn opgeofferd.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van de Hanzehogeschool Groningen zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- personeelsvoorzieningen
- voorziening dubieuze debiteuren

Rapporteringsvaluta

Alle in dit financiële verslag vermelde bedragen zijn genoteerd in euro's. De euro is de functionele valuta van de instelling. Daar waar afkortingen gebruikt worden van K€ en M€ wordt bedoeld € x 1.000 respectievelijk € x 1.000.000.

Vergelijkende cijfers

De cijfers over het vorig kalenderjaar zijn, indien en voor zover dat uit hoofde van transparantie wenselijk en noodzakelijk werd geacht, opnieuw gerubriceerd om vergelijkbaarheid mogelijk te maken.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Transacties in vreemde valuta's

Transacties luidend in vreemde valuta's worden in euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. Valutakoersverschillen worden verwerkt in de staat van baten en lasten in de periode dat zij zich voordoen.

Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de stichting. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de stichting en haar bestuurders, functionarissen op sleutelposities en leden RvT en de stichtingen zoals opgenomen in het overzicht verbonden partijen, zoals opgenomen onder de toelichting op de balans, waarbij sprake is van enige vorm van zeggenschap. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transacties wordt de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht toegelicht.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Belastingen

Vennootschapsbelasting (Vpb)

De 'Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen' is in werking getreden op 1 januari 2016. Deze wet bepaalt dat onderwijsinstellingen in beginsel Vpb-plichtig zijn. In de Wet is echter een specifieke vrijstelling opgenomen voor onderwijsinstellingen die bekostigd onderwijs verrichten en voldoen aan de in de wet opgenomen voorwaarden. De Hanzehogeschool Groningen heeft vastgesteld dat zij voldoet aan de voorwaarden om een beroep te kunnen doen op de onderwijsvrijstelling en is derhalve vrijgesteld van het doen van aangifte voor de Vpb.

Omzetbelasting (BTW)

Op grond van artikel 11 van de Wet Omzetbelasting is de Hanzehogeschool Groningen vrijgesteld van het heffen van BTW over het onderwijs. De relevante vrijstellingen die van toepassing zijn, luiden als volgt:

- Onderwijsvrijstelling (art. 11, lid 1, onderdeel o Wet OB);
- Koepelvrijstelling (art. 11, lid 1, onderdeel u Wet OB);
- Fondswervingsvrijstelling (art. 11, lid 1, onderdeel v Wet OB);

De onderwijsvrijstelling zorgt ervoor dat diverse soorten van onderwijs 'en nauw daarmee samenhangende leveringen en diensten' zonder btw kunnen worden verstrekt. Hierbij zijn drie categorieën te onderscheiden:

- het wettelijk geregeld onderwijs;
- het niet-wettelijk geregeld onderwijs (aangewezen onderwijs, zoals beroepsopleidingen);

- nauw met het (niet-)wettelijk geregeld onderwijs samenhangende leveringen en diensten.

Van wettelijk geregeld onderwijs is sprake indien het onderwijs is opgenomen in één van de onderwijswetten en onder toezicht staat van de inspectie van onderwijs of is onderworpen aan een ander toezicht door de minister die met zorg voor het desbetreffende onderwijs is belast.

Activiteiten die niet onder een vrijstelling vallen, worden met BTW in rekening gebracht bij de afnemer.

Doordat de activiteiten zijn vrijgesteld van BTW kan de BTW op de kosten die aan de Hanzehogeschool Groningen in rekening worden gebracht niet worden teruggekregen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (WJZ/2007/50507) (RJ660).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich zullen voordoen. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar en volgen de per 1 januari 2008 ingevoerde Regeling Jaarverslaggeving onderwijs.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: verstrekte leningen en overige vorderingen en overige financiële verplichtingen.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de juridische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen. Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Saldering van financiële instrumenten: Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de stichting beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de stichting het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige voordelen die dat actief in zich bergt, zullen toekomen aan de Hanzehogeschool en de kosten van dat actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de staat van baten en lasten. Voor het nog niet afgeschreven deel van de geactiveerde ontwikkelingskosten wordt een wettelijke reserve gevormd.

De grondslagen voor de vaststelling en verwerking van bijzondere waardeverminderingen zijn opgenomen onder Materiële Vaste Activa.

Ontwikkelingskosten

Ontwikkelingskosten worden geactiveerd voor zover deze betrekking hebben op commercieel haalbaar geachte projecten. De ontwikkeling van een immaterieel vast actief wordt commercieel haalbaar geacht als het technisch uitvoerbaar is om het actief te voltooien, de instelling de intentie heeft om het actief te voltooien en het vervolgens te gebruiken of te verkopen is (inclusief het beschikbaar zijn van adequate technische, financiële en andere middelen om dit te bewerkstelligen), de instelling het vermogen heeft om het actief te gebruiken of te verkopen, het waarschijnlijk toekomstige economische voordelen zal genereren en de uitgaven gedurende de ontwikkeling

betrouwbaar zijn vast te stellen.

Ontwikkelingskosten worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs omvat voornamelijk de salariskosten van het betrokken personeel; de geactiveerde kosten worden na beëindiging van de ontwikkelingsfase (actief gereed voor ingebruikname) afgeschreven over de verwachte gebruiksduur.

De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. De kosten voor onderzoek en de overige kosten voor ontwikkeling worden ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin deze zijn gemaakt.

De gehanteerde categorieën zijn (samen met de afschrijvingstermijnen en –percentages):

- Ontwikkelingskosten (website) 3-5 jaar (33,3% - 20%)
- Software 3-5 jaar (33,3% - 20%)

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten (om de activa op hun plaats of in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik) of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Op terreinen wordt niet afgeschreven. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschaffingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, rekening houdend met de eventuele restwaarde. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering. Afboekingen door verkoop, buitengebruikstelling of tenietgaan worden afzonderlijk vermeld. Onderstaande afschrijvingstermijnen worden als uitgangspunt gehanteerd, op basis van incidentele afwijkende inschatting van levensduur kan deze worden aangepast.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderverslies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderverslies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderverslies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderverslies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderverslies voor het actief zou zijn verantwoord.

De gehanteerde categorieën zijn (samen met de afschrijvingstermijnen en –percentages):

- Gebouwen Casco/Afbouw 30 jaar (3,3%)

- Gebouwen: inbouw 15 jaar (6,7%)
- Gebouwen: investering in huurpanden 10 jaar (10,0%) of kortere huurtermijn
- Sportterreinvoorzieningen 10 jaar (10,0%)
- Overige terreinvoorzieningen 15-30 jaar (3,3%-6,7%)
- Bouwkundige voorzieningen en installaties 15 jaar (6,7%)
- Meubilair (inventaris) 7-12 jaar (8,3%-14,3%)
- Computerapparatuur 3-4 jaar (33,3%-25,0%)
- Audiovisuele apparatuur 4 jaar (25,0%)
- Medische apparatuur 10 jaar (10,0%)
- Industriële apparatuur 15 jaar (6,7%)
- Overige apparatuur 7 jaar (14,3%)
- Technische installaties ICT 7 jaar (14,3%)
- Technische installaties overig 15 jaar (6,7%)
- Transportmiddelen 7 jaar (14,3%)

Ontvangen subsidies die betrekking hebben op investeringen (materiële vaste activa) worden in mindering gebracht op de materiële vaste activa. Bij desinvesteringen worden deze ontvangen subsidies naar rato gedesinvesteerd.

Financiële vaste activa

Leningen u/g

Leningen worden verstrekt op basis van overeenkomsten waarin is vastgelegd op welke termijn de lening wordt afgelost, tegen welk rentepercentage geleend wordt en indien van toepassing, welke zekerheden er zijn verstrekt. De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten (indien materieel). Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardewijzigingen in de staat van baten en lasten of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt. Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten bijvoorbeeld het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betalingen door een debiteur en aanwijzingen dat een debiteur failliet zal gaan.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of lagere opbrengstwaarde. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, vermeerderd met overige kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de meest betrouwbare schatting van het bedrag dat de voorraden maximaal zullen opbrengen, onder aftrek van nog te maken kosten.

Vorraden worden gewaardeerd met toepassing van de 'first-in, first-out' (Fifo)-methode.

Onderhanden projecten

De post Onderhanden projecten bestaat uit het saldo van gerealiseerde projectkosten en reeds gedeclareerde termijnen en/of ontvangen subsidies. Indien de gerealiseerde opbrengsten hoger zijn dan de gerealiseerde projectkosten van de totale onderhanden projecten, worden de onderhanden projecten verantwoord onder de kortlopende schulden. Indien de projectkosten lager zijn dan de opbrengsten worden de onderhanden projecten onder de vorderingen op de balans opgenomen. In de toelichting is een uitsplitsing opgenomen van het saldo van onderhanden projecten in enerzijds een positief bedrag betreffende contracten waarvan de waarde van het verrichte werk de gedeclareerde termijnen overtreft en anderzijds een negatief bedrag ingeval het totaal van de termijnen de waarde van het verricht werk overtreft.

In de waardering van onderhanden projecten worden de kosten die direct betrekking hebben op het project, zoals personeelskosten voor werknemers direct werkzaam aan het project, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die vanuit de (subsidie-) overeenkomst aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend, begrepen.

Verwerking van de projectkosten in de staat van baten en lasten vindt plaats als de prestaties in het project worden geleverd en zijn gerealiseerd. Verwachte verliezen op onderhanden projecten worden onmiddellijk in de staat van baten en lasten verwerkt. Het bedrag van het verlies wordt bepaald ongeacht of het project reeds is aangevangen, het stadium van realisatie van het project of het bedrag aan bate dat wordt verwacht op andere, niet gerelateerde projecten.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindingsverliezen. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

De looptijd van de vorderingen is < 1 jaar.

Vorderingen waartegenover ook een schuld staat in de vorm van vooruitontvangen bedragen, zijn gesaldeerd opgenomen in de balans voor zover toegestaan.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de Hanzehogeschool Groningen is opgebouwd uit de in het verleden behaalde resultaten. Andere mutaties in het eigen vermogen komen tot stand door stelselwijzigingen of door het opnemen van verbonden partijen. Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht. De bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door derden zijn aangebracht.

Het resultaat van het verslagjaar op het initieel onderwijs wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Is een deel van het resultaat tot stand gekomen door activiteiten in projectvorm die nog niet zijn afgerond, dan wordt dat deel overgeheveld naar de bestemde reserve Projecten.

Voor een verdere toelichting op het vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan als gevolg van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorzieningen wachtgeld

Voor zowel het wettelijke als het bovenwettelijke deel van de wachtgeldregeling is per balansdatum een voorziening getroffen. Deze voorzieningen zijn bepaald op basis van opgaven van de uitvoeringsinstellingen, rekening houdend met deelnamekans.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen voor verwachte lasten gedurende het dienstverband van de werknemers. Hierbij is rekening gehouden met indexatie, blijf- en deelnamekans en verdiscontering.

Voorziening WGA-WIA

Ter dekking van toekomstige lasten ingevolge de wet integratie gedeeltelijk arbeidsgeschikten is een voorziening opgenomen. De voorziening is bepaald op basis van het ziekenbestand en verdisconteerd.

Voorziening DI-WS

Ter dekking van toekomstige lasten ingevolge de vanuit de cao toepasbare regelingen rondom duurzame inzetbaarheid en werktijdvermindering senioren is een voorziening opgenomen. De voorziening is bepaald op basis van beste schatting, gebaseerd op verwachte aanmeldingen voor de regeling, leeftijd en blijfkans.

Overige voorzieningen

Onder de overige voorzieningen is een voorziening getroffen voor de regeling IPP. Deze voorziening is gebaseerd op historische deelname van studenten aan deze opleiding en de inschatting van het aantal studenten dat aanspraak zal maken op deze coulance-regeling.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Onder kortlopende schulden zijn de bedragen ondergebracht die nog betrekking hebben op het verslagjaar maar op balansdatum nog niet zijn betaald en bedragen die zijn ontvangen in of voor het verslagjaar en aan opvolgende jaren moeten worden toegekend.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het saldo van de baten en lasten is tot stand gekomen met inachtneming van de volgende beginselen:

- Toerekeningsbeginsel: baten en lasten worden toegerekend aan dat jaar waar ze betrekking op hebben, hierbij wordt ervan uitgegaan dat onderwijstaken gelijkmatig over het jaar zijn verdeeld.
- Realisatiebeginsel: winsten worden genomen voor zover zij in het verslagjaar zijn gerealiseerd.
- Voorzichtigheidsbeginsel: verliezen of risico's worden opgenomen voor zover zij bekend zijn geworden vóór het opmaken van de jaarrekening.

Begroting

De Hanzehogeschool Groningen werkt met een planning- en controlcyclus op studiejaar en daarmee ook met een begroting op studiejaar. Een studiejaar loopt van september t/m augustus. De begroting zoals opgenomen in de kalenderjaarrekening is derhalve een rekenkundige samenvoeging van 8/12 studiejaar X en 4/12 studiejaar X+1.

Baten

Rijksbijdragen OCW

De baten die in een verslagjaar zijn ontvangen van het ministerie van OCW worden in totaliteit verantwoord en zijn gebaseerd op de meest recent verschenen rijksbijdragebrieven. De rijksbijdragebrief van december is feitelijk de definitieve toekenning over een kalenderjaar. Eventuele mutaties op de rijksbijdrage worden toegerekend aan het betreffende kalenderjaar en werken volledig door in de studiejaarrekening over de periode september jaar 2020 t/m augustus jaar 2021.

Collegegelden

De collegegelden worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Werk i.o.v. derden

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden verantwoord naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten. Zie tevens de grondslagen met betrekking tot Onderhanden projecten.

Overige baten

Overige baten bestaan uit baten uit verhuur, detachering en overige. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Huuropbrengsten uit vastgoedbeleggingen worden lineair in de staat van baten en lasten opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst. Vergoedingen ter stimulering van het sluiten van huurovereenkomsten worden als integraal deel van de totale huuropbrengsten verwerkt.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (bijvoorbeeld sabbatical leave) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding wordt verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslag aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid) wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de instelling zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen welke noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen.

Indien op basis van de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot een pensioenregeling per balansdatum een verplichting bestaat, wordt een voorziening gevormd als het waarschijnlijk is dat de aanwending van een maatregelenpakket, dat nodig is voor het herstel van de per balansdatum bestaande dekkingsgraad, zal leiden tot een uitstroom van middelen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de

uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Toelichting op de balans

1. Activa

Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

De mutaties in de immateriële vaste activa worden als volgt weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)

	Totaal IMVA	1.1.1 Ontwikkeling en software
stand per 31-12-2020		
verkrijgingen	7.642	7.642
cum.afschrijvingen	6.777	6.777
boekwaarde	865	865
mutaties 2021		
investeringen	822	822
desinvesteringen	1066	1066
afschrijvingen	599	599
afschr desinvesteringen	1.066	1.066
	223	223
stand per 31-12-2021		
verkrijgingen	7.397	7.397
afschrijvingen	6.309	6.309
boekwaarde	1.088	1.088

Toelichting:

De immateriële vaste activa heeft betrekking op diverse softwaresystemen (waaronder Osiris, AFAS, PowerBI, VMware) en ontwikkeling van de website Hanze.nl en de Nieuwe Leer-Werkplek. In verband met de aanschaf van het softwarepakket AFAS zijn andere pakketten buiten gebruik gesteld. Deze pakketten hebben geen boekwaarde en zijn in 2021 gedesinvesteerd.

1.2 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)

	Totaal MVA	1.2.1.1 Gebouwen	1.2.1.2 Terreinen	1.2.2.1 Inventaris	1.2.2.2 Apparatuur	1.2.3 Vervoer- middelen	1.2.4 MVA in uitvoering
stand per 31-12-2020							
verkrijgingen	336.024	227.895	21.698	25.535	51.036	275	9.584
cum.afschrijvingen (-/-)	194.925	135.370	4.454	17.917	36.998	186	0
boekwaarde	141.099	92.525	17.244	7.618	14.038	89	9.584
mutaties 2021							
investeringen	30.423	24.370	337	1.381	4.329	5	0
desinvesteringen (-/-)	2	0	0	0	2	0	0
overboeking	-2.253	0	0	0	0	0	-2.253
afschrijvingen (-/-)	16.668	9.781	459	1.154	5.245	29	0
cum.afschr desinvesteringen	1		0	0	1	0	0
	11.501	14.590	-121	227	-916	-25	-2.253
stand per 31-12-2021							
verkrijgingen	364.192	252.266	22.036	26.916	55.363	279	7.332
Cum. afschrijvingen (-/-)	211.592	145.151	4.913	19.071	42.242	215	0
boekwaarde	152.600	107.115	17.123	7.845	13.122	64	7.332

Toelichting:

Door de Hanzehogeschool wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Een bijzonder-waardeverminderversverlies wordt direct als last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief. Over het verslagjaar is bijzondere waardevermindering niet van toepassing.

De investeringen in gebouwen en terreinen hebben over het boekjaar met name betrekking op de realisatie van de nieuw- en verbouw van Zp7 (m€22,4).

Investeringen in inventaris hebben voornamelijk betrekking op aanschaf van meubilair.

Investeringen in apparatuur hebben voornamelijk betrekking op computerapparatuur ICT en infrastructuur ICT.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is geen voorziening voor groot

onderhoud gevormd. De kosten van groot onderhoud worden conform de componentenmethode geactiveerd onder de materiele vaste activa.

Het saldo op 'MVA in uitvoering' heeft betrekking op lopende investeringsprojecten en omvat met name nieuwbouw Zernikeplein 7 (m€3).

De panden aan het Zernikeplein (hoofdgebouw met Van Olsttoeren, Van Doorenveste, Willem-Alexander Sportcentrum, Marie Kamphuisborg) en aan de Petrus Driessenstraat (Wiebengacomplex) zijn hypotheecair bezwaard. Het recht op eerste hypotheek is verleend aan de Staat der Nederlanden (Ministerie van Financiën).

1.3 Financiële vaste activa

De mutaties in de financiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekwaarde 31-12-2020	Investerings en verstrekte leningen	Desinvest. en afgeloste leningen	Vord. kortlopend	Boekwaarde 31-12-2021
1.3.1 Overige leningen u/g					
Unica Installatiegroep BV	167	0	167	0	0
1.3.2 Waarborgsommen en bankgaranties	76	0	0	0	76
Totaal financiële vaste activa	242	0	167	0	76

Toelichting:

In verband met de investering in energievoorzieningen (warmte-koude-opslag) voor het Economiegebouw is in 2006 een geldlening verstrekt aan Unica ten bedrage van K€ 354. Aanvullend op deze overeenkomst is eind 2007 voor het Willem-Alexander Sportcentrum (Zernikeplein 17) een lening aan Unica van K€ 564 verstrekt. De investeringen hadden een educatief karakter en zijn in 2021 voor de resterende boekwaarde volledig afgelost.

De vermeldde bankgaranties hebben betrekking op garanties verstrekt bij het aangaan van huurovereenkomsten.

Flottende Activa

1.4 Voorraden

(bedragen x € 1.000,-)

	31/12/21	31/12/20
1.4.1 Gebruiksgoederen		
Magazijngoederen/kantoorbenodigdheden	452	424
Totaal voorraden	452	424

Toelichting:

Onder de voorraden zijn tevens opgenomen de geregistreerde verbruiksmiddelen chemicalien.

1.5 Vorderingen

(bedragen x € 1.000,-)

		31/12/21	31/12/20
1.5.1	Debiteuren	1.909	3.920
1.5.2	Studenten	115	253
1.5.3	Overige vorderingen	1.928	687
1.5.4	Overlopende activa	2.988	3.473
	Totaal vorderingen	6.939	8.333

Toelichting:

In de vorderingen op debiteuren en studenten zijn voorzieningen voor oninbaarheid opgenomen van respectievelijk K€ 10,5 en K€ 122. Deze bedragen hebben betrekking op vorderingen met een looptijd langer dan 1 jaar.

Onder de debiteuren per 31-12-2020 was een vordering opgenomen op de NAM ter hoogte van M€ 2,9; deze is in het begin van 2021 voldaan. Per 31-12-2021 staat er een nieuwe vordering op NAM open voor een aanzienlijk lager bedrag van K€ 740. Dit verklaart grotendeels het verschil tussen 2020 en 2021.

De saldi vermeld onder de overlopende activa hebben met name betrekking op transitorische posten, kosten betaald in het huidige boekjaar en betrekking hebbend op het komende boekjaar.

1.6 Liquide middelen

(bedragen x € 1.000,-)

		31/12/21	31/12/20
1.6.1	Banken	89.136	63.832
1.6.2	Kasmiddelen	27	22
	Totaal liquide middelen	89.162	63.854

Toelichting:

Een nadere toelichting op de mutaties binnen de Liquide middelen is te vinden in het kasstroomoverzicht. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de instelling.

2. Passiva

2.1 Eigen vermogen

2.1.1 Voorstel resultaatbestemming

Het resultaat van de Hanzehogeschool Groningen over het jaar 2021 bedraagt K€ 20.130. Voorgesteld wordt om het resultaat als volgt te verdelen:

Dotatie algemene reserve (publiek)	21.535
Onttrekking algemene reserve (privaat)	-1.250
Onttrekking bestemmingsreserve (huisvesting)	-155
Resultaat	20.130

2.1.2. Verloopoverzicht

(bedragen x € 1.000,-)

	Bestemming resultaat 2020	Saldo 31-12- 2020	Bestemming resultaat 2021	Overige mutaties	Saldo 31-12- 2021
Algemene reserve (publiek)	7.855	70.922	21.535	114	92.571
Algemene reserve (privaat)	467	5.935	-1.250	0	4.685
Subtotaal algemene reserve	8.322	76.857	20.285	114	97.256
Bestemmingsreserves (publiek)					
Reserve huisvestingsbeleid	-336	155	-155	0	0
Subtotaal bestemmingsreserves (publiek)	-336	155	-155	0	0
Totaal eigen vermogen	7.986	77.012	20.130	114	97.256

Toelichting:

De algemene reserve privaet heeft betrekking op de cumulatieve resultaten op contractactiviteiten van de Stichting Hanzehogeschool waarbij private middelen zijn betrokken.

Bestemmingsreserve huisvestingsbeleid: In 2013 is een bedrag van M€ 3,1 onttrokken aan de Algemene reserve en toegevoegd aan deze bestemmingsreserve. Deze heeft betrekking op het uit te voeren nieuwbouwprogramma over de jaren 2015-2021. Jaarlijks is naar rato van de voortgang van het programma een deel van de bestemmingsreserve afgebouwd, per 31-12-2021 is het saldo € 0.

Onder de Overige mutaties heeft een eenmalige correctie op het eigen vermogen plaatsgevonden.

2.2 Voorzieningen

	Mutaties				saldo 31-12-2021
	saldo 31-12-2020	Dotaties 2021	Onttrekkingen 2021	Vrijval 2021	
2.2.1 Personeelsvoorzieningen					
Wachtgelden wettelijk	843	868	-872	-198	642
Wachtgelden bovenwettelijk	1.850	792	-792	-356	1.495
Voorziening jubilea	924	777	-129	0	1.572
Voorziening WGA-WIA	610	1.186	-321	0	1.474
Voorziening DI	1.353	0	0	-360	993
Voorziening WS	6.972	3.787	-2.030	0	8.729
Subtotaal personeelsvoorzieningen	12.552	7.410	-4.143	-914	14.904
2.2.2 Overige voorzieningen					
Voorziening coulanceregeling IPP	0	500	0	0	500
Subtotaal overige voorzieningen	0	500	0	0	500
Totaal voorzieningen	12.552	7.910	-4.143	-914	15.404

	Kortlopend deel <1 jaar	Langlopend deel >1 jaar	saldo 31-12-2021
Personeelsvoorzieningen			
Wachtgelden wettelijk	298	343	642
Wachtgelden bovenwettelijk	177	1.317	1.495
Voorziening jubilea	75	1.497	1.572
Voorziening WGA-WIA	285	1.189	1.474
Voorziening DI	596	397	993
Voorziening WS	2.291	6.438	8.729
Subtotaal personeelsvoorzieningen	3.723	11.182	14.904

Toelichting:

De voorzieningen Wachtgelden wettelijk en bovenwettelijk alsmede WGA-WIA zijn opgenomen conform opgaaf van uitvoerders. Daar waar individuele onttrekkingen aan voorzieningen niet specificeerbaar zijn, is het saldo van dotaties en onttrekkingen vermeld onder Dotaties.

De voorziening DI wordt lineair afgebouwd in de komende twee jaar, dit als gevolg van het beëindigen van de spaarmogelijkheid.

De voorziening WS is in 2021 verder toegenomen als gevolg van een stijgend deelnamepercentage. Verwachting is dat de deelname aan de WS regeling in de komende jaren verder zal toenemen vanwege vergrijzing binnen de populatie. Aan de andere kant zal de uitstroom toenemen waardoor de hoogte van de voorziening zich zal

stabiliseren.

Bij het vaststellen van de voorziening jubilea wordt nu een generieke berekeningmethodiek binnen het onderwijs gevolgd waardoor de voorziening is toegenomen. In deze methodiek zijn met name de blijfkansen en contante waarde-methode herijkt.

Onder de overige voorzieningen is per ultimo kalenderjaar een voorziening opgenomen ten behoeve van een begin 2022 opengestelde coulancregeling voor in eerdere jaren onterecht geïncasseerde aanvullende collegegelden.

2.3 Langlopende schulden

(bedragen x € 1.000,-)

	Bedrag 31-12-20	Aangegane leningen o/g	Aflossingen 2021	Schulden kt	Stand 31-12-2021
2.3.1 Kredietinstellingen (bouwleningen)					
Lening 1 ministerie van Financiën	13.000	0	0	0	13.000
Lening 2 ministerie van Financiën	37.743	0	0	2.903	34.840
Lening 3 ministerie van Financiën	0	10.000	0	400	9.600
Totaal langlopende schulden	50.743	10.000	0	3.303	57.440

	Stand 31-12-2021	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar	Rentevoet
Kredietinstellingen (bouwleningen)				
Lening 1 ministerie van Financiën	13.000	13.000	0	4,05%
Lening 2 ministerie van Financiën	34.840	34.840	26.130	0,68%
Lening 3 ministerie van Financiën	9.600	9.600	8.000	0,10%
Totaal langlopende schulden	57.440	57.440	34.130	

Toelichting:

In april 2005 zijn nieuwe leningen aangegaan bij het ministerie van Financiën. Zekerheden zijn destijds verstrekt in de vorm van een eerste hypotheekrecht op enkele panden. Ook is vanaf 2005 een start gemaakt met het 'schatkistbankieren' waarbij er een rekening courant verhouding is tussen de Hanzehogeschool Groningen en het ministerie. Dagelijks worden de saldi van de bankrekeningen vereffend. Looptijd lening 1 is tot 2025, met aflossing van de resterende M€ 13. De oorspronkelijke lening was groot M€ 39,5.

In november 2017 is lening 2 aangevraagd en verstrekt door het ministerie van Financiën. De hoofdsom van deze lening bedraagt M€ 43,5 en kent een looptijd tot december 2034. Aflossing op deze lening vindt met ingang van december 2020 jaarlijks plaats voor een bedrag van M€ 2,9. Dit deel van de lening wordt derhalve in dit overzicht geplaatst onder Schulden kt.

In maart 2021 is lening 3 verstrekt door het ministerie van Financiën. De hoofdsom van deze lening bedraagt M€ 10 en kent een looptijd van 25 jaar. Aflossing op deze lening vindt met ingang van februari 2022 jaarlijks plaats voor een bedrag van M€ 0,4. Dit deel van de lening wordt derhalve in dit overzicht geplaatst onder Schulden kt. Deze lening 3 betreft een herfinanciering van een eerdere lening van M€ 10, welke in december 2020 is afgelost.

Middels een hypothecaire akte in februari 2021 is een eerste hypotheekrecht verstrekt aan de Staat der Nederlanden, waarin tevens opgenomen het eerder verstrekte recht vanuit zowel 2005 als 2017.

2.4 Kortlopende schulden

(bedragen x € 1.000,-)

	31/12/21	31/12/20
2.4.1 Onderhanden projecten i.o.v. derden		
Subsidieprojecten	12.293	11.321
Projecten contractonderwijs en contractonderzoek	291	374
	<u>12.584</u>	<u>11.695</u>
2.4.2 Crediteuren	4.730	2.045
2.4.2 Onderhanden werk i.o.v. derden		
2.4.3 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffingen	9.235	8.632
Omzetbelasting	246	187
	<u>9.481</u>	<u>8.819</u>
2.4.4 Schulden inzake pensioenen	3.299	2.817
2.4.5 Kredietinstellingen	3.303	2.903
2.4.6 Overige kortlopende schulden	5.289	4.222
2.4.7 Overlopende passiva		
Vooruitontvangen collegegelden	16.541	27.281
Subsidies OCW	1.854	783
Vooruitontvangen OCW	5.600	0
Vakantiegeld	6.765	6.447
Vakantiedagen	6.025	5.859
Salarissen	84	0
Vooruitontvangen bedragen	4.660	1.637
	<u>41.530</u>	<u>42.008</u>
Totaal kortlopende schulden	<u>80.216</u>	<u>74.509</u>

Toelichting:

De onderhanden projecten i.o.v. derden is per balansdatum gesaldeerd opgenomen en vormt per 31-12-2021 een schuld. De projectopbrengsten worden verantwoord bij ontvangst van de gelden. Middels de onderhanden projecten boekingen worden opbrengsten en kosten binnen de projectperiode aan elkaar toegerekend.

Onder 2.4.5 Kredietinstellingen zijn de aflossingsverplichting opgenomen van de langlopende leningen, welke een looptijd hebben korter dan 1 jaar.

Onder de Overige kortlopende schulden is een diversiteit aan kosten opgenomen welke betrekking hebben op het afgelopen jaar echter nog niet zijn gefactureerd door de betreffende leveranciers.

Het saldo Vooruitontvangen OCW betreft het verschil tussen de op balansdatum ontvangen Rijksbijdragen over 2021 en de baten toegerekend aan het kalenderjaar 2021. Het verschil is te verklaren door het deel van de ontvangen en nog niet uitgegeven NPO-middelen welke als niet-normatieve rijksbijdrage zijn aangemerkt.

De vooruitontvangen collegegelden zijn per ultimo 2021 substantieel lager dan voorgaand jaar. Dit is een effect van de COVID-19 maatregel "halvering collegegelden".

Verloopoverzicht subsidieprojecten

(bedragen x €1.000,-)

	2021	2020
Gerealiseerde projectbestedingen	-70.726	-52.815
Toegerekende baten	-	-
Af: Ontvangen bedragen	83.019	64.136
Voorziening te verwachten verliezen	-	-
Totaal onderhanden projecten	12.293	11.321
Waarde van verricht werk < ontvangen bedragen	16.949	15.655
Waarde van verricht werk > ontvangen bedragen	-4.656	-4.334
Totaal subsidieprojecten	12.293	11.321

Toelichting:

De positie van onderhanden projecten contractonderwijs en contractonderzoek is beperkt ten opzichte van de positie van subsidieprojecten. Hierdoor is geen aanvullend verloopoverzicht voor deze contractactiviteiten opgenomen.

De in het boekjaar in de staat van baten en lasten verwerkte opbrengsten uit onderhanden projecten bedragen K€ 17.422.

Van de op balansdatum openstaande onderhanden projecten bedraagt het cumulatief totaal van tot dan toe verantwoorde opbrengsten K€ 81.558. Er is geen sprake van ingehouden bedragen op betalingen van termijnfacturen.

Overzicht verbonden partijen

Beslissende zeggenschap (stichting of vereniging)

	Jur. Vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-21	Resultaat 2021	Verklaring art. 2:403 BW	Consolidatie ja/nee
Stichting de Groot Brugmans	stichting	Groningen	4	n nb	n nb	N	N
Stichting Hanze University Foundation	stichting	Groningen	4	n nb	n nb	N	N
Totaal				0	0		

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten
Stichting Peter de Grote Festival	stichting	Groningen	4
Stichting de Makarov Prelude	stichting	Groningen	4
Stichting Haydn Muziek Festival	stichting	Groningen	4
Stichting RenQi	stichting	Groningen	4
Stichting Mariene Wetlands Studies	stichting	Groningen	4
Stichting Bedrijvenkring Vastgoed	stichting	Groningen	4
Stichting Groningen Confucius Institute	stichting	Groningen	4
Stichting New Energy Coalition	stichting	Groningen	4
Stichting Building	stichting	Groningen	4
Stichting Vita Roden	stichting	Groningen	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige.

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW (2.4.7)

Model G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk	Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Regionale aanpak lerarentekort	RAP20029	30-apr-20	Nee
Regionale aanpak lerarentekort	RAP20038	30-apr-20	Nee
Extra hulp voor de klas	COHO21-20012	4-aug-21	Ja
Studieverlof	1166193-01	20-jul-21	Nee
Studieverlof	1177541-01	20-jul-21	Nee
Studieverlof	1179285-01	20-jul-21	Nee
Studieverlof	1191122-01	21-dec-21	Nee

Model G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2.A Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorige verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig verslagjaar
Coronabanen in het hoger onderwijs	COHO210013	13-apr-21	524.000	0	0
Totaal			524.000	0	0

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Saldo per 1-jan verslag jaar	Ontvangen in verslag jaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31-dec verslagjaar
Coronabanen in het hoger onderwijs	COHO210013	13-apr-21	0	524.000	0	524.000
Totaal			0	524.000	0	524.000

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorige verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig verslagjaar
Doorstroom mbo-hbo 2017	DHBO17011	23-okt-17	196.726	196.726	165.511
Doorstroom mbo-hbo 2018	DHBO18013	15-mrt-18	199.223	199.223	153.981
Doorstroom mbo-hbo 2019	DHBO19005	30-okt-18	199.830	199.830	45.079
Totaal			595.779	595.779	364.571

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Saldo per 1-jan verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Saldo per 31-dec verslagjaar
Doorstroom mbo-hbo 2017	DHBO17011	23-okt-17	31.215	0	14.796	16.419
Doorstroom mbo-hbo 2018	DHBO18013	15-mrt-18	45.242	0	19.670	25.572
Doorstroom mbo-hbo 2019	DHBO19005	30-okt-18	154.751	0	71.031	83.720
Totaal			231.208	0	105.497	125.711

Kengetallen

Kengetallen	31-12-2021	31-12-2020
Solvabiliteit 1	0,39	0,36
Solvabiliteit 2	0,45	0,42
Liquiditeit (current ratio)	1,20	0,97
Liquiditeit (quick ratio)	1,20	0,97
Huisvestingsratio	0,11	0,13
Weerstandsvermogen	0,29	0,26
Rentabiliteit (o.b.v. normale bedrijfsvoering)	6,1%	2,7%

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de kengetallen verwijzen we naar hoofdstuk 6 van het jaarverslag paragraaf financieel beleid.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Hypotheekverklaring

Met ingang van december 2017 is het recht op eerste hypotheek verleend aan de Staat der Nederlanden voor een aantal panden aan het Zernikeplein (Hoofdgebouw met Van Olsttoren, de Van Doorenveste, het Willem-Alexander Sportcentrum) en aan de Petrus Driessenstraat (het Wiebengacomplex).

Vordering op het ministerie van OCW

In 2001 is de vordering op OCW betreffende IZK, vakantie-uitkering en sociale lasten uit 1986/1987 afgeboekt. Deze vordering (K€ 2.719) blijft echter wel bestaan en zal worden verrekend bij liquidatie van de hogeschool. In december 2005 is een bedrag aan de hogeschool uitgekeerd in verband met het afschaffen van de ZKOO-regeling dat in mindering is gebracht op deze vordering.

Kredietfaciliteiten

De Hanzehogeschool heeft bij het Ministerie van Financiën een rekening-courant faciliteit met een debetlimiet van M€ 10,0. Aan deze rekening-courant zijn een tweetal werkrekeningen gekoppeld die worden aangehouden bij de Rabobank. Van deze werkrekeningen wordt dagelijks het saldo van de debet- en creditmutaties overgeboekt naar de rekening-courant bij het Ministerie.

Ten behoeve van het dagelijks betalingsverkeer wordt een intraday debetfaciliteit beschikbaar gesteld door de Rabobank welke wordt gegarandeerd door de Staat der Nederlanden, in totaal groot M€ 15,1.

Garantstellingen

Op het voormalig Suikerunieterrein in Groningen is door een derde partij in 2018 tijdelijke huisvesting gerealiseerd ten behoeve van primair internationale studenten. Om de investering en exploitatie te garanderen, is door de Hanzehogeschool Groningen en de Rijksuniversiteit Groningen een gezamenlijke garantstelling afgegeven ter dekking van een gegarandeerde huuropbrengst. De garantie is groot in totaal M€ 1,0 per jaar. De verdeling tussen de Hanzehogeschool en Rijksuniversiteit zal jaarlijks op basis van weging van daadwerkelijke studentenaantallen worden vastgesteld. Looptijd van de garantstelling is 10 jaar.

Met SSH, Student Housing, is in 2020 een samenwerkingsovereenkomst afgesloten om buitenlandse studenten te kunnen voorzien in betaalbare tijdelijke huisvesting. De SSH reserveert gedurende de looptijd van de overeenkomst (1 januari 2020 tot en met 31 december 2024) per academisch jaar voor studenten van de contigenthouders woonruimten. Jaarlijks wordt de grootte van het contingent met de Hanzehogeschool afgesproken. Mocht een woning uit het contingent niet worden verhuurd aan studenten dan huurt de Hanzehogeschool de woning tot aan het academisch jaar of eerder indien SSH de woning alsnog verhuurd. Er is dus sprake van een leegstandsrisico voor de Hanzehogeschool. De SSH heeft een inspanningsverplichting om woonruimten uit het contingent actief aan te bieden aan buitenlandse studenten. Mocht de aanwas van buitenlandse studenten onvoldoende zijn dan kan de SSH in overleg de woonruimte verhuren aan andere studenten. Het contingent voor de Hanzehogeschool was vastgesteld op 309 eenheden. De leegstand over deze eenheden is zeer beperkt gezien de krapte op de woningmarkt. Gedurende het collegejaar is het contingent verhoogd met 80 eenheden vanaf de instroom van februari 2022 voor de duur van een half jaar. De instroom van buitenlandse studenten per 1 februari is drie keer hoger dan 80 eenheden. Ook hier is het leegstandsrisico beperkt. Mochten de omstandigheden in verband met corona wijzigen dan kan in overleg met de SSH worden getreden.

Langlopende contracten

De Hanzehogeschool heeft meerdere contracten afgesloten, waarin langlopende verplichtingen zijn aangegaan. Deze verplichtingen zijn niet op de balans opgenomen. Voor de huur van diverse panden en locaties bestaat over

2022 een verplichting van M€ 2,6. Over de jaren 2023-2026 bedraagt deze verplichting in totaal M€ 3,3, na 2026 resteert een verplichting van M€ 0,2 per jaar. Voor het in 2018 gestarte bouwproject Zernikeplein 7 resteert een verplichting in 2022 van M€ 5,5. Onderdeel van het bouwproject is het aardbevingbestendig maken van bestaande bouw en nieuwbouw. Hiervoor worden ter financiering deels middelen van de NAM (zie claim NAM) ingezet en deels aanvullende financiering van het Ministerie van Financiën. Tot slot is er in december 2019 een operational lease verplichting aangegaan voor een auto. Kosten hiervoor bedragen in 2022 K€ 11. Over de jaren 2023-2024 bedraagt deze verplichting in totaal K€ 23.

Claim NAM

In december 2017 heeft de Hanzehogeschool een overeenkomst gesloten met de NAM. Deze overeenkomst heeft betrekking op de voorgenomen bouwplannen van de Hanzehogeschool op het Zernikeplein en betreft een vergoeding voor reeds gemaakte kosten gerelateerd aan het aardbevingbestendig maken van de plannen en een compensatie van de meerkosten van de bouw. De overeenkomst voorziet in meerdere momenten van concretisering van de vergoedingen. Vergoedingen in 2021 zijn ontvangen naar rato van de voortgang van de bouw.

Eind 2018 zijn nieuwe (verlaagde) waarden opgenomen in het zogenaamde seismisch model (NPR 2018). Dit heeft te maken met het voornemen de onttrekking van gas uit de bodem af te bouwen. Deze herziening heeft geleid tot een aanpassing van de bouwplannen omdat er voor de resterende bouwfasen geen seismische maatregelen noodzakelijk zijn voor het project ZP7. Als gevolg daarvan is tevens de compensatie vanuit de NAM aangepast en vastgelegd in een addendum op de eerder afgesloten overeenkomst.

Overige verplichtingen en claims

In ieder verslagjaar lopen verschillende juridische procedures. Deze zijn te onderscheiden naar beroepen die zijn ingesteld door studenten of personeelsleden, vorderingen van derden, en eventuele procedures tegen of vanwege bestuursorganen waaronder het ministerie van OCW.

Bij de procedures van de Hanzehogeschool Groningen tegen personeelsleden kan het voorkomen dat, hetzij in het kader van een minnelijke schikking, hetzij op basis van de uitspraak van de kantonrechter, een vergoeding wordt toegekend. In het afgelopen boekjaar heeft de Hanzehogeschool Groningen geen uitzonderlijke claims opgelopen.

In het afgelopen verslagjaar zijn ook voor het overige geen geschillen met derden gerezen die naar huidig inzicht zullen resulteren in vorderingen tot schadevergoeding waaruit substantiële financiële aanspraken zullen voortvloeien.

Financiële instrumenten

De Hanzehogeschool Groningen maakt gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de organisatie blootstelt aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de organisatie een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de organisatie te beperken.

De organisatie zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen en maakt geen gebruik van derivaten.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van debiteuren zijn getoetst op inbaarheid en voor zover nodig geacht voorzien. Voor de kredietrisico's inzake de overige vorderingen wordt verwezen naar financiële vaste activa en vorderingen.

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De organisatie heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

De instelling loopt geen significante liquiditeitsrisico's. De voorziene aflossing van langlopende leningen is onderdeel van de meerjarenliquiditeitsprognose van de instelling.

Toelichting op de staat van baten en lasten

3. Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW

(bedragen x €1.000,-)

	2021	begroting 2021	2020
3.1.1 Rijksbijdrage OCW (HBO)	255.529	239.530	216.431
3.1.2 Subsidies OCW	1.256	60	630
Totaal rijksbijdragen OCW	256.785	239.591	217.062

Toelichting:

De hoogte van de rijksbijdrage sluit aan en is gebaseerd op de betreffende rijksbijdragebrieven. In de baten rijksbijdragen zijn de over 2021 toegekende NPO-middelen en compensatie collegegelden verantwoord. Inzake NPO is € 16,1 miljoen normatieve rijksbijdragen inzake groeibudget verantwoord en € 6,8 miljoen ontvangen inzake niet normatieve-rijksbijdragen waarvan in 2021 ad EUR 1,3 miljoen is besteed.

3.2 Collegegelden

(bedragen € 1.000,-)

	2021	begroting 2021	2020
3.2.1 Collegegelden (bekostigde studenten)	53.732	48.791	60.146
3.2.2 Collegegelden (niet bekostigde studenten)	142	254	633
3.2.3 Restitutie collegegelden	-4.602	-3.433	-4.141
Totaal collegegelden	49.272	45.612	56.638

Toelichting:

Voor het studiejaar 2021-2022 is het wettelijk collegegeld verlaagd, dit komt overeen met een halvering van het wettelijk collegegeld. Dit geldt voor alle studenten die het wettelijk collegegeld moeten betalen.

In het studiejaar 2021-2022 wordt de toeslag op het collegegeld voor het niet bekostigd deel IPP studenten niet meer in rekening gebracht.

3.3 Baten werk in opdracht van derden

(bedragen x € 1.000,-)

	2021	begroting 2021	2020
3.3.1 Opbrengst werk i.o.v. derden			
3.3.1.1 Contractonderwijs			
CA / P-HBO cursussen	2.822	4.238	3.620
3.3.1.2 Contractonderzoek			
Overige contractactiviteiten	68	201	212
Totaal opbrengst werk i.o.v. derden	2.889	4.439	3.832
3.3.2 Mutaties onderhanden projecten i.o.v. derden	83	-10	-23
Totaal baten werk i.o.v. derden	2.972	4.429	3.808

Toelichting:

Middels een bepaling van de onderhanden projecten positie per balansdatum worden enkel de projecten welke gereed zijn per balansdatum als bate verantwoord. Afhankelijk van de voortgang van de diverse projecten kan de totale bate per balansdatum afwijken ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar.

Een deel van de omzet Contractonderwijs werd in voorgaande jaren niet volledig aan de juiste maanden in een studiejaar toegerekend, waardoor een in verhouding te hoge omzet over de periode september t/m december plaatsvond. Deze aanpassing resulteert in een eenmalig lagere omzet over 2021.

3.4 Baten subsidies

(bedragen x €1.000,-)

	2021	begroting 2021	2020
3.4.1 Resultaat verbonden partijen	0	0	0
3.4.1 Overheidsbijdragen en -subsidies	12.896	10.611	13.140
3.4.2 Mutaties onderhanden projecten	341	0	-2.999
Totaal baten subsidies	13.237	10.611	10.142

Toelichting:

Onder Subsidies worden alle subsidies verantwoord welke betrekking hebben op gerealiseerde subsidieprojecten. Voor zover subsidieprojecten nog lopend zijn, worden de reeds ontvangen subsidies middels Onderhanden projecten op de balans opgenomen onder de schulden als Vooruitontvangen subsidies. Hierdoor kan het vergelijk met de begroting en voorgaand jaar afwijken.

3.5 Overige baten

	2021	begroting 2021	2020
3.4.1 Resultaat verbonden partijen	0	-	0
3.5.1 Verhuur onroerende zaken	696	1.121	822
3.5.2 Detachering personeel	1.126	573	1.165
3.5.3 Overige baten			
Overige bijdragen van studenten	796	982	731
Overige	5.003	4.812	6.470
Subtotaal	5.799	5.794	7.201
Totaal overige baten	7.621	7.488	9.187

4. Lasten

4.1 Personele lasten

(bedragen x € 1.000,-)

	2021	begroting 2021	2020
4.1.1 Lonen en salarissen			
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	166.286	176.436	156.127
4.1.1.2 Sociale lasten	21.284	20.050	19.085
4.1.1.3 Pensioenpremies	28.257	28.232	24.604
Subtotaal lonen en salarissen	215.827	224.718	199.817
4.1.2 Overige personele lasten			
4.1.2.1 Mutatie voorzieningen wachtgeld	871	923	1.526
4.1.2.2 Mutatie overige personele voorzieningen	3.196	345	1.694
4.1.2.3 Ingehuurd personeel niet in loondienst	16.853	8.102	13.027
4.1.2.4 Overige	6.888	8.095	5.217
Subtotaal overige personele lasten	27.808	17.465	21.465
4.1.3 Uitkeringen (-/-)	-1.632	-43	-1.324
Totaal personele lasten	242.002	242.140	219.957

Toelichting:

De stijging van de lonen en salarissen is een gevolg van de toename van het gemiddeld aantal medewerkers over 2021 ten opzichte van 2020 en de effecten van cao-aanpassingen. De toename in fte en inhuur wordt voor een

groot deel verklaard uit het inzetten van beschikbaar gestelde NPO-middelen.

4.1.4 Personele bezetting (fte)

	Gemiddeld 2021	31/12/21	31/12/20
Management / directie	26	26	26
Onderwijzend personeel	1.511	1.580	1.442
Overige medewerkers	964	1.014	913
Totaal aantal fte's	2.501	2.620	2.381

4.2 Afschrijvingen

(bedragen € 1.000,-)

	2021	begroting 2021	2020
4.2.1 Immateriële vaste activa	599	160	887
4.2.2 Materiële vaste activa	16.670	18.555	17.261
4.2.3 Boekresultaat desinvestering MVA	0	0	339
Totaal afschrijvingen	17.268	18.714	18.488

Toelichting:

De lagere afschrijvingslasten zijn een gevolg van de vertraging van investeringen agv Covid-19 en aanlevering van materialen. Binnen de immateriële vaste activa is een deel van de investeringen gedurende 2021 door afschrijving volledig afgeschreven.

4.3 Huisvestingslasten

(bedragen € 1.000,-)

	2021	begroting 2021	2020
4.3.1 Huur	4.405	4.223	3.752
4.3.2 Onderhoud	4.056	3.394	4.305
4.3.3 Schoonmaakkosten	4.221	4.286	4.327
4.3.4 Heffingen	1.146	1.210	1.106
4.3.5 Energie en water	2.794	2.195	2.481
4.3.6 Overige	1.313	2.011	5.576
Totaal huisvestingslasten	17.936	17.318	21.547

Toelichting:

De overige huisvestingslasten bevat in 2020 een bijdrage voor het project herinrichting Zernikelaan van eenmalig M€ 3,9.

4.4 Overige lasten

(bedragen x € 1.000,-)

	2021	begroting 2021	2020
4.4.1 Administratie en beheer	12.523	15.632	10.822
4.4.2 Inventaris en apparatuur	11.407	9.948	9.240
4.4.3 Reis- en verblijfkosten	615	1.953	994
4.4.4 Tegemoetkoming studerenden	7.164	3.599	6.540
Totaal overige lasten	31.709	31.132	27.596

Toelichting:

Veel kosten zijn in 2020 substantieel lager geweest dan voorgaande jaren als gevolg van COVID-19. Dit effect heeft zich in 2021 hersteld, met uitzondering van de reis- en verblijfkosten.

Accountants honoraria	2021	2020
Controle van de jaarrekening	113	133
Andere controlewerkzaamheden	21	37
Fiscale advisering	26	16
Andere niet-controlediensten	0	0

Toelichting:

De bovenstaande accountants honoraria zijn ten laste gebracht van het resultaat en betreffen uitsluitend de werkzaamheden uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

5. Financiële baten en lasten

(bedragen € 1.000,-)

	2021	begroting 2021	2020
5.1 Rentebaten	4	2	5
5.2 Rentelasten	-845	-920	-1.268
Saldo financiële baten en lasten	-841	-918	-1.263

Toelichting:

De rentelasten hebben met name betrekking op intrest verschuldigd over de langlopende leningen. Door het aflossen van een relatief dure lening eind 2020 zijn de rentelasten over 2021 gedaald.

Gebeurtenissen na balansdatum

Coulance-regeling IPP

Begin 2022 heeft de Hanzehogeschool een coulanceregeling opengesteld om studenten te compenseren voor in het verleden teveel in rekening gebrachte studiekosten. Deze regeling heeft specifiek betrekking op de opleiding International Programme Physiotherapy (IPP). Voor deze regeling is in de jaarrekening 2021 een voorziening opgenomen van k€ 500.

Het College van Bestuur van de Hanzehogeschool heeft in maart 2022 besloten tot verhoging van de coulanceregeling naar volledige teruggave. Bij maximale deelname aan de coulanceregeling kan de compensatie in totaal oplopen tot m€ 2,3. Het verschil tussen daadwerkelijke compensatie en de reeds getroffen voorziening zal ten laste van het resultaat over 2022 worden gebracht.

Bezoldiging van bestuurders en toezichhouders

Verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

1. Bezoldiging leden College van Bestuur

Bedragen worden opgenomen conform de WNT (Wet Normering Topinkomens). De bezoldiging bestaat uit de optelling van alle brutolooncomponenten, bruto kostenvergoedingen (niet van toepassing binnen de Hanzehogeschool) en werkgeverslasten pensioenpremies.

Over 2021 is voor de sector hbo het algemene wettelijke maximum van € 209.000 vastgesteld, toegepast naar rato van de omvang en de duur van het dienstverband.

Voor de sector onderwijs is een klasse-indeling van toepassing. Aan drie criteria zijn zogenaamde complexiteitspunten toegewezen. Het totaal aantal complexiteitspunten voor een onderwijsinstelling bepaalt de klasse (A t/m G) en het hieraan gekoppelde wettelijke maximum. Voor de Stichting Hanzehogeschool Groningen zijn de complexiteitspunten (Totale baten:5, Aantal studenten:5, Aantal onderwijssoorten:10) maximaal er daarmee vallend in de klasse G (18-20 pnt). Aan deze klasse is het algemene wettelijke maximum gekoppeld.

Leidinggevende topfunctionarissen

Gegevens 2021	D.J. Pouwels	P.H.J. Smeets	A.H. Hannink
Functie	voorz. CvB	lid CvB	lid CvB
Duur dienstverband in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (fte)	1,0	1,0	1,0
Diensbetrekking	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	185.269	174.735	175.070
Beloningen betaalbaar op termijn	23.464	23.277	23.232
Subtotaal bezoldiging	208.733	198.012	198.302
Individueel WNT-maximum	209.000	209.000	209.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging	208.733	198.012	198.302
Het bedrag van de overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2020	P.H.J. Smeets	A.H. Hannink	
Functie	lid CvB	lid CvB	
Duur dienstverband in 2020	1/1 - 31/12	1/9 - 31/12	
Omvang dienstverband (fte)	1,0	1,0	
Diensbetrekking	ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	169.464	56.718	
Beloningen betaalbaar op termijn	21.180	6.713	
Subtotaal bezoldiging	190.644	63.431	
Individueel WNT-maximum	201.000	67.000	
Totaal bezoldiging	190.644	63.431	

2. Vergoeding leden Raad van Toezicht

De vergoedingen aan leden van de Raad van Toezicht worden jaarlijks in december uitgekeerd en hebben betrekking op het afgelopen kalenderjaar. De leden van de RvT krijgen over 2021 een vergoeding toegekend van € 13.175,-, aan de voorzitter wordt € 18.400 toegekend. Bij zitting in de auditcommissie, de remuneratiecommissie of de commissie O&O wordt een toeslag van € 2.500 toegekend.

Als gevolg van de invoering van de Wet Normering topinkomens (WNT) is ook voor de Raad van Toezicht een maximum bezoldiging van toepassing. Dit maximum is voor zowel 2020 als 2021 bepaald op 15% van het sectorale WNT-maximum voor de voorzitter van de Raad van Toezicht en 10% voor de leden van de Raad van Toezicht.

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2021	D. Boonstra	J.J. Fennema	J.M. Imhof	M.L. El Hamdaoui	R.B. Reekers	S.G.L. Schruijer	Y. Tewelde
Functie	voorzitter	lid RvT	lid RvT		lid RvT	lid RvT	lid RvT
Duur dienstverband in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging							
Bezoldiging	20.900	15.675	15.675		15.675	15.675	15.675
Individueel WNT-maximum	31.350	20.900	20.900		20.900	20.900	20.900
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2020	D. Boonstra	J.J. Fennema	J.M. Imhof	M.L. El Hamdaoui	R.B. Reekers	S.G.L. Schruijer	Y. Tewelde
Functie *	lid RvT / voorzitter	lid RvT / voorzitter	lid RvT		lid RvT	lid RvT	lid RvT
Duur dienstverband in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12		1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging							
Beloning	17.588	17.588	15.075		15.075	15.075	15.075
Individueel WNT-maximum	25.152	25.098	20.100		20.100	20.100	20.100
Totaal bezoldiging	17.588	17.588	15.075		15.075	15.075	15.075

* Gedurende 2020 is de functie van voorzitter RvT vervuld door twee personen. De heer Fennema is over de periode januari t/m juni 2020 voorzitter geweest, mevrouw Boonstra heeft over de periode juli t/m december 2020 deze functie bekleed.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2021 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2021 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

A photograph of the Willem-Alexander Sportcentrum building, a modern structure with a grey facade and large glass windows. The building is partially obscured by green foliage in the foreground. In the foreground, a group of five people is sitting on a wooden picnic table on a grassy area, engaged in conversation. A yellow bag is on the table. The scene is set outdoors on a sunny day.

WILLEM-ALEXANDER SPORTCENTRUM

08 Overige gegevens

1. Gegevens over rechtspersonen

Bestuursnummer	40169
Naam instelling	Hanzehogeschool Groningen
Adres	Zernikeplein 7
Postadres	Postbus 30030
Postcode / Plaats	9700 RM Groningen
Telefoon	050 - 595 5555
Fax	050 - 595 5678
E-mail	info@org.hanze.nl
Internet-site	www.hanze.nl
BRIN-nummer	25BE Hanzehogeschool Groningen

2. Statutaire winstbestemming

In de statuten van de Stichting Hanzehogeschool Groningen is niet specifiek opgenomen hoe het jaarlijks resultaat te bestemmen. Jaarlijks wordt in de jaarrekening onder 2.1.1 Voorstel Resultaatbestemming de verdeling bepaald.

3. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het college van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Hanzehogeschool Groningen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Hanzehogeschool Groningen (of hierna 'de stichting') te Groningen (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd. Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Hanzehogeschool Groningen per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021;
3. het kasstroomoverzicht over 2021; en
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Hanzehogeschool Groningen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit (de volgende hoofdstukken):

- Bestuur & organisatie;
- Strategisch beleid;
- Resultaten en kwaliteitsafspraken;
- Onderwijs;
- Praktijkgericht onderzoek;
- Bedrijfsvoering;
- Overige gegevens;
- Bijlagen - Bestuur & organisatie;
- Bijlagen - Strategisch beleid;
- Bijlagen - Onderwijs;
- Bijlagen - Praktijkgericht onderzoek;
- Bijlagen - Horizontale verantwoording; en
- Bijlagen - Buitenlandse partnerinstellingen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderwijsinstelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 13 mei 2022
 KPMG Accountants N.V.
 W.A. Touw RA

A photograph of a university campus. In the foreground, a person with dark curly hair, wearing a brown jacket and blue jeans, is riding a light blue bicycle away from the camera on a paved path. The path is flanked by green grass and a concrete curb. In the background, a large, modern university building with white and dark grey facades and many windows is visible. To the right of the path, there is a three-tiered orange fountain and a bare tree. The sky is clear and blue. The text "09 Bijlagen - Bestuur & organisatie" is overlaid in white on the middle of the image.

09 Bijlagen - Bestuur & organisatie

Kerngegevens schools

Kerngegevens schools 2021	studenten	afgestudeerden	instromers	buitenlandse studenten
Academie voor Beeldende Kunst en Vormgeving MINERVA	942	206	221	318
Academie voor Gezondheidsstudies	3476	632	937	290
Academie voor Sociale Studies	3146	529	777	16
Academie voor Verpleegkunde	2191	569	616	11
Instituut voor Communicatie, Media & IT	3674	490	854	787
Instituut voor Business, Marketing en Finance	3161	471	716	324
Instituut voor Bedrijfskunde	3051	409	756	15
International Business School	1576	290	441	753
Instituut voor Engineering	2218	429	527	270
Dance Academie Lucia Marthas	200	45	55	11
Instituut voor Life Science & Technology	1162	145	244	38
Instituut voor Rechtenstudies	1948	298	476	14
Instituut voor Sportstudies	1225	236	315	52
Instituut voor Future Environments	1607	288	283	47
Prins Claus Conservatorium	302	75	72	151
Pedagogische Academie	1415	191	343	4
totaal	31294	5303	7633	3101

Overzicht schools en opleidingen Hanzehogeschool Groningen

AD = associate degree; B= bachelor, M = master

Naam school	Naam opleiding	
Academie voor Architectuur & Built Environment	B Bouwkunde	
	B Built Environment	
	B Civiele Techniek	
	M Architectuur	
Academie voor Beeldende Kunst, Vormgeving en Popcultuur Minerva	M Kunsteducatie (joint degree)	
	- <i>Beeldende Kunst en Vormgeving</i>	B Autonome Beeldende Kunst
		B Docent Beeldende Kunst en Vormgeving
	- <i>Minerva Academie voor Popcultuur</i>	B Vormgeving
		B Muziek
		B Popular Culture
	- <i>FMI Masters</i>	B Vormgeving
		M Master of Arts in Fine Art and Design
Academie voor Gezondheidsstudies	Ad Management in de Zorg	
	B Ergotherapie	
	B Fysiotherapie	
	B Logopedie	
	B Management in de Zorg	
	B Medisch Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken	
	B Mondzorgkunde	
	B Voeding & Diëtetiek	
	M Healthy Ageing Professional	
	M Physician Assistant	
Academie voor Sociale Studies	Ad Ervaringsdeskundigheid in zorg en welzijn	
	Ad Sociaal werk in de zorg	
	B Toegepaste Psychologie	
	B Social Work	
	M European Master in Social Work	
	M Social Work (joint degree)	
Academie voor Verpleegkunde	B Verpleegkunde HBO-V	
	M Advanced Nursing Practice	

Naam school	Naam opleiding
Instituut voor Bedrijfskunde	Ad Human Resource Management
	Ad Bedrijfskunde
	B Bedrijfskunde
	B Human Resource Management
	B Vastgoed en Makelaardij
	M Leiderschap
Instituut voor Communicatie, Media & IT	B Communicatie
	B Communication and Multimedia Design
	B HBO-ICT
	B Creative Media and Game Technologies
	M International Communication
	M Digitale Technologie
Instituut voor Engineering	Ad Projectleider Techniek
	Ad Systemspecialist Automotive
	Ad Mechatronica in de Smart Industry
	B Advanced Sensor Applications
	B Elektrotechniek
	B Human Technology
	B Industrieel Product Ontwerpen
	B Technische Bedrijfskunde
	B Werktuigbouwkunde
	M European Master in Renewable Energy (WO)
	M European Master in Sustainable Energy System Management (WO)
	M Energy for Society
	M Smart Systems Engineering
M Data Science for Life Sciences	
Instituut voor Facility Management	B Facility Management
Instituut voor Financieel Economisch Management	B Accountancy
	B Bedrijfseconomie
	B Finance & Control
	B Finance Tax and Advice

Naam school	Naam opleiding
Instituut voor Life Science & Technology	B Bio-informatica
	B Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek
	B Chemie
	B Chemische Technologie
Instituut voor Marketing Management	Ad Ondernemen
	B Commerciële Economie
	B Ondernemerschap and Retail Management
Instituut voor Rechtenstudies	B HBO-Rechten
	B Sociaal Juridische Dienstverlening
Instituut voor Sportstudies	Ad Sport
	B Lerarenopleiding Lichamelijke Opvoeding
	B Sportkunde
	M Sport en Bewegingsonderwijs
International Business School	B International Business
	M Master of Business Administration
	M Master in International Business and Management
	M Interdisciplinary Business Professional
Pedagogische Academie	Ad Pedagogisch Educatief Professional
	B Opleiding tot Leraar Basisonderwijs
	M Talentontwikkeling en Diversiteit
Lucia Marthas Institute for Performing Arts	Ad Dans
	B Docent Dans
	B Dans
	M Operationeel Leiderschap in Performing Arts
Prins Claus Conservatorium	Ad Muziek (dirigent Hafabra)
	B Docent Muziek
	B Muziek
	M Master of Music

Kerngegevens kenniscentra

EnTranCe | Centre of Expertise Energy

Lectoraat Lectoraat Nederlandse naam	Professorship Lectoraat Engelse naam	Leeropdracht Nederlands	Leeropdracht Engels	Professor	Titel	Voornaam
Energietransitie	Energy Transition					
		<i>Toepassing van waterstof binnen een duurzaam energiesysteem</i>	<i>Application of Hydrogen within the Energy Transition</i>	Aué, J.	dhr dr.	Jan-jaap ir.
		<i>Systeemintegratie in de energietransitie</i>	<i>System Integration in the Energy Transition</i>	Laan, MD van der	dhr dr.ir.	Marten
		<i>Energietransitie en netwerken</i>	<i>Energy Transition and Networks</i>	Visser, BM	dhr dr.	Martien
Juridische en economische vraagstukken binnen de energietransitie	Legal and Economic Aspects of the Energy Transition			Jonge, EH de	dhr mr.	Bert
		<i>Juridische vraagstukken binnen de energietransitie</i>	<i>Legal aspects of the energy transition</i>	Tempelman, D.G.	mw dr.	Daisy
		<i>Economische vraagstukken binnen de energietransitie</i>	<i>Economic aspects of the energy transition</i>	Blauwhof, G.S.W.	mw dr.	Gertrud
Life Sciences & Renewable Energy	Life Sciences & Renewable Energy			Nap, JPH	dhr dr.ir.	Jan-Peter
Communication, Behaviour & Sustainable Society	Communication, Behaviour & Sustainable Society					
		<i>Duurzaamheidscommunicatie</i>	<i>Communication for Sustainability</i>	Elving, WJL	dhr dr	Wim
		<i>Duurzaam Gedrag</i>	<i>Sustainable Behaviour</i>	Wiekens, CJ	mw dr	Carina
Duurzame gassen en brandstoffen	Sustainable Fuels and Gases			Dam, JAM	dhr prof. dr. ir.	Jacques
				Gorcester, J.	dhr dr.	Jeff
Windenergie	Wind Energy			Schepers, J.G.	dhr dr	Gerard

Centre of Expertise Healthy Ageing

Lectoraat Lectoraat Nederlandse naam	Professorship Lectoraat Engelse naam	Leeropdracht Nederlands	Leeropdracht Engels	Professor	Titel	Voornaam
Rehabilitatie	Rehabilitation	<i>Rehabilitatie</i>	<i>Rehabilitation</i>	Korevaar, EL	dhr dr.	Lies
		<i>Maatschappelijke participatie en rehabilitatie MPB</i>	<i>Social inclusion of people coping with severe mental health problems</i>	Wunderink, C.	mw dr.	Charlotte
		<i>Verslavingskunde en forensische zorg</i>	<i>Addiction sciences and forensic care</i>	Blaauw, E.	dhr dr.	Eric
Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing	Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing					
		<i>Participatie en gezondheid van mensen met een verstandelijke en visuele beperking</i>	<i>Participation and Health of Persons with Intellectual and Visual Disabilities</i>	Waning, A	mw dr.	Aly
		<i>Ageing and Allied Health Care</i>	<i>Ageing and Allied Health Care</i>	Hobbelen, JSM	dhr dr.	Hans
		<i>Talig Functioneren en Gezond Ouder worden</i>	<i>Language Function & Healthy Ageing</i>	Luinge, M	mw dr.	Margreet
		<i>Analysetechnieken voor Praktijkgericht Onderzoek</i>	<i>Statistical Techniques for Applied Research</i>	Krijnen, WP	dhr dr.	Wim
		<i>Malnutrition and Healthy Ageing</i>	<i>Malnutrition and Healthy Ageing</i>	Jager, H.	mw dr.	Harriët
		<i>Zelfmanagement van somatische patienten in ziekenhuizen</i>	<i>Selfmanagement for somatic patients in hospital</i>	Keers, J.	dhr dr.	Joost
		<i>Healthy Ageing & Publieke Gezondheid</i>	<i>Healthy Ageing & Public Health</i>	Lucht, F. van der	dhr dr.	Fons
		<i>Kortdurende zorg en interprofessionele samenwerking bij kwetsbare ouderen</i>	<i>Short-term Care and Inter Professional Cooperation in Frail Elderly</i>	Drenth, J.C.	dhr dr	Hans
		<i>Functieherstel en kwaliteit van leven na brandwonden</i>	<i>Functional recovery and quality of life after burns</i>	Nieuwenhuis, MK	mw dr.	Marianne

Lectoraat Lectoraat Nederlandse naam	Professorship Lectoraat Engelse naam	Leeropdracht Nederlands	Leeropdracht Engels	Professor	Titel	Voornaam
		<i>Functioneren en participeren rondom ziekenhuisopnames</i>	<i>Peri-hospital Functioning and Participation</i>	Sluis, G van der	dhr dr.	Geert
Jeugd, Educatie en Samenleving	Youth, Education and Society	<i>Curious Minds</i>	<i>Curious Minds</i>	Steenbeek, HW	mw dr.	Henderien
		<i>Integrale aanpak Kindermishandeling</i>	<i>Comprehensive Approach to Child Abuse</i>	Ketner, S	mw dr.	Susan
		<i>Jeugd en leefomgeving</i>	<i>Youth and living environment</i>	Kassenberg A	mw dr.	Annelies
		<i>Talig Functioneren en Gezond Ouder worden</i>	<i>Language Function & Healthy Ageing</i>	Luinge, M	mw dr.	Margreet
Praktijkgerichte Sportwetenschap	Sports Science	<i>Bewegingsonderwijs en jeugdsport</i>	<i>Sports Education & Youth Sports</i>	Mombarg, R.	dhr dr.	Remo
		<i>Healthy Lifestyle, Sports and Physical Activity</i>	<i>Healthy Lifestyle, Sports and Physical Activity</i>	Jong, J de	dhr dr.	Johan
Verpleegkundige diagnostiek	Nursing Diagnostics	<i>Verpleegkundige diagnostiek</i>	<i>Nursing Diagnostics</i>	Paans, W	dhr dr.	Wolter
		<i>Verplegingswetenschap en educatie</i>	<i>Nursing Science and Education</i>	Finnema, EJ	mw dr.	Evelyn
		<i>Familiezorg</i>	<i>Family Care</i>	Luttik ML	mw dr	Marie Louise
		<i>Critical Care</i>	<i>Critical Care</i>	Dieperink, W	dhr dr	Wim
		<i>Waardegedreven zorg</i>	<i>Value Based Health Care</i>	Ruiter, JH de	dhr dr.	Hans MBA

Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen - Marian van Os Centre of Expertise Entrepreneurship

Lectoraat Lectoraat Nederlandse naam	Professorship Lectoraat Engelse naam	Leeropdracht Nederlands	Leeropdracht Engels	Professor	Titel	Voornaam
				Velthuijsen, H	dhr dr.	Hugo
International Business	International Business			Bakker, DJOP	dhr dr.	Diederich
Digitale Transformatie	Digital Transformation					
		<i>User Centered Design</i>	<i>User Centered Design</i>	Degens, DM	dhr dr.	Nick
		<i>New Business & ICT</i>	<i>New Business & ICT</i>	Groenboom, R.	dhr dr.	Rix
		<i>Personalized Digital Health</i>	<i>Personalized Digital Health</i>	Oldenhuis, H	dhr dr.	Hilbrand
Marketing en Ondernemen	Marketing and Entrepreneurship			Alsem, KJ	dhr dr.	Karel Jan
Duurzaam Financieren en Ondernemen	Sustainable Financing and Entrepreneurship			Boersma, MF	mw dr.	Margreet
Duurzaam Coöperatief Ondernemen	Sustainable Cooperative Entrepreneurship			Foorthuis, W.	dhr drs	Willem
Ondernemen in verandering (ism practoraat Alfa)	Entrepreneurship in Transition			Grit, AG	dhr dr	Alexander
Organisatieontwerp en Verandering	Organizational Design and Change			Reezigt, C.	dhr dr.	Cees
Arbeidsparticipatie	Labour Participation			Polstra, L	dhr dr.	Louis
Duurzaam HRM	Sustainable HRM			Veth, K.	mw dr.	Klaske
Human Capital	Human Capital			Lieshout, HAM van	dhr dr.	Harm
		<i>Regionale Arbeidsmarkt</i>	<i>Regional labour market</i>	Edzes, AJE	dhr dr.	Arjen
Juridische Aspecten van Ondernemerschap	Legal Aspects of Entrepreneurship			Oden, PAT	mw dr.mr.	Petra

Kenniscentrum NoorderRuimte - Research Centre for Built Environment - NoorderRuimte

Lectoraat Lectoraat Nederlandse naam	Professorship Lectoraat Engelse naam	Leeropdracht Nederlands	Leeropdracht Engels	Professor	Titel	Voornaam
Vastgoed	Real Estate			Zwart, BAM	dhr. dr.ir.	Bart
Ruimtelijke Transformaties	Spatial Transformation					
		<i>Duurzaamheid</i>	<i>Sustainability</i>	Roggema,	dhr	dr.ir. Rob R.E.
		<i>Water</i>	<i>Water</i>	Boogaard	dhr	dr.ir. Floris FC
Leefomgeving in transitie	Living Environment in Transition (LiT)			Bulder, EAM	mw dr.	Elles
Facility Management	Facility Management	<i>Facility Management</i>	<i>Facility Management</i>	Mobach, MP	dhr dr.	Mark
		<i>Gezonde Stad</i>	<i>Healthy Cities</i>	Nijkamp	mw dr.	Jeannette J.E.
Aardbevingsbestendig bouwen	Earthquake Resistant Structures			Bal, I.E.	dhr dr.	Ishan

Kenniscentrum Kunst & Samenleving- Research Centre Art & Society

Lectoraat Lectoraat Nederlandse naam	Professorship Lectoraat Engelse naam	Leeropdracht Nederlands	Leeropdracht Engels	Professor	Titel	Voornaam
Music in Context	Music in Context					
		<i>Lifelong Learning in Music</i>	<i>Lifelong Learning in Music</i>	Smilde, CA	mw prof.dr.	Rineke
		<i>Music in context</i>	<i>Music in context</i>			
		<i>Kunsteducatie</i>	<i>Arts Education</i>	Bisschop Boele, EH	dhr prof.dr.	Evert
Kunst & Duurzaamheid	Art & Sustainability			Boeckel, JE van	dhr dr.	Jan
Image in Context	Image in Context			Coumans, ACM	mw dr.	Anke

Kenniscentrum Biobased Economy - Research Centre Biobased Economy

Lectoraat Lectoraat Nederlandse naam	Professorship Lectoraat Engelse naam	Leeropdracht Nederlands	Leeropdracht Engels	Professor	Titel	Voornaam
Biobased Ingredients and Materials	Biobased Ingredients and Materials	<i>Ingredients, Nutrition & Health</i>	<i>Ingredients, Nutrition & Health</i>	Binnema, D.J.	dhr dr.	Doede
		<i>Life Sciences and Renewable Energy</i>	<i>Life Sciences and Renewable Energy</i>	Nap, JPH	dhr dr.ir.	Jan Peter
		<i>Biobased Chemistry & Refinery</i>	<i>Biobased Chemistry & Refinery</i>	Heeres, A.	dhr dr.	André
		<i>Data Science for Life Science & Health</i>	<i>Data Science for Life Science & Health</i>	Alkema, W.	dhr dr.	Wynand
Bio Refinery	Bio Refinery	<i>Transitie Circulaire Bio- economie</i>	<i>Transition Circular Bioeconomy</i>	Haren, R. van	dhr dr.	Rob
		<i>Transitie Circulaire Bio- economie</i>	<i>Transition Circular Bioeconomy</i>	Haren, R. van	dhr dr.	Rob
Biobased Society	Bio-based Society	<i>Transitie Circulaire Bio- economie</i>	<i>Transition Circular Bioeconomy</i>	Haren, R. van	dhr dr.	Rob
		<i>Biobased Business Valorisation</i>	<i>Biobased Business Valorisation</i>	Dommerholt, E	dhr dr.	Egbert
Sensors and Smart Systems	Sensors and Smart Systems			Wörtche, HJ	dhr dr.	Heinrich

Centrum voor talent en leren - Centre for talent, teaching and learning

Lectoraat Lectoraat Nederlandse naam	Professorship Lectoraat Engelse naam	Leeropdracht Nederlands	Leeropdracht Engels	Professor	Titel	Voornaam
Talentontwikkeling in hoger onderwijs en samenleving	Talent Development in Higher Education and Society			Wolfensberger, mw MVC	dr.	Marca
Leren in de leergemeenschap	Learning in professional learning communities			Doppenberg, J	mw dr.	Jannet
Wederkerigheid in leernetwerken	Reciprocity in learning networks			Zuidersma J	mw dr.	Jelly

Bijlagen bij het Verslag van Raad van Toezicht

Verslag van de commissie Onderwijs en Onderzoek

De commissie Onderwijs en Onderzoek is in 2021 zes keer (online) bij elkaar geweest. Vaste agendapunten waren de ontwikkelingen in het aanbod van opleidingen, de accreditaties en de stand van zaken bij de aanpak van de coronacrisis.

In alles zes vergaderingen stond er één thema centraal op de agenda. Hierbij werden medewerkers van de Hanzehogeschool uitgenodigd voor een toelichting. Daarna was er een gezamenlijk gesprek over het betreffende onderwerp. Zo is er dit kalenderjaar uitvoerig gesproken over het strategische beleidsplan in relatie tot de uitvoeringsagenda. Ook is er een themabespreking geweest over studentenzaken en Hanze Student Support, waarbij uitgebreid gesproken is over hun visie en werk binnen de Hanzehogeschool. Daarnaast kwam de ontwikkeling van de kennisvisie een aantal keren terug op de agenda, evenals belangrijke thema's zoals de plannen met betrekking tot flexibilisering van het onderwijs en diversiteit & inclusie. Ook heeft er een zelfreflectie op het functioneren van de commissie plaatsgevonden.

In verband met de coronapandemie heeft de commissie dit jaar geen werkbezoeken afgelegd.

De verslaglegging van de commissie Onderwijs en Onderzoek met bijbehorende stukken en presentaties wordt altijd gedeeld met de voltallige Raad van Toezicht.

In de commissie Onderwijs en Onderzoek zijn twee leden van de Raad van Toezicht vertegenwoordigd: mevrouw J.M. Imhof (voorzitter) en mevrouw S.G.L. Schruijer.

Verslag Auditcommissie

Ook in 2021 waren voor de Hanzeschool de consequenties van de aanhoudende coronapandemie groot. De implicaties hiervan hebben hun weerslag gehad op vele onderwerpen op de agenda van de Auditcommissie. Voorbeelden zijn de privacy en security bij het digitaal onderwijs en de tentaminering, en het Hanze jaarplan, met als prioriteit herstel en fitheid van de organisatie na de pandemie.

Centraal in veel vergaderingen van de Auditcommissie stond de reguliere planning-en-controlcyclus, bestaande uit de begroting, de studiejaarrekening, de kalenderjaarrekening, de periodieke managementrapportages, de accountscontrole en de managementletter van de externe accountant KPMG. Dit geheel is inmiddels een goed ingeregelde cyclus, met adequate rapportages die inzicht verschaffen en de mogelijkheid geven tot tijdig bijsturen. De rapportages van de externe accountant geven aan dat de Hanzehogeschool haar controlebouwwerk goed op orde heeft, ook in vergelijking met andere onderwijsorganisaties. De meerderheid van de bevindingen uit de managementletter van de accountant zijn terug te voeren op tekortkomingen in de IT-systemen voor de bedrijfsvoering.

Begin 2021 zijn vele oude IT-systemen voor de bedrijfsvoering vervangen door een nieuw AFAS-systeem. Het hele jaar is onder moeilijke omstandigheden (vanwege de coronapandemie) hard gewerkt om deze ingrijpende conversie tot een succes te maken, en de organisatie te laten wennen aan het nieuwe systeem en de rapportages. Op dit punt is veel bereikt in 2021. Naar verwachting zal deze AFAS-conversie volledig kunnen worden afgerond in het begin van 2022. De Auditcommissie ziet de eerste positieve resultaten van dit nieuwe systeem in de managementletter van KPMG. De verwachting is dat veel bevindingen uit deze managementletter definitief zullen worden opgelost zodra AFAS fase 2 geïmplementeerd is.

Verder heeft de Auditcommissie dit jaar veel aandacht gegeven aan cybersecurity, informatiebeveiliging en privacy. Begin 2021 werd de Hanzehogeschool geconfronteerd met een datalek. Verschillende andere instellingen voor hoger onderwijs werden in 2021 geconfronteerd met cyberaanvallen. De Auditcommissie heeft in haar vergaderingen aandacht gegeven aan de lessen die de andere instellingen hieruit hebben getrokken. Daarnaast is het jaarverslag Informatiebeveiliging en Privacy besproken, wat resulteerde in een positief advies over het nieuwe Hanze Privacy en Security beleid. De auditcommissie stelde vast dat dit onderwerp in de toekomst hoog op de bestuurlijke agenda van de Hanzehogeschool zal blijven staan.

Dit jaar heeft de Auditcommissie aandacht besteed aan de beleidsrijke meerjarenplanning. Op termijn verwacht de commissie een krimp van het aantal studenten. De commissie wil er zeker van zijn dat de Hanzehogeschool over voldoende flexibiliteit beschikt om deze krimp van studenten en daarmee de afname van inkomsten op te kunnen vangen. De commissie heeft goed inzicht gekregen in de ontwikkeling en leeftijdsopbouw van het personeelsbestand over de komende tien jaar, en de implicaties van de tijdelijke extra NPO-gelden voor de Hanzehogeschool. Ook is de flexibiliteit in de huisvestingsportfolio besproken. Deze analyses geven de Auditcommissie het vertrouwen dat de Hanzehogeschool robuust kan reageren op een toekomstige krimp.

In 2021 is er een visie gekomen op internal auditing en de bijbehorende vervolgstappen om te komen tot een auditplan. De audits worden gericht op het toetsen van de opzet en de werking van de administratieve organisatie en op het toetsen van de maatregelen van interne controle. De Auditcommissie is verheugd dat de Hanzehogeschool deze auditfunctie gaat inrichten.

Verder is de Auditcommissie in haar vergaderingen geïnformeerd over de voortgang van het belangrijke nieuwbouwproject ZP7 op de Campus. Ook dit jaar heeft dit project goede voortgang geboekt. Het bevindt zich in de afrondende fase en ligt nog steeds op planning qua tijd en budget. Daarnaast is gesproken over het treasury verslag 2020 en over de lessen uit de afwikkeling van de lening van 10 miljoen euro. De commissie heeft positief geadviseerd over de verlenging van het contract met de accountant met één jaar.

Tot slot hebben de leden van de Auditcommissie in het voorjaar van 2021 een zelfevaluatie gedaan met de portefeuillehouder in het College van Bestuur. In zijn algemeenheid is de commissie tevreden over de informatievoorziening, de open discussies en het functioneren van onze commissie. Het voornemen is in de vergaderingen nog meer aandacht te geven aan fundamentele en strategische onderwerpen, en wat minder aan tactische en operationele zaken en (voortgangs)rapportages.

De Auditcommissie heeft in 2021 vijf keer vergaderd, deels digitaal en deels fysiek. De commissie bestond in 2021 uit drie leden van de Raad van Toezicht: de heer J.J. Fennema (voorzitter), de heer M.L. El Hamdaoui en de heer R.B. Reekers.

Verslag van de Remuneratiecommissie

Voor de Remuneratiecommissie hadden de coronamaatregelen tot gevolg dat vrijwel alle bijeenkomsten telefonisch dan wel via beeldbellen hebben plaatsgevonden. In 2021 kwam de Remuneratiecommissie in totaal vier maal formeel bijeen, waarvan één keer fysiek.

Medio 2021 vonden de functioneringsgesprekken en HR-gesprekken met de individuele leden van het CvB plaats. De geaccordeerde verslagen van deze gesprekken zijn in de personeelsdossiers opgenomen. Na de zomervakantie heeft de Remuneratiecommissie een vervolggesprek gehad met het voltallige CvB. Tijdens dit gesprek zijn er procesafspraken gemaakt over de invulling van de HR-cyclus. Zo is afgesproken om voortaan jaarlijks twee gesprekken hiervoor te plannen. In het voorjaar komt er een gezamenlijk gesprek met het voltallige CvB en in het najaar met de afzonderlijke bestuurders. Deze gesprekken zijn bedoeld om op de collectieve en op de individuele doelstellingen en resultaten van het CvB te reflecteren.

Naast procesafspraken over de HR-cyclus heeft de Remuneratiecommissie samen met de leden van het CvB uitgebreid gereflecteerd op de ambities voor 2030 en de betekenis daarvan voor de ontwikkeling van de organisatie. Afgesproken is om het gesprek over de routekaart in het voorjaar van 2022 te vervolgen en de uitkomsten ervan te benutten om te komen tot een evaluatiekader voor toekomstige jaargesprekken (HR-cyclus) met het CvB. Dit laatste zal gepaard gaan met een set SMART-geformuleerde doelstellingen voor het betreffende jaar.

Tot slot is de beloning van de leden van het College van Bestuur, conform het RvT besluit (2019) vastgesteld. Deze voldoet, evenals in de voorgaande jaren, aan de Wet normering Topinkomens. De beloning, declaraties en nevenfuncties van de bestuurders worden volledig opgenomen in het jaarverslag en worden tevens vermeld op de website. Mutaties in de nevenfuncties, zoals het recente voorgenomen besluit van het CvB om de heer Dick Pouwels voor te dragen als lid van de Raad van Toezicht van de New Energy Coalition, zijn aan de Remuneratiecommissie voorgelegd en getoetst aan de daarvoor geldende codes. Op deze laatste voordracht heeft de Remuneratiecommissie in november 2021 instemmend gereageerd.

De Remuneratiecommissie kijkt met veel plezier terug op de samenwerking met de leden van het CvB en spreekt haar waardering uit voor de inzet en de resultaten van het CvB in dit bijzondere jaar waarin de coronapandemie enorme impact heeft gehad op het functioneren van de Hanzehogeschool.

De Remuneratiecommissie bestond in 2021 uit twee leden uit de Raad van Toezicht: mevrouw drs. D. Boonstra en de heer MScBa Y. Tewelde (voorzitter Remuneratiecommissie).

HMR leden

HMR personeelsleden 2021-2022

Medewerker	Lijst	Werkzaam bij:
Els Bijlholt	Onafhankelijke Realisten	Facilitair Bedrijf
Henk Boer (lid DB)	AOb/FNV Overheid	Instituut voor Business, Marketing & Finance
Margreet Boersma	AOb/FNV Overheid	Instituut voor Business, Marketing & Finance
Fenna Feenstra (vicevoorzitter)	AOb/FNV Overheid	Instituut voor Life Science & Technology
Peter Klomp	Onafhankelijke Realisten	Academie voor Sociale Studies
Aafke v.d. Schaaf	Onafhankelijke Realisten	Academie voor Gezondheidsstudies
Davey Schippers	Onafhankelijke Realisten	Instituut voor Communicatie, Media & IT
Peter Siebrecht	AOb/FNV Overheid	Facilitair Bedrijf
Joke Terlaak Poot	AOb/FNV Overheid	Instituut voor Bedrijfskunde

HMR studentleden 2021-2022

Studenten	Lijst	Studeert aan:
Anne v.d. Berg	Lijst Student Erkend	Pedagogische Academie
Tom Boer	HSV*	Instituut voor Bedrijfskunde
Romée Coster	HSV*	Academie voor Gezondheidsstudies
Sander v.d. Dussen	HSV*	Instituut voor Engineering
Timon van Engen	HSV*	Instituut voor Future Environments
Danny Kolthof (voorzitter)	Lijst Student Erkend	Instituut voor Business, Marketing & Finance
Vera Sieses	Lijst Student Erkend	Instituut voor Business, Marketing & Finance
Ramon Tilstra (lid DB)	Lijst Student Erkend	Instituut voor Business, Marketing & Finance
Else Westervoorde	Lijst Student Erkend	Academie voor Sociale Studies

**Hanze Studentenbelang Vereniging*

10 Bijlagen - Strategisch beleid

Overzicht van door studenten en medewerkers gewonnen prijzen en beurzen

Academie Minerva

Naam prijs of beurs	Intern / extern	Winnaar	Bijzonderheden
Academie Minerva Prijs voor Beeldende Kunst 2021	intern	Nicole Kuiper Gonzales (afgestudeerd Autonome Beeldende Kunst 2021)	
Academie Minervaprijs voor Vormgeving 2021	intern	Fynn van der Ziel (afgestudeerd Vormgeving 2021)	
Kunsteducatieprijs Minerva 2021	intern	Susanne Luurs (afgestudeerd Docent Beeldende Kunst en Vormgeving 2021)	
Academie Minerva Prijs voor onderzoek beeldende kunst en vormgeving 2021	intern	Miru Park (afgestudeerd Autonome Beeldende Kunst 2021)	
George Verbergstipendium 2021	Intern	Anna Fitas (afgestudeerd Docent beeldende kunst en vormgeving 2020)	
Collega van het Jaar ESNS 2020	extern	Wytse Dijkstra (alumnus Popular Culture 2017)	
Marconi Award voor Aanstormend Talent	extern	Sophie Hijlkema (alumna Popular Culture 2017)	
Wildcard NFF Talent Awards	extern	Marina Sulima (afgestudeerd Vormgeving 2020)	
Hendrik de Vries Stipendium 2021 categorie Beeldende Kunst	extern	Leonard Witte (alumnus Autonome Beeldende Kunst 2011)	
Harry Wich Stipendium	extern	Julian Verkerk (afgestudeerd Vormgeving 2020)	
Buning Brongers Prijzen 2020	extern	Cas van Deurssen (afgestudeerd Autonome Beeldende Kunst 2020)	

Noorderlijk Film Festival 2021

48 hour film project Publieksprijs groep B	Film Zwarte piste door Team Miaoo Academie van Popcultuur
Best production design	Indy van Oss, Julie Tuinman, Attie Gorter en Liza Kolomiets - Academie van Popcultuur
Best musical score	Mendel bij de Leij en Corné de Wolf -Academie van Popcultuur
Best Directing	Johanneke Dijkstra- Academie van Popcultuur

Naam prijs of beurs	Intern / extern	Winnaar	Bijzonderheden
Best Social media		Team Mokermatig- Academie van Popcultuur	
Beste Korte Documentaire		Marijke Huisman, Ivo Kraan en Annelies Visser - Academie voor Popcultuur	
Best Actrice		Team Haastige Spoed- Academie van Popcultuur	
Best Cinematografie en Best Editing		Team Gewoon (niet) Love Academie van Popcultuur	

Academie voor Gezondheidsstudies

Naam prijs of beurs	Intern / extern	Winnaar	Bijzonderheden
NWO Promotiebeurs	intern	Roland Reezigt, docent	
NPGZ stimuleringsprijs		Annemarie Dijkhuizen, docent	
Comeniusbeurs Senior Fellow		Dinette van Timmeren, docent	
Comeniusbeurs Senior Fellow		Henk Willemsen Opleidingsmanager i.o.	

Academie voor Sociale studies

Naam prijs of beurs	Intern / extern	Winnaar	Bijzonderheden
Medezeggenschapper van het jaar	extern	Dennis van der Honing	De Vereniging van Medezeggenschapsraden van Hogescholen (VMH) heeft deze prijs uitgereikt aan Dennis op grond van de kritische, analytische en oprechte wijze waarop hij zich als medezeggenschapper opstelt.

Academie voor Verpleegkunde

Naam prijs of beurs	Interne / externe prijs	Winnaar	Bijzonderheden
Publieksprijs en de Anner Award	extern	Jozanneke Wolthof	Onderneming Endorfine

Instituut voor Bedrijfskunde

Naam prijs of beurs	Intern / extern	Winnaar	Bijzonderheden
BK scriptieprijs 2021		Melanie van der Veen	"Een impactvolle toekomst, Bachelorscriptie AOG School of Management "
SIBK Holland Scholarship jaarlijks (m.u.v. 2020-2021 corona)		Mick Deiman, Lars Bosma en Kylian Luik	Normaliter 1 beurs per school per studiejaar, door coronajaar zijn er extra beurzen. Heb meer beurzen aangevraagd en gekregen.
HBO-Innovatieprijs Mens, Werk & Organisatie 2021	Extern	Merije Stellingwerf	Stimulatie van arbeidsmobilisatie

Instituut voor Engineering

Naam prijs of beurs	Intern / extern	Winnaar	Bijzonderheden
Green Ambassador certificaat fase 4	Intern	Maarten Radder en Axel Ribberink	Voor het opzetten van hun duurzame bedrijfje Pulp. Green Ambassador is zich bewust van de wereld om zich heen, heeft zich verdiept in het thema duurzaamheid, zelf onderzoek gedaan en is klaar om anderen te inspireren en te bouwen aan een duurzame wereld.
Henk Pijlman Innovatieprijs, 1e prijs	Intern	Corné Lunshof	Spuitgietmachines die meer vermogen leveren en minder vragen van het energienet. Bedacht voor machinefabriek Stork.
Henk Pijlman Innovatieprijs, 3e prijs	Intern	Deeltijdstudenten: Richard Post, Werktuigbouwkunde; Martijn Kort, Technische bedrijfskunde Erik Visser, Elektrotechniek; André Fedde, Associate degree Projectleider techniek	Zij bedachten een prachtig systeem om CO2 te reduceren bij de bestaande vloot van rederij Wagenborg Shipping.

Instituut voor Communicatie, Media en IT

Naam prijs of beurs	Intern / extern	Winnaar	Bijzonderheden
Afstudeerprijs HBO-ICT 2020-2021	Extern	Sandra Westra	Zij heeft hier een bedrag van 750,- euro mee gewonnen. Dit bedrag is in zijn geheel gesponsord door Axians

Instituut voor Life Science & Technology

Naam prijs of beurs	Intern / extern	Winnaar	Bijzonderheden
Cum Laude	Intern	Carlijn Ruijter	Bio-Informatica
Cum Laude	Intern	Marylén Arriola	Chemie
Cum Laude	Intern	Davy Marchant	Chemische Technology
Cum Laude	Intern	Lyanna Boer	Chemische Technology
Cum Laude	Intern	Jochem de Waard	Chemie

International Business School

Naam prijs of beurs 2021	Intern / extern	Winnaar	Bijzonderheden
Best Thesis	intern	Cynthia Nyarko Mensah	prijs: 250 euro
JvL Award	intern	Ann-Kathrin Paffrath	Prijs: 250
Cum Laude	intern	Ann-Kathrin Paffrath	8,44 gemiddelde
Cum Laude	intern	Cynthia Nyarko Mensah	8,91 gemiddelde
Cum Laude	intern	große Siemer, A.M. (Anne)	8,48 gemiddelde
Cum Laude	intern	Heigener, N.P. (Nick)	8,17 gemiddelde
Cum Laude	intern	Jonas, L.D. (Lorenz)	8.29 gemiddelde
Cum Laude	intern	Schleicher, I. (Isabelle)	8,19 gemiddelde

Lucia Marthas Institute for Performing Arts

Naam prijs of beurs	Intern / extern	Winnaar	Bijzonderheden
Marthas Talent Foundation	Intern	studenten Hbo 4 en 4DD (2020-2021)	Zij ontvingen financiële steun als bijdrage voor hun examenprojecten
Vogelgezang foundation	Extern	meerdere studenten (anoniem ivm privacy)	Zij krijgen financiële steun omdat zij zelf onvoldoende middelen hebben voor de bijkomende studiekosten zoals lesmateriaal en danskleding.

Pedagogische Academie

Naam prijs of beurs	Intern / extern	Winnaar	Bijzonderheden
Berend Brugsmapijs	intern	Anna Bruijn	Prijs voor het beste afstudeeronderzoek binnen de PA, gelet op actualiteit, vernieuwing en toepasbaarheid.

Prins Claus Conservatorium

Naam prijs of beurs	Intern / extern	Winnaar	Bijzonderheden
3e Prijs Nederlands Violconcert	Extern	Quinten van Brummel	jan
Han Lammers Schollarschip	Extern	Dylan Pretner	nov
Principal bass position/ Antwerp Symphony Orchestra	Extern	Vlad Ratiu	nov
Tegel Walk of Fame/Hannie Schaf prijs	Intern	Cenk Arpa	sep
Andrea Elkenbrachtfonds/ beurs	Extern	Alice Andreani	sep
Andrea Elkenbrachtfonds/beurs	Extern	Julia Doornebosch	sep
Talent of the Decade/Night of the Stars Plovdiv	Extern	Nikolay Dimitrov	aug
Nominatie Buma Award/Beste Originele Compositie Experience	Extern	Ivo Witteveen/Docent	mei
Star review by Downbeat/ album "In the Spirit of Herbie Hancock"	Extern	Joris Teepe	mei
1e prijs Prinses Christina Concours regio Noord	Extern	Ensemble Fier (Jitze van der Land, Twan van der Wolde en Wilko Koekoek, aangevuld met mezzosopraan Sophia Faltas.	maart
3e Prijs Prinses Christina Concours regio Noord	Extern	Viktoria Dalakova	maart
Finalist NWO Synergy Award	Extern	Krista de Wit	feb
Finale 19e Grachtenfestival Conservatorium Concours	Extern	Beatriz Galan Mendez/Gerbrich Greidanus	feb

Welke voortdurend verandert

**Belangen-
groepen**
Lokale overheden
Overheids-
diensten
Actiegroepen

11 Bijlagen - Onderwijs

wise

Ontwikkeling inschrijvingen

Ontwikkeling inschrijvingen	2021		2020		2019		2018	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Bachelor en Ad	30.194	-0,1%	30.224	4,4%	28.958	-0,3%	29.038	1,0%
Voltijd	27.582	0,1%	27.543	4,7%	26.316	-0,3%	26.403	0,6%
Deeltijd	1.930	-2,0%	1.970	1,9%	1.934	-3,1%	1.995	0,6%
Duaal	682	-4,1%	711	0,4%	708	10,6%	640	25,7%
Master	1100	8,3%	1016	4,9%	969	2,8%	943	8,0%
Totaal	31.294	0,2%	31.240	4,4%	29.927	-0,2%	29.981	-0,5%

Kerngegevens masteropleidingen

	instroom			inschrijvingen			afgestudeerden		
	2021	2020	2019	2021	2020	2019	2021	2020	2019
bekostigde masters:									
M Architectuur	13	16	16	57	59	63	5	5	4
M Energy for Society	25	20	20	46	42	33	17	7	
M Master of Arts in Fine Art and Design	32	30	28	58	55	46	25	18	13
Healthy Ageing Professional	46	45	28	90	81	84	22	35	33
M Kunsteducatie (joint degree)	1	10		27	26		9	18	5
M Physician Assistant	40	36	43	118	119	122	39	39	31
M Social Work (joint degree)	31	16	15	46	33	44	14	14	16
M Advanced Nursing Practice	52	52	56	108	114	109	47	41	44
M of Music	27	24	17	57	49	49	20	20	19
M EU Sustainable Energy System Management	0	16	32	42	50	61	32	26	20
M European Master in Renewable Energy	0	19	23	34	44	49	22	21	29
M Interdisciplinary Business Professional	39	37	26	48	48	30	10	17	21
M Smart systems engineering	43	15	15	54	29	17	13		9
M Talentontwikkeling en Diversiteit	20	17	12	44	33	35	12	11	18
M Data science for life sciences	26	14	20	42	24	20	4	1	
M International Communication	46	92	57	127	147	57	50		
M master digitale technologie	10	12		19	12		0		
M master sport- en bewegingsonderwijs	0	7		7	7		0		
M Operationeel Leiderschap in Performing Arts	10			10			0		
onbekostigde masters:									
M European Master in Social Work									1
Master in International Business and Management	55		13	63	33	59	15	26	35
Master of Business Administration	0			2	4	12	2	6	
M Leiderschap	0		4	1	13	21	11	9	4
Totaal	516	478	425	1100	1022	911	369	314	302

Instroom Schools

Instroom schools	2021		2020		2019	
	aantal	groei	aantal	groei	aantal	groei
Academie voor Beeldende Kunst en Vormgeving MINERVA	221	-15,0%	260	10,6%	235	-17,0%
Academie voor Gezondheidsstudies	937	5,4%	889	9,8%	810	-1,2%
Academie voor Sociale Studies	777	-3,8%	808	5,2%	768	-0,9%
Academie voor Verpleegkunde	616	-0,5%	619	5,5%	587	0,9%
Instituut voor Communicatie, Media & IT	854	-8,0%	928	3,3%	898	5,6%
Instituut voor Business, Marketing en Finance (SIFE+SIMM)	716	0,6%	712	1,1%	704	-2,6%
Instituut voor Bedrijfskunde	756	5,4%	717	-2,8%	738	7,4%
International Business School	441	-4,1%	460	14,4%	402	-5,4%
Instituut voor Engineering	527	-6,6%	564	-3,1%	582	5,6%
Dance Academie Lucia Marthas	55	31,0%	42	-14,3%	49	-2,0%
Instituut voor Life Science & Technology	244	-20,0%	305	0,3%	304	-9,5%
Instituut voor Rechtenstudies	476	-6,1%	507	12,4%	451	-6,8%
Instituut voor Sportstudies	315	-14,9%	370	47,4%	251	-15,8%
Instituut voor Future Environments (SABE+SIFM)	283	-28,9%	398	6,4%	374	-12,6%
Prins Claus Conservatorium	72	-5,3%	76	-3,8%	79	-7,1%
Pedagogische Academie	343	-14,9%	403	30,4%	309	-1,9%
Totaal	7633	-5,3%	8058	6,9%	7541	-2,0%

Herkomst buitenlandse studenten

Herkomst buitenlandse studenten	2021		2020		2019	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Duitsland	700	22,6%	758	26,5%	753	28,5%
Bulgarije	282	9,1%	245	8,6%	220	8,3%
Roemenië	215	6,9%	164	5,7%	147	5,6%
Ierland	160	5,2%	131	4,6%	88	3,3%
Italië	128	4,1%	108	3,8%	96	3,6%
Bangladesh	119	3,8%	21	0,7%	6	0,2%
Spanje	97	3,1%	83	2,9%	62	2,3%
Litouwen	79	2,5%	75	2,6%	76	2,9%
Oekraïne	68	2,2%	68	2,4%	67	2,5%
Rusland	68	2,2%	58	2,0%	45	1,7%
Overige landen (circa 100)	1185	38,2%	1148	40,2%	1079	40,9%
Totaal	3101	100,0%	2859	100%	2639	100%

Overzicht van alle honourstrajecten

Honoursprogramma's voor het studiejaar 2021-2022

De vetgedrukte programma's starten als pilot met de nieuwe opzet van het honoursalentprogramma)

Economie, Management en Ondernemen

Honours talentprogramma Instituut voor Bedrijfskunde
Honours talentprogramma Instituut voor Future Environments
Honours talentprogramma Instituut voor Business, Finance en Marketing
Honours talentprogramma Instituut voor Rechtenstudies
Honours Talentprogramme International Business School
Honoursminor Veranderen van Organisaties
Honoursminor Triple M: Marketing Research & Innovation
Honoursminor Sales Talent en Innovatie Programma
Honoursminor Da Vinci
Honours afstudeertraject Ontwikkeling waarde(n)volle ruimte

Healthy Ageing, Lifestyle, Sport en Educatie

Honours talentprogramma Healthy Ageing
Honours talentprogramma Academie voor Sociale Studies
Honours talentprogramma Pedagogische Academie
Honours talentprogramma Instituut voor Sportstudies
Honoursminor Onderzoeksvaardigheden
Honoursminor Speech and Language Pathology
Honoursminor Critical Care
Honoursminor Kind en Jeugd
Honoursminor Buiten kaders denken
Honours LIO-stage Instituut voor Sportstudies

Kunst, Cultuur en Media

Honours talentprogramma Academie Minerva
Honours talentprogramma Lucia Marthas Institute for Performing Arts
Honours talentprogramma Prins Claus Conservatorium

Techniek, Energie en Innovatie

Honours talentprogramma Instituut voor Future Environments
Honours talentprogramma Communicatie, Media & IT
Honours talentprogramma Instituut voor Life Science & Technology
Honours talentprogramma Engineering

Overzicht accreditatiebesluiten opleidingen en visitatieresultaten kenniscentra in 2021

In onderstaande overzichten zijn alle accreditatieresultaten (in het geval van instelling en opleidingen) en visitatieresultaten (in het geval van Centres of Expertise en kenniscentra) weergegeven. De gegeven (eind)oordelen zijn: o = onvoldoende; v = voldoende; g = goed; e = excellent.

Bij opleidingen met een visitatie volgens het kader 2018 wordt √ gebruikt voor Voldoet. Het eindoordeel is positief, positief onder voorwaarden of negatief.

Accreditaties bestaande opleidingen

De opleidingen in het volgende overzicht zijn volgens het accreditatiestelsel (2016 en 2018) met de volgende vier accreditatiestandaarden geaccrediteerd:

- Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties
- Standaard 2: Onderwijsleeromgeving
- Standaard 3: Toetsing
- Standaard 4: Gerealiseerde eindkwalificaties

School	Opleiding	vt	dt	du	Croho	Accreditatiebesluit	1	2	3	4	Eindoordeel
SISP	Ba ALO	x			35025	Accreditatiebesluit ontvangen op 12-04-2021	√	√	√	√	positief
SAGZ	Ba Management in de Zorg	x	x		34538	Accreditatiebesluit ontvangen op 28-04-2021	√	√	√	√	positief
SAGZ	Ad Management in de Zorg			x	80011	Accreditatiebesluit ontvangen op 28-04-2021	√	√	√	√	positief
SOFE	Ma Architectuur		x		44336	Accreditatiebesluit ontvangen op 04-06-2021	√	√	√	√	positief
SIEN	B Technische Bedrijfskunde (Experiment Leeruitkomsten)	x			34421	Accreditatiebesluit ontvangen op 02-09-2021	√	√	√	√	positief
SIEN	B Werktuigbouwkunde (Experiment Leeruitkomsten)	x			34280	Accreditatiebesluit ontvangen op 02-09-2021	√	√	√	√	positief
SIEN	B Elektrotechniek (Experiment Leeruitkomsten)	x			34267	Accreditatiebesluit ontvangen op 02-09-2021	√	√	√	√	positief
SASS	B Social Work (Experiment Leeruitkomsten)	x			34116	Accreditatiebesluit ontvangen op 02-09-2021	√	√	√	√	positief
SPEA	Ba Opleiding tot leraar basisonderwijs (pabo)	x			34808	Accreditatiebesluit ontvangen op 24-09-2021	√	√	√	√	positief
SIEN	Ad Projectleider Techniek (Experiment Leeruitkomsten)	x			80905	Accreditatiebesluit ontvangen op 29-09-2021	√	√	√	√	positief
SISP	Ad Sport	x			80026	Accreditatiebesluit ontvangen op 08-10-2021	√	√	√	√	positief
SISP	Ba Sportkunde	x			34040	Accreditatiebesluit ontvangen op 03-11-2021	√	√	√	√	positief

Onderzoeksvisitatie Centres of Expertise en kenniscentra

Het hieronder genoemde Centre of Expertise is aan de hand van de volgende standaarden gevisiteerd:

- Standaard 1: De onderzoekseenheid heeft een relevant, ambitieus en uitdagend onderzoeksprofiel en een onderzoeksprogramma met bijbehorende doelen die zijn geoperationaliseerd in een aantal indicatoren.
- Standaard 2: De wijze waarop de eenheid is georganiseerd, de inzet van mensen en middelen en de interne en externe samenwerkingsverbanden, netwerken en relaties maken de realisatie van het onderzoeksprofiel mogelijk.
- Standaard 3: Het onderzoek van de onderzoekseenheid voldoet aan de standaarden die in het vakgebied gelden voor het doen van onderzoek.
- Standaard 4: De onderzoekseenheid realiseert voldoende relevantie op het gebied van: kennisontwikkeling binnen het onderzoeks domein; de beroepspraktijk en de samenleving; onderwijs en professionalisering. Het onderzoek heeft in voldoende mate impact op de hiervoor omschreven gebieden.
- Standaard 5: De onderzoekseenheid voert regelmatig en systematisch evaluatie uit van de onderzoeksprocessen en resultaten. Aan de uitkomsten daarvan verbindt de onderzoekseenheid waar nodig verbeteringen.

CoE/ kenniscentrum		1	2	3	4	5	Eindoordeel
Kenniscentrum Kunst & Samenleving	Visitatie goed verlopen, rapport ontvangen	v	v	g	g	v	voldoet

12 Bijlagen - Praktijkgericht onderzoek

Financieel overzicht valorisatie

Valorisatie RAAK

Regieorgaan SIA	Subsidieverstrekker	Subsidie-bedrag in €	Projectbudget in €	Looptijd
Centre of Expertise Healthy Ageing				
Effectiviteitsonderzoek Begeleid Leren	SIA RAAK-publiek	330.000	330.000	dec 17 - sep 23
FAITH	SIA RAAK-sprong	968.450	1.833.350	jan 18 - dec 25
Start(v)aardig	SIA RAAK-pro	107.844	161.934	sep 19 - aug 23
Coach in Control	SIA RAAK-publiek	298.135	638.666	apr 20 - mrt 22
T PASST WEL!	SIA KIEM	20.000	38.772	apr 20 - juli 21
L.INT	SIA L.INT	85.000	332.320	aug 20 - juli 24
Impuls aan onderzoek als motor voor transitie	SIA IMPULS	475.000	475.000	nov 20 - mrt 22
TIPA	SIA KIEM	40.000	69.865	apr 21 - mrt 22
Com-in-Actie	SIA RAAK-MKB	300.000	600.052	sep 21 - aug 23
1+1=3 't PASST Samen	SIA RAAK-publiek	179.937	359.874	nov 21 - mei 24
		2.804.366	4.839.833	
Kenniscentrum Biobased Economy				
Identificeren van anthocyaanmoleculen	SIA KIEM	19.985	28.518	jan 20 - dec 21
Lectorenplatform Voedsel en Gezondheid	SIA RAAK-Platformregeling	17.448	17.448	sep 20 - aug 22
BIOPRO	SIA KIEM-ce	6.000	6.000	jan 21 - jan 22
Charting the ingredient knowledge landscape	SIA KIEM	39.510	39.510	feb 21 - jan 22
Juridisch platform circulaire economie (Noord-Nederland)	SIA KIEM-ce	40.000	40.000	mei 21 - apr 22
Furan 2,5-dipropionic acid	SIA KIEM GoChem	32.080	32.080	jun 21 - aug 22
ALGOL	SIA KIEM-ce	20.000	20.000	mei 21 - apr 22
Circulaire kunststoffen	SIA RAAK-sprong	252.106	450.189	nov 21 - sep 29
VECH	SIA RAAK-sprong	682.703	1.212.587	dec 21 - nov 25
		1.109.832	1.846.332	
Kenniscentrum Energie				
Why Care More	SIA RAAK-pro	700.000	1.479.820	sep 19 - aug 23

Regieorgaan SIA	Subsidieverstrekker	Subsidie-bedrag in €	Projectbudget in €	Looptijd
LEVE II	SIA RAAK- Platformregeling	98.484	118.810	jan 20 - dec 21
Energieoptimalisatie dorp Groningen	SIA KIEM	20.000	30.096	jan 20 - jan 21
Effect van vervuiling en reiniging van zonnepanelen	SIA KIEM	39.737	49.847	dec 20 - nov 21
EnTranCe-for-a-Community	SIA KIEM	38.480	49.999	jan 21 - dec 21
Sustainable Cities & Regions - SURE	SIA RAAK-sprong	304.114	410.966	sep 21 - sep 25
		1.200.815	2.139.538	

Kenniscentrum Ondernemerschap

Social Impact Beloond	SIA RAAK-mkb	299.992	631.906	sep 18 - mrt 21
VRAMBO	SIA RAAK-publiek	299.968	600.058	feb 19 - jan 21
Breed Platform Arbeid	SIA RAAK- platformregeling	11.434	11.434	jan 20 - jun 22
Dataverzameling voor dietisten	SIA KIEM	19.991	30.603	jan 20 - juni 21
Smart Start	SIA RAAK-mkb	300.000	603.058	feb 20 - mei 22
Just What I Want	SIA KIEM	19.942	30.012	feb 20 - jan 21
Bureaucrazy naar Carehappy	SIA RAAK-pro	700.000	1.000.303	apr 20 - juli 24
Hartgezondheid in eigen hand	SIA KIEM	39.784	60.204	nov 20 - juni 22
Move On: Implementatie van positionering van fysio	SIA RAAK-mkb	34.239	56.587	nov 20 - okt 22
Digitaal oefenen bij stottertherapie	SIA KIEM	39.612	52.852	dec 20 - dec 21
Cooperatief in Balans	SIA RAAK-mkb	226.255	364.194	jan 21 - dec 22
Onderdompelen in VR	SIA KIEM	40.000	50.000	jan 21 - feb 22
VR Rij-training	SIA KIEM	39.958	53.638	feb 21 - jan 22
Talking Money	SIA KIEM	39.988	50.737	feb 21 - jan 22
Innovatietraining Pilot	SIA Innovatie Traineeship	299.898	334.198	feb 21 - jan 23
Food for Care	SIA RAAK-mkb	298.827	448.285	dec 21 - nov 23
		2.709.888	4.378.069	

Kenniscentrum NoorderRuimte

Burgerparticipatie in Klimaatadaptatie	SIA RAAK-publiek	299.900	599.800	mrt 19 - jun 21
Proeftuin	SIA KIEM-ce	19.980	31.030	sep 19 - aug 21
Loskade	SIA KIEM-ce	19.980	30.530	sep 19 - aug 21
Climatecafé	SIA KIEM	20.000	30.003	jan 20 - apr 21
Deltapremie	SIA Deltapremie	500.000	500.000	jan 20 - dec 23

Regieorgaan SIA	Subsidieverstrekker	Subsidie-bedrag in €	Projectbudget in €	Looptijd
Drijvende zonnepanelen	SIA KIEM	19.980	30.040	jan 20 - apr 21
Erfgoed geeft Ameland energie!	SIA KIEM	20.000	30.030	jan 20 - apr 21
SHAKE-WALL	SIA KIEM	20.000	30.003	jan 20 - apr 21
VIBRO TEST	SIA KIEM	20.000	30.094	jan 20 - apr 21
CIWA	SIA KIEM	20.000	30.012	apr 20 - mrt 21
Europapark	SIA KIEM	20.000	30.008	sep 20 - aug 21
Voedselmuur	SIA KIEM	20.000	30.013	sep 20 - aug 21
Groenblauwe oplossingen	SIA RAAK-publiek	299.936	602.246	jan 21 - dec 22
Klimaatbestendige bedrijventerreinen	SIA RAAK-publiek	300.000	600.000	feb 21 - jan 23
De Waterbergende Weg	SIA RAAK-publiek	299.961	659.733	apr 21 - mrt 23
SafeGo Top Up	SIA Top-up	299.949	600.650	juli 21 - juni 22
Innovatieve modellen voor realisering huisvesting voor middeninkomens	SIA RAAK-mkb	39.999	49.999	nov 21 - nov 22
Erfgoed van mensen als inspiratie voor energiedorpsvisies	SIA KIEM	39.494	49.494	nov 21 - nov 22
GREEN	SIA RAAK-mkb	299.980	600.070	dec 21 - nov 23
		2.579.159	4.563.755	
Kenniscentrum Kunst & Samenleving				
ProMiMiC	SIA RAAK-pro	699.929	1.006.253	sep 19 - feb 23
Co-creatie kwetsbare ouderen	SIA KIEM	19.925	45.681	jan 20 - dec 21
Meerstemming Kunst leren	SIA City Deal	19.998	25.003	okt 20 - sep 21
Data Resonance	SIA KIEM	40.000	43.590	jan 21 - nov 21
Sociaal Canvas	SIA KIEM	34.905	40.455	mei 21 - sep 21
		814.757	1.160.982	
Totalen RAAK		11.218.817	18.928.509	

Valorisatie Koers Noord

Programma's worden uitgevoerd onder de vlag van SNN (Samenwerkingsverband Noord Nederland)

Koers Noord	Subsidieverstrekker	Subsidiebedrag in €	Projectbudget in €	Looptijd
ZAP2	SNN	2.544.582	4.457.000	apr 16 - dec 21
Circulaire Biopolymeren Waardeketens	SNN	239.231	401.668	nov 17 - okt 21
Make IT work	SNN	489.359	978.617	sep 18 - dec 22
Groene Waterstofbooster	SNN	595.683	1.402.203	mrt 19 - juni 23
Energy Sense	SNN	365.005	811.127	jan 20 - juni 22
Smart Industry Hub	SNN	288.486	144.243	mrt 20 - juli 23
dHealth	SNN	375.000	750.000	apr 20 - mrt 23
Offshore Wind Innovation Centre Eemshaven	SNN	174.455	252.619	mei 20 - juni 23
BRAINR	SNN	66.816	196.518	juni 20 - juni 23
Anaerobe Fermentatie	SNN	36.782	75.065	juli 20 - juni 23
Proeftuin 5G 2.0	SNN	213.726	534.315	nov 20 - dec 23
Totalen Koers Noord		5.389.125	10.003.375	

Overige subsidies	Subsidieverstrekker	Subsidiebedrag in €	Projectbudget in €	Looptijd
EAST-Project	AGIS innovatiefonds	89.486	135.012	okt 20 - sep 22
Familiebenadering bij mensen met dementie	De Friesland- Innovatiefonds en Stichting	68.475	113.800	okt 20 - aug 22
Dutch Earthquake Engineering Association	DEEA- Dutch Earthquake Engineering association	100.000	100.000	feb 20 - feb 21
SUSWELL	Erasmus+	998.931	998.931	nov 20 - okt 23
STEAM	Erasmus+	106.110	141.481	jan 20 - dec22
EMBRACE	Erasmus+	163.824	285.305	jan 20 - dec 22
Pedagogy of imaginative Dialogue	Erasmus+	50.184	80.184	sep 20 - aug 22
En Route	Erasmus+	67.955	101.950	dec 19 - nov 21
MOVE Healthy	Erasmus+	119.635	142.635	jan 19 - dec 21
INPRO	Erasmus+	245.960	245.960	jan 21 - dec 23
KINESIS	Erasmus+	133.230	133.230	jan 21 - dec 23
ECOLA	Erasmus+	398.573	398.573	nov 21 - okt 24
DIGPRO	Erasmus+	33.580	33.580	jun 21 - mei 23
D&D 2.0	GEM GRON	350.000	450.000	jan 20 - aug 24
IANOS	H2020	223.312	223.312	sep 20 - aug 24
Making CiTY	H2020	549.438	549.438	dec 18 - nov 23

Overige subsidies	Subsidieverstrekker	Subsidiebedrag in €	Projectbudget in €	Looptijd
LIBBIO	H2020	617.500	617.500	okt 16 - mrt 21
Enterprise Europe Network - EEN (2020-2021)	H2020/COSME	183.409	284.658	jan 20 - dec 21
Art for Atmosfer	InterReg	12.150	30.150	okt 20 - sep 21
KI AGIL	InterReg	217.181	241.312	juli 20 - juni 22
GrowIn 4.0	InterReg	161.837	323.675	aug 17 - jan 21
InnoHEIs	InterReg	410.889	483.399	aug 19 - jul 22
SHREC	InterReg	1.567.540	1.844.165	aug 19 - jul 22
Circular BIOmass CAScade to 100%	InterReg	189.261	378.521	jul 17 - dec 21
Oleopolymeren uit vetten en vetzuren	InterReg	38.500	49.948	jun 18 - dec 21
TRACS3	InterReg	337.007	396.478	jun 18 - jun 23
E-Cool	InterReg	205.216	241.430	jun 18 - mei 23
Grenzenlo(o)s Talent!	InterReg	424.953	849.905	mei 19 - jun 21
RIGHT	InterReg	141.328	282.656	nov 18 - dec 21
PERISCOPE	InterReg	146.609	293.219	sep 17 - sep 21
GrECoBo	InterReg	25.000	50.000	apr 21 - mrt 22
SAVE	InterReg	70.000	90.000	mrt 21 - juni 22
C4QH	Ministerie BZK	48.175	123.778	sep 20 - aug 22
Landelijk IWP publieke inkoop	Ministerie EZK	31.500	31.500	sep 20 - juli 24
O2lab	Ministerie EZK	121.085	121.085	jan 21 - mrt 23
Move Ahead	Ministerie OCW	250.000	250.000	mei 18 - jan 22
International Classroom	Ministerie OCW	98.750	98.750	sep 19 - okt 22
WSD-N 20-22	Ministerie VWS	539.984	270.000	jan 20 - dec 22
Evaluatie Toukomstpanel	NPG-Nationaal Programma Groningen	47.362	47.362	nov 20 - mrt 21
Toukomst De-mensplek	NPG-Nationaal Programma Groningen	35.000	35.000	nov 21 - mrt 26
Tijd voor Toekomst	NPG-Nationaal Programma Groningen	20.000	20.000	sep 20 - aug 22
Talent in de Regio (TidR)	NPG-Nationaal Programma Groningen	1.270.334	2.540.668	apr 21 - aug 25
Waterstof werkt	NPG-Nationaal Programma Groningen	959.424	1.599.040	sep 21 - aug 26
Professioneel ontwikkelen van docenten	NRO	13.920	13.920	sep 20 - feb 24
Partners tegen pesten	NRO	500.000	500.000	dec 18 - nov 21
Een (school)brede benadering voor het bevorderen van creatief denken	NRO	40.882	40.882	mei 21 - mei 22
Een soepele overgang	NRO	19.480	19.480	mei 21 - nov 21

Overige subsidies	Subsidieverstrekker	Subsidiebedrag in €	Projectbudget in €	Looptijd
Review effectief bewegingsonderwijs	NRO	50.000	50.000	mrt 21 - nov 21
Practoraat Noorderpoort College	Regionaal Investerings Fonds	60.200	175.200	feb 19 - jan 23
SMIC	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed	197.700	263.600	jan 20 - juni 21
Innovatieplan Integr. Energietransitie Bestaande bouw	RVO	281.085	351.356	jan 20 - dec 21
Enzavu	RVO	57.000	71.377	sep 20 - dec 21
H2gROW	RVO	110.948	110.948	jan 18 - juli 22
The Heat is on	RVO	135.000	150.000	juli 21 - juni 25
Digitale werkplaats Drenthe	RVO	33.980	67.960	feb 21 - feb 24
InReP An Integrated approach towards Recycling of Plastics	RVO	124.000	155.000	juni 21 - juni 25
HyScaling	RVO	131.000	190.000	juni 21 - juli 24
SafeSense	RVO	10.800	24.500	juli 21 - apr 22
MMVIB Multi-Model infrastructuur Voor Integrale Besluitvorming	RVO	24.946	49.891	juli 21 - juni 23
Wattflex	RVO	292.546	365.683	sep 21 - nov 23
Leergemeenschappen en flexibel onderwijs	SURF	28.412	30.156	juni 20 - sep 21
Protein Fibres	TKI	37.334	37.334	feb 20 - jan 22
Zijstromen Veevoer	TKI	50.000	50.000	mrt 20 - jan 22
Triodos Foundation: Online Begeleid Leren cursus	Triodos Foundation	37.005	49.340	sep 20 - aug 22
Leerafdelingen	ZonMW	49.970	49.970	okt 20 - jan 22
Ruimte voor mij	ZonMW	49.870	49.870	feb 20 - aug 21
Praktijkgericht onderzoek: visie en agenda	ZonMW	49.610	49.610	mrt 20 - feb 21
Hoor je ons? Virtueel persoongericht musiceren met eenzame ouderen	ZonMW	39.927	39.927	jan 21 - jan 22
Ouderen met VB en dementie	ZonMW	77.500	107.041	apr 18 - apr 21
Gezonde Leefstijl VB	ZonMW	400.000	490.974	dec 16 - mei 21
Drenthe samen gezond	ZonMW	299.325	299.325	sep 21 - aug 25
Sterker samen	ZonMW	174.731	196.015	dec 18 - nov 22
Druk en Dwars	ZonMW	500.000	717.731	sep 16 - aug 21
Gildeleren	ZonMW	154.264	166.195	sep 18 - aug 21
GO!Noord	ZonMW	93.500	126.000	sep 19 - aug 22
Totalen Overige Subsidieregelingen		15.993.622	20.786.875	

Resultaten Centres of Expertise en kenniscentra

EnTranCe | Centre of Expertise Energy

Project	Partners	Resultaten /impact
Groene Waterstof Booster	Provincie Groningen, GasTerra, Gasunie, New Energy Coalition, Stork, SNN, BAM, Emmtec, DNV-GL, NAM, Rendo - Duurzaam, TCNN, VNO-NCW Noord	Van de bijna 100 aanvragen vanuit het MKB voor testen met waterstof, zijn er 10 gerealiseerd (met voucher traject). Ook is een eerste (vraaggestuurde) cursus rond waterstof ontwikkeld en gegeven aan een pilotgroep van 20 werkenden. Een tweede cursus rond veilig ontwerpen met waterstof zal in februari aan de eerste pilot groep worden gegeven. Voor demonstraties en testen is het WING (Waterstof Innovatie Netwerk Groningen) in 2021 opgeleverd en in januari 2022 officieel geopend; een uniek open innovatieomgeving voor bedrijven die producten willen testen of demonstreren.
SURE	Hogeschool Utrecht, gemeenten Utrecht, Amersfoort, Groningen, Ameland en Soest en provincie Utrecht, USI, Stroomversnelling, De Coöperatieve Samenleving, ROC Midden Nederland, Drentse Kei, Energie-U, Bo-ex, Movares, Stichting Happy Balance, Stichting Ion en NMF Drenthe	In 2021 is de SPRONG aanvraag SURE (Sustainable Cities and REgions van Hogeschool Utrecht en EnTranCe) gehonoreerd. Doel: een transdisciplinaire aanpak bij het complexe vraagstuk van energietransitie en verduurzaming van de gebouwde omgeving. Technische oplossingen zijn vaak voorhanden, maar complexiteit op het sociale vlak belemmert introductie in de praktijk. SURE brengt technologische ontwikkelingen en sociale verandering bij elkaar vanuit een integraal perspectief en stelt hierbij de mensen in de wijk centraal.
ESTRAC – Transforming Regions	TNO, RUG, NEC, EBN, NAM, Gasunie & GasTerra.	In 2021 is gezocht naar goed werkende bestaande en nieuwe te ontwikkelen tools en modellen die verschillende partijen kunnen helpen bij het maken van plannen en besluiten om de CO2-uitstoot terug te dringen. Hierbij hebben de onderzoekers niet alleen naar technische- economische aspecten van energiesystemen gekeken, maar vooral ook naar de ruimtelijke en sociale factoren die een rol spelen in dit soort processen. Eén van de belangrijkste uitgangspunten was het betrekken van gemeenschappen en bewoners bij plannings- en besluitvormingsprocessen. In dit project zijn benaderingen en methoden onderzocht die in het hele traject van de energietransitie gebruikt kunnen worden: van bewustwording tot uitvoering.
Energieopwek.nl	t.b.v. SER Energieakkoord, in samenwerking met Gasunie, TenneT en Netbeheer Nederland	Energieopwek heeft in 2021 nieuwe sub-modellen opgeleverd voor wind op zee, wind op land en zonnearmte. In de eerste helft van 2022 zullen ze worden geïmplementeerd. De website mag zich inmiddels verheugen op een grote belangstelling van de media. Maandelijks verschijnt bij de SER een nieuwsbrief over Energieopwek met daarin een aantal wetenswaardigheden. Daarnaast stonden de modellen van Energieopwek aan de basis van de door TenneT en Gasunie in 2021 ontwikkelde CO2-monitor.

Project	Partners	Resultaten /impact
Why Care More	Rijksuniversiteit Groningen, New Energy Coalition, GastTerra, Provincie Drenthe, BioclearEarth, DMT Environmental Technology en ENKI Energy	Doel van het project is meer groengas te verkrijgen uit biologische afvalstromen en moeilijk te converteren lokale biomassastromen zoals bermgras. Het afgelopen jaar zijn bewoners van een testregio in het landelijke gebied bevraagd over hun perceptie van groengas om te weten welke informatie en draagvlakissues er spelen rond vergisting, biomassa, biogas en groen gas. Resultaten worden momenteel uitgewerkt en opgeschreven. Het kooldioxide in biogas wordt met groene waterstof en methanogene micro-organismen omgezet naar methaan. Daarmee verdubbelt de opbrengst van groengas. Verdere verhoging van de opbrengst van groengas moet komen uit een reactor die de pens van de koe nabootst. Daar is in 2021 een ontwerp voor gemaakt.
SHREC - Europese samenwerking voor energietransitie		In 2021 is het nationale en regionale energiebeleid in kaart gebracht en onderzocht hoe andere regio's in de Europese Lidstaten omgaan met het Europese energiebeleid. De resultaten van het onderzoek toonden aan dat er ondanks de vele verschillen in geografie en beleid er voldoende van elkaar geleerd kan worden in de aanpak van problematiek rondom de energietransitie. Enkele regio's hadden grote ambities met betrekking tot het overnemen van de best practices die er in Groningen zijn. Begin 2022 zal er een conceptversie van het Regionale Actie Plan worden opgeleverd.
Bewonersmonitor Erflanden Hoogeveen	Gemeente Hoogeveen	De bewonersmonitor in Erflanden Hoogeveen is in oktober - november 2021 voor de eerste keer afgenomen onder 121 huishoudens (30% respons). Er werd onderzocht wat het draagvlak is voor de plannen, welke knelpunten er zijn en hoe de informatiebehoefte van inwoners eruit ziet, om zo een gewogen advies aan opdrachtgever gemeente Hoogeveen te kunnen geven. Aanbevelingen worden in februari aan de gemeente gepresenteerd. In het voorjaar (april 2022) staat de tweede monitor gepland.
Energysense		In 2021 is de kwaliteit van de overgenomen data van de RUG onderzocht. Tevens zijn er verschillende pilots gestart m.b.t. het delen van geleerde 'verduurzamingslessen' van bewoners, het ondersteunen van huishoudens met een smalle beurs, het vaststellen van de effecten van het beleid van de gemeente op het welzijn en het energiegebruik van huishoudens en de effecten van renovaties op het energiegebruik en de tevredenheid van huishoudens. Doel in 2022 is om Energysense als belangrijke kennisbron m.b.t. het verduurzamen van woningen landelijk op de kaart te zetten. Ondertussen zullen de pilots (field lab) doorlopen en worden er naar verwachting dit jaar de eerste resultaten van gedeeld.

Project	Partners	Resultaten /impact
Airtub		<p>In 2021 is er bij het project Airtub onderzoek gedaan naar erosie van windturbinebladen. De resultaten van het onderzoek toonden aan dat de opbrengst van windturbines significant lager kunnen worden door erosie. Deze informatie kan worden ingezet bij het afwegen van reparatiekosten tegen de kosten van het opbrengstverlies waarmee windenergie nog kosteneffectiever en betrouwbaarder wordt. In 2022 zullen we verder gaan met het nauwkeuriger bepalen van opbrengstverliezen aan de hand van windtunnelmetingen</p>
MAKING-CITY	RUG, NEC, TNO	<p>EnTranCe is in 2021 gestart met het modelleren van energiestromen binnen twee Positive Energy Districts (PEDs). Voor dit doel worden openbare data met gedetailleerde metingen binnen het project gecombineerd. De modellering levert een uitspraak over de energiebalans en de benodigde opwek- en transport- en opslagcapaciteit en geeft input voor later te ontwikkelen verduurzamings-scenario's.</p>

Centre of Expertise Healthy Ageing

Project	Externe partners	Resultaten/impact
COP4HL - Communities of Practice for Healthy Lifestyle	diverse partners in de gemeente Groningen en organisaties in Malaga (Spanje), Lissabon (Portugal), Kaunas (Litouwen) en Odense (Denemarken)	COP4HL richt zich op het verbeteren van de gezondheid van Europese burgers door het stimuleren van een 'Actieve en Gezonde leefstijl' door middel van Communities of Practice (COP). Centraal hierin staat de samenwerking tussen sport & bewegen en zorg & welzijn. Verder is een module voor studenten ontwikkeld en ingezet, evenals een ondernemerschapstraining. Verder is er een methode voor hybride impactmeting gemaakt. Er zijn elf principes rondom het werken in COP's naar voren gekomen. Al het geleerde en ontwikkelde wordt ook direct toegepast in het vervolproject SUSWELL. Daarnaast is het openaccess-platform Yanuz.eu gelanceerd, waarop informatie te vinden is over het in co-creatie opstarten en onderhouden van lokale Communities of Practice. Via Yanuz.eu worden regelmatig online workshops rondom COP-samenwerking gehouden, waaraan iedereen gratis kan deelnemen. Dit project heeft een uitstekende EU beoordeling ontvangen in 2021.
Kinderarmoede	Hogeschool Rotterdam, Ministeries SZW, Ministerie OCW, verschillende basisscholen, scholen voor voortgezet onderwijs en gemeenten in de regio Groningen, Drenthe, Zuid-Holland.	<p>In Nederland zitten per klas gemiddeld twee kinderen die in armoede opgroeien. Kinderen die in armoede leven ervaren stress, minder steun van hun ouders, meer onzekerheid en uitsluiting, ze worden belemmerd in hun ontwikkeling en zien minder toekomstperspectief. Armoede komt overal voor waardoor veel professionals er - bewust of onbewust- mee te maken krijgen.</p> <p>Om professionals te helpen bij het omgaan met kinderen en gezinnen in armoede heeft de Hanzehogeschool samen met de Hogeschool Rotterdam, professionals, onderzoekers, ervaringswerkers, ouders en kinderen drie handreikingen ontwikkeld. Er is een handreiking voor het onderwijs, één voor het sociaal domein en één voor het domein jeugdgezondheid. Ze bevatten concrete werkwijzen en handvatten om armoede bij kinderen te Signaleren en kinderen en gezinnen in armoede te Ondersteunen en te Stimuleren (SOS bij kinderarmoede). Sinds het voorjaar van 2021 bundelt de Hanzehogeschool samen met de gemeente Groningen, CMO STAMM en stichting Moedige Dialoog Groningen bundelen de kennis en deskundigheid over de aanpak van armoede onder de naam Gro Next.</p> <p>www.armoedegroningen.nl/gro-next</p>

Project	Externe partners	Resultaten/impact
Faith	FAITH research werkt aan het vergroten van kennis en vaardigheden van zorgprofessionals, met als doel kwetsbare mensen te ondersteunen. Ruim veertig partners zijn aangesloten bij projecten en bij de learning community als geheel en op deze manier is er veel interactie tussen FAITH research en de beroepspraktijk. Ook is er de afgelopen jaren een goede samenwerking ontwikkeld met kennisinstituten in de Noordelijke regio.	FAITH research gaat komende vier jaar door met het creëren en delen van kennis rondom kwetsbaarheid. Het afgelopen jaar ontving FAITH research een zeer positieve evaluatie van Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek SIA. Op basis hiervan heeft SIA SPRONG continuering van de subsidie aan FAITH research, dat valt binnen SPRONG Vitaliteit en Gezondheid, toegekend.
Ondersteunen gezonde leefstijl: de krachten gebundeld!	Radboudumc Nijmegen, Rijksuniversiteit Groningen, Erasmus MC Rotterdam, 25 zorgorganisaties en kennisnetwerkpartners	<p>De producten van De Krachten Gebundeld zijn een leertraject voor begeleiders en de omgevingsscan ter ondersteuning van een gezonde leefstijl voor mensen met een matige tot zeer ernstige verstandelijke beperking. Deze zijn beschikbaar via dekrachtengebundeld.nl.</p> <p>Binnen dit implementatieproject zijn de producten geïmplementeerd bij vier zorgorganisaties. Hierbij is extra aandacht besteed aan ondersteuning voor structurele implementatie van de producten.</p>
VONK-Veilig opgroeien	Academische Werkplaats C4Youth	VONK is een regionaal leernetwerk in Noord-Nederland dat kennis en expertise op het thema Veilig Opgroeien verbindt en samenbrengt. Het leernetwerk is een initiatief van het Lectoraat Integrale Aanpak Kindermishandeling en de Academische Werkplaats C4Youth. Het is een stap op weg naar het geïntegreerd aanpakken van kindermishandeling, maar het levert ook tastbare producten op. De podcasts, een vervolgworkshop en de film 'De schaduwkanten van ouderschap' geeft professionals aanknopingspunten om met ouders in gesprek te gaan. Daarnaast wordt het gebruikt in het onderwijs op onze hogeschool en de WIJ Academie, het scholingsaanbod voor wijkteams in Groningen.
MOOD-Sense	UMCG, Zonnehuisgroep Noord	In het project MOOD-Sense wordt er in samenwerking met zorgprofessionals gekeken naar hoe sensoren kunnen helpen in de dementiezorg. Sensoren kunnen namelijk helpen bij het vroegtijdig signaleren van veelvoorkomend onbegrepen gedrag bij mensen met dementie, zoals bewegingsonrust, dwalen, roepen en agressie.

Project	Externe partners	Resultaten/impact
Samenredzaamheid voor families met dementie	Stichting De Friesland, Kwadrant Groep, Meriant, Thuiszorg Het Friese Land, ZuidOost Zorg, Thuiszorg Zuid West Friesland, Netwerk Dementie Fryslan	Samenredzaamheid voor families die te maken krijgen met dementie: Een familiebenadering. De diagnose dementie krijg je niet alleen als patiënt, die krijg je als familie. En dat is niet alleen omdat er praktisch dingen georganiseerd en gedaan moeten worden maar vooral ook omdat dit soort situaties samengaan met allerlei gevoelens en emoties. De vraag is dan hoe gaat iedereen persoonlijk om met deze emoties? Zijn families in staat om emoties te delen en de situatie met elkaar te spreken? En zijn zij in staat om de zorg gezamenlijk op te pakken? In dit project worden casemanagers dementie getraind om deze processen binnen families die te maken krijgen met dementie te ondersteunen met behulp van caremapping en familiegesprekken.
M&Gezond	Gemeente Emmen, Sedna, Sport Drenthe, NHL Stenden, Drenthe College	Het Living Lab M&Gezond is een project dat door ZonMw gesubsidieerd is en gericht is op het vormen van een stevig netwerk waarin werkveldprofessionals vanuit verschillende sectoren samenwerken met studenten, docenten en onderzoekers van verschillende opleidingen en niveaus aan het thema positieve gezondheid. Zij betrekken hierin bewoners uit Emmen om te komen tot het stimuleren van een positieve gezondheid in de wijk.
T PASST WEL!	Team 050, RENN4, Cosis, O2G2	In het project 'T PASST WEL!' ontwerpt de Hanzehogeschool samen met de praktijk een professionaliseringstraject. Dit traject heeft als doel leerkrachten en jeugdhulpverleners meer handelingskracht te geven om in goede samenwerking met elkaar leerlingen met een autismespectrumstoornis (ASS) te stimuleren in leergedrag en welbevinden in de klas. Het professionaliseringsprogramma 't PASST WEL' beoogt de vaardigheden die leerkrachten en jeugdhulpverleners in de klas nodig hebben, om leerlingen met ASS op een passende en integrale wijze te kunnen ondersteunen in hun leergedrag en het welbevinden te vergroten. Dit programma is gereed gekomen in november 2021.
EAST-project (EenzaamheidsAanpak STudenten)	Het lectoraat Rehabilitatie van de Hanzehogeschool Groningen is daarom in oktober 2020 het 2-jarige EAST (EenzaamheidsAanpak STudenten)-project gestart. Deze eenzaamheidsaanpak is met en voor studenten ontwikkeld en in oktober 2021 zijn er zeventien docenten vanuit de Hanzehogeschool Groningen getraind in EAST.	Het EAST-project (EenzaamheidsAanpak Studenten), dat eenzaamheid onder studenten bespreekbaar wil maken en verminderen, komt ook op het juiste moment. Volgens de recentelijk gepubliceerde Monitor Mentale Gezondheid en Middelengebruik voelt 80 procent van de studenten zich eenzaam. Docent-onderzoekers Jisca Kuiper en Willem Vos doen hier onderzoek naar en hebben een methodiek ontwikkeld. Er zijn door Jisca en Willem zeventien docenten vanuit de Hanze geschoold op de eenzaamheidsaanpak. Veel docenten ervaren handelingsverlegenheid als het om het bespreken van eenzaamheid gaat. Vragen naar de studievoorgang is eenvoudiger dan vragen naar iemands welbevinden. Als docent leer je didactische vaardigheden, maar eenzaamheid, plannen of aandacht en concentratie zit niet in je opleiding.' Bron: https://www.hanze.nl/nld/onderzoek/speerpunten/healthy-ageing/organisatie/overzichten/nieuws/lector-jaar-2019-blijkt-terug-twee-bewogen-jaren

Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen

Project	Externe partners	Resultaten/impact
GROWIN 4.0	SNN, Region Midtjylland, Væksthus Midtjylland, VIA University College, Allianz für die Region GmbH, Europäisches Institut für Innovation, Ostfalia University of Applied Sciences, Flanders Make, Voka - Kamer van Koophandel Oost-Vlaanderen, Open Manufacturing Campus, Strategische Projecten Kempen, Greater Cambridge Greater Peterborough Enterprise Partnership, Anglia Ruskin University en TWI Ltd.	Het midden- en kleinbedrijf wordt geholpen bij digitalisering en technologisering. Er worden tools ontwikkeld waarmee bedrijven de mogelijkheden voor verdere digitalisering in hun bedrijf kunnen nagaan en testen. De Hanzehogeschool Groningen heeft gewerkt aan het HRM4.0-portfolio en de digitale competentietool. Dit zijn tools die de kloof tussen de huidige skills en de skills die nodig zijn voor verdere digitalisering moeten dichten.
Proeftuin 5G	Agentschap Telecom, Economic Board Groningen, Ericsson, Huawei, KPN, RUG, Surf, TNO, Vodafone	Pilot waarin het eerste Nederlandse 5G-ecosysteem wordt gerealiseerd. Het project is een proeftuin voor kennisontwikkeling en kennisdeling. Het mede door EFRO en de provincie Groningen gefinancierde project heeft op 15 oktober 2021 de einddatum bereikt. De proeftuin heeft de ambitie om door te groeien tot een innovatiecentrum. Om dit mogelijk te maken is een tweede beschikking ontvangen voor het verbeteren, verbreden en verbinden van de huidige proeftuin in de jaren 2021 en 2022.
Startup Perspectieven / EDR	Hochschule Emden/Leer	Het project Startup Perspectieven/EDR biedt kansen om samen te werken aan een startup-eco-systeem over de grens in de Eems Dollard Regio. EDR is hier een vervolg op. Het project stimuleert het uitwisselen van regionale kennis en ondersteunt grensoverschrijdende samenwerking tussen jonge ondernemers. Dit stimuleert de innovatiekracht van de Eems Dollard Regio en creëert werkgelegenheid.
Social Impact Beloond	18 MKB bedrijven, MVO-Allianties, Inkoop Platform Groningen, MKB Nederland Noord, Groningen Werk in Zicht	Ontwerpgericht onderzoek naar een efficiënte methodiek voor het inzichtelijk maken van social impact m.b.t. arbeidsparticipatie, voor en door mkb én inkopers en/of hun potentiële (B2B) opdrachtgevers. Het project is op 28 januari 2021 afgesloten met een slotcongres. De volgende tools zijn opgeleverd. De Social Impact Calculator en de Social Impact Medewerkerstool De eindresultaten zijn te lezen in het eindrapport Social Impact Beloond, Ontwerpgericht onderzoek naar instrumenten die impact van sociale mkb-bedrijven zichtbaar maken aan inkopers.

Project	Externe partners	Resultaten/impact
Werkplaats Online Ondernemen Groningen	Noorderpoort, Rijksuniversiteit Groningen, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Provincie Groningen, Gemeente Groningen, Rabobank Diverse online marketing expertbedrijven https://www.woogroningen.nl/over-ons/expert-partners en samenwerking met ondernemersorganisaties: Eemhaven.info, Vakland Hogeland, KvK, GCC, Ondernemers Academy, Bedrijvenvereniging Zuidoost.	De Werkplaats Online Ondernemen WOO- Groningen biedt concrete ondersteuning aan MKB-bedrijven bij het maken van een volgende stap in online ondernemen – marketing en sales, met inzet van studenten in het kader van hun mbo, hbo, wo – opleiding. Zij worden begeleid door experts uit onderwijs en bedrijfsleven. Daarnaast ondersteunt WOO ondernemers met kennis d.m.v. kennissessies en online portal. In 2021 werden bijna 800 bedrijven ondersteund met concrete hulp bij online marketing & sales door studenten (95 opdrachten) en door deelname aan masterclasses en kennissessies (704).
Cybersecurity	Rijksuniversiteit Groningen (pervoerder) TNO, Stichting Cyber Security Noord-Nederland. Onderschreven door: RDW, UMCG, Gemeente Groningen, KPN, Samenwerking Noord, Noordelijke Online Ondernemers, Rabobank, NPAL, Groningen Seaports, De Haan Advocaten, Sogeti, MKB/Noord, VNO-NCW, Bedrijvenvereniging West, CGI, Vereniging Samenwerkende Bedrijven Eemsdelta.	Het Programma Cyber Security Noord-Nederland heeft als belangrijkste doel de cyber weerbaarheid van het MKB in het noorden te vergroten door kennis/expertise ontwikkeling en –deling; vergroten van awareness en versterken van de werkgelegenheid in de sector. De inzet van de Hanzehogeschool spitst zich toe op security by design; de ontwikkeling van kennis en tools die nodig zijn om security vroeg in het (IoT /software)ontwikkelproces op te nemen. En richt zich daarnaast op de juridische kant, o.a. ten aanzien van privacy bij het gebruik van e-health-data. Het practoraat Digitaal Veilige Apparatuur (Noorderpoort), lectoraat Digitale Transformatie (Hanzehogeschool) en onderzoekers, docenten en studenten van zowel technische (ict) als juridische, bedrijfskundige en communicatieopleidingen werken in het kader van het cyber security programma samen.
Van Bureaucrazy naar Carehappy	RSM, Radboud Universiteit, KU Leuven, Stam B.V., Vilans, LOC:Radical Vernieuwing, Zorginnovatieforum, Stichting Physis, Zorghuizen Noord-Nederland, Gemeente Midden-Drenthe, Werkpro, Humanitas, Gemeente Groningen	De lectoraten Duurzaam Financieren & Ondernemen en Juridische Aspecten van Ondernemerschap ontwikkelen samen met verschillende zorgaanbieders, gemeenten en kennisinstellingen een effectieve methodiek voor het ontwerp van gedragen controlsystemen in de zorg. Dit zal zijn in de vorm van een training en een handleiding die ook door andere zorgaanbieders kan worden gebruikt en worden toegepast in de praktijk. De eerste fase van het onderzoek is bijna afgerond. In deze fase zijn er interviews uitgevoerd met zorgaanbieders en gemeenten. De resultaten zullen op 17 maart 2022 gedeeld worden in een tussensymposium. Er is tevens een video gemaakt over de uitkomsten van het deskresearch. Er wordt gewerkt aan twee publicaties over de bevindingen.

Project	Externe partners	Resultaten/impact
Coöperatief in Balans	ECG, Energiecoöperatie duurzaam Assen, Escozon, GREk, Hogelandster energiecoöperatie, Hogeschool Utrecht, New Energy coalition, Rijksuniversiteit Groningen, Trynergie	Deelnemende organisaties hebben kennis opgedaan over het beheer van het elektriciteitsnetwerk, de nieuwe elektriciteitswet en de mogelijke nieuwe rollen die coöperaties daarin kunnen spelen. Er zijn in het eerste jaar vijf informatieve en goed bezochte netwerkbijeenkomsten georganiseerd. Drie workshops hebben de deelnemers voorbereid op het uitwerken van concrete pilots voor energiediensten. De eerste pilot op het gebied van energieopslag is in ontwikkeling. De wetenschappelijke impact is gerealiseerd met diverse artikelen en presentaties op wetenschappelijke conferenties. Impact op het onderwijs door in totaal 17 studenten, afstudeerders of deelnemers van andere modules bij verschillende opleidingen, zoals rechten, economie en engineering.
Talent in de regio	Alfa-college, CNV, FNV, VGG, MKB Nederland, Noorderpoort, Provincie Groningen, Rijksuniversiteit Groningen, UMCG, UWV, VNO NCW Noord	De komende jaren veranderen de gevraagde kennis en vaardigheden en omvang van het werk flink. Deze veranderingen hebben impact op de manier waarop werkenden, werkzoekenden en studenten bekwaam worden gemaakt én worden gehouden voor de arbeidsmarkt van vandaag en morgen. Specifiek voor Noord-Nederland geldt dat we in de toekomst het werk moeten doen met minder mensen waardoor het werven, opleiden, binden en ontwikkelen van talent in de regio van vitaal belang is. Het voorbereiden van de beroepsbevolking en werkgevers voor de arbeidsmarkt van de toekomst is de kern van het Talent in de Regio-programma.
O2 Lab, hub Noord	Alfa-college, Digital Society Hub, EnTranCe, Health Hub Roden, Noorderpoort, TechHub Assen, VNO NCW Noord, MKB Nederland	Het doel van het O2Lab programma is het versterken en verankeren van het ondernemerschapsonderwijs. Daarnaast het verduurzamen van de regionale samenwerking binnen het ondernemerschapsonderwijs

Kenniscentrum Biobased Economy

Project	Externe partners	Resultaten/impact
SPRONG: Verduurzaming van de Chemie	Hanzehogeschool - KCBBE RUG: Rijksuniversiteit Groningen NHL Stenden Zuyd Hogeschool DAS-platform Biobased Economy Chemport Europe, Groningen Seaport, Samenwerkende Bedrijven Eemsmond (SBE, 120 bedrijven) en Bio Cooperative (15 bedrijven).	Om de chemische sector in het noorden te verduurzamen is een consortium gevormd, bestaande uit Hanzehogeschool, NHL Stenden en Zuyd Hogeschool, en de Rijksuniversiteit Groningen, Chemport en noordelijke provincies. De samenwerking richt zich op de verduurzaming van de chemische sector. De agro- en energiesector speelt hier een grote rol in. Het doel is om agrarische reststromen (biomassa) en CO2 via nieuwe of verbeterde routes om te zetten naar chemische intermediären voor o.a. de plasticindustrie. Hiermee worden fossiele grondstoffen vervangen worden door biobased alternatieven, waardoor de uitstoot van CO2 sterk wordt vermindert.
LIBBIO - Lupinus mutabilis for Increased Biomass from marginal lands and value for BIOrefineries (Horizon2020)	ICI (Iceland), WUR, DIL (Germany), LBI, Color & Brain, CSIC (Spain), ISA (Portugal), AUA (Greece), SCSI (Iceland), IASI (Romania), Vandinter Semo, LUSOSEM (Portugal), AREC (Austria)	In het vierjarige onderzoek LIBBIO hebben we ons gericht op de opbrengst en het rendement van het telen van Andes Lupine in Europa. Dit gewas produceert naast hoogwaardige eiwitten ook hoogwaardige olie. Ook onderzochten we de ontwikkeling van nieuwe food- en non-foodproducten op basis van Andes Lupine. Hiermee ontstaat toegevoegde waarde voor zowel boeren als bioraffinaderijen. Dit project is in 2021 afgerond met een online slotbijeenkomst waarvoor drie animatievideo's zijn gemaakt.
Circulaire Biopolymeren Waardeketens voor PHA en Cellulose (EFRO-KO)	Rijksuniversiteit Groningen, Stenden Hogeschool, Hogeschool Van Hall Larenstein, Drenthe College, NPSP B.V., KNN Cellulose B.V., KNN Bioplastic B.V., Maan Research & Development B.V., Sustainable Tree Systems B.V., Syncom B.V., Senbis Polymer Innovations B.V., Buwalda Synergie, BIONND, Feedtuber B.V., TNO/ECN, Paques B.V., NivobaHovex B.V.	Binnen het project Circulaire Biopolymeren Waardeketens ontwikkelen we een verdergaande samenwerking tussen het mkb en kennisinstellingen voor het opzetten van duurzame en onderscheidende waardeketens. Doordat partners uit verschillende delen van de keten samenwerken, ontstaat er een groot netwerk en een bron van kennis. De nieuwe kennis stelt mkb-bedrijven in staat te innoveren. Dit project is in december 2021 afgerond. Voor de afsluiting van het project wordt er een video en een brochure ontwikkeld.

Project	Externe partners	Resultaten/impact
ALGOL	De Hanzehogeschool Groningen Hogeschool Zeeland Hochschule Bremen Universiteit Oldenburg Zeewaar Kelp Blue Omega Green EV-Biotech Stichting Exploitatie Veere (SSV)	<p>Het onderzoek hoopt de volgende vraag te beantwoorden: "Wat zijn de belangrijke componenten met een hoge toegevoegde waarde uit algen en kunnen we deze componenten extraheren door middel van kosteneffectieve, groene extractietechnologieën en deze vergelijken met conventionele technologieën?"</p> <p>De onderliggende doelstellingen zijn:</p> <p>Analyse van de waardevolle bestanddelen in algen Ontwikkeling van subkritische water -, superkritische CO₂- en vloeibare ethanolextractieprocessen voor bestanddelen uit algen Beoordelen of deze processen economische en duurzame alternatieven zijn voor processen die op basis van aardolie zijn Ontwikkeling van prototypeproducten met algenextracten</p>
MOOD-Sense	Hanzehogeschool Groningen Universitair Netwerk Ouderenzorg UMCG (UNO-UMCG) Zonnehuisgroep Noord	In het project MOOD-Sense (MOOD-Sense –MONitoring Onbegrepen gedrag bij Dementie met sensortechnologie) wordt er in samenwerking met zorgprofessionals gekeken naar hoe sensoren kunnen helpen in de dementiezorg. Sensoren kunnen namelijk helpen bij het vroegtijdig signaleren van veelvoorkomend onbegrepen gedrag bij mensen met dementie, zoals bewegingsonrust, dwalen, roepen en agressie. Het onderzoek is een samenwerking tussen kennisinstellingen en zorginstanties in Noord-Nederland, waaronder de Hanzehogeschool Groningen, Universitair Netwerk Ouderenzorg UMCG (UNO-UMCG) en Zonnehuisgroep Noord.
Afrikaantjes als natuurlijke pesticide	HLB, New Businesses, Syncom, Hochschule Emden-Leer, ROL, 3N Kompetenzzentrum	In het project Afrikaantjes als natuurlijke pesticide hoopt het consortium afrikaantjes tot een aantrekkelijke natuurlijke pesticide en een waardevolle grondstof te maken. Hierdoor kan het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in de bodem verminderd worden, wat gunstig is voor het milieu. Bovendien levert het project een duurzame bron voor hoogwaardige producten, wat een essentiële stap betekent in de overgang naar een meer duurzame economie. Bedrijven in de buurt kunnen de grondstoffen uit deze afrikaantjes ook gebruiken voor hun duurzame productie. Daarnaast bieden de beoogde stappen economische kansen voor zowel agrarische partijen als verwerkers, en creëren we werkgelegenheid in de regio.

Project	Externe partners	Resultaten/impact
KI Agil	<p>Mkb</p> <p>YP - Your Partner</p> <p>Groningen Seaports</p> <p>Nidaros Concepts B.V</p> <p>BVL</p> <p>Ultraware Consultancy and Development B.V.</p> <p>IG AMEK GmbH</p> <p>Kennisinstellingen</p> <p>Hanzehogeschool Groningen</p> <p>Hochschule Osnabrück Institut für Duale Studiengänge Lingen</p>	<p>Het project KI-AGIL is erop gericht om voor mkb's de voorwaarden voor de implementatie van AI te verbeteren. We ontwikkelen daarvoor een agile procesmodel dat we toetsen aan de hand van de vraagstukken van drie deelnemende mkb's.</p> <p>De Hanzehogeschool Groningen en het Instituut voor Duale Studies verkennen binnen zes mkb's de grenzen van AI en zoeken naar implementeerbare gebruikersmogelijkheden, met het doel om nieuwe werkvormen en businessmodellen te ontwikkelen in samenwerking met deze bedrijven, waarbij rekening wordt gehouden met de maatschappelijke grondbeginselen. Tien andere bedrijven in het Nederlands-Duitse grensgebied worden geïnformeerd over de mogelijkheden omtrent de inzet van AI, wat in een vervolproject verder uitgewerkt kan worden.</p>
PERISCOPE - Platform for Expanding Regional Innovation SCOPE for blue growth (Interreg V B)	<p>Sörlandets Europakontor A.S. (N), GCE NODE (N), Aarhus Universitet (DK), Nederland Maritiem Land, SNN, Business Region Göteborg (S), European Marine Energy Centre (GB), 4strat GmbH (D), Center of Maritime Technologies e.V. (D), Offshore Energy Denmark (DK), SP Sveriges Tekniska Forsknings Institut (S)</p>	<p>Met Periscope (afgerond in 2021) is onderzoek gedaan naar het realiseren van een permanent innovatief ecosysteem in de Noordzeeregio. Dit draagt bij aan meer transnationale innovatiepartnerships voor duurzame bedrijvigheid in de opkomende blauwe markten.</p>
Juridisch Platform Circulaire Economie	<p>Ecoras</p> <p>Bio Cooperative</p> <p>De Haan Advocaten</p> <p>Vereniging Circulair Friesland</p> <p>Gemeente Emmen</p>	<p>Het doel vanuit de overheid (op nationaal en Europees niveau) is om in 2050 het concept van een circulaire economie te hebben gerealiseerd. Bij dit doel komen echter veel vraagstukken naar voren voor bedrijven. Hoe kunnen zij zich aanpassen, zich aan de nieuwe (toekomstige) normen voldoen, winst blijven maken en zich toch aan de regels houden?</p> <p>Wet- en regelgeving vormt een van de belangrijkste barrières in de transitie naar een circulaire economie. Deze vragen zijn het onderwerp van het onderzoek Juridisch Platform Circulaire Economie van docent-onderzoeker Marloes Moed. In dit onderzoeksproject worden de mogelijkheden voor een online juridisch platform onderzocht om bedrijven in Noord Nederland te ondersteunen met vragen rondom de wet- en regelgeving omtrent de circulaire economie. Het doel van dit platform is om op een laagdrempelige manier vragen vanuit zowel (mkb)ondernemers als (decentrale) overheden kan beantwoorden.</p>

Project	Externe partners	Resultaten/impact
Ingredient Maps	Euroma Exter	<p>Door middel van grootschalige dataverzameling en text-mining wordt een dataset opgebouwd over eigenschappen van ingrediënten en de relaties tussen deze ingrediënten. Deze database zal dan worden gebruikt om nieuwe potentiële toepassingen te vinden voor gezonde en smaakvolle ingrediëntencombinaties. Hiervoor zullen onder andere kunstmatige intelligentie algoritmen worden ingezet. Er wordt hierbij de nadruk gelegd op vraagstukken over toepassingsmogelijkheden van onze partners uit het vakgebied: Euroma en Exter. De theorie zal worden getest in de praktijk in de faciliteiten van onze partners.</p> <p>De doelen van het project zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een herbruikbaar, open-access ingrediëntendatabase dat via een gebruikersvriendelijk webportaal gebruikt kan worden Een set van geavanceerde data mining algoritmes die in meerdere vakgebieden inzetbaar zal zijn Nieuwe productformules die verder ontwikkeld kunnen worden voor de markt

Kenniscentrum Kunst & Samenleving

Project	Externe partners	Resultaten/impact
OGKE: Op zoek naar muzikale identiteit'	NHL Stenden, het Netwerk Muziekdocenten Pabo	Onderzoek gefinancierd door Fonds voor Cultuurparticipatie om onderzoek te doen naar de muzikale identiteit van de studenten en de ontwikkeling van didactische vormen die hierop aansluiten.
OGKE: Proeftuin Campus Coolhaven	Maas theater en dans; Grounds; het Albeda College; Codarts; Jeugdtheater Hofplein; Het LMC en gemeente Rotterdam	Onderzoek naar de methodes die binnen de proeftuin kunnen worden ingezet om de grootste talenten binnen het MBO te kunnen oppikken en hen de beste mogelijkheden te bieden.
MiC: Meerstemmig kunst leren	Academie Minerva, Prins Claus Conservatorium	Onderzoeksproject gefinancierd vanuit de City deal regeling waarin de opleidingen een innovatie-atelier ontwikkelden als een nieuw onderwijsonderdeel, waar studenten, alumni, docenten, onderzoekers en experts uit het werkveld met elkaar aan de slag gingen en reflecteerden over diversiteit en inclusie in de schoolse en buitenschoolse kunsteducatiepraktijk.
IIC: Data Resonance	Artistic Research Community (ARC), The RE:Search:Gallery (RSG), Studio for Electro-Instrumental Music (STEIM), OMNI-DRONES BV.	Artistiek onderzoeksproject waarin wordt onderzocht hoe met behulp van moderne technologie en persoonlijke data nieuwe manieren te ontdekken zijn om in coronatijd veilige, gedeelde openbare ruimtes te creëren.
IiC: Kunst Verbindt - Analyse van een co-creatief maakproces	ZINN	Onderzoeksproject met alumni van Academie Minerva bij zorgorganisatie ZINN waarin wordt onderzocht hoe co-creatieve processen in de kunstpraktijk in zorg en welzijn kunnen werken.

Kenniscentrum NoorderRuimte

Project	Externe partners	Resultaten/impact
Go! Noord	GGD Friesland, RIVM, GGD Groningen, Windesheim, Veiligheidsregio Groningen, Gemeente Zuidhorn,	In Go! Noord werken we lokaal aan een gezondere leefomgeving in plattelandsgemeenten in de noordelijke provincies. Het project leidt tot het valideren en mogelijk aanpassen van het gezondheidsmodel voor de stedelijke omgeving op het platteland.
MAKING-CITY - Energy efficient pathway for the city transformation: enabling a positive future	Gemeente Groningen, TNO, Energy Valley, Oulun Kaupunki, Oulun Energia OY, Stichting Nijestee, Waarborg media Centrale	MAKING-CITY is een internationaal Horizon 2020-project voor het ontwikkelen van positieve energie in de wijken door sociale innovatie en burgerparticipatie.
INEDIT - open INnovation Ecosystems for Do It Together process	Partners uit negen verschillende Europese landen	INEDIT leidt tot co-creatie in de maakindustrie.
Grenzenloos Talent	Gemeente Oldambt, Rijksuniversiteit Groningen, Hochschule Emden / Leer, IHK für Emden und Papenburg, Landkreis Leer	In Grenzenloos talent worden studenten verbonden met de Eems Dollard Regio door onderzoek en opdrachten. Het helpt de regionale arbeidsmarkt voor studenten scherper in beeld te krijgen.
Experiment Krewerd	diverse architecten- en ingenieursbureaus	Experiment Krewerd leidt tot het versneld versterken van woningen in Krewerd, waarbij de bewoners worden bijgestaan door eigen architecten.
IWP Healthy Cities	UMCG, van Wonen B.V., Gemeente Groningen	Innovatiewerkplaats Healthy Cities richt zich op de invloed van de gebouwde omgeving op het gedrag, de gezondheid en het welzijn van de inwoners van Groningen.
Integrale energietransitie in bestaande bouw	128 Nederlandse partners	Het project is gericht op het versnellen van de energietransitie in de gebouwde omgeving. NoorderRuimte is betrokken bij drie werkpakketten.
Grensmaas	Universiteiten van Wageningen, Twente en Maastricht, het Grensmaas Consortium, INDYMO, Cascade, GLOBE, provincie Limburg en Rijkswaterstaat-Zuid	Grensmaas is een living lab voor het overdragen van kennis over de succesfactoren en designprincipes van nature-based oplossingen.
Deltapremie	Een grote hoeveelheid lokale, regionale, nationale en internationale partners.	In 2019 heeft lector Mark Mobach de Deltapremie gewonnen, een prijs van €500.000. Dit geld wordt geïnvesteerd in drie Innovatiewerkplaatsen, te weten Campus Design, Health Space Design en Healthy WorkPlace. De resultaten zijn gericht op het verbeteren van de gebouwde omgeving op de campus, in de zorg en op de werkplek.

Project	Externe partners	Resultaten/impact
Groenblauwe oplossingen, risico's en kansen	Hogeschool Amsterdam, HZ University, Hogeschool Rotterdam, Van Hall Larenstein, Gemeente Almere, Gemeente Utrecht, Gemeente Noord Brabant, WDOD, Waterschap Noorderzijlvest, Waternet, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, RIONED, Tauw, HaskoningDHV, Atelier Groenblauw, Deltares, Climate Adaptation Services, UN- IHE, RobbyTu Projects, Waterprof, The Green Village, Scherp Gesteld.	Groenblauw richt zich op het inzichtelijk maken van de kansen en risico's bij het lange termijn functioneren van groenblauwe klimaatadaptieve oplossingen waar met name binnen de gemeenten en waterschappen behoefte aan is.

Centrum voor Talent en Leren

Projecten	Externe partners	Resultaten/impact
Erasmus+ KA3 STE(A)M: Innovating STE(A)M in Higher education with Transdisciplinary Talent Programs (https://www.steamtalent.eu/)	Achttien partners uit negen verschillende EU-landen	Het project KA3 STE(A)M richt zich op het ontwikkelen van innovatief onderwijs binnen STEM-opleidingen m.b.v. kennis en ervaring van andere opleidingen.
Toegankelijk hoger onderwijs voor, door en na de poort	Erasmus Universiteit Rotterdam, VUmc. Hogeschool van Amsterdam (penvoerder), Saxion, ROC van Twente	Het project Toegankelijk hoger onderwijs voor, door en na de poort heeft tot doel meer zicht te bieden op de kansenstructuur op weg naar en in het hoger onderwijs. Ook belicht het de individuele keuzes en strategieën van (aankomend) studenten met verschillende onderwijs- en thuisachtergronden, in reactie op die kansenstructuur.
Adapt@work	Hogeschool Arnhem Nijmegen (penvoerder) en nog vijf universiteiten en drie hogescholen	Adapt@work is een praktijkgericht onderzoeksproject in het hoger onderwijs naar leerwerkomgevingen in bachelor- en masteropleidingen, gericht op de ontwikkeling van adaptieve expertise (AE) van (aankomend) professionals.
Het SURF project LIFEGO: Leergemeenschappen in flexibel en gepersonaliseerd onderwijs.	Saxion, Hogeschool Leiden, Haagse Hogeschool	Het onderzoeksproject Leergemeenschappen in flexibel en gepersonaliseerd onderwijs is gericht op het achterhalen van (ontwerp)principes (evidence-informed) voor het creëren en bevorderen van sociale binding en samen leren in online leergemeenschappen. Hierin is geen sprake meer van groepsgewijze leerroutes, maar van wisselende groepen en individuele studenten. https://www.versnellingsplan.nl/Kennisbank/handreiking-praatplaat-sociale-binding-online-blended-leergemeenschappen/
Vervolgonderzoek naar de effecten van Corona op het HBO onderwijs		Kort nadat in maart 2020 het onderwijs binnen de hogeschool door de coronapandemie grotendeels overging op online onderwijs is op initiatief van het lectoraat een onderzoek gestart binnen de hogeschool naar de effecten hiervan op docenten en studenten. Het onderzoek loopt nog door tot september 2022 en richt zich op de digitalisering van het onderwijs post corona. Het lectoraat heeft drie nieuwe onderzoekers aangesteld voor dit onderzoek.
Impactonderzoek Honours Programma Gymnasia begeleiders		Het onderzoek richt zich op de impact die begeleiders ervaren van het HPG, d.m.v. focusgroep, vragenlijst en diepte-interviews.
Disseminatie project		Dit project dient heeft ten doel de onderzoeksresultaten uit projecten Exchange en CoTalent te valoriseren en breder te verspreiden binnen en buiten de hogeschool.
Webapp FACE in gebruik: testen, doorontwikkelen en dissemineren		Het is de bedoeling om de applicatie FACE toe te passen in het (honours) onderwijs om opvattingen van docenten rondom excelleren en talentontwikkeling te verhelderen.

13 Bijlagen - Horizontale verantwoording

Academie Minerva

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Groninger Museum CBK Groningen Reitdiepcollege Alfa College One Day Artist CS Vincent van Gogh Harens Lyceum Groninger Forum galeriehouder Galerie With Tsjalling Museum De Buitenplaats Fries Museum Galerie NP3 Tin Ear management company RSG Stad en Esch Zelfstandige Deltion College Stenden Hogeschool IKC Johan Willem Friso Reitdiepcollege / Kamerlingh Onnes K&C, expertisecentrum en projectorganisatie kunst en cultuur Tivoli Vredenburg Shootmedia Provincie Friesland	Werkveldadviescommissies: overleggen t.a.v. onderwijs
ArtEZ, KABK, Rietveld, HKU, Willem de Kooning Academie, Zuyd, Avans/St Joost, Fontys/Design Academy	Leden Overleg Beeldende Kunsten
UMCG	Kunstcommissie, kunstprojecten (opdrachtgever)
Culturele instellingen: Groninger Museum, De Kolk, Museum Belvedere, Drents Museum, Museum De Buitenplaats, Oosterpoort/Stadsschouwburg, CBK Groningen, Fries Museum, GRID, Keunstwurk, VRIJDAG, K&C Assen Grand Theatre, Jonge Harten, Vera, Peergroup, NNT, NNO, Guy&Roni, Forum Groningen	Samenwerking of toekomstige samenwerking
Diverse galleries in Groningen, Drenthe en Friesland	Samenwerking
Gemeente Groningen	Talentontwikkeling Contacten Oldenburg, Hamburg, Bremen Samenwerking rondom Creative & Resilient City Financierder George Verberg Stipendium
Beringer Hazewinkelfonds	Subsidieverstrekker
Innofest	Samenwerking mbt festivals
Festivals: Noorderzon, Eurosonic Noorderslag, Welcome to the Village	Samenwerking
Kunstraad, Mondriaanfonds, Kunsten '92	Samenwerking

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Rijksuniversiteit Groningen	Ontwikkelen artistieke PhD Samenwerking BA/MA Samenwerking met professor Kunstgeschiedenis
Koninklijke Vereeniging voor Volksvermaken Groningen	Bestuur: organiseren Gronings Ontzet 2020 (350 jaar)
Stagescholen	Stages en stagevoortgangsgesprekken
MBO-scholen	aansluiting/doorstroming MBO/HBO AD traject Noorderpoort Voorlichting op scholen
VO-scholen	Profielscholen Honoursprogramma
Scholieren	Meeloopdagen
Provincie Groningen	Klant Talentontwikkeling
Internationaal netwerk	Uitvoering strategisch partnerschap Beyond Arts Disciplines vanuit Master FMI en master NAIP van PCC met Stockholm University of the Arts en Iceland University of the Arts Mogelijke samenwerking met Kunstschule Bremen Research projectweek met partner KHIO Oslo
Kunstcommissie Hanzehogeschool Groningen	Opdrachtgevers Projectbureau Minerva
Lectoraten Willem Foorthuis, Hanzehogeschool Groningen	
CvB Hanzehogeschool Groningen	
Stichting Beringer Hazewinkel	
Poeziepaleis	
Bevrijdingsfestival	
Stichting Echt Ongehoord - Simplon	
Worteldagen	
Provincie Groningen	
UMCG	
IWP Gezonde Stad	
Forum	
George Verbergsstichting	
Het Gilde van Filosofisch Practici	
Schouwburg de Lawei	
Aanpak Ring Zuid	
Hanzehogeschool Groningen - Lucia Marthas	
Speeltuinentrale Groningen	
Noordenaars	
Stotterfonds	
RUG	
Stichting Groningen Orgelland	

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Forum Groningen	
Stichting 4 Mei Herdenking Groningen	
Van Mesdagkliniek	
TSNed (Traffic Service NL)	
Natuurbegraafplaats Mepperdennen	
Sense of place	
RUG Studium Generale	

Institute of Future Environments

Facility management

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
LOOFD	LOOFD; Landelijk overleg Opleidingen Facility Management
Werkveldadviescommissie	Werkveldadviescommissieleden. Enerzijds adviseert, informeert en ondersteunt de WAC de opleiding over (ontwikkelingen in) het werkveld en de afstemming hierop door de opleiding en anderzijds functioneert zij als klankbord voor ontwikkelingen in het onderwijs en de organisatie van het onderwijs en het Instituut. Hiermee vervult de WAC als collectief een advies-, informatie- en toetsingsrol op vooral tactisch en strategisch niveau.
Facility ManagementNederland	FMN is dé beroepsvereniging in Nederland voor het facilitaire domein dat als platform bindt en verbindt. Het is een netwerk van professionals, die kennis en ervaring haalt uit de markt en dit onder de leden verspreidt op tal van manieren.
NEVI (Nederlandse Vereniging voor Inkoopmanagement)	Inkoopseminar, waarbij de Nederlandse Vereniging voor Inkoopmanagement (NEVI) jaarlijks betrokken is (jaarlijks). Het inkoopseminaar dient als netwerkbijeenkomst van het FM-werkveld, waarbij ook veel alumni worden uitgenodigd.
European Facility Management Network (Euro-FM)	Euro-FM: Kennisnetwerk in de Europese facilitaire markt. Activiteit: Facility Management Congress (EFMIC).
International Facility Management Association	IFMA erkent en certificeert internationale onderwijsprogramma's, certificeert facility managers, leidt onderzoek op het gebied van Facility Management en realiseert de "World Workplace", de grootste conferentie en expositie rond Facility Management in de wereld.
VanWonen Vastgoed	Lid Programmacommissie Gezonde Stad, onderdeel van het lectoraat Facility Management
UMCG	Lid van de werkveldadviescommissie van de opleiding Facility Management en lid Programmacommissie Gezonde Stad, onderdeel van het lectoraat Facility Management
Draaijer en Partners	Lid van de werkveldadviescommissie van de opleiding Facility Management
Novon Schoonmaak B.V.	Lid van de werkveldadviescommissie van het Instituut voor Facility Management
Provincie Groningen	Lid van de werkveldadviescommissie van het Instituut voor Facility Management
Gemeente Groningen	Lid van de werkveldadviescommissie van het Instituut voor Facility Management en Lid Programmacommissie Gezonde Stad, onderdeel van het lectoraat Facility Management
Noorderpoort	Lid van de werkveldadviescommissie van het Instituut voor Facility Management
Sodexo Facility services	
F-MEX	

Built Environment

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Contacten in het werkveld	<p>Bedrijvenmarkt</p> <p>Regelmatige bijeenkomsten: workshops, kenniscafés, krimpcafés, expertmeetings, congressen, (mini)symposia, bijeenkomsten Innovatie Werkplaatsen (communities of practice), lunchlezingen georganiseerd door het Kenniscentrum NoorderRuimte</p> <p>Publicaties en rapportages over onderzoeksprogramma's in vakbladen, wetenschappelijke tijdschriften, regionale en nationale kranten, eigen publicaties van het Kenniscentrum NoorderRuimte</p> <p>Stage- en afstudeerbezoeken tevens relatiebeheer.</p>
Hoger onderwijs Groep Bouw en Ruimte (HOG)	<p>Netwerk van leidinggevende vertegenwoordigers uit alle hogescholen in Nederland met opleidingen in het kennisdomein Built Environment</p>
ABTWassenaar, de heer R. de Jong Bouwend Nederland, de heer S. Wubbolts Provincie Groningen, de heer R. Lander DGMR, de heer J.W. Frantzen	<p>Adviesraad</p>
Van Wijnen, mevrouw V. de Graaf	<p>Adviesraad</p>
Sweco, de heer J. Neele	<p>Adviesraad</p>
Scholen voortgezet onderwijs	<p>Voorlichting op scholen over de opleiding Built Environment</p> <p>HanzeXperience</p> <p>Studenten brengen bezoek aan hun oude middelbare school en geven presentatie</p>
MBO scholen	<p>Voorlichting op MBO-scholen over de opleiding Built Environment</p> <p>Samen met MBO ontwikkelen van het MBO-keuzedeel "HBO Voorbereiding Techniek"</p>
Technasia	<p>Voorlichting op scholen over de opleiding Built Environment</p> <p>Gastlessen door docenten van de Academie voor Architectuur & Built Environment op technasiums scholen</p> <p>Begeleiden van O&O-opdrachten en profielwerkstukken van vo-scholieren door docenten van de Academie voor Architectuur & Built Environment</p> <p>Keuzecolleges voor scholieren</p>

Academie voor Gezondheidsstudies

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Werkveld Logopedie	Bijeenkomsten Werkveldadviescommissie (WAC) Werkveld Thema Bijeenkomst Werkveldcongres
Werkveld Mondzorgkunde	Bijeenkomsten (twee) Werkveldadviescommissie (WAC) Werkveldvertegenwoordigers en alumni betrokken bij visitatie
Werkveld Ergotherapie	Bijeenkomsten Werkveldadviescommissie (WAC)
Werkveld Fysiotherapie	Bijeenkomsten Werkveldadviescommissie (WAC)
Werkveld Medisch Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken (MBRT)	Bijeenkomsten Werkveldadviescommissie (WAC) Bijeenkomsten Landelijke Raad van Advies MBRT
Werkveld Voeding en Diëtetiek	Bijeenkomsten Werkveldadviescommissie (WAC)
Werkveld Master Physician Assistant	Bijeenkomsten Werkveldadviescommissie (WAC)
Werkveld Management in de Zorg	Bijeenkomsten Werkveldadviescommissie (WAC)
Landelijk overleg Logopedie: SRO-L	Bijeenkomsten opleidingen Logopedie
Landelijk overleg Mondzorgkunde: LOM	Bijeenkomsten tweemaandelijks vier Mondzorgkunde- opleidingen (taakherschikking, visitatie)
Landelijk Overleg Ergotherapie SROE	Bijeenkomsten opleidingen Ergotherapie
Landelijk overleg Fysiotherapie: SRO-F	Bijeenkomsten opleidingen Fysiotherapie
Landelijk overleg MBRT: HEG is landelijk overleg tussen de drie MBRT-opleidingen) en SRO is landelijk studierichtingoverleg MBRT	Bijeenkomsten opleidingen MBRT
Landelijk overleg Voeding en Diëtetiek: LOO-VD	Bijeenkomsten opleidingen VD: minimaal 6 x per jaar
Landelijk overleg MiZ: LoMIZ	Bijeenkomsten opleidingen MiZ: circa 5 x per jaar
Landelijk Overleg MPA: LOO MPA	Bijeenkomsten opleidingen MPA
RENN	Beroepsvereniging Ergotherapie Noord Nederland
HGZO SAC en HGZO Sectorraad	Vergaderingen, studiedagen, netwerken
NVLF (Beroepsvereniging Logopedie en Foniatrie)	Een aantal keren per jaar overleg
Diverse stageadressen van alle opleidingen	Bijeenkomsten voor stagebegeleiders
Coehre Conference	Deelname aan jaarlijks internationaal congres door studenten en docenten
ZIF	Overleggen
Beroepsvereniging	Tenminste twee maal per jaar bijeenkomst met LOO-VD
Nederlandse Vereniging van Diëtisten (NVD)	Twee maal per jaar
UMCG/Centrum voor Tandheelkunde en Mondzorgkunde	Samenwerking opleiding Mondzorgkunde
Rijksuniversiteit Groningen	Samenwerking opleidingen Tandheelkunde RuG en Mondzorgkunde
Studievereniging Archigenes (Tandheelkunde en Mondzorgkunde)	Regelmatig overleg
Noorderpoort	Samenwerking opleiding Mondzorgkunde

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
KNGF	Afstemming landelijke beroepsvereniging en opleidingen Fysiotherapie
KNGF/WCF	Hans Hobbelen lid WCF
Rijksuniversiteit Groningen	Samenwerking Taalwetenschappen – Logopedie
GGD Groningen	Samenwerking Logopedisten GGD rond taalscreening – Logopedie; Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, lector Public Health and Healthy Ageing
Rijksuniversiteit Groningen	Bewegingswetenschappen – Fysiotherapie
Ghana	Opleidingscentrum Master Physician Assistant
UMCG	Inhuur docenten voor opleiding Master Physician Assistant
Huisartsenorganisatie	Stages en leermeesters Master Physician Assistant
Noorderpoort	Project Leerwerkplaats Logopedie
Koninklijke Visio	Promotieonderzoek Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing Deelnemer Innovatiewerkplaats Active Ageing, Mensen met een verstandelijke beperking, deelnemer ZON/mw De Krachten gebundeld
NPI	Expertbijdrage, cursus bijdragen Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, Lector Ageing and Allied Health Care
Zorggroep Groningen	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Zorggroep Friesche Wouden	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, Lector Ageing and Allied Health Care deelnemer SuneMule
Centrum Gezond Ouder Worden – Assen	Lectoraat Ageing and Allied Health Care Deelnemer Innovatiewerkplaats Healthy and Active Ageing
UMCG Radiotherapie	Promotieonderzoekonderzoek Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
UMCG Tandheelkunde	Promotieonderzoekonderzoek Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
UMCG Kaakchirurgie	Promotieonderzoek Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, Lector Malnutrition
GGD Drenthe	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, deelnemer Innovatiewerkplaats Active Ageing Ouderen
Zuidoostzorg	Promotieonderzoek Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, deelnemer Innovatiewerkplaats Active Ageing Ouderen
VitalinQ Lifestyle Support	Deelnemer Innovatiewerkplaats Active Ageing Ouderen en Deelnemer Innovatiewerkplaats Active Ageing, Mensen met een verstandelijke beperking
De Zijlen	Promotieonderzoek Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing Deelnemer Innovatiewerkplaats Active Ageing, Mensen met een verstandelijke beperking, deelnemer ZON/mw De Krachten gebundeld
Kentalis	Samenwerking Project 'Als Taal geen Feestje is' - Logopedie

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Cosis	Promotieonderzoek Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing Deelnemer Innovatiewerkplaats Active Ageing, Mensen met een verstandelijke beperking, deelnemer ZON/mw De Krachten gebundeld
De Trans	Promotieonderzoek Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing Deelnemer Innovatiewerkplaats Active Ageing, Mensen met een verstandelijke beperking, deelnemer ZON/mw De Krachten gebundeld
UOCCG	Screening – intern stageproject
HG-PABO	Screening – intern stageproject
Martini Ziekenhuis	Promotieonderzoek, embedded lectoraat Zelfmanagement van somatische patiënten in ziekenhuizen Samenwerkingsovereenkomst
Alfa College	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing/ Deelnemer Innovatiewerkplaats Clinical Malnutrition /deelnemer Innovatiewerkplaats Active Ageing van mensen met verstandelijke beperking deelnemer De Krachten Gebundeld
Friesland Campina	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing Deelnemer Innovatiewerkplaats Clinical Malnutrition en Innovatiewerkplaats Active Ageing Diabetes
Tizin Mobile	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing; samenwerking in Pt-Global webtool
's Heerenloo	Promotieonderzoek Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing Deelnemer Innovatiewerkplaats Active Ageing, Mensen met een verstandelijke beperking, deelnemer ZON/mw De Krachten gebundeld / samenwerkingspartner Academische Werkplaats EMB
Philadelphia	Promotieonderzoek Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing Deelnemer Innovatiewerkplaats Active Ageing, Mensen met een verstandelijke beperking, deelnemer ZON/mw De Krachten gebundeld
Philips	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, Lector Ageing and Allied Health Care deelnemer SuneMule
Stichting Sprank	Promotieonderzoek Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing Deelnemer Innovatiewerkplaats Active Ageing, Mensen met een verstandelijke beperking, deelnemer ZON/mw De Krachten gebundeld
Vanboeijen	Promotieonderzoek Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing Deelnemer Innovatiewerkplaats Active Ageing, Mensen met een verstandelijke beperking, deelnemer ZON/mw De Krachten gebundeld
Alliade	Promotieonderzoek Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing Deelnemer Innovatiewerkplaats Active Ageing, Mensen met een verstandelijke beperking, deelnemer ZON/mw De Krachten gebundeld

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
UMCG gezondheidspsychologie	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing gezamenlijk onderzoeksprogramma promovendi
UMCG Revalidatiegeneeskunde	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing gezamenlijk onderzoeksprogramma promovendi
UMCG KNO	Lector Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, Lector Kind taal en ontwikkeling gezamenlijk onderzoeksprogramma promovendi
UMCG Sociale Geneeskunde	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, Lector Kind taal en ontwikkeling gezamenlijk onderzoek promovendi
UMCG huisartsgeneeskunde	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, Lector Ageing and Allied Health Care gezamenlijk onderzoeksprogramma promovendi
UMCG nefrologie	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, Lectoraat Malnutrition gezamenlijk onderzoeksprogramma promovendi
UMCG Wenckenbach instituut	Samenwerking op het gebied van scholing van Stralingsbescherming
Meduprof	Samenwerking op het gebied van scholing medische beeldvorming in ontwikkelingslanden
Springboard	Samenwerking, gebruik maken van elkaars netwerk
Revalidatie Friesland	Samenwerking, gebruik maken van elkaars netwerk
Katholieke Hogeschool Leuven	Samenwerking o.a.: vanuit Mondzorgkunde bijdrage bij opzetten opleiding Mondzorgkunde in Leuven
Vrije Universiteit Brussel	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, Lectoraat Healthy Life Style, Ageing and Health Care Internationale Joint Research Group; Samenwerking in onderzoek; fellowship van lector Malnutrition and Healthy Ageing als Movement and Rehabilitation Fellow
RUG Department International Strategy and Relations	International Health Care School
UMCG Medicine	International Health Care School / Physiotherapy
ESN (European student network) Groningen	International Health Care School
Gemeente Groningen Internationale Zaken	International Health Care School
Groninger Congres Bureau	Fysiotherapie
UMCG/RUG	Curriculumboard Master HAP
De Tirrel	Samenwerking Master HAP en MIZ
Orangehealth	Onderzoeksgroep in opstart; samenwerking tussen alle Tandheelkunde en Mondzorgkunde opleidingen in Nederland
Pento	Samenwerking project 'Als taal geen feestje is' - Logopedie
UMCG Revalidatiecentrum Beatrixoord	Samenwerking op vlak van logopedisch onderzoek (zie promotietraject Judith Feiken)
SLP-IN	Internationaal netwerk van logopedieopleidingen, o.a. gezamenlijke organisatie jaarlijkse summerschool

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
RUG Talencentrum	Project Leerwerkplaats Logopedie
UOCC docentenopleiding	Project Leerwerkplaats Logopedie
PThU (predikanten in opleiding protestantse universiteit)	Project Leerwerkplaats Logopedie
UMCG artsen in opleiding	Project Leerwerkplaats Logopedie
RUG Gedrags- en maatschappijwetenschappen, basiseenheid orthopedagogiek	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing - Samenwerking Academische Werkplaats EMB
UMCG Mondziekten, Kaak- en Aangezichtschirurgie	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing gezamenlijk onderzoeksprogramma promovendi
UMCG Chirurgie	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, o.a. lector Malnutrition and Healthy Ageing; gezamenlijke onderzoeksprojecten
Avebe	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, lector Malnutrition and Healthy Ageing; samenwerking in onderzoek in IWP Malnutrition
Zorggroep Groningen	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, lector Malnutrition and Healthy Ageing; samenwerking in onderzoek in IWP Malnutrition
Zorggroep Meander	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, lector Malnutrition and Healthy Ageing; samenwerking in onderzoek in IWP Malnutrition
Het Buytenhuis	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, lector Malnutrition and Healthy Ageing; samenwerking in onderzoek in IWP Malnutrition
Nutricia	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, lector Malnutrition and Healthy Ageing; samenwerking in onderzoek in IWP Malnutrition
FAITH research netwerk	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing, samenwerking in onderzoek en kennisdeling
SRBLKNF	Stichting Raad Beroepsopleiding Laborant Klinische Neurofysiologie; circa 4 keer per jaar (MBRT)
Zorggroep Meander	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Zorgbelang Groningen	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
ROS Friesland	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
ARGO	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Lable	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Veiligheidsregio Friesland	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Hof en Hiem	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
GGZ Friesland	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Kenniscentrum sport	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Noorderbreedte	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
GEEF	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Auris	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Norisk	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Hogeschool Utrecht	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Openbaar onderwijs Groningen	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
GGD Friesland	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Amplio Speech	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Cincinnati Children's	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Rijksuniversiteit Groningen	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
EMB	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Erasmus MC	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Radboud UMC	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
VGN (Vereniging gehandicapten Nederland)	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
VG-belangen platform Drenthe	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Talant	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Aletta Jacobs School of Public Health	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Rijksinstituut voor volksgezondheid en Milieu (RIVM)	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Gemeente Pekela	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Gemeente Stadskanaal	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Gemeente Veendam	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Gemeente Appingedam	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Kwadrantgroep	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Martini Ziekenhuis	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
NHL Stenden	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
MEDIQ	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Denktank 60+ Noord	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Diëtistengroep NL	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Interzorg	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Nij Smellinghe	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Patyna	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
De Friesland Zorgverzekeraar	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Dio Design	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Icare	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
UNO-UMCG	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
NPI	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Dementie verhalenbank	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Revalidatie Friesland	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Nederlandse Vereniging voor Fysiotherapie in de Geriatrie	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Alzheimer Nederland	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Aequipa	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Medisch Centrum Leeuwarden	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Treant zorggroep	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Friesland college	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing
Sunenz	Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing

Academie voor Sociale Studies

Associate degree Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
BuurtzorgT - Heleen Wadman	Leden WAC AD Ervaringsdeskundigheid in Zorg en Welzijn
Cosis - Wilma Heusinkveld/Pieter Groenenberg/Marloes Schötteleindreier	
GGZ Drenthe - Sanne Hiehle/Gerda Schokker	
GGZ Friesland - Kerah Ninah Lap	
Ixtanoa - Marjolein Orsel/Hanneke Sleumer	
Lentis - Oscar Oosterhof/Nynke Slotema/Lucien Kampijon	
VNN - Ginette Hendriks	
Wender - Jeanet Veenstra/Andrea de Klerk	
WIJ Groningen - Tjeerd Grijpma	

Centre of Expertise Healthy Ageing - Advisory Board Healthy Ageing

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Johan Brongers (directeur/bestuurder Tinten Welzijnsgroep)	Advisory Board Healthy Ageing. Adviserend orgaan op bestuursniveau, komt 3x per jaar bijeen, samen met de directeur van het Centre of Expertise Healthy Ageing en de Deans van de Academies SASS, SAVG, SAVK, SISP en SPEA.
Wieteke Beernink (bestuurder Accare)	
Gerda Croiset (UMCG)	
Mirjam Kuin (directeur WIJ Groningen)	
Jan Mulder (regiocoördinator V&VN)	
Carry de Niet (bestuurder ZINN)	
Yvonne Turenhout (bestuurder CMO STAMM)	
Peter Visch (bestuurder Revalidatie Friesland)	
Klaas van der Wal (concerndirecteur Gemeente Groningen)	
Johannes Wolters (Algemeen directeur Lode Holding)	
Paul van der Wijk (WZA)	
Jos Rietveld (GGD Groningen)	
Andre Postema (Martiniziekenhuis)	
Gerard Niemeijer (VNN)	
Klaas van der Wal (Gemeente Groningen)	
Renate Renkema (SKSG)	
Rik van Niejenhuis (Groninger Dorpen)	
Bert Hogeboom (Cosis)	

Master Social Work

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Drs. Jan Willem Bruins (Directeur BPSW)	Leden Professional Board, 2x per jaar overleg over inhoud en ontwikkeling van de opleiding
Wytze Groen (Toezichthouder Wet Maatschappelijke Ondersteuning)	
Drs. Martin van Iperen (Directeur Zorgplein Noord)	
Mirjam Kuin (Kwartiermaker-Bestuurder Wij Groningen)	
Dr. Dirk Postma (Programmaleider Sociaal Domein en Zorg)	
Sjoerd Tolsma (Directeur-Bestuurder Amaryllis Leeuwarden)	
Prof. dr. Margo Trappenburg (Universiteit voor Humanistiek, Universiteit Utrecht)	
Drs. Yvonne Turenhout (Directeur-Bestuurder CMO STAMM, Sociaal Planbureau Groningen en Trendbureau Drenthe)	
Prof. dr. Heinrich Winter (Hoogleraar Bestuurskunde Rijksuniversiteit Groningen)	

Social Work

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
AanZet	Alle stakeholders:
Accare	5 - 6x per jaar digitale nieuwsbrief
Alétho	2x per jaar werkveldconferentie voor praktijkbegeleiders
Alfa College	veel activiteiten vanuit HanzePro met verschillende
Ambiq	stakeholders i.v.m. de te geven cursussen/trainingen
Beeworkz	
BLOK Westerkwartier	
B-Point	
BSO de Blokhut	
Campus Winschoten	
Carefield-Zorg	
CareHouse	
COA	
Compaz Jeugd	
Cosis	
CSG Liudger	
Cultureel Maatschappelijk Zorgbureau	
Cura XL	
De Bruggen	
De Buurderij	
De Factor	
De Hoven	
De Noorderbrug	
De Trans	
De Zijlen	
Dienst Justitiële Inrichtingen PI Leeuwarden	
Dr. Nassau College	
Drenthe College	

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
<p>Eemsdeltacollege Elker, Jeugdhulp & onderwijs Factor 5 Fier FNV Bondgenoten FPC Dr. S. van Mesdagkliniek Gasthuis (Humanitas) Gemeente Delfzijl Gemeente Groningen Gemeente Midden Groningen Gemeente Midden Groningen Gemeente Midden Groningen Gemeente Oldambt Gemeente Westerkwartier GGZ Drenthe Gomarus college Hoeve Boschoord / Trajectum Humanitas Ixta Noa J.P. vd Bent Stichting Jan Arends Jeugdbescherming Noord Jeugdhulp Friesland Jongerenwerk Barkema en de Haan</p>	<p>Alle stakeholders: 5 - 6x per jaar digitale nieuwsbrief 2x per jaar werkveldconferentie voor praktijkbegeleiders veel activiteiten vanuit HanzePro met verschillende stakeholders i.v.m. de te geven cursussen/trainingen</p>
<p>Kentalis Klein Voorhout Kompas Mentorschap B.V. La Hacienda Lefier Leger des Heils Lentis Limor Groningen Maatschappelijk Welzijn Coevorden Martini Ziekenhuis Martinizorg Masis CBM BV Medisch Centrum Leeuwarden MMW MEE Drenthe MEE Groningen MJD Nieuw Woelwijck Noorderpoort Oosterlengte OPDC Open Hof Project Binn'stad Raad v.d. Kinderbescherming Reclassering Nederland RENN4 SBO De Delta Revalidatie Friesland</p>	<p>Alle stakeholders: 5 - 6x per jaar digitale nieuwsbrief 2x per jaar werkveldconferentie voor praktijkbegeleiders veel activiteiten vanuit HanzePro met verschillende stakeholders i.v.m. de te geven cursussen/trainingen</p>

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
RMC De Friese Wouden	Alle stakeholders: 5 - 6x per jaar digitale nieuwsbrief 2x per jaar werkveldconferentie voor praktijkbegeleiders veel activiteiten vanuit P&B met verschillende stakeholders i.v.m. de te geven cursussen/trainingen
RSG Tromp Meesters	
s Heeren Loo Opmaat	
Senturra	
Slachtofferhulp Nederland	
St. Exodus	
St. Halt Noord Nederland	
St. Het Buro	
St. Kinderopvang Haren	
St. Maatschappelijk Werk Fryslan	
St. Nidos	
St. Philadelphia	
St. Welzijn en Dienstverlening	
Stichting Amaryllis	
Stichting Attenta	
Stichting Het Kopland	
Stichting Inlia Foundations	
Stichting Kwartier Zorg en Welzijn	
CMO STAMM - Maud Diemer	Leden WAC Social Work
Cosis - Wilma Heusinkveld	
CuraXL - Kees Bronsveld	
Elker/het Poortje - Erna Klok	
Jongerenwerk Barkema en De Haan - Ronald de Haan	
Kentalis - Marianne Schuringa	
Limor - Nynke Andringa/Marissa v.d. Molen/Corrie de Boer	
Noorderbrug - Aafje de Jong	
Reclassering Nederland - Gerda Groen/Mariëlle Verberk	
Tinten - Rudie Spitzen	
Veilig Thuis Groningen - Jeroen Trenning	
Visio - Irene Kornet	
VNN - Annemarie Binnendijk	
WIJ Groningen - Michel Keyzer/René Paulissen	
ZIENN - Bas van Mierlo	
ZINNZorg - Monique Brink	
2x per jaar afstemming met de ROC's uit Groningen en Drenthe:	Het gezamenlijk organiseren van een dag studeren in het HBO voor MBO-ers
Drenthe College	
Noorderpoortcollege	
NHL/Stenden hogeschool	o.a. samenwerking Masteropleiding Social Work

Toegepaste Psychologie

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Agaath Brink (Coaching Groep Groningen)	Leden WAC Toegepaste Psychologie
Lisette van der Meer (Lentis/RUG)	
Paul Mutsaers (GGZ Friesland)	
Angela Smit (Lentis)	
Maike Rea-Schermer (Cedin)	
Dicky Tamminga (RuG)	
Christine Wijshake (Veiligheidsregio Groningen)	
Jos Zijlstra (2M recruitment)	
Fetzen de Groot (SENSE/GGD)	
Evalien Verscuren (Stichting WIJ)	
Nena Hageman (Stichting WIJ)	
Harold Bal (O2G2)	
Mirjam Groen (Actiecentrum Veiligheid en Zorg Groningen)	
Renate Kamp (Hollandse Nieuwe)	

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Borgmanschool, locatie Vinken, Groningen	Stagebedrijven Nederland
Borgmanschool, locatie Warmoes, Groningen	
Cooking Life, Groningen	
Cross your borders, Groningen	
De Factor, Wagenborgen	
De Grooth Studiebegeleiding, Hoogeveen	
De Kasparhoeve, Enumatil	
De Questcoach, Groningen	
De Ruijtershoeve, praktijk voor psychosociale hulpverlening, Staphorst	
Drenthe College Cicero, Assen	
Eco Coach, Heerenveen	
Enablemi, Groningen	
Expertisecentrum Stenekes, Sneek	
FPC Dr. S. van Mesdag, Groningen	
Friesland Begeleid Wonen, Heerenveen	
GGZ Drenthe Langdurige Zorg, Assen	
H.N. Werkmancollege, Groningen	
Het Buro, Leeuwarden	
Hogeschool Viaa, Zwolle	
Interactie Trainingen, Zwolle	
Jimmy's, Groningen	
Koninklijke Landmacht, 't Harde	
KPN, Groningen	
Lectoraat Human Capital, Groningen	
Lentis Jonx, Drachten	
Lentis/Linis/FACT, Groningen	
Leon van Gelder, Groningen	
Medisch Centrum Leeuwarden, Leeuwarden	
Menso, Emmen	
Ministerie van Defensie/Commando DienstenCentra, Amsterdam	
Montessori Lyceum, Groningen	
OBS de Feniks, Groningen	
OBS Karrepad, Groningen	
Plaza Sportiva, Groningen	
Psychologenpraktijk De Vaart, Assen	
PsyValens B.V., Groningen	
RENN4 Bladergroenschool, Groningen	
Stichting de Kindertelefoon, Groningen	
Stichting Philadelphia Zorg Hermanshoeve, Marum	
Stresswise, Groningen	
Therapieland, Amsterdam	
Timing Uitzendbureau, Hoogeveen	
TNO, Groningen	
Trajectum Noord Hoeve Boschoord, Boschoord	
VanHulley, Groningen	
Vuurkracht, Haren	
WIJ, Groningen	
WIJS, Groningen	
't Zuiderstee, Drachten	

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Het Wit Gele Kruis, Aruba LEJO, België	Stagebedrijven buitenland
Anneke Sterenberg, Cedin	Participatie lectoraat integraal jeugdbeleid
Fontys Hogeschool van Amsterdam Hogeschool Arnhem/Nijmegen Hogeschool Leiden Saxion	Intensieve landelijke samenwerking op management niveau, twee jaarlijkse studiedag voor alle medewerkers uit Nederland en Vlaanderen
Howest (Hogeschool West Vlaanderen) Katho (Katholieke Hogeschool Zuid-West Vlaanderen) Lessius	Nederlands Vlaams overleg Toegepaste Psychologie
NIP	Vanuit LOO TP overleg
NBTP Nederlandse Beroepsvereniging Toegepaste Psychologie	Vanuit LOO TP bestuurlijk overleg, en deelname docenten en studenten

Sociaal Werk in de Zorg

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Cosis - Wilma Heusinkveld	Leden WAC AD Sociaal Werk in de Zorg
ZinnZorg - Monique Brink	
Demenshuis Emmen - Saskia Timmermans	Lijst gastsprekers
lector bij Minerva - Evert Bisschop-Boele	
Revalidatie Friesland - Esther Borgman	
Tangenborgh - Roelie Heijting	
Verpleegkunde Noorderpoort Assen - Nanette Baker	
Alfa College - Jan Boven	Nieuwsbrief/ marktonderzoek paar keer per jaar??
Cosis - Wilma Heusinkveld	
De Hoven - Jannie Nijlunsing	Samenwerking Mbo-Hbo
De Zijlen - Anita Lubbers	
Drenthe College - Annelies Vastenburger	
Gemeente Groningen - Klaas van der Wal	
Hanzehogeschool Groningen - Erik Jansen	
Hanzehogeschool Groningen - Jannie Bos	
Lentis, Dignis - Jan Moedt	
Menso Alting - Menja Mollema	
NNCZ - Roeli Mossel	
Noorderpoort - Krista Driesten	
Noorderpoort - Lieke Brons	
Olmens - Ineke Peerdeman	
Oranjeborg - Sytske Zaalberg	
ZINN - Monique Brink	
ZorgpleinNoord - S. Buurma	
ADHDNoord	Werkplek/ stageplekken
Alliade	
Cosis	Praktijkbegeleidersbijeenkomst 2x per jaar
Curaxl	
Dagbesteding het stekje	
De Heemen	
De Noorderbrug	
De Wijde blik-Interzorg noordnederland	
De Zijlen	
Elker	

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Fivelzorg	
GGZ Drenthe	
Golden Raand	
Herman's Hoeve	
Het Kopland	
Hoeve Paradij	
Leger des Heils	
Lentis	
Maarswerk	
Nieuw Woelwijck	
Noorderbrug	
Oranjeborg	
Philadelphia Maarswerk	
Roettes.nl	
Senturra	
Dr. S. van Mesdag	
Stichting Phusis	
Stichting Sprank	
Stichting Welstad	
Talant	
Van Boeijen	
Van Julsingha	
Vluchtelingenwerk	
Werktheater Moi	
Werkpro	
Wilskracht	
Zorgboerderij De Noorderling	
zorgboerderij Oldenbosch	
Zorgboerderij Wedde	
Zorggroep Groningen, locatie Maartenshof	
Zuiderstee	

Academie voor Verpleegkunde

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Werkveldadviescommissie: Martini Ziekenhuis Menzis Icare Lentis Zorgplein Noord Stichting de Hoven UMCG ZINN Gezondheidscentrum Hoendiep	Alle stakeholders: 4x per jaar bijeenkomst Werkveldadviescommissie (WAC) 2x per jaar werkveldconferentie Student volgt Client activiteiten
LOOV (Landelijk Overleg Opleidingen HBO-V) LOO (Landelijk Overleg Opleidingen) MANP	Zes bijeenkomsten per jaar.
Advisory Board Healthy Ageing	Academie-overstijgend adviserend orgaan op bestuursniveau, komt 3x per jaar bijeen.
Contacten in het werkveld o.a. UMCG Icare Martini Ziekenhuis ZINN Ommelander Ziekenhuis Groep GGZ Drenthe Lentis/Dignis TSN Zonnhuisgroep Noord Treant Nij Smellinghe	Activiteiten aansluiting mbo-hbo, georganiseerd i.s.m. verschillende organisaties. Praktijkleren: contact met stage instellingen in Nederland en buitenland.
	Arbeidsmarktproblematiek en onderwijsontwikkeling
Alumni	Instagram LinkedIn pagina aangemaakt Facebook pagina Alumni activiteiten in samenwerking met studievereniging.
Voortgezet onderwijs en MBO scholen	Voorlichting op scholen door docenten van de opleiding Verpleegkunde Organisatie meeloopdagen (voor voltijd, deeltijd, ca 240 deelnemers per jaar incl MBO)
Assessors vanuit verschillende beroepsgroepen	Afstudeer beoordelingen zijn altijd met assessoren uit het werkveld.
Internationalisering	Florence Network, COHERE, European Nursing Module-network. Internationale samenwerkingspartners in Noorwegen, Duitsland, België, Bosnia Herzegovina, Denemarken, Finland, Ierland, Zwitserland, Indonesië, USA en Tanzania.
eCoNNECT	Erasmusproject
UMCG/GGz en Oldenburg	Duaal overleg met betrokken partners
Hogeschool voor Arnhem en Nijmegen	Modularisering deeltijd onderwijs

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Lectoraat Verpleegkundige Diagnostiek	<p>Diverse samenwerkingen met in- en externe partners zoals zorgorganisaties, zorgverzekeraars, bedrijven, universiteiten, hogescholen en ROC's, practoraten met Drenthe College en Noorderpoortcollege.</p> <p>Internationale & regionale partnerships en verbindingen: Partners IWP Familiezorg: Icare, TSN-thuiszorg, Interzorg, UMCG en Martini ZH, Menzis en het Expertisecentrum Familiezorg (Tilburg). Zorggroep Meander en ZINN</p> <p>Research partners (Prof T. Jaarsma, Sweden, Prof S. Thoyre, and Dr. A Talsma, USA, Dr. B Ostergaard, Odense, Prof. R. Mahrer-Imhof and Prof. M. Muller-Staub, Switzerland). Prof Erla Svavarsdottir, Iceland, assistant prof Cristina Vivar, Navarra, Spain, Assistant Prof H. Estrem, Wilmington, USA).</p> <p>Samenwerking met/onderdeel van International Family Nursing Association (IFNA).</p> <p>Europese COST aanvraag; TRIBE-FN; Towards Research & Innovation to Build European science in Family Nursing. (zie boven)</p> <p>SIA-PIT (platform Inzet van Technologie in de Zorg) Lectoraat Verpleegkundige Diagnostiek is projectleider van een landelijk lectoraatsplatform aangaande zorgtechnologische ondersteuning.</p> <p>ACENDIO (Association in Nursing Diagnosis, Interventions and Outcomes International).</p> <p>NANDA-I (Nursing Diagnosis Association International).</p> <p>Stichting VDIR (Stichting Verpleegkundige Diagnostiek Interventies en Resultaten).</p>

Instituut voor Bedrijfskunde

HanzePro

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Teamleiders HG	Banenplanning, inzet docenten
Docenten	Inzet HanzePro opleidingen en maatwerktrajecten
Kenniscentra en lectoren HG	Onderwijsactiviteiten HanzePro
Planners/roosteraars	Roostering P&B activiteiten
Afdeling financiën/FEZ	Geldstromen HanzePro
HR	Inzet 'externe' docenten op HG contract
MT IBK	Bewaken financiën instituut, inzet docenten instituut
Hanze inhuurdesk (José ed)	Inhuur docenten
Osiris superusers	Beheer cursussen in Osiris
Examencommissie P&B, IBK	Diploma's, vrijstellingen, bijzondere situaties studenten
Evenementenbureau	Diplomerings
Eurest/admiraal	Catering
Externe stakeholders	
Alle profit en non profit organisaties Noord Nederland zoals bijvoorbeeld: Gemeente, UMCG enz	Klant HanzePro Opleidingen/maatwerktrajecten
Diverse externe trainings en adviesbureau's en ZZP waaronder: Siegers, van Bergen, Daska	

Human Resource Management

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
ARTRA, arbeidsmarkttrainingen	Samenwerkingscontract met Human Resource Management; aanleveren materiaal + trainers
NVP	Samenwerkingsverband met Human Resource Management op organisatie netwerkbijeenkomst; samen verantwoordelijk voor uitreiking scriptieprijs
Gasunie, UMCG, Avebe, Woonborg, Ministerie van Defensie, Van Bergen Organisatieadvies en Carma Consulting	Werkveldadviescommissie (WAC) Human Resource Management - Periodiek bijeenkomsten over strategisch advies + participatie binnen onderwijs: onderwijsontwikkeling, afstudeergesprekken, eindassessments, etc. - Aanwezig bij netwerkbijeenkomsten, relatieavond etc.
Unive, Menzis, Hanzehogeschool, Saxion Hogeschool, RUG, UMCG, ZHAW en FHNW Zwitserland, Gemeente Groningen, Alfacollege, Nij Smellinghe, JamZone, Kwadrantgroep, Noorderbreedte, Patyna, Pabo, Van Hullie, Lentis, Enablemi Zorgpleinnoord, Schoolpleinnoord, Het Poortje, EDR Zorginnovatieforum, FNV, Cosis, Doktersdienst, Groningencommutatio, De Jong & Laan, AOG School of Management	Lectoraat Duurzaam HRM - Onderzoeksprogramma's - Lezingen
Begeleiders van diverse werkveldpartners	Begeleiden opdrachten verdiepende minoren. Detacheringen, docentuitwisselingen en docentstages
Lentis, De Heksenketel, INDI en Lectoraat Duurzaam HRM	Innovatiewerkplaats (IWP) 'Future of Work'

Bedrijfskunde

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Westerkwartier Unive de B Project & Risk Wedeka DUO UMCG Siegiers en Van der Laan O2G2 Kei nof Tintengroep - Mpc Advocatuur	Werkveldadviescommissie (WAC) Bedrijfskunde : vier keer per jaar bijeenkomst, + participatie binnen onderwijs: onderwijsontwikkeling, afstudeergesprekken, eindassessments, etc. tevens aanwezig bij netwerkbijeenkomsten, relatieavond etc.
Landelijk overleg orgaan Bedrijfskunde (LOOBK)	Inhoudelijke afstemming
Landelijk overleg orgaan Ad Bedrijfskunde (LOOAd)	Inhoudelijke afstemming
Uitzendbureau Randstad	Samenwerking met Start People (payrolling) rondom surveillanten, loonbetalingen, contracten, personeelsbeheer en administratie
Samenwerking met voortgezet onderwijs (kamerlingh onnes, winkler prins en Zevenwolde)	Introductie colleges HBO verzorgen bijv. rondom ondernemerschap, bedrijfskunde etc.
HG/VNO-NCW MKB Noord	Unieke samenwerking gestart om ondernemerschap onder studenten te bevorderen
Werkpro	Samenwerking Onmogelijke opdracht
OTP Groningen	Versterkt de relatie tussen onderwijs en bedrijfsleven en ondersteunt het leren in het bedrijf tot een succes te maken in de stad Groningen.

Vastgoed & Makelaardij

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
WAC V & M bestond uit de volgende personen:	Werkveldadviescommissie (WAC) Vastgoed & Makelaardij Vier keer per jaar bijeenkomst, + participatie binnen onderwijs: onderwijsontwikkeling, tevens aanwezig bij netwerkbijeenkomsten, relatieavond etc.
Auric Geerligts, Partner en Real Estate consultant Nextfund BV	
Jacob Jongsma, Manager industry & building constructions Sweco	
Marijke Neef, Consulent wijkbeheer en leefbaarheid Woonborg	
Paul Oortwijn, Global alliance director CBRE	
Tom Pieters, Manager Vastgoed Lentis	
Marcel Slijkhuis, Directeur Vastgoedbedrijf Gemeente Groningen	
Carla Terhell, Directeur Woondiensten Nijestee	
Sjoerd Groen, Partner, adviseur en procesmanager ABCNova	
Arno Vredevoort, manager huisvesting en techniek MZH	
Mariëlle Wieman, directeur bestuurder parkmanagement Lage Weide	
Ronald Zuidhof, directeur wonen, woningmakelaar Lamberink Assen	
Gemeente Groningen Dienst RO/EZ Gemeente Assen Lefier	Bedrijvenkring Vastgoed & Makelaardij Drie keer paar bijeenkomsten Tevens aanwezig bij netwerkbijeenkomsten, relatieavond Stage- en/of afstudeerplekken, onderzoek
Troostwijk	Vastgoedrapport Groningen Assen
Nesk Trip advocaten	Vastgoedrapport Groningen Assen
NVM	Persoonlijk contact
VastgoedCert	We spreken er nog wel eens mee, maar niet structureel (er zijn 6 docenten bij een of meerdere kamers ingeschreven)
NeVaP RUG Ruimtelijke wetenschappen Vastgoedkunde	Persoonlijk contact RUG: Studenten V&M volgen daar een schakeltraject
Stagebieders van de opleiding	Onderhouden netwerk (nationaal en internationaal)
Encore (was Real) alumnivereniging V&M	Persoonlijk contact Actief op LinkedIn
Gast sprekers bij onderwijs	In kader praktijkgerichtheid van de opleiding bijdrage gast sprekers aan onderwijs (colleges, jurering projecten)
ERES CEPI	Bijdrage aan de internationale onderwijs- en onderzoeksconferenties

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Duurzaam Hoger Onderwijs, DHO	AISHE en keurmerk duurzaam hoger onderwijs
RICS	RICS certificatie betekent dat we voldoen aan een internationale vastgoed standaard en heeft meerwaarde voor het diploma
LOO V&M	

HBO ICT

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
4lancer.com	
Achmea	Worden als externe deskundige ingezet bij examengesprekken/presentaties
Atos	Worden als externe deskundige ingezet bij presentaties
Aweta G&P b.v.	
CGI	Worden als externe deskundige ingezet bij examengesprekken, case studies, stages; intensieve samenwerking en presentaties
Codeclan b.v.	Case studies, stages, e.d.; intensieve samenwerking
Datprof	
DUO	
Gumber	
IBM	
ilionx Groningen	
Improveqs	
KPN Consulting	
Martiniziekenhuis	
NHL	
ODC-Noord	
Ordina	
Prolander	
Qbit Cyber Security	
Quintor	
RDW	
RDW ICT bedrijf	
Royal Philips	
Saxion	
Sogeti	
Testwerk	
The Factor e.	
TKP Pensioen	
Waker Cyber Security	
Wavy Sound	
Wildsea	
Windesheim	
Wowww!	
Zuyd	

Bachelor opleiding Communicatie / International Communication

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Aize Bouma	Worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
BENNINK Marketing & Communicatie, Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN), Economic Board Groningen	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Buro Goeie grond	
Blum, Marjolein	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Communicatie & Branding Healthy Ageing, UMCG	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Hanzehogeschool Groningen	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Dualhanded (PR & Customer Relations)	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Edith Camerik	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
EGO Schrijverij	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Gallagher Europe BV	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
GasTerra BV	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Gemeente Groningen	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Gemeente Midden-Groningen	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Groninger Museum	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Hedwig Dijkstra	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Hollandse Nieuwe	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Idees online	
ImProveZ Marketing & Communicatie	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Infact	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Intent communicatie & strategie	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Keissen Communicatie	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Koninklijke Boom Uitgevers	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Maatschappelijk Werk NoorderMaat	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Muto Communicatie	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
NAM Assen	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Neopost	
NHL Stenden	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Noorderbrug Groningen	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
North Sea Commission	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Ogilvy Groep Nederland	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Ondernemerscollege - Friesland College	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Piek, Dorothea	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Pieters, Ingrid	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Provincie Groningen	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Rechtbank Noord-Nederland	
Savvy Communications	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Sjia Cornelissen: Strategisch Adviseur Leren & Ontwikkelen	
SNN (Samenwerkingsverband Noord Nederland)	
Statement Communicatie Adviesbureau	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Sweco Nederland BV	
Tappan Communicatie	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Tomorrowmen	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Univé Noord-Nederland	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Van Leeuwen communicatie	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
VanSantvoordMarketing	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Vonc	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Wolkim	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Woningcorporatie Actium	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
Working Service	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging
www.marjanhamstra.nl	worden als externe deskundige ingezet bij presentatie en verdediging

Innovatiewerkplaats Digital Society Hub

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Ordina Groningen	Stages, afstuderen, gastcolleges
Sogeti	Stages, afstuderen, gastcolleges
Groningen Seaports	Stages, afstuderen, gastcolleges, externe deskundige ingezet bij examengesprekken, case studies, intensieve samenwerking en presentaties
Wildsea	Stages, afstuderen, gastcolleges, externe deskundige ingezet bij examengesprekken Case studies, stages, e.d.; intensieve samenwerking; dHealth Lab
Qbit	Cyber Security Noord Nederland
Economic Board Groningen	5Groningen
TNO	Smart Buildings; 5Groningen; Cybersecurity Noord Nederland
Cegeka	Stages, afstuderen
Bytesnet	Stages, afstuderen, gastcolleges, externe deskundige ingezet bij examengesprekken
Omnidrones	Drone Academy; WOO; 5Groningen
Politie innovatiehuis Noord-Nederland	Stages, afstuderen, gastcolleges, externe deskundige ingezet bij examengesprekken Case studies, stages, e.d.; intensieve samenwerking;
RDW	Self Driving Challenge, Stages, afstuderen, gastcolleges, externe deskundige ingezet bij examengesprekken Case studies, stages, e.d.; intensieve samenwerking;
OOGTV	Stages, afstuderen, opdrachten
IBM	Stages, afstuderen, opdrachten, gastcolleges
Reconcept	dHealth Lab
Quintor	Project Self Driving Challenge, Stages, afstuderen, opdrachten
UMCG	Opdrachten
Atos	Stages, afstuderen, gastcolleges, externe deskundige ingezet bij examengesprekken, IT Challenge
Agentschap Telecom	5Groningen
Rijksuniversiteit Groningen	5Groningen; Cybersecurity Noord-Nederland; WOO; AI Hub; Smart Industry Hub; dHealth Lab; Self Driving Challenge
European Union	5Groningen
Huawei	5Groningen
Samenwerking Noord Nederland	5Groningen; Cybersecurity Noord-Nederland
Provincie Groningen	5Groningen; WOO
Gemeente Groningen	WOO
Vodafone	5Groningen
Ministerie Economische zaken en klimaat	WOO
Noorderpoort	WOO; dHealth Lab

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Rabobank	WOO
KPN	5Groningen
Drone Hub Eelde	Opdrachten
CGI	Stages, afstuderen, gastcolleges, externe deskundige ingezet bij examengesprekken
Stichting Cyber Security Centrum Noord-Nederland	Cyber Security Noord Nederland
Dell EMC/VM Ware	5Groningen
ZIUS	dHealth Lab
Gemeente Oldambt	Opdrachten
Smart Grid	Self Driving Challenge
MKB Noord-Nederland	WOO
The Factor E	
Martini Ziekenhuis	
TKP Pensioen	
IWInk	Project Self Driving Challenge, Websitebeheer DSH en WOO
DUO	opzet DUO innovatielab
Hochschule Lingen-Osnabrück IDS	
Surf	5Groningen
De Grid Racing	Self Driving Challenge

Instituut voor Communicatie, Media & IT

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
5G	Convenant
Atos	
Bytesnet	
IBM	
KPN	
OOGTV	
Politie Innovatiehuis	
Quintor	
RDW	
Samenwerking Noord	

Lid adviesraad Communicatie / International Communication (PiER)

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Dizain	Praktijkmap voor werkveldrelaties (voor internationale universiteiten en hogescholen)
Edith Camerik	
Embrace (Malengo)	
Foundation Brand New Ukraine	
Gallagher Europe B.V.	
GasTerra B.V.	
Gemeente Groningen	
Gemeente Midden-Groningen	
Hollandse Nieuwe	
Kapplerkom - Der Unternehmensdokter	
Martini Ziekenhuis	
Nouryon Industrial Chemicals	
Provincie Groningen	
Statement	
Stichting Derdengelden Hollandse Nieuwe	
Tomorrowmen	
Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) hoofdlocatie	
Van Leeuwen Communicatie	

Lid adviesraad Communication & Multimedia Design (PiER)

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Alledaags	
B2Design	
Concept7	
Gemeente Groningen	
New Nexus Mobile B.V.	
Snakeware	
Starkx	
Studio Plakband	
The Factor e	
UMCG	
Wildsea	

Lid adviesraad HBO-ICT (PiER)

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Achmea IT	Praktijkmap voor werkveldrelaties (voor internationale universiteiten en hogescholen)
Atos	
Axians Groningen	
Bencom B.V.	
CGI Nederland B.V.	
DUO Dienst Uitvoering Onderwijs	
Gemeente Groningen	
IBM Nederland B.V.	
ICT Automatisering Nederland B.V, afdeling Groningen	
KPN B.V.	
Noorderpoort	
Insite Security B.V.	
Quintor	
RDW	
QNH	
The Factor E	
TNO Information and Communication Technology	
Wild Sea	

Lid adviesraad Creative Media & Game Technologies (PiER)

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
8D Games	Praktijkmap voor werkveldrelaties (voor internationale universiteiten en hogescholen)
Triangle Studios	
UMCG	
Indietopia	
Game Bakery	
Ijsfontijn	
New Nexus Mobile B.V.	

Instituut voor Engineering

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Werkveld Instituut voor Engineering; bestaande uit leden WAC opleidingen	Bijeenkomsten Gezamenlijke Werkveldadviescommissies Engineering
Werkveld Technische Bedrijfskunde:	Bijeenkomsten Werkveldadviescommissie (WAC)
KLM Flight Academy	
Enexis	
Ventura Systems	
Werkveld Elektrotechniek/Mechatronica/Sensor System Engineering:	Bijeenkomsten Werkveldadviescommissie (WAC)
Omnidot	
Networked Energy Services	
eBiosig	
IFM	
RWE	
Ultraware	
Sinuss.nl	
RUG	
Astron	
Philips	
TNO	
Wireless Value	
Enexis Netwerkbeheer	
Eekels	
Werkveld Industrieel Product Ontwerp (IPO):	
Studio Tjeerd Veenhoven	
Pezy	
House of Design	
Werkveld Werktuigbouwkunde (WTB):	Bijeenkomsten Werkveldadviescommissie (WAC)
Philips Consumer Lifestyle (ICD)	
Avebe	
Witec	
STT Products (ICD)	
Nobian (v.h. Nouryon, v.h. AkzoNobel)	
SWECO, Groningen (v.h. Grontmij oa)	
Nijeboer & Hage, Assen	
Engie Generation	
Lode	
Ingenieursbureau A.P. van den Berg	Bijeenkomsten Werkveldadviescommissie (WAC)
Werkveld Deeltijd (DT):	Bijeenkomsten Werkveldadviescommissie (WAC)

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
TMC group Sork Turbo Blading BV	
Eekels	
Rijksgebouwendienst	
Emmtec	
Croonwoltersdros Industry	
Rinsma Berlikum en Drachten	
Modis Engineering	
Prima professionals Groningen	
Elektrys	
Systemen & Beveiliging Noord	
Enexis	
TSH vakopleidingen	
Werkveld Masters:	Bijeenkomsten Professional Board (PB)
University of Groningen/UMCG	Bijeenkomsten Academic Board (AB)
University of Twente, UMCG	
Johnson & Johnson Vision Care	
Thunderbyte AI	
University of Groningen/UMCG	
Anthea Group	
NOM Investerings- en Ontwikkelingsmaatschappij voor Noord-Nederland	
SPRINT@Work	
Radboud University Nijmegen/University of Groningen/Tilburg University	
Convenantpartners:	Convenantpartners
Enexis	
ICD	
Eekels	
SPIE	
RWE	
Stage- en afstudeerbedrijven Elektro, WTB en Mech. Engineering en deeltijd:	Begeleiding stage- en afstuderen
3Devo	
A. van der Hulst	
A1 Product Design	
Aconity3D GmbH	
Acquaint B.V.	
ACS	
Adremo	
Advanced Climate Systems	

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Airborne Development	
Airbus Defence & Space	
Ammeraal beltech	
Antea	
Apollo Vredestein	
Astron	
Atag Verwarming Nederland	
Autonational	
Avebe	
AWL-Techniek	
BASF	
BD Kiestra	
Beenen Industrial Automation	
Bilfinger Tebodin	
Biogas Holland	
Biotrack B.V.	
Boikon	
Bollegraaf Recycling Machinery	
Bouwtechnics C&C	
Brink Towing Systems	
Cedel	
Climotion	
C-Nautical	
Conoship International	
Control Seal	
Cortex Glass	
Cosun Beet Company	
Crop Recognition (kantoor)	
Daimler AG	
De Groot Installatiegroep	
De Wulf/Miedema Landbouwwerktuigen	
DEAM	
Defensie Materieel Organisatie	
DEKC Maritime	
Demcon	
Dero Groep Joure	
Dewulf/Miedema Landbouwwerktuigen	
Donkervoort Automobielen	
Dopple Product Factory	

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Dow Benelux	
Draaijer Installatietechniek	
Drenth Holland	
Dynamic Energy Services	
Eekels Technology	
EKB Industriële Automatisering	
Elbo Technics	
Elize Energie	
Enexis	
Enexis Netbeheer	
ENGIE Services Noord	
Envitron	
Enwell	
Eriks Aandrijftechniek	
Extinghlight	
Fijnmechanische Techniek Gerben Posthumus	
FMI Industrial Automation	
Fokker Aerostructures	
FORU-Solution	
Fresenius Kabi Hemo Care	
Friesland Campina	
Goltens Green Technologies	
Green Parking (Parkingware)	
GSS Inspection and Consulting Engineering	
H2planet NL - WE doubleyouenergy	
Heuvelman Ibis	
Holland Medicals	
Holthausen Groep	
Homij Technische Installaties	
Hoza	
HT Engineering	
Hypex Electronics	
Ijssel Technologie	
Imaco	
IMDS	
Imperial Tpbacco	
Inducon	
Innovatiewerkplaats EnTranCe	
InProces Advies	

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
IWP Energy Transition thema Sustainable Buildings	
Jansen & Heuning	
JC-Electronics	
Kenniscentrum Noorderruimte	
Kolf & Molijn	
Kon. Damstra Installatietechniek	
Koninklijke Marine	
Koninklijke Niestern en Sander	
Koopman Transport	
KPN	
KTB Machinery	
Kwant Controls	
Laude	
Liften- en Machinefabriek Lakeman	
Litecad	
LoCoMoGo	
Lode	
Machinefabriek Börger	
Machinefabriek Dekens	
Marine Service Noord	
Martini Ziekenhuis	
Mayr-Melnhof	
McDermott	
Mesken	
Micro-Key	
Mito Solar	
Mitsubishi Turbocharger and Engine Europe B.V.	
Moekotte Veendam	
MoviGo Robotics B.V.	
Muelink & Grol	
N2 Safety	
NAM	
Nedcam Solutions	
Nederlands Lucht - en Ruimtevaartcentrum	
Nederlandse Gasunie	
Nefit Industrial	
Neopost Quadient	
NHL Stenden Hogeschool	
Nij Smellinghe	

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Nijdam Bedrijfsvoertuigen Techniek	
Nouryon	
Ocean Grazer	
Omexon	
Omnidots	
Optimo Robotics	
Organ Assist	
P.C. Jansen Marine & Offshore Trading	
Parts on Demand	
Pezy Group Groningen	
Philips Consumer Lifestyle	
PhiX B.V.	
PMF Mechanical	
Popken Mechatronica	
PPV Engineering	
Primoteq	
Prince Technologied	
Pro Rotating	
Progressus Automation	
Provincie Groningen	
PTB Transportmiddelen	
Pulsion Medical Systems SE	
Qirion	
RedWorx Engineering	
Regresse	
Resato	
Rijkswaterstaat Noord-Nederland	
RLM Benelux	
Roche Diagnostics Nederland	
RSP Technology	
RUG - ENTEG	
RWE Eemshaven	
RWE Eemshavencentrale	
RWE Generation	
Schut Geomatrische Meettechniek	
SeaQurrent	
SiccaDania	
Sitomatic	
SMST Designers & Constructors	

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Smurfit Kappa Twincorr	
Solidus Solutions	
Spark Holland	
Speciaal Roestvrijstaal Industrie	
SPIE Nederland	
Spiro	
SRON	
Stadsbeheer Gemeente Groningen	
Steril	
Stork	
Stork Plastics Machinery	
Stork Technical Services Delfzijl	
Stork Turbo Blading	
STORK, a Fluor Company	
Strukton Worksphere Noord-Oost	
Summit Engineering	
SV Group	
Sweco Nederland	
Tandem Wind Energy	
Tartu Observatory	
Tecned B.V.	
Tennet	
The Sensor Factory	
THR Marine	
TIZIN Mobile	
Tjalma Drachten	
Tolsma Tankbouw	
Top Dutch Solar Racing	
Total E&P Nederland	
TPRC	
Tromp Medical Engineering	
Ubeco	
Ufkes Greentec	
UMCG SPRINT	
UMCG Universitair Medisch Centrum Groningen	
Unica	
United Care Products	
Utilicht	
Valstar Simonis	

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Van Amersfoort Racing	
Van Egten	
Van Leeuwen Sleufloze Technieken	
Variass Development	
Variass Medical Systems	
Vattenfall	
Vegniek	
Ventura Systems	
Vicoma Consultancy & Engineering	
Vietnam Insitute if Transport Science & Technology	
VIRO	
Wadcon Speciaalmachinebouw	
Waterschap Noordzijldervest	
Wehkamp	
Wierda Voertuigen Techniek	
Witec Fijnmechanische Techniek	
Witteveen + Bos	
Zeolyst	
ZiuZ Visual Intelligence	

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Belastingdienst Groningen	Ondernemerschapsmindoren en studentbedrijven, gastcolleges
Commerciële Club Groningen	5x per jaar bijeenkomst, platformbijeenkomsten onderwijs; leden ontvangen stagiairs en afstudeerders IMM
Contacten in het werkveld	Publicaties en rapportages over onderzoeksprogramma's van het Marian van Os Centre of Expertise Ondernemen
Externe gastsprekers	Gastcolleges bij verschillende vakken en projecten Regulier onderwijs
Founded Groningen	Inhoudelijk contact t.b.v. onderwijs ORM en mindoren Ondernemerschap
Gebiedscoöperatie Westerkwartier	Langdurige samenwerking in onderzoek voor deze coöperatie en de vervlechting van dit onderzoek in het onderwijs.
Gebiedscoöperatie Westerkwartier en Gebiedscoöperatie Zuid-West Drenthe	Samenwerking met de stakeholders Rabobank, Staatsbosbeheer, LTO Nederland, Terra en diverse gemeenten
Gemeente Groningen	Contacten over het Groningen Confucius Institute en over de samenwerking met Oldenburg en Bremen; Retail agenda van de Gemeente Groningen – winkelcentra/binnenstad
Groningen Cityclub	Inhoudelijk contact t.b.v. specialisatie Retailing ORM / CE, onderwijsprogramma jaar 1 en 2 ORM
Hoger Onderwijs	Het MT (dean en teamleiding) voert overleg met andere hbo-instellingen HEO Sectorraad Afstemming en samenwerking
Internationale Partners	Uganda Christian University, University of Aruba, University of Belgorod, TAMK University of Finland
Kamer van Koophandel Groningen	Contacten over student-starters/studentbedrijven, samenwerking Ondernemingsplan op Maat, gastcolleges, intermediair in adviestrajecten
Landelijk Overleg CROHO Commerciële Economie	Afstemming curriculum en examinering CE
Landelijk Overleg CROHO Ondernemerschap & Retailmanagement	Afstemming curriculum en examinering ORM
Landelijke overleggen	LOOFC (Landelijk Opleidingsoverleg Finance & Control) AC Scholenoverleg LOFTA (Landelijk Overleg Finance, Tax and Advice)
MBO scholen	Voorlichting op scholen over de verschillende opleidingen Samenwerking met het Alfa College, Noorderpoort, Friese Poort, Drenthe College en Menso Alting.
NIMA	Faciliterend voor de minor Nima A-B
Rabobank	Faciliterend voor studentbedrijven ORM; samenwerking OOM cq ondernemende mindoren, gastsprekers
Stageverlenende bedrijven	Ongoing
Stichting Jonge Honden	Faciliterend voor studentbedrijven ORM / CE
Werkveld AC	Werkveld Advies Commissie, 3 x per jaar

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Werkveld Finance & Control	Werkveld Advies Commissie, 3 x per jaar
Werkveld Finance, Tax and Advice	Werkveld Advies Commissie, 3 x per jaar
Werkveld lectoraat	Verbinding tussen onderzoek en onderwijs: onderzoeksopdrachten van verschillende organisaties op het snijvlak van MVO en Financieel Management voor honoursstudenten, stagiairs en afstudeerders.
Werkveld CE, ORM - Ad Ondernemen	Werkveld Advies Commissie, 3 x per jaar

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Scholen voortgezet onderwijs	Voorlichting op scholen Bijscholing voor docenten VO (wiskunde) Masterclasses Profielwerkstukken Docentenontwikkeling teams met VO docenten Keuzecolleges Studenten brengen bezoek aan hun vroegere school en geven presentatie
Mbo scholen	MLO Noorderpoortcollege maakt gebruik van gezamenlijke laboratoria + Procestechologie Voorlichting op scholen over mbo-routes van IIST Curriculum vergelijking MBO – HBO met Noorderpoort
Technasia	Voorlichting op scholen Begeleiden van O&O-opdrachten en profielwerkstukken van vo-scholieren door docenten van het Instituut voor Life Sciences & Technology Masterclasses voor scholieren Betawerkplaatsen met Technasia Website Bètasteunpunt
Scholieren/ potentiële studenten	Per jaar minimaal 3 meeloopdagen voor alle opleidingen ILST, gemeenschappelijke excursies met UMCG en Hunze en Aa's
Werkveldadviescommissie (WAC):	3 x per jaar bij elkaar, strategische thema's en kwaliteitsborging, plus organisatie Meet&Greet
Friesland Campina Domo	
BioBTXBV	
LMMI Isala Zwolle	
Thermo Fischer Scientific	
Innocore	
AkzoNobel	
UMCG	
ICON	
RuG en Analytisch Biochemisch Labratorium B.V.	
Avebe / Solanic	
Imenz	
Certe	
Actemium	
IQ Products	
Bioclear earth B.V.	
Symeres	
AVEBE	
Lab Ofichem	
Polyvation	
Axon Medchem BV.	

Instituut voor Rechtenstudies

HBO-Rechten

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Agin Pranger Gerechtsdeurwaarders	Stage
Bergman Juridisch Adviesbureau	Afstuderen
Bout Advocaten	Stage
De Haan Advocaten	Lid werkveldadviescommissie
DUO, Ministerie OC en W	Lid werkveldadviescommissie / stage
Enexis	Afstuderen
Florijn Incasso	Stage
Gemeente Leeuwarden	Afstuderen
Gemeente Groningen	Afstuderen
Gemeente Midden-Groningen	Stage
GGZ Drenthe	Afstuderen
Groningen Seaports, Delfzijl	Stage / afstuderen
Kootstra en Rijpkema Advocaten & mediators	Stage / afstuderen
Ministerie van Justitie	Stage / afstuderen (PI's, Politie, Rechtbank, OM)
Nijestee	Afstuderen
Notariskantoor Kenneth Arends, Kralendijk Bonaire	Buitenlandstage
Openbaar Ministerie	Lid werkveldadviescommissie / stage / afstuderen
PlasBossinade	Stage / afstuderen
It's Privacy	Lid werkveldadviescommissie/ stage
Provincie Groningen	Lid werkveldadviescommissie / afstuderen
Raad voor Rechtsbijstand	Afstuderen
RDW	Afstuderen
Rechtbank Noord Nederland	Lid werkveldadviescommissie / stage / afstuderen
Reclassering Nederland	Lid werkveldadviescommissie
Rijkswaterstaat Noord-Nederland	Afstuderen
Scheperboer & Parris Advocaten, Willemstad, Curacao	Buitenlandstage
Slachtofferhulp	Stage / afstuderen
Staatsbosbeheer, Groningen	Stage / afstuderen
UMCG Groningen	Stage / afstuderen
Univé Noord-Nederland	Lid werkveldadviescommissie / stage / afstuderen
UWV Groningen	Lid werkveldadviescommissie
Vluchtelingenwerk Noord-Nederland	Stage / afstuderen

Sociaal Juridische Dienstverlening

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
BFS Bewindvoering (Bos Financial Services)	Stage / afstuderen
De Bewindvoester	Stage/ afstuderen
DIMAS, Oranjestad Aruba	Buitenlandstage
Elker	Stage / afstuderen
Flanderijn & Bouwman Gerechtsdeurwaarders	Stage
Florijn Incasso	Stage / afstuderen
Frl. Bewindvoering en Budgetbeheer	Stage/ afstuderen
GGZ Drenthe	Stage/ afstuderen
Groningse Kredietbank	Stage / afstuderen
Gemeente Emmen	Stage / afstuderen
Gemeente Groningen, diverse afdelingen	Stage / afstuderen
Gemeente Heerenveen	Stage / afstuderen
Gemeente Leeuwarden, diverse afdelingen	Stage / afstuderen
Gemeente Midden-Drenthe	Stage / afstuderen
Gemeente Midden-Groningen / BWRI	Stage / afstuderen
Gemeente Oldambt	Stage / afstuderen
Gemeente Smallingerland	Stage / afstuderen
Gemeente Westerwolde	Lid werkveldadviescommissie
Kompas Zuidlaren	Stage / afstuderen
Kram en Meersma	Lid werkveldadviescommissie / stage / afstuderen
Kredietbank Nederland	Lid werkveldadviescommissie / stage / afstuderen
Kwadraat Bewindvoering	Stage / afstuderen
Lefier	Stage / afstuderen
Ministerie van Justitie (PI, OM, Politie)	Lid werkveldadviescommissie/ stage / afstuderen
Nijestee	Stage / afstuderen
Notaris Nielsen	Stage / afstuderen
Raad voor de Kinderbescherming	Afstuderen
Reclassering Nederland	Lid werkveldadviescommissie / stage / afstuderen
Scheperboer & Parris Advocaten en Bemiddelaars, Willemstad Curacao	Buitenlandstage
Schouwenburg Advocaten	Stage
Slachtofferhulp Nederland, diverse locaties	Stage / afstuderen
Stad Advocaten	Stage / afstuderen
Stichting Adesse	Lid werkveldadviescommissie
Tige	Lid werkveldadviescommissie
Univé Noord-Nederland	Stage / afstuderen
UWV Groningen	Lid werkveldadviescommissie/ stage / afstuderen
Verklingszorg Noord-Nederland, diverse locaties	Stage / afstuderen

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Vluchtelingenwerk Noord-Nederland, diverse locaties	Stage / afstuderen
WIJ Groningen, WIJ teams	Stage / afstuderen
WIJS Groningen	Stage / afstuderen
Zorg & Veiligheidshuis, Groningen en Drenthe	Stage / afstuderen

Instituut voor Sportstudies

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Alfa-college Huis voor de Sport (Groningen, Friesland, Drenthe) Ziekenhuis Nijsmellinghe, Drachten KNVB SC Heerenveen UMCG / Beatrixoord Bewegingscentrum Leeuwarden Gemeente Borger-Odoorn	Werkveldadviescommissie Sportkunde
Alfa-college Bslim Hoogkerk Montessori Lyceum Groningen Bewegingsonderwijs Anne Frankschool bij VCOG PositieV Leon van Gelder	Werkveldadviescommissie ALO
Alfa-college, MBO	Uitwisselen van medewerkers via detacheringen (fit for life), Practoraat, Vitaliteitscampus (RIF aanvraag) Stage Aansluiting mbo-hbo Advies
Drenthe College	Stage Aansluiting MBO-HBO
Noorderpoort	Uitwisselen van medewerkers via detacheringen (Noordersport) Stage IWP
Huis voor de Sport Groningen	Scholing Combinatiefuncties Sportplein Groningen Advies onderzoek o.a Provincie en Gemeente Groningen
KVLO (Koninklijke Vereniging Leraren Lichamelijke Opvoeding)	Belangenvereniging voor docenten Lichamelijke Opvoeding - ALO
Gemeente Groningen	Bslim Sportstimulering Combinatiefuncties Groningen FIT BIOR Detachering Onderzoek op sport
Sportkracht Noord	Buurtsportcoach academie, BIOR
NOC*NSF	RAAK coach in Control Ad sport
Provincie Groningen	Onderzoeksagenda sport Koplopers Provinciaal Beweegakkoord
UMCG (Universitair Medisch Centrum Groningen)	Sportgeneeskunde Sportmedisch centrum Stages KWP (KennisWerkPlaats) ALO

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
UMCG/CVR Beatrixoord	Detachering
Sportkracht Noord (NOC*NSF, KNVB, 3 Sportraden)	Onderwijs afstemmingsoverleg
NEVOBO (Nederlandse Volleybal Bond)	Lycurgus (Volleybalvereniging)
RUG, Faculteit Bewegingswetenschappen (Rijksuniversiteit Groningen)	Kennisdeling
Aletta Jacob School of Public Health	Kennisdeling
HANNN (Healthy Ageing Network Noord Nederland)	Kennisdeling
ACLO (Studentensport Groningen)	Stage Gebruikmaken van elkaars faciliteiten Advies
Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB) Noord	Stages
Sport Drenthe	IWP Drenthe Gezond Jongeren op gezond gewicht (JOGG) Kennislab BIOR Noord Kenniscentrum Events
Kenniscentrum Sport	Opleidingsprogramma's seniorensport
MENZIS	Onder andere samenwerking in FC Groningen in de maatschappij en HG convenant
FC Groningen	Stages Advies
Donar	Partnerovereenkomst Adviescommissie van de Sport ALO
Topsport Steunpunt Noord	Ondersteuning studerende topsporters
Adviescommissie van de Sport	Gemeente Groningen
Studentenvereniging MESACOSA, Groningen	Advies
Alumni vereniging Sportmanagement Alumnivereniging Sportgezondheid (Leefstijlbubbels)	Advies
Hogeschool Arnhem Nijmegen	Landelijk overleg LOS (Landelijk Overleg Sportkunde)
Haagse Hogeschool	Landelijk overleg SG-5
Hogeschool van Amsterdam	Landelijke vereniging Gezondheid Studies NBLP
Hogeschool Windesheim, Zwolle	SBM (Sport Bewegen Management) ALO
INHolland	HSO (Hogescholen Sport Overleg) ALO
Fontys Hogescholen, Eindhoven	ALO Nederland
Hogeschool van Zeeland	
Saxion Hogeschool	RAAK Big Data Technologies voor Detectie Overbelasting Topsporters
VO scholen O2G2	Aspirant opleidingsschool Ommelanden en Groninger
Dollard College	Opleidingsschool
Eemsdelta College	
Ubbo Emmius College	
Aletta Jacobs College	
NHL	
RuG	

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Strategische thema's: Gemeente Groningen Huis voor de Sport Groningen Sportplein Groningen Sport Drenthe Provincie Drenthe Drenthe Gezond Ministerie WVS met Sport Drenthe Kennis Centrum Events Drenthe GGD Drenthe en Drentse Gemeenten Gemeente Assen Sport & Society Gemeente Hoogezand Gemeente Tietjerksteradeel Gemeente Heerenveen WESP (Landelijke Werkgroep Evaluatie Sportevenementen) Mulier Instituut (Mulier Instituut is een onafhankelijke en landelijk opererende stichting. Het doel van het Mulier Instituut is de bevordering van de sociaal-wetenschappelijke kennisontwikkeling en beleidseffectiviteit op het terrein van sport). KNSB met Fontys Hogescholen EASM (European Association for Sport Management) Hanzehogeschool Groningen, Kennis Centrum Ondernemerschap Vrije Universiteit Brussel Universiteit Twente UMCG (Universitair Medisch Centrum Groningen) Beatrixoord (Revalidatie-centrum) GGD Groningen en Drenthe VNN (Verslavingszorg Noord Nederland) Zon MW (stimuleert gezondheidsonderzoek en zorginnovatie) QS (Quantified Self)	Samenwerking
I3PE: Lithuanian Academy of Physical Education, Lithuania Vrije Universiteit Brussel HAAGA-HELIA University of Applied Sciences, Finland University of Oradea Romania University College South, Denmark Semmelweis Egyetem, Hungary Universitet i Agder, Norway Universidad de Barcelona, Spain University of Worcester, United Kingdom Malmö Hogskola, Sweden University College Gent, Belgium University Carl Ossietzky, Oldenburg Akademia Wychowania Fizycznego Poznaniu, Poland	Europees samenwerkingsverband

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
<p>ENSE: Deutsche Sporthochschule Köln, Germany Università degli Studi di Roma Foro Italico, Italy Lithuanian Academy of Physical Education, Lithuania Nicholas Copernicus University, Poland Escola Superior de Desporto de Rio Maior Instituto Politécnico de Santarém University of Madeira, Portugal Vrije Universiteit Brussel Canterbury Christ Church University, United Kingdom INSEP, Paris, France University of Southern Denmark (SDU) Universität Wien, Austria</p>	<p>European Network of Sport Science, Education and Employment</p>
<p>EASM: Universidad del País Vasco / Euskal Herriko Unibertsitatea, Spain Universität Bayreuth, Germany Malmö Höskola, Sweden NORTHUMBRIA UNIVERSITY, UK VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL, Belgium University of Bergen, Norway Linnaeus University, Sweden GB Consulting Madrid – Buenos Aires Josef Pilsudski University of Physical Education, Poland Universidad Autónoma de Madrid Ciudad Universitaria de Cantoblanco, Madrid Insep (Institut National Du Sport, De L'expertise Et De La Performance), France</p>	<p>(European Association for Sport Management) Europees samenwerkingsverband voor Sportmanagement</p>
<p>WASM</p>	<p>World Association of Sport Management</p>
<p>ASE: Fit sport Austria Sportunion Österreich Arbeitsgemeinschaft für Sport und Körperkultur in Österreich Allgemeiner Sportverband Österreichs Valrakunnallinen Liikuntaorganisaatio Finland Riksidrottsförbund Slagelse Community Slovenian Sport Office Hungarian School Sport Federationa Youth Sport Trust Regional Sports Confederation for the Saarland Stichting Vlaamse School Sport</p>	<p>Activity Square Europe network internationale aanvragen</p>

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
COP4HL: SWECO Nederland B.V. Plaza Sportiva Euroborg BV Gemeente Groningen Suddansk Universitet FIT & SUND Danmark (bedrijf) ALCOITÃO School of Health Sciences Physioclem (bedrijf) LSU Active Training (bedrijf) Kaunas Region Public Health Office Universidad de Malaga Malaga County Council SPIN (bedrijf) CUBE RUG/Healthwise COHERE	Communities of Practice for Healthy Lifestyle
AIESEP o.a.	Reguliere contacten onderhouden en nieuwe opdoen. Recentelijk samengewerkt rondom toetsing.
HEPA Europe Network	Reguliere contacten onderhouden en nieuwe opdoen.
European Citizen Science Network (ECSA)	Onderzoek en netwerk op gebied van Citizen Science.
Our Voice Global Network	Onderzoek en netwerk op gebied van Citizen Science.
SDU	Samengewerkt in SPEACH, COP4HL, E+/MOVE HEALTHY, ENSE. Nu samenwerking formaliseren, zodat het een preferred partner wordt op het gebied van onderwijs-onderzoek-ondernemerschap t.a.v. het thema Healthy Ageing.
Sportlectoren platform	Strategisch agenda op het gebied van sportonderzoek in Nederland ontwikkelen en uitdragen.
IWP: Kennislab BIOR Noord O2G2 NL Actief Noorderpoort Sport Drenthe Alfa-college	Samenwerkingsverbanden
Health I Port	Topsportzorgcentrum
Sport Science Innovation Instituut Groningen (SSIG)	Sportwetenschappelijk onderzoek en onderwijs
Sportinnovator (als onderdeel van SSIG)	Innovatie en kennisontwikkeling sport, bewegen, revalidatie en HA
Master Sport en bewegingsonderwijs	Board of reference
RUG (o.a. onderwijskunde en orthopedagogiek)	Onderwijs-Onderzoek
CIOS	
Bedrijven:	
Lode	IAG/functional fitness monitor
Procare	IWP Cycling Lab

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Axtion	IAG/functional fitness monitor
SWECO	IWP Cycling Lab
New Nexus Mobile	IWP Cycling Lab
Bold1609	IWP Cycling Lab
SportConfex	IWP Cycling Lab
LAOS landschapsarchitecten	IWP Cycling Lab
ICS	
KPN	Bedrijven call ZONmw
Estafette	IAG/functional fitness monitor
Move Healthy:	
Vumc-HEPA	
SDU	
ICCE	
KNVB	
VeiligheidNL	
Oradea	
Lithuanian Basketball federation	
ENSE	
VUB	
Spin Sport Innovation	
RAAK Vitalisering van de Sportvereniging:	
Sport Drenthe	
Huis voor de Sport Groningen	
Sport Fryslân	
NOC*NSF	
Vereniging Sport en Gemeenten	
Universiteit van Utrecht	
Werkplaats Sociaal Domein Noord	
NeVoBo	
Mulier Instituut	
Hogeschool Utrecht	
Kenniscentrum Sport	

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
RAAK Coach in Control: NOC*NSF Topsport Noord KNSB Thialf Academie Fontys hogeschool Sport Data Center/Universiteit van Leiden Sportsceince Institute Groningen (SSIG) Innovatielab Thialf RTC Noord/Roeien Gewest Friesland Gewest Noord-Brabant/Zeeland/Limburg UMCG Eindhoven Atletiek	
Living Labs (Zon Mw): Oldambt Bewegvriendelijk Vinkhuizen Emmen	
Landelijk JOGG (Jongeren op Gezond Gewicht) Onderzoeksbureau: Amsterdam UMC Erasmus Universiteit Medisch Centrum HvA GGD Amsterdam Wageningen Universiteit RIVM Nederlands centrum Jeugdgezondheid Mulier instituut	
SUSWELL	
Sankt-Petersburg Medico-Social Institute (RU)	
Metropolia Ammattikorkeakoulu OY (FI)	
Artevelde University College Ghent (BE)	
Escola Superior de Saúde Do Alcoitão (PT)	
Northern State Medical University (RU)	
Perm State Medical University (RU)	
Center of Medical Statistics and Analytics, Ministry of Health of Arkhangelsk Region (RU)	
Health Ministry of Perm Region (RU)	
Center of complex rehabilitation of disabled (RU)	
Residential Center for elderly and disabled people (RU)	

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Rehabilitation Center for disabled children (RU)	
Center for Rehabilitation and Physical Medicine (KOS) o SPIN Sport Innovation (DE)	
University Belgorod (RU)	
Autonomous non-commercial organization Physical Rehabilitation (RU)	
Private Bearer of Higher Education (KOS)	
South East Institute for Advancement in Health and Nursing Sciences (KOS)	
Ministry of Education, Science and Technology, Republic of Kosovo (KOS)	

International Business School

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
AACSB - Association to Advance Collegiate Schools of Business	Lid AACSB
EMS Achse	IBS is member of Ems Achse. Deelname in netwerk voor onderzoeks- en onderwijsprojecten in Ems Dollard Regio
EAIE – European Association for International Education	Dr. Bakker, lid van bestuur van EAIE, lid van conferentie programma commissie
Eems Dollard Regio	Dr. Bakker, lid van steering group 'Arbeidsmarkt Noord' Lectoraat International Business project "Start-up Ecosystems in the EDR"
Export Club Noord	Lid exportclub Lectoraat International Business project "Cluster Development"
Groninger Confucius Institute	Stimulering zaken doen met China
Kamer van Koophandel	Samenwerking ivm onderzoeks- en onderwijsprojecten
National Platform	IB platform in Nederland
Network of International Business Schools	Deelname aan jaarlijkse conferentie NIBS NIBS accreditatie gehaald in 2010 als 'meest Internationale Business School in het netwerk' Re accreditatie heeft plaatsgevonden op 13-03-2016 Dr. Bakker, lid van bestuur van NIBS
Nordconnect	Samenwerking ivm onderzoeks- en onderwijsprojecten
Rijnland Instituut	Lectoraat International Business lid
Werkveldadviescommissie (IBS Advisory Board including): Roos Bakx , Principal Consultant Yacht Cor Boots ,Owner/Director of BuroBoots Drs. Ramon M.H.K. van Deventer RA ,Global Director Internal Audit FrieslandCampina Corporate Finance Roman Heil, Portfolio Manager Atria Learning & Development, member of the Seatrade Shipmanagement Group Anja Hulshof, Programmamanager Gas 2.0 Ingvild Nissink, Customer Service Manager & Export manager Gallagher Europe BV Sven Reiffers, Marketing Manager Resato International B.V. Gerwin Vegter, Head Of Project Department at Robert Bosch GmbH Jeanine Staal, HR Director OPHTEC BV.	4 keer per jaar adviesraad vergaderingen betrokkenheid bij stage- en afstudeerprojecten, gastcolleges
Country	International Partner Institutions, Collaborations, Student & Faculty Exchange
Argentina	Universidad de Congreso Universidad Nacional de Tres de Febrero

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Australia	Curtin University of Technology, Bentley (Perth)
Austria	Fachhochschule des BFI Wien FHS Kufstein Tirol University of Applied Sciences Upper Austria University of Applied Sciences, Linz Campus
Belgium	University College Leuven-Limburg
Canada	Douglas College Ecole des Sciences de la Gestion University de Quebec a Montreal University of Guelph – Humber
Chile	Pontificia Universidad Catolica de Valparaíso
China	Beijing Technology and Business University (BTBU) Beijing University of Technology (BJUT) Beijing Foreign Studies University (BFSU) Beijing North China University of Technology (NCUT) Chongqing Chongqing University of Science and Technology Harbin Heilongjiang International University Communication University of China (CUC) Jiangnan University The University of Macau
Curaçao	University of the Netherlands Antilles
Cyprus	The Cyprus Institute of Marketing
Denmark	International Business Academy
Dominican Republic	Universidad Iberoamericana, Dominican Republic
Finland	HAMK University of Applied Sciences HAAGA-HELIA University of Applied Sciences
France	Ecole Supérieure de Commerce International Ecole des Practiciens du Commerce Int. de Cergy Ecole de Commerce Européenne de Paris - Groupe INSEEC ICN Business School Institut des Hautes Etudes Economiques et Commerciales- INSEEC ESC Rennes School of Business
Germany	Hochschule für Wirtschaft und Recht Berlin Hochschule Bremen Hochschule Emden-Leer Hochschule Furtwangen Hochschule Heidelberg

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
	Fachhochschule Münster
	Hochschule Regensburg
	Fachhochschule Würzburg/Schweinfurt
Hong Kong	The Hong Kong Polytechnic University
	Lingnan University
	Budapest Business School
Hungary	International Business School – Budapest
Indonesia	Binus University Jakarta
	Universitas Gadjah Mada (UGM)
Ireland	Letterkenny Institute of Technology
	Rome LUMSA
Italy	Università Carlo Cattaneo - LIUC
Japan	Akita International University
	Kinki University
Korea	Hanyang University
	The Incheon National University
	Keimyung University, Daegu
	Soongsil University
	Seoul National University of Science & Technology
	SolBridge International School of Business, Woosong University
Latvia	Biznesa Augstskola Turība
Malaysia	Taylor's University
Mexico	Escuela Bancaria y Comercial, Ciudad de México
	Tecnológico y de Estudios Superiores de Monterrey, Campus Cuernavaca
	Universidad del Valle de Mexico, Hermosillo
Norway	Universitet i Agder
	Høgskolen i Østfold
Peru	Universidad Católica de Santa María, Arequipa
Poland	WSB Poznan School of Banking
Portugal	Instituto Superior de Econ. e Gestão/ Universidade Técnica de Lisboa
Russia	Belgorod National Research University
	The Russian Economic Academy named after Plekhanov
	St Petersburg School of Economics
Russia (Georgia)	Caucasus University
Spain	Centro Universitario EAE (Universitat Politècnica de Catalunya)
	Universidad del País Vasco

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
	Universidad de Granada
	Universidad de Las Palmas de Gran Canaria
	Universidad Complutense de Madrid
	Universidad Alfonso X el Sabio
	Universidad de Málaga
Sweden	Mälardalen University
Switzerland	Lucerne University of Applied Sciences and Arts School of Business
	FHS St. Gallen, University of Applied Sciences
Taiwan	Feng Chia University
	National Central University
	National Chengchi University
	National Taipei University of Business NTUB, fka: National Taipei College of Business NTCB
	Shih Chien University
	Soochow University
Thailand	Bangkok University
	Rangsit University
	Rajamangala University of Technology Phra Nakhon
	University of the Thai Chamber of Commerce Bangkok, UTCC
Turkey	Bahcesehir University
	Istanbul Bilgi University
United Kingdom (UK)	Anglia Ruskin University
	Robert Gordon University
	Kingston University
	University of Portsmouth
	University of the West of Scotland, Paisley
United States of America (USA)	University of Akron
	University of the Incarnate Word, Texas
	University of Oneonta (SUNY, State University of New York)
	La Trobe St Vincent College
	Farfo North Dakota State University

Pedagogische Academie

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
<p>Convenantpartners (schoolbesturen) en tevens adviesraad van de Pedagogische Academie</p> <p>2G2</p> <p>OPRON</p> <p>OPO Noordenveld</p> <p>SOOOG</p> <p>Stichting BAASIS</p> <p>Stichting Ultiem</p> <p>Stichting Openbaar Onderwijs Marenland</p> <p>Noordkwartier</p> <p>RENN4</p> <p>Plateau</p> <p>Stichting Bijeen</p> <p>Stichting Quadraten</p> <p>VCOG</p> <p>Cedin</p>	<p>Afspraken rondom plaatsen van stagiairs, opzetten en uitvoeren van onderzoek en andere werkveldactiviteiten (PHBO-opleidingen, maatwerk en trainingen)</p> <p>Oplis-bijeenkomsten zes maal per jaar</p> <p>Werkveldadviescommissie vier maal per jaar</p> <p>Werkveldkrant Partner (met bewaaritem over curriculumvernieuwing en competentiematrix)</p> <p>Vergaderingen drie maal per jaar</p> <p>Werkveldkrant en Uitvoeren meerjarig project Opleiden in de school.</p> <p>Uitvoeren meerjarig project Regeling samenwerking Opleidingschool en scholen (2013-2017)</p> <p>Samenwerking in RAL en RAP, samenwerking in tegengaan van personeelstekort.</p>
<p>VCPONG, VCMOG, Primenius, Westerwolde, Jenaplan Noord, GSV. Lauwers&Eems, BMS, Talent Westerveld, VJN, CKC Drenthe, Promes, Tref, Comprix, Noventa, Roobol, Kyk, Kentalis, KOC, Op Kop, OPO Borger-Odoorn, Meilan, ELAN, Ubbo Emmius, Kits Primair, Proloog, VCOG, Perspectief, SCSOG, Opo-furore, CBONWF, Elker,</p>	<p>Schoolbesturen waar samenwerking mee is in plaatsen van stagiairs en extra hulp voor de klas</p>
<p>Gemeente Groningen</p>	<p>Maatschappelijk akkoord: Sociale inclusie in het onderwijs</p> <p>Maatwerktraject Bewegingsonderwijs</p> <p>Trajecten voor afdeling Natuur- en Duurzaamheidseducatie</p> <p>OnderwijsPact</p> <p>Partners in maken van visie en beleid op het gebied van sport en bewegen. AIO met inbreng van Talentenkracht</p> <p>Onderzoeksprojecten:</p> <p>Onderwijskansen werkplaats NN met GION/O2G2 en financiering van de gemeente (en ZonMW)</p> <p>Integrale pedagogische wijkplannen</p> <p>Quickscan Kinderarmoede</p> <p>In Groningen doen we het samen, ZonMW-project (gemeente = penvoerder)</p>

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
RuG ontwikkelingspsychologie	Wetenschapsknooppunt Noord Nederland Masterontwikkeling Talent en Diversiteit (professionele master) Talentenkracht Master Talent en Creativiteit, io (academische master) AOLB Project Taakgerichtheid Autistische kinderen Pilot taalachterstanden (GION) Onderwijskansen werkplaats NN Partner in NRO-project Ouders en leerkrachten: partners in de aanpak van pesten
Vrijdag	Proefplein Cultuureducatie
Prins Claus Conservatorium , Academie Minerva, Lucia Marthas, Sportstudies	Hanze Educatie Academie.
Prins Claus Conservatorium	Proefplein Cultuureducatie en R YOUCULT, Erasmus project Meer muziek in de Klas. Project Professionalisering Muziek op de PABO
Academie Minerva	Proefplein Cultuureducatie.
Master Kunsteducatie	Proefplein Cultuureducatie- Master Talentontwikkeling en diversiteit (denk ik althans) - Netwerk Curious Minds
LKCA (landelijk kenniscentrum Cultuureducatie en Amateurkunst)	Ontwikkelen profieldelen Beeldend en Muziek. Subsidiegever Muziekproject Professionalisering Muziek.
Cedin en Drenthecollege	Techniektoernooi Noord Nederland
Techniek Innovatie Centrum Alfacollege	Medewerking aan science-centre 'de Magneet' en TalentenKracht
Stakeholders Techniekpact NN	Invulling speerpunt basisonderwijs. Helmar via Jetnet betrokken.
Platform Bèta Techniek, heet nu PLATFORM VOOR TALENT EN TECHNIEK	Bètapunt Noord
NHL Hogeschool Stenden Hogeschool Rijksuniversiteit Groningen	Noordelijke Educatieve Alliantie 'Samenwerking Academische opleiding leraar Basisonderwijs (AOLB) Onderzoeksprojecten ism RUG
NHL Stenden Hogeschool	Zie boven Afspraken omtrent inhoud en organisatie Leergang Bewegingsonderwijs Samenwerking divers bij- en nascholing, NHL, Stenden Samenwerking pabo's in het kader van Sectorplan van het Noorden Master leren en innoveren (NHL). RAL EN RAP

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Renn4	Sponsoring van Curious Minds - diversiteit en gedrag Penvoerder Extra Hulp voor de Klas en Partner KIEM 't PASST WEL
CEDIN	Lidmaatschap kenniskring lectoraat Integraal Jeugdbeleid Adviesraad PABO Docenteninzet Deelname onderzoeksprojecten; promotieonderzoek Partner in NRO-project Ouders en leerkrachten: partners in de aanpak van pesten
Intensive Programme	Transition in Early Childhood Education: uitwisseling met 50 buitenlandse studenten in Groningen
Daltonnetwerk	Accrediteert Daltonlicentie
LPNPO	stelselopleidingen PHBO
CPION	PHBO accreditatie
Define en Science en Ontwerp	Magneet stations
Ministerie OCW	Regionale aanpak Lerarentekort Aanpak Kinderarmoede Extra hulp voor de klas
Provincie Drenthe	Programmeren in Drenthe en Kieswijzer Drenthe
Gemeente Ermelo	Duurzaam Ermelo - TT&E
Google	Programmeren met Google in de Eemsmont Cloud Connect
Quadraten - Nautilus	Schoolontwikkeling, deelnemer van IWP
Hogeschool Rotterdam	Partner in NRO-project Ouders en leerkrachten: partners in de aanpak van pesten Penvoerder NRO-project Ouders en huiswerk
Netwerk Voorlopers ICT (diverse kennisinstellingen nationaal)	position paper
Den Haag	TT&E
JETNET/TECHNET	
Ministerie van Justitie en Veiligheid	

Prins Claus Conservatorium

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Raad van Advies Prins Claus Conservatorium	Overleggen landelijke en regionale adviseurs uit kunst- en cultuuronderwijs, politiek, bedrijfsleven
Werkveldadviescommissie (WAC)	Overleggen met werkveldpartners t.a.v. onderwijs, bachelor Muziek, bachelor Docent Muziek, Muziekeducatie
Association European Conservatoires (AEC)	Association Européenne des Conservatoires, Académies de Musique et Musikhochschulen; het Europees cultureel en educatief netwerk met 300 aangesloten instellingen voor hoger muziekonderwijs in 57 landen
European Association for Music in Schools (EAS)	De muziekpedagogen - leraren, artiesten, wetenschappers - voor wie de EAS als platform fungeert, zetten zich in voor de ontwikkeling en verbetering van muziekonderwijs in alle landen van Europa
Netwerk Muziek	Landelijke samenwerking conservatoria
O2DM	Landelijk overleg hoofden Docent Muziek en Peer-review
Noord Nederlands Orkest	Samenwerking & stageplaatsen voor musici en studenten
Haydn Jeugd Strijkorkest	Participatie PCC-studenten
SPOT Groningen - De Oosterpoort/Stadsschouwburg	Samenwerking m.b.t. Projecten en podiumkunsten
Stadsschouwburg De Harmonie Leeuwarden	Samenwerking m.b.t. Projecten en podiumkunsten
Stichting Swingin' Groningen	Partner, deelname PCC-studenten aan GasTerra Talent Award, docenten en studenten treden op, en samenwerking met Kunstencentrum Vrijdag op gebied van amateurmusici
Groninger Museum	Diverse muzikale bijdragen aan opening van tentoonstellingen
Diverse professionele en amateurorkesten in Nederland	Medewerking aan PCC-onderwijsprojecten, stages
Centra voor de Kunsten/muziekscholen provincies Groningen, Friesland en Drenthe	Overleggen over doorstroming, samenwerking, stageplaatsen
Vrijdag kunstencentrum Groningen	Samenwerking projecten en stages
Diverse podia in de provincies Groningen, Friesland en Drenthe	Diverse concerten door orkestproducties, deels invulling door impresariaat
Martinikerk, Der Aa-kerk, Lutherse kerk (Stichting Groninger Kerken)	Samenwerking op het gebied van concerten, repetitie en lesruimte studenten, examens studenten
Basisscholen in Groningen en provincie	Samenwerking, stageplaatsen Docent Muziek
Voortgezet onderwijs Groningen, Friesland en Drenthe	Overleggen over doorstroming, samenwerking, stages
Harens Lyceum en Montessori Lyceum Groningen	Invulling van DaMu-regeling
Kentalis Dr. J de Graafschoot VSO	Speciaal onderwijs project
Hanzehogeschool Groningen - diverse schools	Samenwerking op het gebied van onderwijs en evenementen
Hanze Cultuur & Debat	Samenwerking op het gebied van evenementen
Rijksuniversiteit Groningen	Samenwerking ontwikkeling gezamenlijk bachelorprogramma BA Muziek, BA Kunst, Cultuur en Media

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
UMCG	Partner, concerten op locatie voor patiënten, familie en personeel
NHL Hogeschool	Bestuurlijk overleg Master Kunsteducatie
Muziektafel Groningen	Samenwerking met SPEA (Pabo), gemeente en VO-scholen
MUSIC4ALL Haren	Muzikale samenwerking met Dr. J. de Graaf school, Visio Onderwijs, bewoners Borgheerd en Harens Lyceum
Kwadrantgroep	Samenwerking op gebied van healthy ageing
SoundsofMusic Festival	Partner, medewerking aan festival
Dutch Guitar Foundation	Partner, medewerking aan festival en concours
The World we Live In	partner, medewerking aan festival (organisatie bestaat uit 3 alumni)
City Proms	Samenwerking op het gebied van health en educatie
Stichting Peter de Grote Festival	Medewerking jaarlijks muziekfestival
Grachtenfestival Conservatorium Concours	Muziek en culturele activiteiten, medewerking PCC-studenten
Prinses Christina Concours Noord Nederland	Deelname concoursen door PCC-studenten
Stichting Vrienden van het Prins Claus Conservatorium	Beurzen, beheer Studentenfonds en Instrumentenfonds
Prins Bernhard Cultuurfonds	Ondersteuning van lokale of regionale cultuurprojecten
SNN: Provincie en gemeente Groningen Provincie Drenthe en gemeente Assen en Emmen Provincie Friesland en gemeente Leeuwarden	Partner Prins Claus Concerten, inhoudelijke overleggen, muzikale invulling van diverse evenementen/gelegenheden
Sponsors:	Hoofdsponsor
Prins Claus Conservatorium:	Hoofdsponsor
Beringer Hazewinkel	
GasTerra	

Lucia Marthas Institute for Performing Arts

Stakeholders	Activiteiten per stakeholder
Theaterproducenten/eventproducties, waaronder Stage Entertainment, MTW, Wentink Forno & Partners, Media Lane, Rai,	Medewerking stagiaires binnen producties. Externe commissie leden examens. Werkveld onderzoek en round table innovatie gesprekken
Televisiezenders: waaronder NPO en RTL, SBS, VARA BNN, AVRO/TROS. Daarnaast diverse tv-productiemaatschappijen, zoals: Medialane, TALPA Endemol/Shine, Fremantle België, Mediabrothers	Medewerking stagiaires binnen tv-evenementen. Externe commissie leden examens. Werkveld onderzoek en round table innovatie gesprekken
<p>Werkveldadviescommissies (WAC's) met verschillende leden, onder wie:</p> <p>Joop van den Ende (theaterproducent)</p> <p>Jeanine van den Ende</p> <p>Ivo Niehe (theater- en tv-producent)</p> <p>Jacques van Meel (directeur Van Meel Consultancy Dance, Art & Education)</p> <p>Maurice Wijnen (theater-en televisiemaker)</p> <p>Olivier Deprez (Fremantle België- uitvoerend producent)</p> <p>Simone Kleinsma (actrice, presentatrice en zangeres)</p> <p>Prof. dr. Ruud Vermeij (hoogleraar Movement and Dance Studies)</p> <p>Stanley Burleson (musical)acteur, zanger, danser en choreograaf)</p> <p>Jan Kooijman (danser acteur, presentator, choreograaf, televisiemaker)</p> <p>Shirley Esseboom (Nederlands Dans Theater)</p> <p>Michael Mills (Folkwang Universiteit Essen)</p> <p>Nina Norblad (Gothenburg University – Academy of Music and Drama)</p> <p>Padraic Moyles (artistic director Riverdance)</p> <p>Antonio Najarro (artistic director Antonio Najarro Dance Company, Madrid)</p> <p>Ashley Wallen (choreograaf o.a.Greatest Showman)</p> <p>Lloyd Culbreath (Verdon Fosse Legacy, zanger, danser, choreograaf)</p> <p>Valerie Pettiford (Verdon Fosse Legacy, actrice, zanger, danser)</p>	Externe commissie leden examens. Werkveld onderzoek en round table innovatie gesprekken
<p>Financiële en organisatorische adviezen</p> <p>Doron Kurz (director commerce Pathé Theatres)</p> <p>Theo Geurs</p> <p>Luc Stoppelenburg (oa. controller gemeente Haarlem)</p>	
Gemeentelijke overheden Amsterdam, Groningen, Den Haag, Rotterdam OCW	Medewerking aan diverse projecten.
Goede doelen, waaronder Koningsspelen, Muziek in de klas, WAUW -project, Goed geld gala , Make a Wish, Amsterdam/Groningen: Jeugd Cultuur Fonds. Jongeren cultuur fonds, diverse fondsen etc	Medewerking stagiaires
Diverse musea zoals: van Gogh, Rijksmuseum, Stedelijk museum, Groninger museum en bedrijven.	Medewerking stagiaires

A person with long, wavy brown hair, seen from the back, is looking at a large world map. The map is mounted on a wall and shows various countries in different colors. The person is wearing a blue and green plaid shirt and has a brown backpack strap visible over their shoulder. The map is the central focus, showing continents and oceans. The text '14 Bijlagen - Buitenlandse partnerinstellingen' is overlaid on the map in white.

14 Bijlagen - Buitenlandse partnerinstellingen

Samenwerking met buitenlandse partnerinstellingen en uitwisseling van studenten (in/uit)

In onderstaand overzicht zijn alleen details opgenomen van de wederzijdse uitwisseling van studenten voor minimaal drie maanden. Andere vormen van samenwerking (docentenuitwisseling, samenwerking in projecten, wederzijdse korte bezoeken van studenten) zijn niet opgenomen. Studenten van buitenlandse partners die naar de Hanzehogeschool Groningen zijn gekomen voor het behalen van een diploma zijn ook niet meegeteld.

In totaal waren er 412 inkomende exchange studenten en 302 uitgaande exchange studenten.

Een * achter de naam van de partnerinstelling geeft aan dat het gaat om de uitwisseling van Master studenten

Institute of Future Environments

Country	Partner	In	Uit
Austria	FHS Kufstein Tirol University of Applied Sciences		3
Austria	TU Wien	1	
Czech Republic	Czech Technical University in Prague (CTU)		2
Denmark	University of Southern Denmark (SDU)	1	
France	Ecole Supérieure d'Ingénieurs des Travaux de la Construction (ESITC)	4	
Germany	Hochschule Bremen University of Applied Sciences (HSB)	1	
Germany	Jade University of Applied Sciences	2	
Latvia	Riga Technical University (RTU)	1	
Poland	Jagiellonian University	1	
Spain	Universitat Politècnica de València (UPV)	2	1
Spain	Universidad Rey Juan Carlos	9	
Sweden	Halmstad University		3
Switzerland	Zurich University of Applied Sciences (ZHAW)	1	
Turkey	Sakarya University	1	
United States	State University of New York at Oneonta (SUNY ONEONTA)		1
Totaal		24	10

School of Fine Art and Design

Country	Partner	In	Uit
Austria	University of Art and Design Linz	1	1
Austria	FH JOANNEUM - Gesellschaft mbH	1	
Hungary	Budapest Metropolitan University (METROPOLITAN)	1	
Ireland	National College of Art and Design (NCAD)	3	
Italy	Accademia di Belle Arti Pietro Vannucci (ABA)	1	
Mexico	Universidad de Monterrey (UDEM)	2	
Slovenia	University of Ljubljana (UL)	1	
South Korea	Keimyung University (KMU)	1	
Spain	Barreira Arte + Diseño	2	
Spain	University of Granada (UGR)	1	
Spain	Complutense University of Madrid (UCM)	1	
Sweden	Halmstad University	1	
United Kingdom	Coventry University		1
Totaal		16	2

School of Health Care Studies

Country	Partner	In	Uit
Albania	University of Prishtina (UPHP)	2	
Belgium	Haute Ecole Leonard de Vinci (HE VINCI)	1	
Finland	Oulu University of Applied Sciences (OAMK)	2	
Germany	Hochschule Emden/Leer	1	
Germany	Hochschule Bremen City University of Applied Sciences (HSB)	3	
Germany	Bremen University	1	
Germany	Leibniz Universität Hannover	1	
Norway	University of Agder (UIA)		1
Poland	The University of Physical Education in Krakow (AWF)	1	
Portugal	Escola Superior de Saúde Do Alcoitão (ESSA)		10
Portugal	Polytechnic Institute of Setúbal (IPS)	1	
Switzerland	Zurich University of Applied Sciences (ZHAW)		1
Switzerland	Haute École spécialisée de Suisse occidentale (HESAV)		1
Totaal		13	13

School of Social Studies

Country	Partner	In	Uit
Albania	University of Prishtina (UPHP)	6	
Belgium	HOWEST	1	
Curacao	University of Curacao		1
France	Ecole de Psychologues Praticiens	2	
Germany	EAH Jena	2	
Germany	Hochschule Bremen City University of Applied Sciences (HSB)	1	
Germany	Catholic University of Applied Sciences Freiburg (KH-Freiburg)	1	
Germany	Leibniz Universität Hannover	1	
Russia	Belgorod National Research University (BSU)	1	
Spain	Universidad Pablo de Olavide (UPO)	1	
Spain	Universitat de Barcelona (UB)	3	
Spain	Public University of Navarra (UPNA)	2	
Spain	Complutense University of Madrid (UCM)	1	
Spain	University of Girona (UdG)	1	
Totaal		23	1

School of Nursing

Country	Partner	In	Uit
Totaal		0	0

School of Communication, Media & IT

Country	Partner	In	Uit
Austria	FH Wien der WKW UAS for Management and Communication (FHWien)		3
Austria	University of Salzburg	1	3
Belgium	Haute Ecole Galilée - IHECS	1	1
Belgium	Artesis Plantijn University College Antwerp (AP)		1
Croatia	University of Zagreb		1
Croatia	Algebra University College	3	
Denmark	Business Academy Aarhus (BAAA)	1	
Denmark	University of Copenhagen (KU)		1
Finland	HAAGA-HELIA University of Applied Sciences		1
Finland	Kajaani University of Applied Sciences (KAMK)		1
Finland	Metropolia University of Applied Sciences (Metropolia)	2	1
France	EPITECH Paris graduate school of digital innovation (EPITECH)	3	
France	IMT Lille Douai	2	
France	ISCOM Paris	2	2
France	Groupe EDH - EFAP School of Communication, Campus Paris	2	2
France	Université de Paris	1	1
France	Institut International du Commerce et du Développement, Groupe IGS	4	
France	Ecole d'Ingenieurs Généralistes La Rochelle EIGSI	2	
Germany	Furtwangen University (HFU)	4	
Germany	Hochschule Bremen City University of Applied Sciences (HSB)	2	
Germany	HTW Berlin - University of Applied Sciences (HTW Berlin)	1	
Germany	Hochschule der Medien Stuttgart (HdM)	1	2
Germany	Berlin School of Economics and Law (HWR-Berlin)	1	
Hungary	Budapest Metropolitan University (METROPOLITAN)	2	2
Indonesia	Bina Nusantara University (BINUS)	3	
Ireland	University of Limerick (UL)	3	1
Ireland	Technological University Dublin (TU Dublin)		1
Italy	International University of Languages and Media (IULM)	1	2
Italy	LUMSA	1	3
Japan	Kwansei Gakuin University (KG)	1	
Lithuania	Vilnius University (VU)	1	
Norway	Oslo Metropolitan University (OsloMet)	1	1
Norway	Volda University College (VUC)		1
Norway	Inland Norway University of Applied Sciences (INN)		2
Poland	University of Warsaw (UW)	1	1
Poland	Lodz University of Technology	2	
Portugal	Polytechnic Institute of Bragança (IPB)	2	

Country	Partner	In	Uit
Romania	The Bucharest University of Economic Studies (ASE)	1	
Russia	Belgorod National Research University (BSU)	1	
South Korea	Chung-Ang University (CAU)	2	
South Korea	Sungkyunkwan University (SKKU)	1	
Spain	Ramon Llull University (URL)	3	5
Spain	Rey Juan Carlos University (URJC)	2	1
Spain	San Pablo CEU University (CEU)	2	2
Spain	Universidad de Málaga (UMA)	1	
Spain	Universidad Loyola Andalucía	4	4
Spain	Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)		1
Spain	Universitat Jaume I (UJI)	1	
Spain	University of the Basque Country (UPV/EHU)	4	1
Spain	Universidad Politécnica de Madrid (UPM)	1	
Spain	Abat Oliba CEU University	3	3
Spain	University of Deusto	4	3
Spain	Universitat de Barcelona (UB)	1	
Sweden	Örebro University		1
Sweden	Halmstad University		2
Sweden	University of Gothenburg	2	1
Taiwan	National Taipei University (NTPU)	1	
Taiwan	National Taipei University of Business (NTUB)	1	
Turkey	Yeditepe University	1	
Turkey	Ege University (EGE)	1	
Totaal		88	58

School of Business Management

Country	Partner	In	Uit
Czech Republic	Brno University of Technology (VUT)		1
Finland	Laurea University of Applied Sciences (LAUREA)		1
Finland	Turku University of Applied Sciences (TUAS)		1
France	Lille 1 University	1	1
Germany	International School of Management (ISM)	3	1
Germany	Nürtingen-Geislingen University (HfWU)	1	
Germany	Hochschule Bremen University of Applied Sciences (HSB)	1	
Hungary	Eötvös Loránd University (ELTE)	1	
Indonesia	Bina Nusantara University (BINUS)	1	
Italy	Università Carlo Cattaneo (LIUC)		1
Italy	Università di Roma LUMSA	1	
Norway	Østfold University College		1
Poland	Warsaw School of Economics (SGH)		1
Poland	Jagiellonian University	1	
South Korea	Chung-Ang University (CAU)		2
Spain	University of Alicante (UA)		2
Spain	University of Girona (UdG)	2	1
Spain	Universidad de Málaga (UMA)	1	
Spain	Rey Juan Carlos University (URJC)	1	
Turkey	Beykoz University		1
Turkey	Antalya Bilim University	1	
United Kingdom	Kingston University		2
	Non-partner university	1	
Totaal		16	16

International Business School

Country	Partner	In	Uit
Australia	Curtin University of Technology		1
Austria	FH Wien der WKW UAS for Management and Communication (FHWien)		2
Austria	Upper Austria University of Applied Sciences	1	1
Austria	University of Applied Sciences BFI Vienna (FH BFI)	1	1
Austria	FHS Kufstein Tirol University of Applied Sciences	2	
Belgium	Leuven Limburg University College (UCLL)		2
Belgium	EPHEC University College		1
Canada	Université du Québec à Montréal (UQÁM)		3
China	Beijing Foreign Studies University (BFSU)		1
China	Lingnan University		1
China	Soochow University		1
Curacao	University of Curacao		2
Cyprus	American College (AC)		1
Cyprus	The Cyprus Institute of Marketing (CIM)		1
Finland	HAAGA-HELIA University of Applied Sciences	1	5
Finland	Häme University of Applied Sciences (HAMK)	1	1
France	ESC Rennes School of Business (Rennes-SB)	2	2
France	ESSEC Business School (ESSEC)	1	4
France	ICN Business School (ICN)	1	
France	OMNES Education	2	3
Germany	Berlin School of Economics and Law (HWR-Berlin)		3
Germany	Hochschule Bremen City University of Applied Sciences (HSB)	3	2
Germany	Hochschule Emden/Leer	2	1
Germany	SRH Heidelberg (SRH)		2
Germany	University of Applied Sciences Würzburg-Schweinfurt (FHWS)		1
Germany	Furtwangen University (HFU)	3	1
Germany	Ostbayerische Technische Hochschule Regensburg (OTH Regensburg)	1	2
Germany	Münster University of Applied Sciences		2
Hungary	IBS - International Business School (IBS)	3	2
Hungary	Budapest Business School (BGE)	1	2
Israel	College of Management Academic Studies (The COLLMAN) (COMAS)		2
Italy	Università Carlo Cattaneo (LIUC)	1	1
Italy	LUMSA	2	
Japan	Akita International University (AIU)		1
Japan	Kwansei Gakuin University (KG)	1	
Japan	Kindai University		1
Latvia	School of Business Administration Turība		2

Country	Partner	In	Uit
Latvia	Riga Technical University (RTU)	2	
Lithuania	Klaipėda University (KU)		1
Mexico	Tecnologico de Monterrey (ITESM)		1
Norway	University of Agder (UIA)		2
Norway	Østfold University College		1
Portugal	University of Lisbon (ULisboa)	1	
Romania	Babeş-Bolyai University Cluj-Napoca (UBB)	2	
Russia	Plekhanov Russian University of Economics (PRUE)	1	
Russia	St. Petersburg University of Management Technologies and Economics (SPUMTE)		1
South Korea	Chung-Ang University (CAU)	1	3
South Korea	Keimyung University (KMU)		1
South Korea	Soongsil University		3
South Korea	Solbridge International School of Business (SolBridge)		1
Spain	Complutense University of Madrid (UCM)	5	4
Spain	Universidad de Las Palmas de Gran Canaria (ULPGC)	1	2
Spain	Universidad de Málaga (UMA)	2	2
Spain	Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)	4	6
Spain	University of Alcalá (UAH)	1	1
Spain	University of the Basque Country (UPV/EHU)	9	5
Spain	University of Granada (UGR)	4	3
Spain	Alfonso X El Sabio University (UAX)	2	2
Spain	Tecnocampus Mataro-Maresme	4	3
Sweden	Mälardalen University (MDH)	1	1
Switzerland	FHNW University of Applied Sciences and Arts (FHNW)		1
Switzerland	OST Eastern Switzerland University of Applied Sciences	2	1
Switzerland	Lucerne University of Applied Sciences and Arts, School of Business	2	
Taiwan	National Chengchi University (NCCU)	1	
Taiwan	National Taipei University of Business (NTUB)	1	
Taiwan	Shih Chien University (SCU)	1	
Thailand	Bangkok University (BU)		1
Thailand	University of the Thai Chamber of Commerce (UTCC)		2
Turkey	Bahcesehir University (BAU)		2
United Kingdom	Anglia Ruskin University (ARU) *	2	6
United Kingdom	Robert Gordon University (RGU)		1
United Kingdom	University of Portsmouth		1
United Kingdom	University of the West of Scotland (UWS)		1
United States	North Dakota State University (NSDU)		1
United States	University of the Incarnate Word (UIW)		1

Country	Partner	In	Uit
United States	Valdosta State University (VSU)		1
United States	Saint Vincent College (SVC)		1
	Non partner university		2
Totaal		78	123

Institute of Engineering

Country	Partner	In	Uit
Austria	Upper Austria University of Applied Sciences	1	3
Czech Republic	Czech Technical University in Prague (CTU)		2
Denmark	University of Southern Denmark (SDU)	1	1
Denmark	Aarhus University School of Engineering (AU)		1
Finland	Metropolia University of Applied Sciences (Metropolia)	2	1
Finland	Oulu University of Applied Sciences (OAMK)		2
France	The National School of Engineering in Tarbes (ENIT)	2	
France	University of Perpignan (UPVD)*		2
France	Université de Technologie de Compiègne UTC	3	
France	IUT Saint Etienne (IUT)	1	
France	University of Technology Troyes (UTT)	2	
Germany	Hochschule Emden/Leer	1	
Germany	Hochschule Hannover, University of Applied Sciences and Arts (HsH)	4	1
Germany	Furtwangen University (HFU)	2	
Germany	Hochschule Bremen University of Applied Sciences (HSB)	4	
Germany	Nürtingen-Geislingen University (HfWU)	2	
Greece	National Technical University of Athens (N.T.U.A.)*		3
Italia	University of Pisa (UNIFI)	1	
Latvia	Riga Technical University (RTU)		1
Norway	University College of Southeast Norway (USN)		3
Slovakia	Slovak University of Technology in Bratislava (STU)	2	
Spain	University of Deusto	1	
Spain	University of the Basque Country (UPV/EHU)	3	1
Spain	Universidad de Zaragoza*		6
Spain	Universitat Politècnica de València (UPV)	1	
Sweden	Halmstad University		1
Switzerland	University of Applied Sciences of Southern Switzerland (SUPSI)	1	
Taiwan	National Taipei University of Technology (TAIPEI TECH)	1	
Taiwan	National Taiwan University of Science & Technology (Taiwan Tech)	1	
Turkey	Bahcesehir University (BAU)		1
Turkey	Yeditepe University	1	
Turkey	Başkent University	1	
United Kingdom	Loughborough University*	1	
Totaal		39	29

School of Business, Marketing & Finance

Country	Partner	In	Uit
Austria	Upper Austria University of Applied Sciences	1	
Belgium	HOWEST		1
France	Lille 1 University	1	
France	TBS Toulouse Business School	5	2
France	Groupe IGS	1	
France	Université de Paris	2	
France	IPAC	1	
France	EAC Paris (EAC)		1
France	OMNES Education		3
Germany	Hochschule Bremen University of Applied Sciences (HSB)	3	2
Germany	Nürtingen-Geislingen University (HfWU)	2	
Germany	Osnabrück University of Applied Sciences	1	
Germany	Hochschule Hannover, University of Applied Sciences and Arts (HsH)		1
Italy	University of Pisa (UNIPi)	3	2
Italy	University of Bergamo (UNIBG)	2	
Italy	LUMSA		1
Norway	Norwegian University of Science and Technology (NTNU)		2
Norway	University College of Southeast Norway (USN)		1
Portugal	Instituto Politécnico de Lisboa (IPL)	1	
Portugal	Polytechnic Institute of Bragança (IPB)		1
Russia	Belgorod National Research University (BSU)	1	
South Korea	Incheon National University		1
Spain	Universidad de Málaga (UMA)	6	1
Spain	Universitat de les Illes Balears (UIB)	1	2
Spain	University of Almería (UAL)	4	1
Spain	Universidad Loyola Andalucía		2
Spain	University of Jaén (UJA)	1	
Spain	University of Alicante (UA)	2	2
Spain	Universitat Jaume I (UJI)	2	
Spain	Rey Juan Carlos University (URJC)	11	1
Spain	Miguel Hernández University of Elche (UMH)	1	1
Spain	San Pablo CEU University (CEU)	2	1
Sweden	Halmstad University		2
Switzerland	OST Eastern Switzerland University of Applied Sciences	1	1
Switzerland	Zurich University of Applied Sciences (ZHAW)	1	
	Non-partner university		2
Totaal		56	34

Institute of Life Science & Technology

Country	Partner	In	Uit
Czech Republic	University of Chemistry and Technology, Prague (UCT)	1	
France	The University of Perpignan Via Domitia (UPVD)	1	
Germany	Hochschule Bremen University of Applied Sciences (HSB)	2	
Norway	University of Oslo (UiO)		2
Russia	Belgorod National Research University (BSU)	1	
Spain	Universitat de Barcelona (UB)	2	
Sweden	Umeå University		3
Sweden	University of Gothenburg		1
Totaal		7	6

School of Law

Country	Partner	In	Uit
Germany	Martin Luther University Halle-Wittenberg (MLUHW)	1	
Italy	University of Bergamo (UNIBG)	2	
Norway	Inland Norway University of Applied Sciences (INN)		1
Spain	Universidad Pablo de Olavide (UPO)		2
United States	Northern Arizona University (NAU)		1
Totaal		3	4

School of Sport Studies

Country	Partner	In	Uit
Austria	FHS Kufstein Tirol University of Applied Sciences	1	
France	ILEPS	1	
Germany	Hochschule Bremen City University of Applied Sciences (HSB)	1	
Germany	University of Bayreuth	1	
Germany	Heilbronn University of Applied Sciences (HHN)	2	
Spain	Universidad Europea de Madrid (UE)	5	
Spain	Universitat de Barcelona (UB)	2	
Switzerland	OST Eastern Switzerland University of Applied Sciences		
Totaal		13	0

Prince Claus Conservatoire

Country	Partner	In	Uit
Austria	University of Music and Performing Arts Graz (KUG)*		1
Estonia	The Estonian Academy of Music and Theatre	1	
Estonia	The Estonian Academy of Music and Theatre*	1	
Germany	Hochschule für Musik und Theater Hamburg (HfMT Hamburg)	3	
Germany	Hochschule für Musik und Theater Hamburg (HfMT Hamburg)*	2	
Germany	Hanover University of Music, Drama and Media (HMTMH)	1	
Hungary	Liszt Academy	3	
Hungary	Liszt Academy*	1	
Hungary	National University of Music (UNMB)	2	
Italy	Castelfranco Veneto's Conservatoire "Agostino Steffani"	1	
Italy	Conservatorio di Musica di Vicenza "Arrigo Pedrollo"	1	
Italy	Conservatorio di Musica di Vicenza "Arrigo Pedrollo"*	1	
Italy	Conservatorio di Musica Guido Cantelli di Novara	1	
Italy	Conservatorio di Musica Guido Cantelli di Novara*	1	
Italy	Conservatorio di Musica Umberto Giordano di Foggia	1	
Italy	Conservatorio di Musica Umberto Giordano di Foggia*	1	
Italy	Conservatorio di Musica 'G.F.Ghedini' di Cuneo	1	
Italy	Conservatorio di Musica 'G.F.Ghedini' di Cuneo*	1	
Italy	Conservatorio di Musica S.Cecilia di Roma	1	
Italy	Conservatorio di Musica S.Cecilia di Roma*	1	
Italy	Conservatory of Music "Antonio Scontrino", Trapani	1	
Italy	Conservatory of Music "Antonio Scontrino", Trapani*	2	
Lithuania	Lithuanian Academy of Music and Theatre (LMTA)	1	
Romania	Universitatea Nationala de Muzica din Bucuresti *	2	
Spain	Conservatorio Superior de Música de Canarias	1	
Spain	Conservatorio Superior de Música de Navarra	1	
United Kingdom	Trinity Laban Conservatoire of Music & Dance		2
	Non-partner university	3	1
Totaal		36	4

School of Education

Country	Partner	In	Uit
Norway	Oslo Metropolitan University (OsloMet)		1
Denmark	UCC University College		1
Totaal		0	2

Lucia Marthas School of Performing Arts

Country	Partner Institution	In	Uit
Total		0	0

Totaal

	In	Uit
Totaal	412	302

Kerngegevens